

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

**Godišnje izvješće
za godinu koja završava
31. prosinca 2017.**

SADRŽAJ

Uvod	2
Izvešće predsjednika Uprave	3
Uprava	5
Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava u 2017. godini	6
Nefinancijsko izvještavanje	32
Izjava o primjeni kodeksa o korporativnog upravljanja	55
Financijski izvještaji za godinu koja završava 31. prosinca 2017.	59
Odgovornost za financijske izvještaje	60
Izvještaj neovisnog revizora	62
I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2017.	69
II. Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017.	70
III. Izvještaj o promjenama u kapitalu	71
IV. Izvještaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2017.	72
V. Bilješke uz financijske izvještaje	73
1. Neto kamatni prihod	103
2. Neto prihod od naknada i provizija	103
3. Prihod od dividende	104
4. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	104
5. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najmova	104
6. Opći administrativni troškovi	104
7. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji nisu vrednovani prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	105
8. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja nije vrednovana prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	105
9. Ostali operativni rezultat	105
10. Porez na dobit	107
11. Novac i novčana sredstva	108
12. Derivativi koji se drže radi trgovanja	108
13. Ostala imovina namijenjena trgovanju	109
14. Financijska imovina raspoloživa za prodaju	109
15. Financijska imovina koja se drži do dospelja	111
16. Vrijednosni papiri	112
17. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	113
18. Krediti i potraživanja od klijenata	115
19. Ulaganja u ovisna i pridružena društva	117
20. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine	118
21. Nematerijalna imovina	120
22. Porezna imovina i obveze	123
23. Ostala imovina	124
24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	124
25. Rezervacije	127
26. Ostale obveze	130
27. Ukupni kapital	130
28. Izvještavanje poslovnih segmenata	131
29. Najmovi	136
30. Transakcije s povezanim stranama	137
31. Imovina založena kao kolateral	139
32. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira	140
33. Prijeboj	141
34. Upravljanje rizicima	144
35. Fer vrijednost imovine i obveza	193
36. Financijski instrumenti po kategorijama prema IAS-u 39	203
37. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje	205
38. Potencijalne obveze	205
39. Analiza preostalih dospelja	205
40. Izvještavanje država po država	206
41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	207
42. Zarada po dionici	206
Dodatak 1 – Propisani obrasci	230
Dodatak 2 – Razlika između financijskih izvještaja prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i propisanih obrazaca	240

Uvod

Ovo Godišnje izvješće, izdano dioničarima Banke, obuhvaća izvješće predsjednika Uprave, poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. sa svojim ovisnim društvima, nefinancijsko izvještavanje, izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, revidirane financijske izvještaje zajedno s izvješćem neovisnog revizora i dodatnim izvještajima za Hrvatsku narodnu banku (HNB). Revidirana financijska izvješća prikazana su za Grupu i Banku.

Hrvatska i engleska verzija

Ovaj dokument obuhvaća Godišnje izvješće Erste&Steiermärkische Bank d.d. za godinu koja završava 31. prosinca 2017. i objavljeno je na hrvatskom jeziku. Ovo izvješće također se objavljuje na engleskom jeziku.

Pravni status

Godišnja financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB) i usvojila EU.

Kratice

U ovom Godišnjem izvješću, Erste&Steiermärkische Bank d.d. se spominje kao Banka, Erste Banka ili EBC i Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa svojim podružnicama i pridruženim društvima zajednički se nazivaju Grupa ili EBC Grupa.

U ovom Godišnjem izvješću, krajnje matično društvo Grupe, Erste Group Bank AG naziva se Erste Grupa.

Izvješće predsjednika Uprave

Tijekom 2017. gospodarska kretanja u velikoj su mjeri nastavila ranije započet pozitivan trend, što daje razlog za blagi optimizam. Pozitivan faktor je bio i nastavak fiskalne konsolidacije, što je posljedično vodilo i do izlaska iz Procedure prekomjernog deficita te, naposljetku, otvorilo i javnu raspravu o potencijalu ulaska u eurozonu. U prošloj godini smo svjedočili i velikim izazovima, poput procesa restrukturiranja Agrokora, što je utjecalo i na poslovanje bankarskog sektora.

Put prema euru pozitivan strateški signal

Ekonomski trendovi u 2018. trebali bi ostati povoljni po pitanju rasta, a nadamo se i po pitanju zadržavanja fiskalne discipline. Međutim, i dalje je potrebno jačati napore u provođenju strukturnih reformi kako bi se podigla potencijalna stopa rasta, povećala otpornost na eventualne globalne šokove te započeti pozitivni trendovi bili postavljeni na održiv kolosijek. Osim toga, važno je pronaći politički i ekonomski odgovor na demografske izazove i rastući trend iseljavanja, kako bi građani koji žele i mogu, svoje ambicije i ciljeve imali priliku ostvariti u Hrvatskoj, a ne u nekoj drugoj zemlji.

Pozitivan signal iz 2017. predstavlja i jasna politička poruka o uvođenju eura kao strateškom cilju. Iako će banke zbog toga imati smanjene prihode, dugoročnu stabilnost tržišta i smanjenje valutnog/tečajnog rizika za građane i tvrtke vidimo kao važniju pozitivnu komponentu ovog strateškog cilja. Također, smanjenje valutnog rizika i pristup mehanizmima financijske stabilnosti euro područja dodatno će povećati financijsku stabilnost u Republici Hrvatskoj.

Bez promjena pravila igre u hodu

Pravna i politička stabilnost i dalje ostaje jedan od temeljnih preduvjeta za nastavak procesa oporavka. Konstruktivna diskusija pa i javna kritika pritom su svakako poželjne, a banke se trebaju aktivno uključiti u dijalog. Također, potrebno je graditi i njegovati investicijsku sigurnost domaćih i međunarodnih ulagača, ali i izbjegavati zakonske inicijative koje takvu sigurnost mogu „potkopati“ promjenom pravila igre u hodu, noseći sa sobom negativne pravne i financijske rizike. Bankarstvo je krvotok svakog gospodarstva, a samo stabilna krvna slika može pomoći njegovom kvalitetnijem funkcioniranju.

Neupitno je da se bankarstvo već neko vrijeme polako otvara, pri čemu u dio poslovanja koji su do sada radile isključivo banke, ulaze i drugi pružatelji usluga, posebice u dijelu platnog prometa. Taj će se trend nastaviti, ali to ne treba gledati kao prijetnju, već kao poticaj. Da bi bile uspješne i kadre odoljeti izazovu digitalizacije, zadatak banaka bit će daljnja transformacija u predvodnike tehnoloških trendova, uz omogućavanje dostupnosti, savjetovanja i podrške klijentima kroz digitalne kanale.

Stabilno i kvalitetno operativno poslovanje u 2017., dobit EBC grupe niža zbog većih rezervacija

U 2017. godini zadržali smo stabilnost i kvalitetu svog operativnog poslovanja te time dodatno učvrstili poziciju na hrvatskom bankarskom i financijskom tržištu. Neto dobit banke u 2017. iznosila je 649,5 milijuna kuna, 3,67% više u odnosu na 626,5 milijuna kuna u 2016. Neto kamatni prihod porastao je za 4,72%, s 1,6 milijardi kuna u 2016. na 1,7 milijardi kuna u 2017. godini. Neto prihod od naknada i provizija istovremeno je ostvario porast od 8,43%, s 410,2 milijuna kuna u godini prije na 444,7 milijuna kuna u 2017.

Izvješće predsjednika Uprave (nastavak)

Ukupna aktiva Banke krajem prosinca 2017. iznosila je 57,2 milijardi kuna, odnosno 1,94% više u odnosu na kraj 2016., kada je iznosila 56,1 milijardu kuna. Ukupni krediti klijentima na dan 31. prosinca 2017. iznosili su 36,5 milijardi kuna, 0,71% više u odnosu na 36,3 milijarde kuna krajem 2016. Ukupni depoziti klijenata banke krajem 2017. iznosili su 42,3 milijardi kuna, što je 2,44% više u odnosu na kraj 2016., kada su iznosili 41,3 milijardi kuna.

Neto dobit EBC grupe nakon manjinskih udjela u 2017. godini iznosila je 533,7 milijuna kuna. Najznačajniji utjecaj na njezino smanjenje u odnosu na 2016., kada je iznosila 874,4 milijuna kuna, imali su povećani troškovi rezervacija zbog situacije u kojoj se našao koncern Agrokor i s njime povezana društva. Neto kamatni prihod EBC grupe zadržao je stabilan trend te je u 2017. iznosio 2,07 milijardi kuna, u odnosu na 2,06 milijardi kuna godinu ranije. Neto prihod od provizija i naknada povećan je za 7,82%, s 663,2 milijuna kuna u 2016. na 715,0 milijuna kuna u 2017.

Ukupna aktiva EBC grupe krajem 2017. iznosila je 65,9 milijardi kuna, što je 0,49% više u odnosu na kraj 2016., kada je iznosila 65,6 milijardi kuna. Ukupni krediti klijentima na dan 31. prosinca 2017. iznosili su 43,3 milijarde kuna, što je 0,82 % manje u odnosu na 31. prosinca 2016., kada su iznosili 43,7 milijardi kuna. Ukupni depoziti klijenata EBC grupe krajem prosinca 2017. iznosili su 44,4 milijardi kuna, što je 2,42% više u odnosu na 31. prosinca 2016., kada su iznosili 43,3 milijardi kuna.

Nefinancijsko poslovanje važan stup našeg uspjeha

Osim financijskih podataka, zadovoljstvo mi je da vam u okviru ovog izvješća možemo prezentirati i vrlo važne informacije koje se tiču našeg nefinancijskog poslovanja. Iako već od ranije imamo tradiciju izvještavanja javnosti o svojim aktivnostima u segmentu društveno odgovornog poslovanja, implementacija Direktive 2014/95/EU u hrvatsko zakonodavstvo, iz čega proizlazi i obveza nefinancijskog izvještavanja unutar Europske unije, naše je aktivnosti u tom segmentu još dodatno intenzivirala. Društveno odgovornim poslovanjem želimo podržati i poticati razvoj različitih segmenata društva i to kroz širok spektar aktivnosti i projekata, usmjerenih prema dobrobiti vlastitih klijenata, ali i šire društvene zajednice u kojoj živimo i radimo. Naša su nastojanja u tom segmentu praćena i posvećenošću transparentnoj i otvorenoj komunikaciji prema medijima, kao posrednicima najšire javnosti, a ujedno su reflektirana i kroz reklamnu kampanju „Vjeruj u sebe“, kojom želimo promovirati pozitivne društvene i ekonomske vrijednosti, integraciju, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, neovisno o dobi, spolu, etničkoj, vjerskoj ili političkoj opredijeljenosti, spolnoj orijentaciji ili bračnom statusu.

Zajednički nam je cilj prosperitet hrvatskog društva u cjelini

Pozicija Banke i Grupe na hrvatskom tržištu je stabilna i predstavlja zdrav temelj za budućnost. Želimo održiv i dugoročni uspjeh, koji će biti posljedica kvalitetnog odabira te praćenja zdravih i isplativih projekata, kao i održavanja partnerskog odnosa s klijentima te ostalim dionicima javnosti i društvene zajednice, što će rezultirati jačanjem međusobnog povjerenja baziranog na otvorenoj i transparentnoj komunikaciji. Zajednički nam je cilj uspjeh, zadovoljstvo i prosperitet – kako naših klijenata, tako i hrvatskog društva u cjelini.

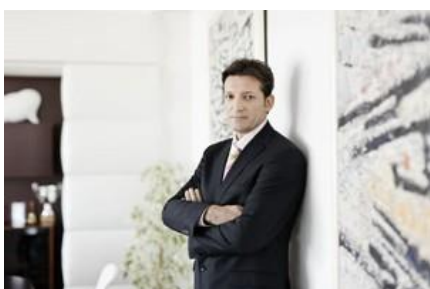
Christoph Schoefboeck
predsjednik Uprave

Uprava

CHRISTOPH SCHOEFBOECK, predsjednik Uprave

Nadležan za: Sektor upravljanja rizicima, Sektor upravljanja kreditnim rizikom, Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima, Sektor korporativne sigurnosti, Sektor ljudskih potencijala, Sektor pravnih poslova, Sektor za usklađenost, Ured korporativnih komunikacija, Ured za strateške inicijative.

BORISLAV CENTNER, član Uprave

Nadležan za: Sektor malih i srednjih klijenata, Sektor velikih klijenata, Sektor razvoja i podrške poslovanju korporativnih klijenata i financijskih tržišta, Sektor financijskih tržišta.

SLAĐANA JAGAR, članica Uprave

Nadležna za: Sektor računovodstva i kontrolinga, Sektor upravljanja aktivom i pasivom, Sektor unutarnje revizije, Ured za ekonomska istraživanja te od 1. ožujka 2017. Ured za poreze Grupe.

MARTIN HORNIG, član Uprave

Nadležan za: Sektor procesinga, Sektor IT i organizacije, Ured za upravljanje portfeljem projekata, Ured za IT strategiju, arhitekturu i upravljanje, Sektor upravljanja imovinom i gotovinom.

ZDENKO MATAK, član Uprave

Nadležan za: Sektor građanstva, Sektor direktnih kanala, Sektor marketinga, Tim za digitalnu transformaciju.

Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava u 2017. godini

I. Makroekonomski pokazatelji

Nakon oporavka ekonomije u 2015. i 2016., rast BDP-a ostao je stabilan i tijekom 2017., iako je zadnji podatak za četvrti kvartal pokazao nešto slabije rezultate od očekivanih te je prosječan rast u 2017. iznosio 2,8%. Podrška domaće potražnje ostala je snažna tokom 2017. te je na strani osobne potrošnje zabilježena stabilna stopa rasta od prosječnih 3,6% y/y. Investicijska aktivnost također je pokazala sličnu dinamiku rasta (3,5% y/y 2017), usprkos usporavanju stope rasta u zadnjem kvartalu. S druge strane, kontribucija neto izvoza zadržala je negativan predznak, s obzirom na to da je snažni rast uvoza nadjačao povećanje na strani izvoza. Što se pak izgleda za 2018. tiče, domaća potražnja bi i dalje trebala zadržati pozitivna kretanja, iako nešto umjerenija na strani osobne potrošnje, zbog izostanka jednokratnih pozitivnih utjecaja (porezna reforma) te više inflacije. S druge strane, povoljna izvozna dinamika bit će u određenoj mjeri ograničena visokim baznim efektom u turizmu iz 2017., što upućuje na nešto slabiju kontribuciju izvoza rastu BDP-a. Naša trenutna prognoza ekonomskog rasta zasad stoji na 2,8%, s rizicima naglašenima prema dolje.

Trendovi na strani tekućeg računa ostaju povoljni te se suficit na razini zadnja četiri kvartala povećao na razinu od malo ispod 4% BDP-a. Konkretno, na kraju trećeg kvartala 2017. iznosio je 3,8% BDP-a. Takva kretanja odraz su porasta rezervacija zbog restrukturiranja Agrokora, koje imaju jednokratan pozitivan efekt na saldo tekućeg računa platne bilance (manji odljevi na računu dohotka). U nadolazećem razdoblju očekujemo normalizaciju trendova na tekućem računu platne bilance te kretanje suficita prema razini od 2,5% BDP-a. Nadalje, dodatna podrška inozemnoj poziciji trebala bi doći i od strane smanjene razine inozemnog duga, što je ponajprije odraz kontinuiranog razduživanja bankarskog sektora.

Uvjeti na tržištu rada nastavili su s poboljšanjem, pri čemu se stopa nezaposlenosti kretala prosječno oko 2,5% niže na godišnjoj razini tijekom 2017. (registrirana nezaposlenost), dok je razina zaposlenosti također pokazala znakove oporavka. Nakon snažnog smanjenja prosječne stope nezaposlenosti u 2016. (prema metodologiji Međunarodne organizacije za rad), očekujemo još bolji rezultat u 2017., s padom prosječne stope na razine oko 11%, u odnosu na 13,1% iz 2016. Na strani plaća također su vidljivi pozitivni pomaci, gdje su i nominalne i realne plaće zadržale stabilna kretanja, iako po skromnim stopama rasta.

Oporavak inflacije intenzivirao se tokom 2017. te se indeks potrošačkih cijena kretao u uskom rasponu na razinama oko 1,5% u drugoj polovici 2017., uslijed podizanja cijena struje te nešto manje povoljnog kretanja cijene hrane. Prosječna inflacija u 2017. zabilježila je rast od 1,1%, što je prva pozitivna stopa nakon tri deflacijske godine. Očekujemo slična kretanja i tijekom 2018., pri čemu će oporavak pritisaka na troškovnoj strani te jačanje domaće potražnje dovesti do postupnog ubrzanje rasta inflacije. Prosječnu inflaciju vidimo na razinama od oko 1,5%, što će i dalje ići u prilog nastavku ekspanzivne monetarne politike.

Kretanje deviznog tečaja u 2017. godini uvelike je bilo u skladu s očekivanjima, pri čemu je postupni aprecijacijski trend bio podržan poboljšanim makroekonomskim fundamentima, uz uobičajeni sezonski obrazac. Stoga je Hrvatska narodna banka („HNB“) prvenstveno djelovala na kupovnoj strani te tako dodatno povećavala devizne rezerve i količinu domaće valute u opticaju. S obzirom da bi lokalni faktori i dalje trebali ostati povoljni, očekujemo tečaj u rasponu od 7,30-7,55 tijekom 2018., a kretanja unutar godine bit će pod utjecajem sezonalnosti zbog turizma. Što se pak monetarne politike tiče, HNB je nastavio s održavanjem visoke likvidnosti u sustavu, stavljajući fokus na dugoročniju kunsku likvidnost putem strukturnih repo aukcija. Uz to, Vlada i HNB su predstavili strategiju uvođenja eura u Hrvatskoj te tako napravili prvi službeni korak prema putu usvajanja eura.

I. Makroekonomski pokazatelji (nastavak)

Nakon ukupnog smanjenja deficita od 4,5 p.b. (postotni bod) na -0,9% BDP-a u protekle dvije godine, 2018. godina bi trebala donijeti dodatno poboljšanje i vrlo vjerojatno uravnoteženi proračunski saldo, s daljnjim padom javnog duga ispod razine od 80% BDP-a. Pozitivni naponi već su prepoznati i od strane rejting agencija, pri čemu je Fitch bio prvi u redu za reviziju rejtinga na 'BB+', sa stabilnim izgledima, što je ujedno i prvo povećanje rejtinga od 2004. Stabilne perspektive rasta, poboljšana vanjska pozicija te fiskalna izvedba iznad očekivanja, navedeni su kao glavni razlozi pozitivne revizije. Takva odluka je bila i u skladu s našim očekivanjima, a Hrvatsku i dalje vidimo kao dobrog kandidata za povećanje rejtinga i prilikom nadolazećih procjena od strane ostalih agencija u 2018.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017(f) ¹
BDP (tekuće cijene, u milijardama HRK)	333,3	330,9	331,4	331,3	339,0	349,4	363,9
BDP (tekuće cijene, u milijardama EUR)	44,9	44,0	43,8	43,4	44,5	46,4	48,8
BDP po stanovniku (u tisućama EUR)	10,4	10,2	10,2	10,1	10,4	10,8	11,3
BDP - realna stopa rasta (u %)	(0,3)	(2,2)	(0,6)	(0,1)	2,3	3,2	2,8
Godišnja stopa inflacije (u %)	2,3	3,4	2,2	(0,2)	(0,5)	(1,1)	1,1
Tekući račun platne bilance (u milijardama EUR)	(0,3)	0,0	0,4	0,9	2,1	1,2	2,0
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	(0,7)	0,0	1,0	2,0	4,7	2,5	4,2
Inozemni dug (u milijardama EUR)	46,4	45,3	45,8	46,4	45,4	41,7	39,6
Inozemni dug (u % BDP-a)	103,5	102,9	104,7	106,9	101,9	89,8	81,2
Tečaj HRK/EUR (kraj razdoblja)	7,53	7,55	7,64	7,70	7,64	7,55	7,51
Tečaj HRK/EUR (godišnji prosjek)	7,43	7,52	7,57	7,63	7,61	7,53	7,46
Stopa nezaposlenosti (ILO definicija)	13,5	15,9	17,3	17,3	16,3	13,1	11,3

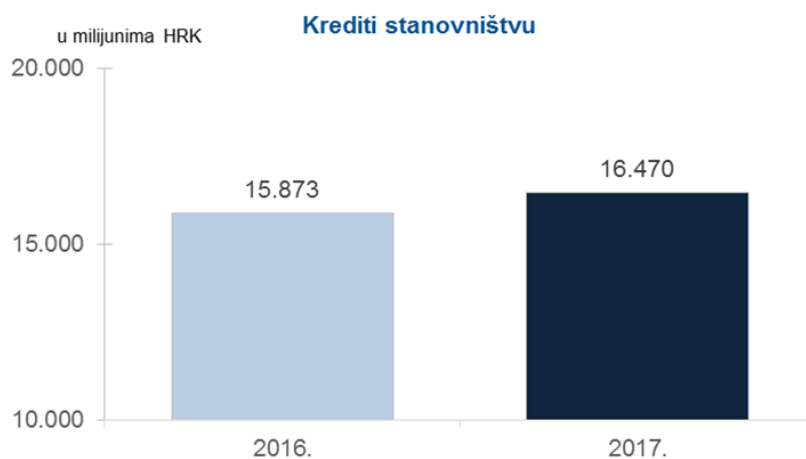
¹ procjena

Izvor: DZS, HNB, Erste&Steiermärkische Bank d.d.

II. Kreditno poslovanje Erste Banke u 2017. godini

Ukupni krediti Erste banke na dan 31. prosinca 2017.godine iznosili su HRK 39,6 milijardi., što je za 0,6% manje u odnosu na kraj 2016. godine, kada su iznosili HRK 39,4 milijardi. Prema podacima Hrvatske narodne banke s kraja studenog 2017. godine, tržišni udio Erste banke u ukupnim kreditima iznosio je 14,95%, što predstavlja pad od 0,45 p.b. u odnosu na kraj 2016. godine.

Dugogodišnji pad tržišta kredita stanovništvu u protekloj godini je zaustavljen te je na razini tržišta ostvaren rast koji je najizraženiji u skupini gotovinskih kredita. Ukupni portfelj kredita Banke danih stanovništvu na 31. prosinca 2017. godine iznosi 16,48 milijardi HRK što predstavlja povećanje od 596,30 milijuna HRK u odnosu na prethodnu godinu, a prvenstveno je rezultat velikog rasta novih plasmana u 2017. godini. Prema podacima od 30. studenog 2017. godine, tržišni udio Banke u kreditima stanovništvu povećan je za 0,24 p.b. u odnosu na kraj 2016. godine te iznosi 13,57%.

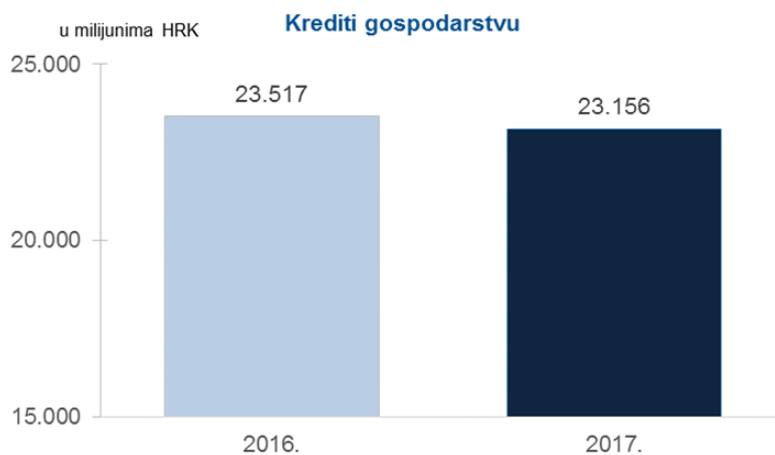
Graf 1: Kreditni stanovištvu (Kreditni i potraživanja od klijenata)

I u 2017. godini Erste Banka je bila intenzivno fokusirana na segment malog i srednjeg poduzetništva te praćenje kvalitetnih projekata koji potiču razvoj realnog sektora i rast zaposlenosti u tom segmentu. Pozitivni trendovi u oporavku investicijskog ciklusa i općenito makroekonomskih pokazatelja iz 2016., nastavili su se u 2017 godini. Turizam se ponovno pokazao kao najvažniji sektor u procesu gospodarskog oporavka, sa snažnim utjecajem i na ostale domaće sektore.

U dijelu kreditnog poslovanja s gospodarstvom banka bilježi blagi pad volumena u odnosu na prethodnu godinu, no uspijeva zadržati i povećati tržišni udio. Razlog smanjenja kreditne izloženosti nalazi se u padu portfelja kredita u segmentu javnog sektora, dok je rast tržišnog udjela jednim dijelom posljedica pada volumena ukupnih kredita na tržištu, zbog prodaje nenaplativih kredita.

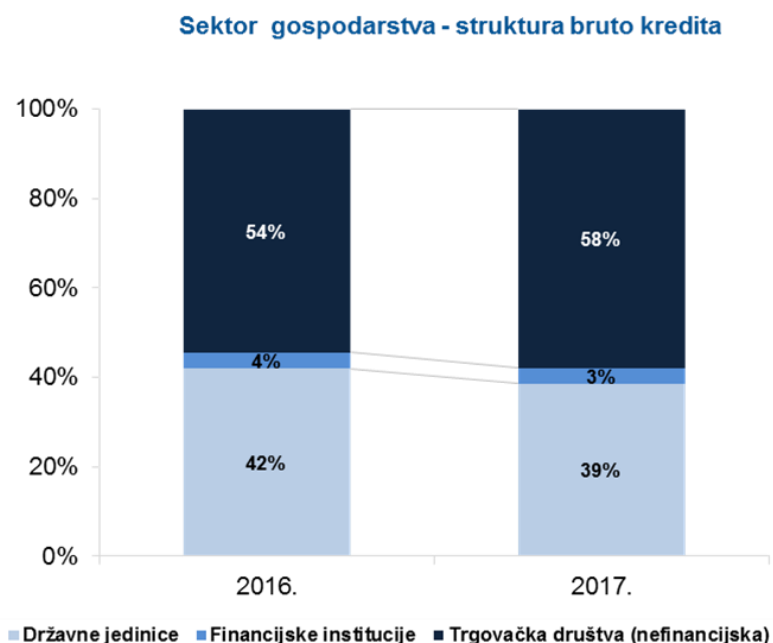
II. Kreditno poslovanje Erste Banke u 2016. godini (nastavak)

Ukupni bruto kreditni portfelj gospodarstva na dan 31. prosinca 2017. bilježi smanjenje od 361 milijuna HRK te na kraju godine iznosi 23,2 milijardi HRK.

Graf 2: Krediti – Sektor gospodarstva

Ukupni tržišni udio u kreditima gospodarstvu smanjio se sa 16,62% (31. prosinca 2016.) na 16,27% (30. studenog 2017.).

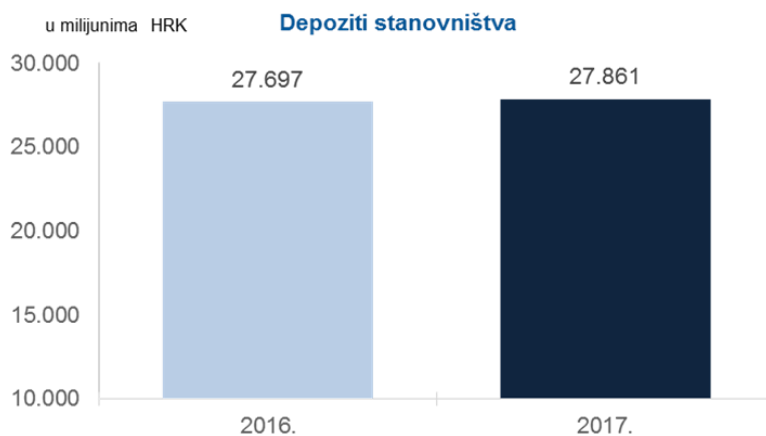
Graf 3: Sektor gospodarstva – Struktura bruto kredita

III. Depozitno poslovanje u 2017. godini

Ukupni depoziti krajem 2017. iznosili su HRK 42,3 milijardi., što je za 2,4% više u odnosu na kraj 2016., kada su iznosili HRK 41,3 milijardi.

Tržište ukupnih depozita stanovništva i u 2017. godini je bilo u porastu, unatoč značajnom padu oročenih depozita uz nastavak trenda smanjenja kamatnih stopa, dok je tržište depozita po viđenju ostvarilo dvoznamenkaste stope rasta.

Ukupni depoziti stanovništva na 31. prosinca 2017. godine iznosili su 27,86 milijardi HRK i ostvarili su rast od 164 milijuna HRK pri čemu je ostvaren snažan rast depozita po viđenju. Prema podacima za 30. studeni 2017. godine, tržišni udio depozita stanovništva povećan je za 0,11 p.b. u odnosu na kraj 2016. godine i iznosi 13,78%, a rezultat je ostvarenog većeg rasta od rasta tržišta.

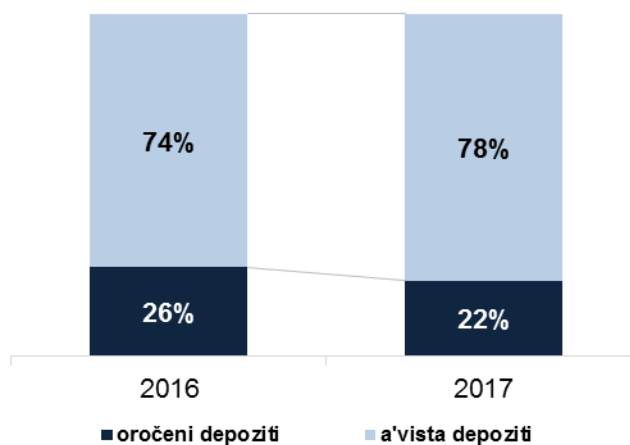
Graf 4: Depoziti stanovništva

U djelu depozitnog poslovanja s gospodarstvom i dalje je prisutan trend rasta volumena svih vrsta depozita i na tržištu i u Banci. U 2017. godini rast volumena depozita u Banci bio je brži od tržišta što je dovelo do povećanja tržišnog udjela kod svih vrsta depozita. Ukupni depoziti gospodarstva na 31. prosinca 2017. iznosili su 14,44 milijardu HRK, zabilježivši rast od 6,2% u odnosu na 31. prosinca 2016., kada su iznosili 13,60 milijardi HRK. Depoziti po viđenju bilježe rast od 21,14%, u odnosu na stanje prethodne godine, dok su oročeni depoziti pali su za 2,42% u odnosu na stanje krajem 2016. godine. Ukupni tržišni udio Banke u depozitima gospodarstva bilježi rast s 11,63% (31. prosinca 2016.) na 12,53% (30. studenog 2017.). Ukupno tržište depozita u tom segmentu je poraslo za 9,64% dok su depoziti Banke porasli za 18,17%.

III. Depozitno poslovanje u 2017. godini (nastavak)

Gledano detaljnije po segmentima klijenata, daleko najveći rast tržišnog udjela u ukupnim depozitima ostvaren je u segmentu poduzeća gdje tržišni udio raste s 11,25% (31. prosinca 2016.) na 12,59% (30. studenog 2017.). Tržište u ovom segmentu bilježi porast od 9,47% dok Banka raste za 23,73%.

Sektor gospodarstva - struktura depozita

Graf 5: Struktura depozita – gospodarstvo

IV. Proizvodi i usluge Erste Banke za građane i tvrtke u 2017. godini

Stanovništvo

Aktivnosti upravljanja proizvodima i uslugama tijekom prošle godine u velikoj su mjeri bile obilježene prilagodbom promjenama u okruženju, kao i očekivanjima klijenata. U skladu sa strateškim odrednicama poslovanja, tijekom protekle godine nastavljene su aktivnosti usmjerene na internu i eksternu digitalizaciju poslovanja.

Tako je u 2017. godini unaprijeđen *on-line* zahtjev za otvaranje tekućih računa na način da je omogućeno učitavanje osobne iskaznice u sklopu zahtjeva, čime je dodatno skraćen proces ugovaranja tekućeg računa. Također, sredinom godine omogućena je realizacija unaprijed odobrenih kredita na platformi mobilnog bankarstva (mBanking), čime je taj proces za klijente postao još jednostavniji uz bolje korisničko iskustvo. U dijelu depozitnog poslovanja uvedena je pogodnost za štednju ugovorenu putem usluga e-bankarstva u vidu veće kamatne stope na Aktivnu štednju u odnosu na štednju ugovorenu u poslovnici.

Uvedeno je nekoliko promjena i u segmentu stambenih kredita, uključujući pojednostavljenu ponudu proizvoda, korekciju uvjeta kredita te uvođenje stambenih kredita s kombiniranim kamatnim stopama. Riječ je o stambenim kreditima gdje je kamatna stopa fiksna za prve tri godine otplate, a u preostalom razdoblju primjenjuje se promjenjiva kamatna stopa. Uz navedeno, Banka je sudjelovala u APN programu financiranja kupovine nekretnina, odnosno gradnju kuće, za koje je Vlada Republike Hrvatske odobrila subvencioniranje polovine obroka ili anuiteta za prve 4 godine otplate. Banka je kroz APN program subvencije plasirala oko 400 kredita, u iznosu nešto više od 200 milijuna HRK.

Stupanjem na snagu PAD direktive (Payment Account Directive), Banka je sredinom 2017. godine postala obvezna omogućiti klijentima prebacivanje računa i otvaranje osnovnog računa, što je u hrvatskom zakonodavstvu uređeno Zakonom o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu. U skladu s time, klijentima je omogućeno otvaranje osnovnih računa, dok je osjetljivim skupinama klijenata omogućeno otvaranje osnovnih računa uz određeni broj usluga koje mogu koristiti bez naknade.

U sklopu inicijative društvenog bankarstva Korak po korak, koju je pokrenula Erste Grupa, u Hrvatskoj se provode tri programa: Poduzetnički starter, Financijski padobran i program razvoja i partnerstva s organizacijama civilnog društva. Cilj programa Poduzetnički starter je poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetništva pružanjem podrške na putu oblikovanja i realizacije poslovne ideje, a uključuje besplatnu edukaciju, poslovne alate, savjetovanje i financiranje. U 2017. godini zaprimljeno je ukupno 331 prijava, od čega je realizirano 15 kreditnih zahtjeva, a educirano 158 kandidata. Osim toga, tijekom godine je počelo provođenje programa edukacije građana o upravljanju osobnim financijama Financijski padobran. Kroz grupne i individualne radionice, u programu je tijekom godine sudjelovalo 155 polaznika. U suradnji sa zajednicom društvenih poduzetnika i društveno poduzetničkom potpornom institucijom ACT Grupom i jednim od vodećih svjetskih mikrofinancijskih fondova, Europskim fondom za jugoistočnu Europu, Erste banka se uključila u projekt „Akcelerator za društvene poduzetnike“. Cilj ovog pred-akceleracijskog i akceleracijskog programa u prvoj godini provedbe je osigurati poslovnu podršku za razvoj i realizaciju novih projekata 15 društvenih poduzetnika, te ih pripremiti za daljnji rast i buduća ulaganja.

IV. Proizvodi i usluge Erste Banke za građane i tvrtke u 2017. godini (nastavak)

Poslovni subjekti

Uz konkurentne uvjete financiranja te stalnim unapređenjem kvalitete proizvoda i usluga, aktivnosti u segmentu gospodarstva i u 2017. godini bile su usmjerene na intenziviranje i povećanje kvalitete prodajnih aktivnosti kroz kreiranje individualnih i inovativnih rješenja za ciljne klijente i industrije. Među ostalim, klijentima je bila omogućena dostupnost povoljnijih uvjeta financiranja kroz dugogodišnju uspješnu suradnju s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama.

S HBOR-om je nastavljena dugoročna uspješna poslovna suradnja, te su i u 2017. godini HBOR-ovi programi bili jedni od najtraženijih oblika kreditiranja, a Banka jedna od najaktivnijih banaka kada je riječ o korištenju redovnih kreditnih programa HBOR-a. Krajem listopada Banka je s HBOR-om potpisala sporazum o provedbi financijskog instrumenta „ESIF krediti za rast i razvoj“ za male i srednje poduzetnike, a odobravanje prvih kredita planirano je za prvo tromjesečje 2018.

Tijekom 2017. godine klijentima su bila dostupna i sredstva iz kreditne linije u suradnji s Europskom bankom za obnovu i razvoj. Uz sredstva iz komponente za financiranje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije (WeBSEFF II), bila je dostupna i komponenta namijenjena dugoročnom ili kratkoročnom financiranju micro, malih, srednjih i velikih poduzeća.

Nastavljena je i dugoročna uspješna poslovna suradnja s Europskom investicijskom bankom, a povoljni izvori financiranja koji omogućuju financiranje potreba klijenata po atraktivnijoj cijeni, u potpunosti su iskorišteni tijekom godine.

Kroz 2017. godinu nastavljena je aktivna poslovna suradnja s HAMAG BICRO-om. Riječ je o sudjelovanju u jamstvenim programima HAMAG BICRO-a, koji obuhvaćaju različite potrebe obrtnika i poduzetnika – subjekata malog gospodarstva prilikom financiranja tekućeg poslovanja ili novih projekata i ulaganja, pružajući im kvalitetan instrument osiguranja u vidu bezuvjetnog jamstva na prvi poziv. Osim toga, nakon što su banka i HAMAG BICRO sklopili sporazum, od drugog tromjesečja 2017. počelo je operativno provođenje financijskog instrumenta pojedinačnih jamstava za male i srednje poduzetnike, financiran iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF).

Tijekom 2017. godine intenzivirana i poslovna suradnja s Europskim investicijskim fondom (EIF-om) vezano uz implementaciju instrumenta InnovFin garancije za mikro, mala i srednja poduzeća (SME) te mala srednje kapitalizirana poduzeća (Small Mid-Cap). Riječ je EIF-ovoj garanciji na portfelj kredita malom i srednjem poduzetništvu (InnovFin SME Guarantee Facility) koja predstavlja inicijativu koju je objavila Europska komisija i EIB grupa te je potpomognuta financijskom potporom Europske unije putem programa Horizon 2020 i Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU) osnovanog u okviru Investicijskog plana za Europu. Namjena EFSU je pružati potporu kod financiranja i provedbe proizvodnih ulaganja u Europskoj uniji te osigurati povećanu dostupnost financijskih sredstava. Svrha i osnovna prednost EIF-ove InnovFin garancije je kreditiranje inovativnih poduzetnika uz bezuvjetno jamstvo EIF-a uz povoljnije uvjete kreditiranja za klijenta i osiguravanje konkurentnosti na bankarskom tržištu te smanjenje rizika loših plasmana i gubitaka zbog nemogućnosti naplate.

IV. Proizvodi i usluge Erste Banke za građane i tvrtke u 2017. godini (nastavak)

U skladu sa suvremenim bankarskim trendovima, novim regulativama te s ciljem povećanja kvalitete usluge klijentima i povećanju efikasnosti novčanog poslovanja, tijekom 2017. godine intenzivirane su aktivnosti u razvoju proizvoda i usluga upravljanja novčanim sredstvima. Uspješno je implementirana SEPA direct debit shema u skladu s propisanim nacionalnim rokom do 5.6.2017. Osigurano je i pravovremeno informiranje i savjetovanje klijenata, te radionice i testiranja kako bi Banka i klijenti uspješno implementirali standarde nove sheme. Implementirane su i nove funkcionalnosti web aplikacije koja uz online popunjavanje obrazaca za otvaranje transakcijskog računa sada omogućava i zasebno popunjavanje online obrazaca za ugovaranje dodatnih usluga (NetBanking, mBanking, FonBanking, FonStart, MCBBD, SMS, Erste Box, DNT) te su implementirani i svi obrasci u engleskoj verziji. Redovno ažuriranje obrazaca na web aplikaciji vrši se sukladno promjenama procesa i zakonske regulative.

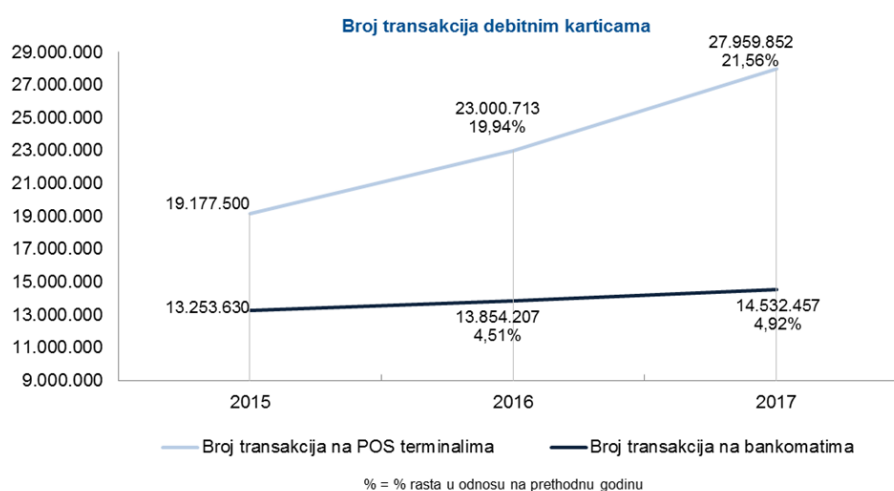
Pokrenuto je i više inicijativa i projektnih aktivnosti s ciljem unapređenja procesa pologa gotovog novca. Razvijene su dodatne funkcionalnosti usluge Pametnog sefa (devizni i mjenjački devizni polog) te promjena načina provođenja transakcija (sa slanja datoteka na web servis). Ujedno je unaprijeđen proces mjenjačkog poslovanja implementacijom aktivnog deviznog mjenjačkog računa koji omogućava pružanje kvalitetnije i potpunije usluge za ovlaštene mjenjače. Početkom 2017. implementirana je i mogućnost korištenja usluge NetBankinga za klijente nerezidente, čime je pružena sveobuhvatna i konkurentna ponuda.

Tijekom 2017. godine intenzivirane su aktivnosti usmjerene unapređenju proizvoda i usluga strukturiranog financiranja izvoza i uvoza te aktivnosti suradnje s posebnim financijskim institucijama s ciljem ugovaranja i implementacije instrumenata koji klijentima omogućuju povoljnije uvjete financiranja te Banci mogućnost da bude što konkurentnija na tržištu kako bi zadržala vodeću poziciju u pružanju kompletnih financijskih i savjetodavnih rješenja u vanjskotrgovinskom poslovanju. U tom kontekstu uz realizaciju već ugovorenih transakcija, analiziraju se nove mogućnosti podrške izvozniciima na međunarodnim tržištima, posebice u formi kredita dobavljaču.

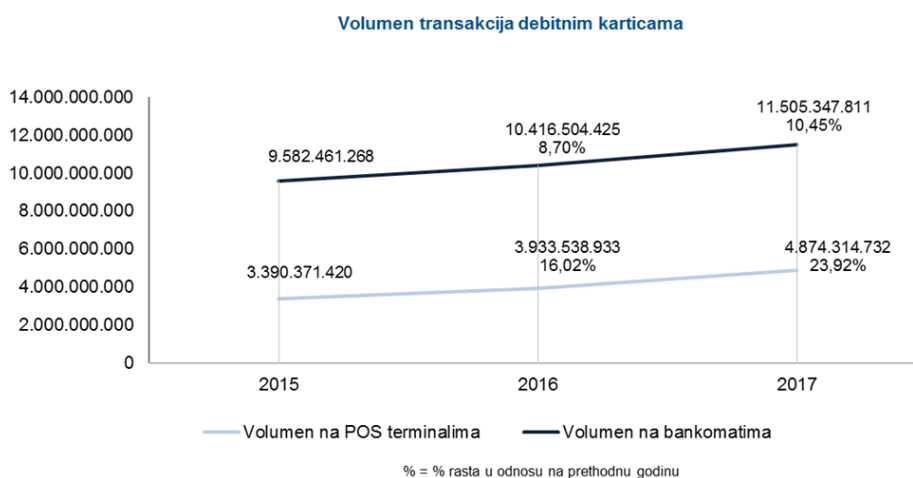
V. Direktni kanali

Kartično poslovanje i mobilno plaćanje

Direkcija kartičnog poslovanja i mobilnog plaćanja povećala je broj debitnih kartica u odnosu na prošlu godinu za 2,07% te je njihov broj do kraja godine iznosio 828.991. Tijekom 2017. povećan je ukupan broj transakcija za 15,31% te ukupan volumen za 14,14%. Debitne kartice Erste Banke posebice su se značajnije koristile na POS uređajima, na kojima je broj transakcija povećan za 21,56%, dok je volumen povećan za 23,92%. U svrhu povećanja broja uručenih debitnih kartica, njihovog redovitijeg korištenja te povećanja broja i volumena transakcija na POS uređajima, organizirano je 27 promotivnih aktivnosti. U odnosu na 2016., u 2017. udio uručenih kartica povećan je za 1 p.b., dok je aktiviranost uručenih kartica povećana za 3,76 p.b.

Graf 6: Broj transakcija debitnim karticama

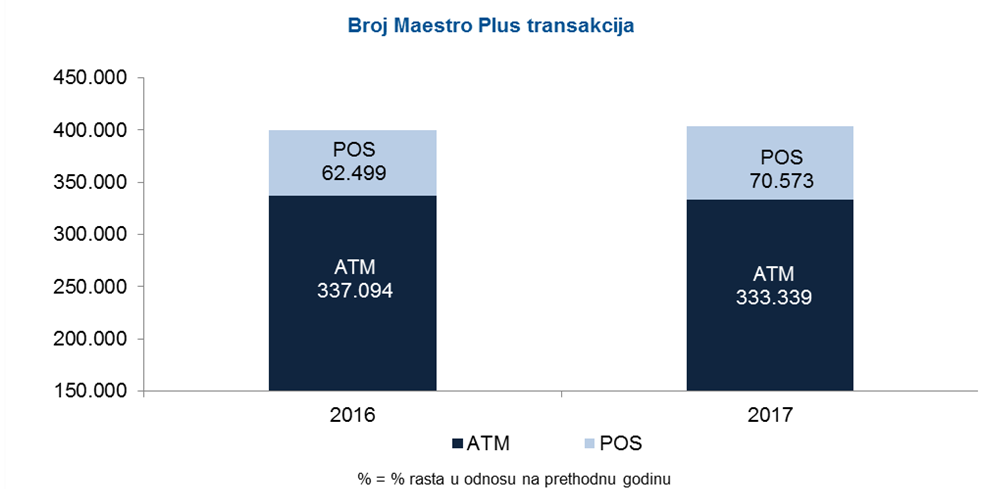

Graf 7: Volumen transakcija debitnim karticama

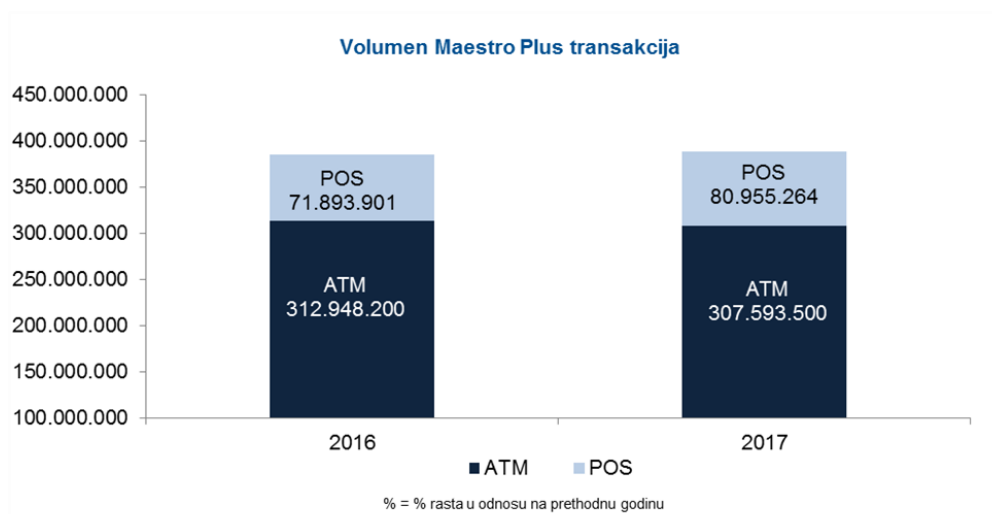
V. Direktni kanali (nastavak)

Usluga Maestro Plus

Usluga omogućuje podizanje gotovine na bankomatima, uz otplatu na rate, kao i plaćanje na rate i/ili uz odgodu na POS uređajima ECC-a. Gledano na 2016., tijekom 2017. nastavljeno je povećanje broja transakcija na POS uređajima, dok je primjetan blagi pad korištenja usluge na bankomatima. Tako je broj transakcija na POS uređajima povećan za 12,92%, dok je volumen na POS uređajima povećan za 12,60%. U svrhu povećanja Maestro Plus transakcija organizirano je 5 (pet) marketinških aktivnosti kojima se poticalo klijente na veću aktivnost na prodajnim mjestima.

Graf 8: Broj Maestro Plus transakcija

Graf 9: Volumen Maestro Plus transakcija

V. Direktni kanali (nastavak)

Nadzor i upravljanje mrežom za prihvata kartičnog i mobilnog plaćanja

Erste Banka je do 31. prosinca 2017. imala ukupno instalirano 705 bankomata, što u odnosu na isto razdoblje prošle godine, predstavlja povećanje od 10,5%. Tijekom 2017. ukupan volumen transakcija povećan je za 8,16%, dok je ukupan broj transakcija povećan za 4,38%. U odnosu na 2016., značajno je povećano korištenje uplatne funkcionalnosti bankomata, pri čemu je broj transakcija povećan za 29,06%, dok je volumen transakcija povećan za 24,20%. U ukupnom broju bankomata, do konca 2017. bilo je instalirano 99 bankomata, koji uz isplatnu funkciju pružaju i mogućnost uplata, što u odnosu na 2016. predstavlja porast od 74%.

Dynamic Currency Conversion (DCC)

Usluga DCC kojom se, prilikom podizanja gotovine na bankomatu, nudi korisnicima inozemnih platnih MasterCard/Maestro/Visa kartica, čiji su računi vezani uz valute GBP, SEK, CZK, PLN, HUF i DKK, pruža informaciju o tečaju po kojem je moguće izvršiti konverziju iznosa kuna u neku od spomenutih stranih valuta, te točan iznos u domaćoj valuti. U odnosu na godinu ranije, u 2017. zabilježen je porast broja transakcija za 3,14%, dok je volumen transakcija povećan za 2,20%.

Novosti i aktivnosti u 2017.

Erste Banka je prva u Hrvatskoj, te među prvima u Europi, uvela mogućnost beskontaktnog podizanja gotovine na bankomatskoj mreži. Predstavljena u ožujku 2017., usluga je dostupna svim korisnicima beskontaktnih kartica. Za podizanje gotovine dovoljno je karticu prisloniti na posebno označen čitač beskontaktnih kartica te transakciju autorizirati PIN-om. Usluga je sigurna jer se kartica cijelo vrijeme nalazi u rukama korisnika, te znatno ubrzava proces podizanja gotovine na svega nekoliko sekundi. Do konca 2017. ukupno je bilo instalirano 288 beskontaktnih bankomata, na kojima je obavljeno 7,52% svih transakcija podizanja gotovine. U prosincu je u rad pušten i uplatno-isplatni bankomat s *touch monitorom*. Specifičnost ovog bankomata je da se sve usluge mogu zatražiti dodiranjem preko zaslona. Također je modernizirana mreža bankomata. Ukupno je instalirano i deinstalirano 239 bankomata, od čega su 84 bankomata instalirana na novim lokacijama. Kako bi najugroženijim klijentima omogućila više fleksibilnosti prilikom raspolaganja sredstvima, Banka je u kolovozu 2017. omogućila narudžbu Maestro kartice na zahtjev klijenta po Posebnim računima za primanja uplata i obavljanje isplata sredstava koja su izuzeta iz ovrhe – 358 računi.

Digitalno bankarstvo

Poslovanje s građanima

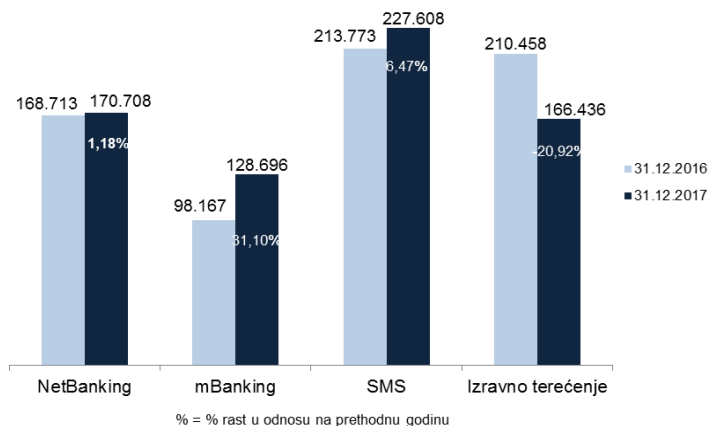
Banka je i tijekom 2017. ostvarila povećanje broja svih korisnika usluga digitalnog bankarstva. Najveći rast broja korisnika bilježi usluga Erste mBanking, koju je do konca 2017. koristilo 128.696 korisnika, odnosno 31,10% više nego godinu ranije. Premda je usluga internetskog bankarstva banke Erste NetBanking također zabilježila rast broja korisnika za 1,18%, vidljiv je trend prelaska korisnika na Erste mBanking, koji klijentima pruža gotovo sve funkcionalnosti kao i Erste NetBanking. Također je povećan i broj korisnika Erste SMS usluge za 6,47%, u odnosu na 2016., koju je do konca godine koristilo 227.608 korisnika.

Kako bi pripremila bazu izravnih terećenja na SEPA izravna terećenja, Banka je tijekom 2017. zatvorila neispravno otvorena, te ona izravna terećenja koja se nisu izvršavala u razdoblju dužem od 13 mjeseci. Iz tog razloga je broj otvorenih izravnih terećenja smanjen za 20,92% u odnosu na 2016., pri čemu nije bilo značajnijeg utjecaja na prihod od naknada.

Koristeći usluge Erste NetBanking, Erste mBanking, Erste kiosk, Erste NetPay i izravna terećenja, građani su napravili 9,90 milijuna transakcija, što je porast od 11,75% te u volumenu od 9,7 milijardi HRK, što je porast od 20,38% u odnosu na 2016.

V. Direktni kanali (nastavak)

Broj korisnika usluga digitalnog bankarstva - građani

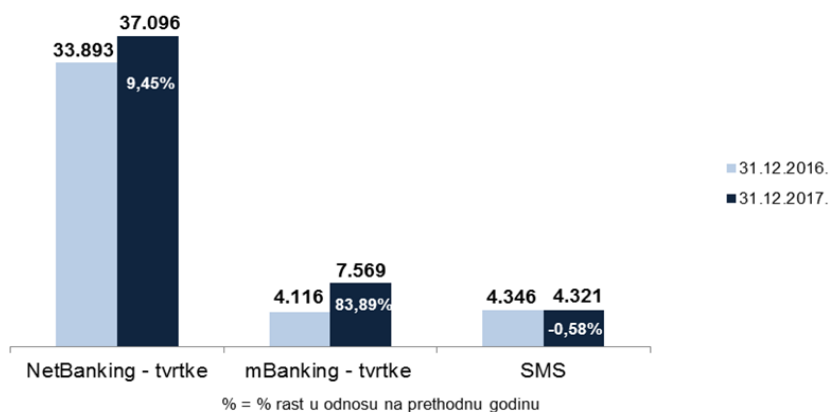
Graf 10: Broj korisnika usluga digitalnog bankarstva - građani

Pored već ranije omogućenog ugovaranja gotovinskih zajmova s RDB limitom (pred-odobreni limit za kredit) na Erste NetBankingu, krajem srpnja njihovo ugovaranje omogućeno je i na Erste mBankingu. Ukupno je putem svih kanala (poslovnice, Erste NetBanking i Erste mBanking) ugovoreno 20.345 gotovinskih zajmova, pri čemu je putem digitalnih kanala ugovoreno 7.646 zajmova, odnosno 38%. Ukupan iznos gotovinskih zajmova s RDB limitom odobrenih preko svih kanala banke (poslovnice, Erste NetBanking i Erste mBanking) iznosi 695 milijuna HRK, od čega je preko digitalnih kanala odobreno zajmova u visini 178,83 milijuna HRK, odnosno 26%. Od svih digitalnih kanala, najveći broj odobrenih zajmova je bio preko Erste mBankinga preko kojeg je odobreno 4.362 navedenih zajmova.

Poslovanje s pravnim osobama

Usluge digitalnog bankarstva Banke namijenjene segmentu pravnih osoba i tijekom 2017. zabilježile su rast broja korisnika i poduzeća. Broj poduzeća koja koriste Erste NetBanking, u odnosu na 2016., povećan je za 9,45% na 37.096, dok je broj korisnika u poduzećima povećan za 8,97% na 49.480. Povećan je i broj poduzeća koja koriste uslugu Erste mBanking (ponuđena u studenom 2016.) za 83,89% na 7.569, dok je broj korisnika povećan za 86,12% na 8.126. Pravne osobe su putem Erste NetBankinga, Erste mBankinga i MultiCash usluge obavile 20,1 milijun transakcija (kunske i devizne), što je porast od 11,05% u odnosu na 2016., dok je volumen rastao za 11,23%, na 187,3 milijardi HRK.

Broj korisnika digitalnih kanala - poslovni subjekti

Graf 11: Broj korisnika usluga digitalnog bankarstva – poslovni subjekti

V. Direktni kanali (nastavak)

Aktivnosti sprječavanja prijevара na digitalnim kanalima u 2017.

Tijekom godine dodatno su optimizirani alati na obranu od napada na digitalne kanale, pri čemu je tim za sigurnost digitalnog bankarstva redovito provodio sigurnosni nadzor na kanalima banke u Hrvatskoj i Crnoj Gori. U nekoliko navrata zabilježeni su tzv. *phishing* napadi, koji su pravodobnom reakcijom spriječeni. Također je dodano unaprijeđena suradnja s drugim organizacijskim jedinicama banke.

Novosti i aktivnosti u 2017.

Tijekom 2017. može se izdvojiti sljedeće:

- Redizajn mBankinga – implementirane nove funkcionalnosti i unaprijeđene postojeće, a u skladu s potrebama i dobrim praksama mobilnih bankarskih aplikacija. Pored redizajniranog početnog ekrana, uvedena je nova navigacija te su spojeni nalog za interni prijenos i nacionalno plaćanje.
- Gotovinski zajam na mBankingu – klijentima je omogućeno ugovaranje zajma bez dolaska u poslovnicu. Nakon ugovaranja zajma, iznos se trenutačno prebacuje na tekući račun klijenta (opcija vidljiva klijentima s predodobrenim zajmom).
- Poruke na mBankingu za građane i poslovne subjekte – omogućen prikaz personaliziranih informativnih i promotivnih ponuda. Poruke je moguće slati pojedinim ili svim klijentima, kao i točno određenim ciljnim skupinama.
- Prikaz Diners Club kartica na mBankingu – korisnicima je omogućen prikaz podataka o kartici, troškova te pregled i plaćanje mjesečnih računa.
- Mogućnost prijave u mBanking otiskom prsta i skenom lica – korisnicima pametnih telefona omogućena prijava očitanjem otiska prsta (Touch ID), pri čemu je korisnicima iPhone X uređaja omogućena i prijava skenom lica (Face ID).
- Redizajn netBankinga za Corporate klijente preko PoC agilne metodologije razvoja – osnovan Agilni tim za razvoj digitalnog bankarstva čija su tri cilja: pilot agilne metodologije razvoja u banci s ciljem brže reakcije na zahtjeve korisnika; unaprjeđenje postojećih usluga digitalnog bankarstva modernim sučeljem za NetBanking Corporate korisnike; suradnja s *BeeOneom* radi osiguranja konzistentnosti između budućeg George sustava i novog NetBankinga za Corporate.
- George – novo internetsko bankarstvo za fizičke osobe koje se razvija u suradnji s Erste Grupom i BeeOneom.
- Pokrenut PSD2 (Revised Payment Service Directive) – program je pokrenut zbog nove EU regulative u području platnog prometa, a obuhvaća projekte usklađivanja s novim regulatornim zahtjevima te projekte koji koriste nove poslovne prilike koje regulatorne promjene donose.
- Tijekom godine odrađena je analiza i priprema sljedećih projekata: PSD2 Payments (usklađivanje sa zahtjevima PSD2 regulative i novog Zakona o platnom prometu (stupa na snagu 01/2018.)); PSD2 API&Security (usklađivanje sa zahtjevima PSD2 regulative (stupa na snagu 2019.)); Digital Identity (uvođenje digitalnog potpisa u oblaku); ERP integracija (studija izvodljivosti napravljena u suradnji s kolegama iz Češke, Austrije i vanjskim partnerom EY); Data Analytics (analizirano postojeće stanje i sastavljene preporuke za poboljšanja u području analize podataka, a kao osnova buduće strategije).
- Uspostavljena SEPA Direct Debit shema faza 1– u novu shemu uključeni novi primatelji plaćanja (od 6/2017.), postojeći primatelji na novu shemu prelaze kroz četiri ciklusa migracije.
- Prijava na sustav e-građani mTokenom i Erste Display karticom.

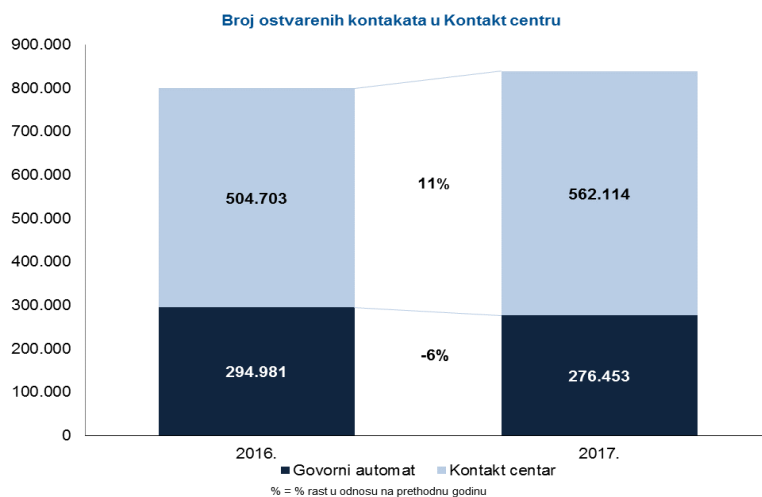
V. Direktni kanali (nastavak)

Aktivacija klijenata

Tijekom 2017. pored akvizicije i aktivacije korisnika digitalnih usluga, u fokusu je bila i edukacije zaposlenika. S ciljem aktivacije klijenata organizirano je 67 kampanja (nagradne igre, edukacijske te aktivacijsko/akvizicijske kampanje), broj digitalnih kutaka povećan za 16 (ukupno 42), održane 84 edukacije za prodajnu mrežu, studente i klijente. S ciljem bolje educiranosti i aktivacije zaposlenika nastavljeno održavanje edukativnih sastanaka pod nazivom Digitalna kava, te je nastavljeno kvartalno nagrađivanje poslovnica s najvećim brojem aktivnih korisnika digitalnih usluga. Do kraja 2017. usluge digitalnih kanala Erste Banke ukupno je koristilo 250.300 građana i DMP klijenata, što je porast za 11,64% u odnosu na 2016., od čega je aktivno njih 160.007, odnosno 63,9% (barem jedna prijava na usluge digitalnog bankarstva u mjesec dana), što je povećanje za 4,5%. Tijekom godine broj novo aktiviranih klijenata povećan je za 44% u odnosu na 2016., na 26.780. Značajno je povećan broj ugovorenih mTokena, kojih je do konca godine ukupno bilo 143.888 na 109.495 klijenata (građani i DMP) što je 60,4% više u odnosu na 2016.

Kontakt centar

U 2017. putem Kontakt centra ostvareno je 838.567 kontakata, što predstavlja porast od 5% u odnosu na 2016. Agenti su odradili ukupno 562.114 kontakata, što je za 11% više u odnosu na godinu prije. Od ukupnog broja, 87% odnosi se na telefonske kontakte, dok se preostalih 13% odnosi na elektroničku poštu, chat (ostvario najveći rast u odnosu na 2016., 123%) i Facebook. Na govornom automatu (IVR) evidentirano je 276.453 ulazaka, što je za 6% manje nego godinu ranije. Također je smanjen i broj korisnika usluga ErsteFon za 6,2%, a uslijed okretanja klijenata drugim digitalnim kanalima.

Graf 12: Broj ostvarenih kontakata u Kontakt centru

Novosti i aktivnosti Kontakt centra u 2017.

Od početka godine poseban tim Kontakt centra pola je svog radnog vremena posvetio pozivanju prodajnih kampanja, čime je osigurano pozivanje većeg broja klijenata te realizacija plana kampanja dogovorena sa Sektorom građanstva. U drugom dijelu godine predstavljen je video poziv, kao novi kanal Kontakt centra, te su napravljena unapređenja chat kanala, što je rezultiralo njegovim boljim nadzorom i upravljanjem, te povećanim korištenjem od strane klijenata. Također je uvedena mogućnost narudžbe kartica i PIN-a, čime je ubrzan proces narudžbe i smanjen broj odlazaka klijenata u poslovnicu. Ujedno je povećan i broj klijenata (5.000) koji imaju na raspolaganju osobnog savjetnika, s kojima je ostvareno oko 8 tisuća kontakata, odnosno 34% više nego godinu ranije.

V. Direktni kanali (nastavak)

Prodaja u Kontakt centru

Kao i prethodne godine, nastavljena je prodaja tekućih računa, digitalnih kanala, kreditnih kartica, pred-odobrenih kredita. Ukupno je aktivirano 2.967 računa, 3.582 digitalna kanala, 1.089 kreditnih kartica i realizirana 3.479 pred-odobrenih kredita. Krajem godine je Kontakt centar započeo i s pozivanjem klijenata vezano za kampanju prodaje mirovinskih fondova te klijenata koji nisu završili proces ugovaranja pred-odobrenih kredita na NetBankingu. U sklopu podrške prodajnim kampanjama, Kontakt centar je odradio 89.000 klijenata (povećanje od 42% u odnosu na 2016.), a je kontakt uspostavljen sa 75% klijenata. Prodajne kampanje doprinijele su ostvarenju zadanog prodajnog rezultata.

Kvaliteta usluge Kontakt centra u 2017.

Kvaliteta usluge kontakt centra (postotak poziva na koje se odgovori unutar definiranog vremena) u 2017. iznosila je 74,85% u 30 sekundi, što je u skladu s postavljenim ciljevima i standardom industrije. Propušteni pozivi iznose 9,14%, te bilježe značajno smanjenje u odnosu na 2016., čime je potvrđena efikasnost servisa.

Tijekom godine započelo je praćenje Indeksa kvalitete usluge koji predstavlja ponderirani prosjek dva pokazatelja: rezultata istraživanja kvalitete rada Kontakt centra putem „tajnih pozivatelja“ (tzv. Mystery Shopping) i rezultata istraživanja zadovoljstva klijenata (tzv. Customer Experience istraživanje). Indeks kvalitete usluge pokazao je izuzetno visoku razinu (93,53%) te pokazuje zadovoljavajuću razinu kvalitetu usluge Kontakt centra potvrđenu od strane klijenta.

VI. Financijska tržišta

Trgovanje općenito

Banka nastavlja sa svojom pozicijom tržišnog lidera u segmentu trgovanja vrijednosnim papirima, s tržišnim udjelom od 30,6% i tržišnim udjelom preko 40% na REPO tržištu.

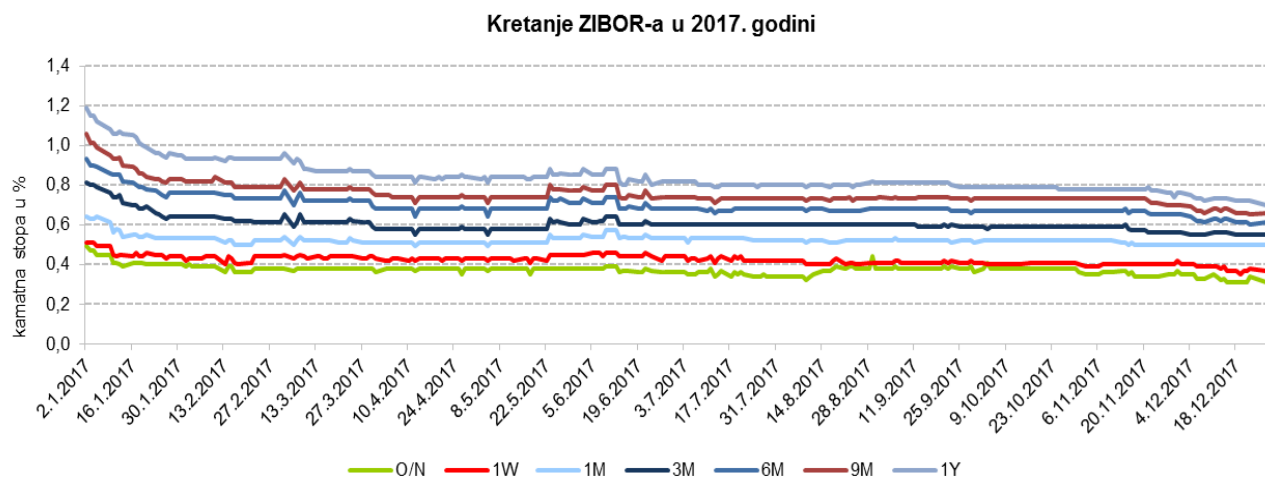
Tržište novca

2017. godinu možemo nazvati najmirnijom i najstabilnijom godinom na tržištu novca od kad postoji trgovanja na domaćem tržištu. Prosječni dnevni višak likvidnosti u sustavu iznosio je 15,1 milijardu HRK, odnosno dvostruko više nego 2016. godine, a u prosincu smo dosegli novi najviši nivo likvidnosti u povijesti od 23,4 milijarde HRK.

Na domaćem, međubankarskom tržištu najtrgovanija dospjeća bila su prekonoćna (O/N). O/N ZIBOR stopa kretala se u rasponu od svega 0,18%, kada je najviša bila početkom godine i iznosila 0,49%, te najniža na kraju godine, 0,31%.

Hrvatska narodna banka (HNB) održala je u 2017. samo jednu strukturnu repo aukciju i to na 5 godina po stopi od 1,2% kada je plasirano 530 milijuna HRK. Ukupan iznos plasiranih kuna od strane HNB-a domaćim bankama kroz strukturne repo aukcije na kraju 2017. godine iznosio je 1.265 milijardi HRK. HNB je tijekom cijele godine održavala redovite obratne repo aukcije, ali uz vrlo mali interes domaćih banka te je stoga prosječni plasman u prošloj godini iznosio svega 30 milijuna HRK uz nepromijenjenu stopu tijekom cijele godine od 0,3%.

Od značajnijih događaja protekle godine, ali i očekivanih, bilo je podizanje referentne stope od strane Sustava federalnih rezervi (FED-a) tri puta tijekom godine, koja je s 0,75% početkom godine, završila godinu na 1,5%.

Graf 13: Kretanje ZIBOR-a (izvor: interni podaci Banke)

VI. Financijska tržišta (nastavak)

Najveća aukcija trezorskih zapisa održana je u studenom kada je plasirano 1,5 milijardi EUR koliko se nalazilo i na dospijeću, na rok od 15 mjeseci po prinosu od 0,1% što je za 60 p.b manje nego zadnjoj aukciji istog trezorskog zapisa. Od ostalih trezorskih zapisa prinos na najtraženiji, onaj 364-dnevni kunski, smanjen je za 44 p.b na godišnjoj razini te je posljednji put u 2017. godini izdan po 0,20%. Prinos na 91-dnevni kunski pao je za 20 p.b. na 0,20% u odnosu na 2016., ali je jedini put izdan u siječnju. Prinos na 181-dnevni kunski pao je za 3 p.b. na 0,25%, ali je izdan svega dva puta u 2017., posljednji put u kolovozu. Prinos na valutne trezorske zapise kod 91-dnevnog valutnog trezorskog zapisa ostao je nepromijenjen, a pao je za 4 p.b. kod 364-dnevnog valutnog te je zadnji put u 2017. godini izdan po 0,01%.

Agregirano gledajući dug države se putem aukcije trezorskih zapisa prošle godine smanjio za oko 160 milijuna HRK.

Kako je likvidnost u sustavu tijekom cijele godine bila značajno veća nego 2016. godine, generalno se na tržištu smanjila potražnja za kunama u odnosu na prethodnu godinu.

FX tržište

Početak godine tečaj EUR/HRK kretao se oko razine od 7,550 HRK za EUR.

Tijekom siječnja i veljače zabilježen je značajan interes domaćih institucionalnih investitora za terminsku prodaju EUR/HRK s dospijećem u ljetne mjesece. Euro je u spomenutom periodu oslabio na kunu sa 7,550 na 7,460.

Dolazak Uskrsa uobičajeno znači i početak turističke sezone, što se očituje priljev stranih sredstava plaćanja i rezultira deprecijacijskim pritiskom na tečaj EUR/HRK, čiji vrhunac je bio tijekom srpnja i kolovoza. U spomenutom razdoblju tečaj EUR/HRK spustio se sa razine od 7,4600 na 7,4000 uz tek poneku blagu korekciju.

Dospijeća terminskih kupoprodaja tokom ljetnih mjeseci smanjivali su pritisak na daljnje jačanje HRK u odnosu na EUR. Tijekom vrhunca turističke sezone tečaj EUR/HRK se kretao oko razine od 7,4000. HNB nije bila zadovoljna s tečajem EUR/HRK ispod razine od 7,400 što se očitovalo i kroz ovogodišnje intervencije. Tijekom tri ljetna mjeseca HNB je ukupno kupila 600 milijuna EUR.

Nešto veći pomaci dogodili su se nakon ljetne sezone, kada je tečaj eura u tri mjeseca skočio sa 7,400 na 7,5500, ponajviše zbog potražnje domaćih institucionalnih investitora, te HNB-a. Kraj godine tečaj EUR/HRK dočekao je na gornjoj granici raspona od 7,520.

Tečaj USD/HRK kretao se na godišnjoj razini u rasponu od 7,200 ostvarenog početkom siječnja do 6,25 ostvarenog krajem rujna.

Tržište dužničkih papira

Domaće tržište kapitala, kako dioničko tako i tržište duga, i dalje ne ostvaruje svoj potencijal u potpunosti iako je zamjetan određeni pomak u odnosu na prethodne godine. Aktivnosti izdavatelja duga putem javnih ponuda često su ograničene na refinanciranje duga u dospijeću, ali je ipak primjetan trend povećanja upita u pogledu novih izdanja odnosno financiranja na tržištu i duga i vlasničkog kapitala.

VI. Financijska tržišta (nastavak)

Republika Hrvatska je bila aktivnija na domaćem tržištu duga u odnosu na 2016. godinu, izdala je 4 obveznice ukupnog nominalnog iznosa 17,3 milijardi HRK najvećim dijelom za potrebe iskupa domaćih obveznica koje dospijevaju. Banka je sudjelovala kao vodeći aranžer izdanja pri izdanju spomenutih državnih obveznica tokom 2017. godine.

Banka je izdala petogodišnje neosigurane obveznice denominirane u euru, u skladu sa svojom strategijom diversifikacije izvora financiranja te pri tome ponovno dala i svoj doprinos razvoju tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj. Ključni aspekt transakcije je bila primarna ponuda obveznica fizičkim ulagateljima, pa je tako ova grupa investitora činila 98% ukupne alokacije, dok je na drugim izdanjima obveznica glavni fokus na institucionalnim investitorima.

Realiziranim transakcijama aranžiranja obveznica Banka se nalazi na prvom mjestu među vodećim aranžerima dužničkih vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj s 25,85% tržišnog udjela u Republici Hrvatskoj u 2017. godini čime potvrđuje svoju stratešku orijentaciju podržavanja razvoja tržišta kapitala unatoč još uvijek izazovnim, ali ipak boljim okolnostima.

Povrh gore navedenih transakcija na domaćem tržištu kapitala, Banka je također kao samostalni aranžer sudjelovala u izdavanju komercijalnih zapisa ŠC Višnjik d.o.o.

Tržište vlasničkih papira

Godina 2017. na Zagrebačkoj burzi započela je u optimističnom raspoloženju, a CROBEX je u jednom trenutku dosegao razine na kojima je bio prije pet godina. U nastavku godine nepovoljne okolnosti usporile su uzlazni trend, ali godina je ipak završila uspješno što se tiče prometa dionicama.

Promet na Zagrebačkoj burzi u 2017. godini iznosio je 3,2 milijardi HRK i bio je za 3% veći od onog u 2016., a dionički indeks Crobex koji je godinu otvorio s 1.996 bodova završio je na 1.849 bodova, odnosno padom od 7,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Dionica s kojom se najviše trgovalo je bila ona Valamar Riviere d.d. sa prometom od 336,4 milijuna HRK, dok je najveći rast cijene ostvarila dionica Atlantske plovidbe d.d., porastavši više od +126%.

Najznačajniji događaj koji je obilježio proteklu godinu je kolaps koncerna AGROKOR i neizvjesnost situacije vezana uz društva kćeri koncerna: LEDO, JAMNICA, BELJE, VUPIK, TISAK, ZVIJEZDA, koje su činile glavninu prometa na Zagrebačkoj burzi do tada.

Najbolji financijski rezultati ostvareni su u hotelijerstvu kao što je i bilo očekivano.

Služba skrbništva

Tržišna vrijednost imovine pod skrbništvom u 2017. godini narasla je za 23,70% u odnosu na 2016., te je na dan 31. prosinca 2017. godine je iznosila 9,87 milijardi HRK. Zabilježen je pad broja transakcija klijenata s financijskim instrumentima od 40% u odnosu na 2016. godinu.

VII. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima je skup postupaka i metoda ustanovljenih radi utvrđivanja, mjerenja, odnosno procjenjivanja, ovladavanja i praćenja rizika, uključujući i izvješćivanje o rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju. Banka je dužna redovito mjeriti odnosno procjenjivati rizike koje je utvrdila u svojem poslovanju. Postupci mjerenja odnosno procjenjivanja rizika moraju obuhvaćati prikladne kvantitativne i/ili kvalitativne metode mjerenja odnosno procjene rizika koje će omogućiti i uočavanje promjena u profilu rizičnosti Banke, uključujući i pojavljivanje novih rizika.

Najznačajniji rizici kojima se Banka susreće u poslovanju su: kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti.

Kreditni rizik predstavlja rizik potencijalnog gubitka uslijed nepodmirenja dužnikove obveze prema Banci i nastaje iz mogućnosti da se potraživanja Banke po plasmanima i s njima povezanim naknadama i kamatama neće naplatiti u predviđenom iznosu i roku. Banka identificira, mjeri, prati, kontrolira, odnosno aktivno upravlja kreditnim rizikom kao jednim od najvažnijih rizika, te utvrđuje postojanje primjerene razine kapitala za pokriće tih rizika. Rizici povezani sa kreditnim rizikom su: valutno indicirani kreditni rizik, rezidualni rizik, rizik države, razrjeđivački rizik i rizik koncentracije velikih izloženosti.

Tržišni rizici predstavljaju rizik gubitka po otvorenim pozicijama koji proizlaze iz promjene kretanja tržišnih cijena, uključujući promjene kamatnih stopa, tečaja valuta i cijena vrijednosnih papira. U tom smislu tržišni rizik podrazumijeva: (i) kamatni rizik, (ii) valutni rizik i (iii) rizik ulaganja u vrijednosne papire.

Operativni rizik je rizik neočekivanog, izravnog ili neizravnog gubitka nastalog uslijed djelovanja ljudskog faktora, neadekvatnih postupaka i kontrola, tehnološkim propustima, nesrećama i vanjskim faktorom, kao i pravni rizik koji predstavlja mogućnost odljeva novčanih sredstava Banke zbog utvrđenih naknada ili izrečenih kazni i sankcija proisteklih iz sudskog, upravnog ili drugog postupka zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obveza Banke, dok istovremeno isključuje strateški i reputacijski rizik.

Rizik likvidnosti jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze o dospjeću. Rizik likvidnosti proizlazi iz ročne neusklađenosti izvora i plasmana.

Banka osim navedenih rizika upravlja i svim ostalim rizicima kojima je ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju kao što su: sistemski, regulatorni, rizik poslovnog okruženja itd.

VIII. Erste Bank AD Podgorica

Erste Bank AD Podgorica (EBM) je u 2017. godini nastavila trend dobrog poslovanja pridobivajući nove klijente i razvijajući odnose s postojećim i time ostvarila dobit prije poreza u iznosu od 8,83 milijuna EUR, što je 2% više u odnosu na prethodnu godinu. Dobit nakon poreza iznosi 7,9 milijuna EUR s povratom na kapital (ROE) od čak 12,4% i povratom na aktivu od 1,7% (ROA). Ukupni prihodi iz poslovanja ostvareni su u iznosu od 23,9 milijuna EUR, što je 5% više u odnosu na 2016. godinu.

Neto prihod od kamata ostvaren je u iznosu 19,6 milijuna EUR i za 3% je veći u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Neto kamatna marža se smanjila sa 5,79% na kraju 2016. godine na 5,37% na kraju 2017. godine.

Neto prihod od naknada i provizija je povećan za 15,30% i iznosio je 3,9 milijuna EUR. Rast neto prihoda od naknada i provizija je u skladu s orijentacijom EBM na povećanje nekamatnih prihoda kao i povećanje broja aktivnih klijenata i usluga koje pruža.

Troškovi rezerviranja su -74 tisuće EUR. Trošak kreditnog rizika iznosio je 0,03% i veći je u odnosu na kraj 2016. godine kad je iznosio -0,3%. Pokrivenost NPL-a rezervama je visoka i iznosila je 112% na kraju 2017., što predstavlja rast u odnosu na kraj 2016. godine kada je iznosila 106%. Navedeno je rezultat uloženi napora na kontroli naplate, kao i konzervativnog rizičnog apetita EBM, koji je prilagođen zahtjevnim tržišnim uvjetima.

Troškovi poslovanja ostvareni su u iznosu od 15,60 milijuna EUR i u odnosu na prethodnu godinu povećali su se za 6,4%, dok se omjer troškova i prihoda povećao sa 64,4% na 65,2%. Na kraju godine ukupna imovina iznosila je 491,66 milijuna EUR i povećala se za 9 % u odnosu na 2016. godinu. Neto krediti klijentima iznose 301,3 milijuna EUR i za 20% su veći u odnosu na 2016. godinu; od toga 178,8 milijuna EUR se odnosi na kredite stanovništvu, a 122,5 milijuna EUR na kredite pravnim osobama.

U sektoru stanovništva odobreno je 82,95 milijuna EUR kroz 13.951 kreditna aranžmana, što predstavlja pad plasmana u odnosu na prethodnu godinu za 6,5 milijuna EUR ili 7,23%. Najveći udio u ukupnom plasmanu odnosio se na gotovinske kredite (68,53%), stambene kredite (21,17%) te hipotekarne i kredite za adaptaciju (3,18%). U skladu sa strategijom EBM nastavljen je orijentacija klijenata na standardne retail proizvode, tako da se u 2017. godini od ukupnog plasmana, 92,88% odnosilo na core retail proizvode. Tržišni udjel kreditnog portfelja stanovništva iznosio je 16,47% i povećao se za 0,40 p.b. u odnosu na prošlu godinu.

U segmentu poslovanja s gospodarstvom zabilježen je bruto rast kreditnog portfelja od 27,14 milijuna EUR (26,3%) u odnosu na kraj 2016. Kod privatnih tvrtki zabilježen je rast neto kredita za 25,7 milijuna EUR (37,9%) čime je tržišni udjel u ovom segmentu povećan sa 8,39% na 9,87%, te predstavlja 42,1% neto rasta tržišta. Također, očuvana je i dodatno poboljšana kvaliteta portfelja kroz naplatu NPL-a koji je s ionako niskih 5,64% na kraju 2016., dodatno poboljšana na 4,34 % na kraju 2017. godine.

Erste Bank AD Podgorica posluje kroz mrežu od 17 filijala širom Crne Gore i uslužuje više od 88 tisuća klijenata na kraju 2017. godine.

IX. Erste Card Club d.o.o.

Općenito o aktivnostima društva

Erste Card Club Grupa koju čine Erste Card Club d.o.o. (dalje: ECC), Erste Card Slovenija d.o.o. (dalje: EC SLO) i FC Diners Club International Mak d.o.o.e.l. Skopje (DC MAK), zajedno dalje u tekstu ECC Grupa, ostvarila je istodobno rast broja klijenata, prometa i kreditnih kartica (konsolidirana razina). U Hrvatskoj je ECC zabilježio značajan rast prometa na svojoj EFT POS mreži, nastavak njezinog širenja te pozicioniranja na prodajnim mjestima. U sklopu promotivnih aktivnosti, ECC je provodio vremenski limitirane akcije prodaje kartica bez upisnina i članarina te promoviranja pogodnosti kupnje na prodajnim mjestima.

Tijekom godine ECC je bio usmjeren na realizaciju nekoliko projekata. Migracijom Visa i Mastercarda završen je proces migracije na novi informatički sustav C 3.1., a ujedno je nastavljen rad na IFRS 9 projektu Erste grupe. Pored toga, preselio je urede s adresa u Praškoj 5 i Teslinoj 13, Zagreb u Ulicu Frana Folnegovića 6, Zagreb.

U ožujku 2017. ECC je preuzeo cjelovito vlasništvo nad Diners Club International Belgrade d.o.o. (dalje: DCIB), te Diners Club International Mak d.o.o.e.l. Skopje. Usljed naknadno utvrđenih značajnih nepravilnosti u poslovanju, koje se odnose na utajene obveze prema vjerovnicima te na neispravno prikazivanje potraživanja od klijenata, pokrenuo je stečajni postupak nad poduzećem DCI te podnio kaznene prijave protiv njihovog bivšeg menadžmenta. Posljedično, na tržištima Republike Srbije nije moguć prihvata Diners Club kartica, dok se isto ne odnosi na poslovanje DC MAK.

Operativni pregled poslovanja u 2017.

Kreditne kartice

ECC je 2017. završio s ukupno izdano 365.174 kreditnih kartica (Diners Club 294.902, Visa 33.368, Mastercard 36.904), što je u odnosu na isto razdoblje 2016. manje za 1,39%. Manji broj kartica rezultat je ukidanja neaktivnih kartica, dok je fokus stavljen na kvalitetu portfelja i aktivaciju kartica. Tijekom godine prodano je 33.279 novih kartica, što je 15,1% niže u odnosu na 2016. EC SLO je do 31. prosinca 2017. imao izdano ukupno 66.420 Diners Club kartica, odnosno 5,8% više nego 2016., te je za 8% povećana prodaja novih kartica, točnije za 7.623 kartice. DC MAK je do konca 2017. imao izdanih 15.355 Diners Club kartica, odnosno 4% više nego 2016., a što je rezultat prodaje 3.183 nove kartice.

Kartični promet u 2017.

Ukupan promet ECC karticama (Diners Club, Visa, Mastercard) na vlastitoj i tuđoj EFT POS mreži (*issuing promet*) povećan je u odnosu na 2016. za 2,2%, te iznosi 6.903 milijuna HRK. Također, zabilježen je rast prihvatnog prometa na EFT POS mreži ECC-a (*acquiring* - promet karticama ECC-a i drugih izdavatelja) za 16,5%.

U dijelu prihvata, značajno je rastao promet Visa i Mastercard karticama i to za 32%, a kao rezultat pozicioniranja na tržištu, intenzivnih aktivnosti širenja vlastite EFT POS mreže, s posebnim fokusom na turizam, širenje Dynamic Currency Conversion (DCC) usluge te ugovaranja prihvata na internetu. Ukupan broj transakcija napravljenih karticama ECC-a te na POS uređajima ECC-a iznosi 43 milijuna, što je, u odnosu na 2016., porast od 18,6%. ECC je do 31. prosinca imao ukupno instalirano 18.850 EFT POS uređaja (tržišni udio 17,1%; povećanje 1,65% u odnosu na 2016.)¹.

¹ HGK, zadnji dostupni podaci od 30.09.2017.

IX. Erste Card Club d.o.o. (nastavak)

Ukupan promet EC SLO iznosio je 152 milijuna EUR i povećan je za 8,4%, dok je, u odnosu na prošlu godinu, broj transakcija povećan za 5,3% i premašio je 2,1 milijun. Ukupan promet kartica DC MAK iznosio je 27,3 milijuna EUR, što predstavlja rast od 1,0% dok je broj transakcija premašio 500.000 i zabilježio rast od 0,6% u odnosu na 2016.

Financijski pregled poslovanja 2017.

Neto dobit ECC Grupe iznosila je 81,5 milijuna HRK što je, u odnosu na 2016., manje za 34,3%. Uzrok smanjenja je ispravak vrijednosti ulaganja (100%) u DCIB (-38,8 milijuna HRK), kredita DCIB (-56,2 milijuna HRK) te (50%) ispravak vrijednosti ulaganja u DC MAK (-7,3 milijuna HRK), sveukupno -102 milijuna HRK.

Operativni rezultat iznosio je 165,7 milijuna HRK i niži je za 6,3% u odnosu na prošlu godinu., a kao posljedica pritiska lokalne regulative smanjenja kamatnih stopa (primjena: kolovoz 2015.) te s utjecajem na smanjenje prihoda od zateznih kamata, uz pad salda kamatnog dijela portfelja kartičnih kredita.

Također je posljedica istodobnog rasta beskamatnih rata i charge potraživanja, jednokratnih pravnih troškova te tečajnih razlika za DCIB kredit. Od uvođenja IF regulative (Interchange Fee) visina prosječnih provizija je pod stalnim pritiskom trgovaca. Ovo se ponajprije odnosi na Visa i Mastercard poslovanje, a što je kompenzirano rastom prihvatnog prometa.

ECC je provodio prodaju loših potraživanja ukupnog iznosa 74 milijuna HRK, što je doprinijelo smanjenju salda loših potraživanja (NPL), uz efikasnu naplatu i stabilan ulaz novog NPL-a. Udio loših plasmana je niži u 2017. i iznosi 16,4%, u odnosu na 22,13% iz 2016.

Neto prihod od kamata ECC Grupe iznosi 166 milijuna HRK (niže za 3,9% u odnosu na 2016.). Ovo je rezultat nastavka primjene Hrvatske regulative smanjenja kamatnih stopa koji utječe na smanjenje iznosa kredita klijentima te smanjenje prihoda od zateznih kamata uslijed provedbe MRS 39. Na smanjenje rashoda od kamata i prihoda od upravljanja viškom likvidnosti utjecali su povrat kredita u visini 15 milijuna EUR, razduživanje iz 2016. te smanjenje broja repo ugovora.

Uslijed rasta prometa ECC i EC SLO, neto prihod od naknada ECC Grupe iznosi 239 milijuna HRK, što je 3,05% više nego u 2016. Ovime je kompenziran trend smanjenja naknada kod trgovaca te optimizacija na rashodovnoj stranih (royalty pooling, naknada za plaćanje računa).

Rezervacija za rizike ECC Grupe iznose 2,9 milijuna HRK i manje su 15,9 milijuna HRK u odnosu na 2016., uz stabilan ulaz novog NPL-a te unapređenje starosne strukture loših potraživanja, kao posljedica efikasne naplate i prodaje dijela NPL-a. Uslijed prodaje i otpisa loših potraživanja, NPL pada od 2015. (2016.: 148 milijuna HRK, 2017.: 74 milijuna HRK). Pokrivenost loših plasmana rezervacijama je u 2017. stabilna te iznosi 103,4% (uključen jednokratni efekt uvođenja *One ClientOneRating* 06/2017., s dodatnom alokacijom troška od 8 milijuna HRK).

Neto rezultat trgovanja (NTR) u 2017. iznosi je 0,7 milijuna HRK i niži je u odnosu na 2016., kada je iznosio 4,6 milijuna HRK. NTR je niži uslijed negativnog FX rezultata koji se odnosi na DCIB kredit nominiran u USD (efekt - 2,2 milijuna HRK).

IX. Erste Card Club d.o.o. (nastavak)

Opći Administrativni troškovi Erste Grupe iznose 240,3 milijuna HRK, što je za 3,3% više nego u 2016. U prosincu 2017. započela je konsolidacija DC MAK. Gledamo li strukturu troškova, smanjili su se troškovi zaposlenih uslijed ukidanja rezervacija za bonuse iz ranijih godina, uz smanjenje bonusnog potencijala na 55%. Uslijed 100% ispravka ulaganja u licence EC SLO niži je trošak amortizacije, pri čemu su ostali administrativni troškovi na nižoj razini u odnosu na 2016. Svi troškovi su stabilni, te su zabilježeni jednokratni pravni troškovi projekta Vardar te troškovi vezani za obnovu kartica.

Ostali rezultat poslovanja u 2017. iznosi -65,7 milijuna HRK, i odnosi se na ispravak vrijednosti ulaganja u DCIB i DCMNE (-38,8 milijuna HRK) te u ispravak ulaganja (50%) u DC MAK (-7,3 milijuna HRK) te na rezervacije za spor DC MAK.

Bilanca

Ukupna imovina ECC-a na konsolidiranoj razini iznosila je 3.173 milijuna HRK na 31. prosinca 2017., što predstavlja smanjenje od 0,2% u odnosu na 2016. Krediti i potraživanja od klijenata i financijskih institucija iznosili su 2.913 milijuna HRK, sa smanjenjem od 3,2% u usporedbi s 2016. što je rezultat otpisa i prodaje loših potraživanja ECC-a u iznosu od 74 milijuna HRK, ali i smanjenja revolving portfelja i portfelja kamatnih rata. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosio je 368 milijuna HRK, s padom od 19,02% u odnosu na 2016., kao rezultat naplate, manjeg priljeva novih rezervacija te otpisa i prodaje loših potraživanja. Obveze prema kreditnim institucijama na dan 31. prosinca 2017. godine iznosile su 1.546 milijuna HRK sa smanjenjem od 10,8%, u odnosu na 2016., zbog povrata Erste Group Bank AG kredita u iznosu 15 milijuna EUR. Ukupan kapital iznosio je 891,5 milijuna HRK, uz porast od 8,5% u usporedbi s 2016. te je isplaćena dividenda u iznosu 10% neto dobiti 2016.

POKAZATELJI	Ostvareno 2016.	Ostvareno 2017.	Indeks
RoE	15,95%	9,68%	61
RoA	3,74%	2,59%	69
Cost Income Ratio	56,82%	59,19%	104
NPL coverage	94,13%	103,38%	110

X. Erste Factoring d.o.o.

Erste Factoring je na kraju 2017. iskazao negativan rezultat poslovanja, prvenstveno zbog vrijednosnih usklađenja realiziranih u prvoj polovici godine, uslijed poteškoća u poslovanju koncerna Agrokor te povezanih društava, koje su imale značajan utjecaj na cjelokupno gospodarstvo, bankarski sektor te tržište faktoringa.

Usprkos navedenom, Erste Factoring je i u 2017. zadržao vodeću poziciju na tržištu faktoringa. Prema podacima Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) na 30.9.2017. Erste Factoring je zauzimao 57% aktive cjelokupnog tržišta, dok je taj udio godinu dana ranije iznosio 43%.

Gubitak nakon oporezivanja iznosio je -371.1 milijun HRK, dok je krajem 2016. iskazana dobit od 80,4 milijuna HRK. Razlog iskazivanju gubitka najvećim su dijelom već spomenuta vrijednosna usklađenja, a određen utjecaj imalo je i iskazivanje ispravka vrijednosti porezne imovine. Operativni rezultat bilježi pad za 69,7 milijuna HRK (-68,3%) u odnosu na prethodnu godinu, zbog pada neto kamatnih prihoda (2016. HRK 113,8 milijuna.; 2017. HRK 46,3 milijuna.). Ostvaren pad neto kamatnih prihoda u iznosu od 67,5 milijuna HRK (-59,3%) rezultat je pada prihoda od kamata uslijed primjene „Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku“. Dodatno, utjecaj na pad neto kamatnih prihoda imao je i pad prosječne kamatne margine (2016.: 5,51%; 2017.: 5,08%). Kreditna zaduženost na kraju godine iznosila je 200 milijuna EUR.

S obzirom na događaje s koncernom Agrokor, u segmentu velikih klijenata i korporacija primjetan je pad udjela i potražnje za faktoringom. Istovremeno je primijećen rast potražnje SME klijenata za faktoringom, kao i prometa u tom segmentu. Pozicioniranje SME segmenta kao dominantnog bio je i osnovni strateški cilj Erste Factoring-a u 2017., ali i u narednim godinama, kada će se uložiti dodatni angažman u akviziranje klijenata spomenutog segmenta. Tijekom 2017. godine posebna pozornost je posvećena prelasku na novi računovodstveni standard (IFRS 9), gdje su baze podataka i core sustav prilagođeni i usklađeni s novim načinom knjiženja i izvještavanja. Jedan od srednjoročnih strateških ciljeva je i digitalizacija poslovanja i prelazak na novu IT platformu kao i prebacivanje većine stalnih klijenata na revolving model, što će ubrzati i poboljšati cjelokupnu uslugu klijentu. Uz navedeno, važni strateški ciljevi su i nastavak unaprjeđenja asortimana kroz razvoj novih proizvoda, kao i usklada s grupnim projektima (SPRING, Ricos Next Generation).

S obzirom na situaciju u kojoj se našao koncern Agrokor i s njime povezana društva, a koja je utjecala na cijelo tržište faktoringa u Hrvatskoj, 2017. godina bila je vrlo izazovna za poslovanje Erste Faktoring-a. Najveći dio godine bio je obilježen intenzivnim razgovorima s dobavljačima koncerna, koji imaju obveze s osnove regresa, s ciljem pronalaženja optimalnog modela koji bi omogućio nastavak održivog poslovanja dobavljača. Postignut je izrazito visok postotak uspješnosti takvih razgovora, u interesu svih uključenih strana. S obzirom da je na tržištu i dalje prisutna potražnja za uslugom faktoringa, Erste Faktoring je postavio ambiciozne ciljeve u narednim godinama.

XI. Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.

Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o. (Erste Leasing) tijekom 2017. godine sklopio je 5.680 ugovora o leasingu što je povećanje za 8,4 % u odnosu na 2016. godinu.

Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora operativnog leasinga iznosila je na dan 31. prosinca 2017. 114,1 milijuna HRK što je smanjenje od 41,9% u usporedbi s prethodnom godinom. Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora financijskog leasinga iznosila je na dan 31. prosinca 2017. 1.033 milijuna HRK što je 10% više u odnosu na 2016. godinu. Po vrijednosti novozaključenih ugovora Erste Leasing drži treće mjesto na tržištu, s udjelom od 15,99%.

Tržišni udio iznosi 12,7% prema veličini aktive i ostao je na istoj razini kao i 2016. godine.

Operativni rezultat u 2017. godini iznosio je 43,4 milijuna HRK i manji je za 2 milijuna HRK (4,6%) u odnosu na 2016. godinu. To je posljedica smanjenja financiranja putem operativnog leasinga, odnosno pada prihoda od najma na neto razini, uključujući i prihod od najma i amortizaciju, za 5,7 milijuna HRK kao i negativnog efekta s osnove neto rezultata trgovanja. Udio operativnog najma u ukupnom portfelju kontinuirano pada od 2012. godine te se na godišnjoj razini smanjio za 3% na razinu od 18% u 2017. godini.

Neto prihod od kamata iznosio je 55,2 milijuna HRK, pri čemu je ostvaren rast od 30,4% u usporedbi s 2016. godinom, kao rezultat porasta volumena financiranja. Neto rezultat trgovanja u 2017. godini iznosio je -6,36 milijuna HRK, što je za 8 milijuna HRK manje u odnosu na 2016. godinu, a pad je uzrokovan negativnim neto tečajnim razlikama.

Ukupna imovina Erste Leasing-a na dan 31.12.2017. iznosila je 2.303 milijuna HRK, što predstavlja povećanje od 5,84% u usporedbi s 2016. godinom. Krediti i ostala potraživanja iznosili su 1.753 milijuna HRK s udjelom od 76,1% u ukupnoj imovini, što je porast od 12,4% u usporedbi s 2016. godinom uzrokovan povećanjem volumena novog financiranja u financijskom najmu.

U narednom razdoblju poseban naglasak bit će na proširenju baze klijenata te jačanju pozicije financiranja objekata leasinga iz svih segmenata tržišta uz nastavak redovitog usavršavanja kvalitete usluga.

Nefinancijsko izvještavanje

Europska unija je Direktivom 2014/95/EU propisala obvezno nefinancijsko izvještavanje kompanija unutar EU, a ista je direktiva implementirana u hrvatsko zakonodavstvo u prosincu 2016. godine. Nefinancijsko izvještavanje put je ka većoj transparentnosti te odgovornosti svih poduzeća u Europskoj uniji. Bez obzira na tu zakonsku obvezu, Erste Banka već od ranije ima tradiciju izvještavanja javnosti o svojim aktivnostima iz segmenta nefinancijskog i društveno odgovornog poslovanja putem svojih Godišnjih izvještaja.

Nefinancijskim izvještavanjem te društveno odgovornim poslovanjem Banka podržava i potiče razvoj različitih segmenta društva i to kroz širok spektar aktivnosti, bilo usmjerenih prema dobrobiti vlastitih klijenata, ali i puno šire društvene zajednice u kojoj živi i radi, putem podrške brojnim humanitarnim i obrazovnim, ali i kulturnim i sportskim institucijama širom Republike Hrvatske. Banka pritom uvijek uzima u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu.

Biti najbolja banka u Hrvatskoj koja brine o sigurnosti svojih klijenata i pruža najkvalitetnije proizvode i usluge, vodeći računa o dobrobiti svojih zaposlenika, dioničara i društvene zajednice vizija je poslovanja Erste Banke, a kroz nefinancijsko izvještavanje cilj nam je tu viziju i sve što ono što radimo da bismo je ostvarili približiti svim zainteresiranima. Kroz segmente poslovne, društvene i okolišne odgovornosti pokušavamo ispuniti našu misiju, odnosno, poticati i pomagati svoje klijente, zaposlenike, dioničare i društvenu zajednicu u zajedničkom stvaranju dobrobiti.

Naša su nastojanja u tom segmentu praćena i posvećenošću transparentnoj i otvorenoj komunikaciji prema medijima, kao posrednicima najšire javnosti. Ujedno su tijekom prošle godine reflektirana i kroz reklamnu kampanju „Vjeruj u sebe“, kojom želimo promovirati pozitivne društvene i ekonomske vrijednosti, integraciju, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, neovisno o dobi, spolu, etničkoj, vjerskoj ili političkoj opredijeljenosti, spolnoj orijentaciji ili bračnom statusu.

I. Poslovna odgovornost

Antikorupcija

Vjerujemo da do ostvarenja naše vizije i misije te ciljeva poslovanja trebamo i moramo primjenjivati najviše etičke standarde korporativnog upravljanja te individualnog ponašanja zaposlenika. U tom okviru Banka primjenjuje politike i smjernice koje reguliraju upravljanje sukobom interesa, antikorupciju te whistleblowing proces, a koji su u nadležnosti Sektora za upravljanje nefinancijskim rizicima. Poslovanje Sektora za upravljanje nefinancijskim rizicima obuhvaća sprječavanje pranja novca, sprječavanje prijevара i praćenje usklađenosti s propisima u svezi poslovanja na tržištu kapitala. Također, Sektor za upravljanje nefinancijskim rizicima redovito identificira i procjenjuje rizik usklađenosti u suradnji s ostalim organizacijskim jedinicama Banke.

Kodeksom ponašanja Banke uređuju se osnovna pravila poslovnog ponašanja zaposlenika Banke u svrhu očuvanja i daljnjeg razvoja ugleda bankarstva i Banke u društvu, promičući ideju profesionalnosti, odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Temeljem antikorupcijske politike Banka ulazi u poslovne odnose samo na temelju integriteta i visokih etičkih standarda. Zaposlenici Banke dužni su izbjegavati bilo kakve aktivnosti koje mogu voditi tome ili sugerirati da će se od strane Banke ponuditi ili prihvatiti mito. Banka ni u kojim okolnostima ne nudi bilo kakvu vrijednost državnom službeniku (ili članu obitelji službenika ili bilo kojoj dobrotvornoj organizaciji koju je državni službenik predložio) u svrhu utjecanja na primatelja da poduzme ili se suzdrži od poduzimanja određene službene radnje ili radi poticanja državnog službenika na sklapanje posla s Bankom.

Nadalje, politikom upravljanja sukobom interesa uspostavljen je opći okvir za utvrđivanje i upravljanje potencijalnim sukobima interesa te podržava zaposlenike Banke u postavljanju standarda u svome radu u identificiranim područjima gdje bi potencijalni sukob interesa mogao nastati. Politikom su obuhvaćena opća načela za organizacijski sukob, obavljanje izvanposlovne aktivnosti, opća načela za primanje poslovnih poklona te načela u svezi sukoba interesa prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti. Banka podiže svijest i educira zaposlenike o prepoznavanju situacija u kojima može nastati sukob interesa te o mjerama, načelima i postupcima koje je potrebno provoditi u svakodnevnom poslovanju u cilju sprječavanja i upravljanja sukobom interesa.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Banka u svom poslovanju primjenjuje načelo „nulte tolerancije“ na prijeverna postupanja na štetu interesa i/ili imovine Banke, na korupciju, kršenje važećih pravila i propisa, akata banke te etičkih načela. Tzv. *Whistleblowing* (eng. zviždač) politikom uspostavljen je proces prijave nepravilnog ponašanja u vezi financijskih nezakonitosti, korupcije, prijevera i pranja novca, postojanja sukoba interesa, postupanje suprotno propisima i procedurama banke, kršenja važećih propisa bankarskog poslovanja te proces provjere i rješavanja navedenih prijava, kao i način postupanja i pružanje zaštite zviždačima. U te svrhe, Banka edukacijama podiže svijest zaposlenika o važnosti prijavljivanja sumnjivih slučajeva, kršenja propisanih procedura i akata banke putem kanala koji jamči anonimnost.

Za postojeće i nove zaposlenike, u svrhu upravljanja i sprječavanja sukoba interesa te etičkog postupanja provode se redovite neposredne edukacije.

Temeljem krovnog okvira upravljanja dokumentima u cijeloj Erste Grupi, Banka postavlja ključne zahtjeve za implementaciju politika u svezi upravljanja sukobom interesa, etičkog postupanja, sprječavanja prijevera, pranja novca te antikorupcije i u svojim povezanim društvima.

Porezna transparentnost

Banka je oduvijek vodila brigu o poreznoj usklađenosti te o poštivanju i dosljednoj primjeni poreznih propisa. Banci je kao društveno odgovornom poduzetniku stalo da se javne potrebe države u kojoj radi uredno podmiruju i da plaća pošten iznos poreza, odnosno iznos poreza koji smo dužni platiti prema poreznim propisima. Kako bi se taj posao mogao još kvalitetnije izvršavati, u ožujku prošle godine osnovan je Ured za poreze EBC Grupe u Hrvatskoj. Zadatak Ureda je briga o poreznoj usklađenosti Banke i njenih ovisnih društava u Hrvatskoj u cjelini, koordinacija porezne politike povezanih društava te suradnja s poreznim tijelima. Ured je osnovan s ciljem kvalitetnijeg i efikasnijeg upravljanja poreznim rizicima EBC Grupe, a kao odgovor na opsežniju regulativu, koja je posljedica ulaska Hrvatske u Europsku uniju te najavu nove porezne regulative. Osim porezne usklađenosti druga bitna zadaća Ureda za poreze EBC Grupe je da kolegama iz Banke i ovisnih društava pomogne optimizirati porezne obveze koje proizlaze iz njihovog svakodnevnog poslovanja. Svrha je Ureda za poreze EBC Grupe da bude podrška poslovnim linijama Banke i da se postojeća porezna znanja i stručnost uključe u svaki segment poslovanja Banke. Ured za poreze intenzivno surađuje s drugim organizacijskim dijelovima Banke.

S početkom 2017. godine usvojen je te odobren od Uprave Porezni kodeks Banke koji utvrđuje odnos Banke prema poreznim pitanjima i poreznom riziku. Dokument je javno objavljen na internetskim stranicama Banke, a njegova je svrha uspostavljanje poreznih načela koja će poštivati svi zaposlenici te podizanje razine svijesti o važnosti poreza u Banci i cijeloj EBC Grupi. U tu svrhu Ured za poreze kontinuirano održava treninge i radionice za zaposlenike.

Klijenti

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja Banke koja se ogleda kroz ponudu posebnih proizvoda i usluga namijenjenih određenim skupinama klijenata, a kao odgovor na njihove potrebe i životne situacije. Na taj je način omogućena bolja dostupnost financijskih proizvoda većem broju klijenata kao što je primjerice posebna ponuda kreditnih proizvoda osobama zaposlenim na određeno vrijeme ili mogućnost korištenja počeka tijekom otplate kredita za klijente kojima su tijekom određenog vremena smanjena primanja.

Banka veliku pozornost obraća na kvalitetu usluge te nastoji biti vodeća banka po pitanju zaštite potrošača i izvanrednog korisničkog iskustva. Kako bismo to postigli poslujemo iznad okvira onog što je zakonom propisano, primjerice, omogućavamo transparentno i jednostavno podnošenje i rješavanje prigovora, pri čemu 77% prigovora rješavamo u roku tri radna dana. Naša Kontakt služba dostupna je 24 sata, 7 dana tjedno putem više kanala. Dodatno, težimo stvaranju korisničkog iskustva koje je temeljeno na povratnoj informaciji naših klijenata. Kontinuirano mjerimo korisničko iskustvo te na temelju rezultata unaprjeđujemo procese, proizvode i usluge. Među ključnim pokazateljima uspješnosti, ciljevi u vezi s kvalitetom usluge zauzimaju važno mjesto u našoj organizaciji.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Uz to, Banka je za svoje klijente osmislila i ponudila nekoliko proizvoda s namjenom financiranja energetske učinkovitosti tzv. eko kredita, kako za građane tako i za kompanije, a koji potiču iskorištavanje ekoloških oblika energije, upotrebu obnovljivih izvora, energetske efikasnost i slično, a čime se dodatno potiče razvoj održivosti i energetske učinkovitosti u društvu. Primjerice, klijentima koji kupuju, grade ili adaptiraju nekretninu energetskog razreda A+, A, B ili C dajemo pogodnost niže kamatne stope u odnosu na redovne stambene kredite. Također, Banka surađuje s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama kako bi klijentima, u privatnom i javnom sektoru, ponudili povoljnije uvjete financiranja projekata na području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije i to onih linija koje klijentima ujedno daju i mogućnost dobivanja bespovratnih sredstava, a sve u cilju kako bi još više potaknuli „ekološki osviještene“ investicije i time doprinijeli ekologiji i ukupnoj održivosti društva.

Kroz poslovanje nastojimo voditi brigu i o ugroženijim skupinama te i takve segmente klijenata ponuditi prilagođenim proizvodima. Kreirali smo mini kredite za klijente s nižim prihodima – ponude za umirovljenike te za zaposlene klijente. Tako želimo i onima s nižim primanjima pružiti kvalitetna sredstva za postizanje njihovog cilja. Također umirovljenicima nudimo posebno prilagođene proizvode i usluge npr. isplata mirovine na račun klijenta do 5. u mjesecu, odnosno prije isplate od strane HZMO-a, te nižu naknadu za vođenje računa. Za djecu imamo posebni štedni proizvod pod brandom Medo Štedo kojem je cilj stvoriti prvi pozitivan kontakt djece s bankom, stimulirati navike štednje povoljnijim uvjetima kamatne stope te posebnim nagradnim programom.

Promjene u ponašanju i navikama klijenata, tehnološka revolucija i regulatorni okviri neminovno zahtijevaju redizajn trenutnog poslovnog modela i uloge poslovnica kao kanala distribucije proizvoda i usluga Banke i partnera. Tako su u 2017. godini započele pripremne aktivnosti kako bi u 2018. godini prve pilot poslovnice mogle početi raditi u preuređenom obliku s novim vizualnim identitetom i novim načinom rada fokusiranim na savjetodavnu ulogu zaposlenika i jedinstveno korisničko iskustvo za klijente. U 2017. godini povećan je obuhvat *Advisory* projekta nakon pilota s 10 poslovnica u 2016. godini na 40 u prošloj godini. *Advisory* projekt je usmjeren na promjenu servisnog modela u poslovanju s fizičkim osobama, a kojeg karakterizira promjena fokusa s proizvoda na savjetodavni pristup prema klijentima. U 2017. godini također su provedene pripremne aktivnosti kako bi se *Advisory* koncept mogao implementirati u cijeloj prodajnoj mreži Sektora građanstva na temelju iskustava iz pilota.

I u segmentu poslovanja s malim poduzetnicima, nastavljene su aktivnosti unapređenja poslovnog modela pružanja usluga kroz Službu poslovne podrške malim poduzetnicima koja je usmjerena na financijsko servisiranje i savjetovanje nisko profitabilnih klijenata, a podrška je financijskim zastupnicima i poslovnicama u radu s malim poduzetnicima. Cilj je kroz fokusiran i proaktivan pristup navedenom segmentu klijenata, brzinom, kvalitetom usluge i dostupnošću povećati zadovoljstvo klijenata.

Implementirana je i Kontakt forma za klijenta putem koje klijenti mogu uputiti upite Poslovnoj podršci za male poduzetnike te se otvaranjem navedenog kontakt kanala povećala dostupnost stručnih službi za male poduzetnike u dijelu unapređenja informiranosti te savjetovanja klijenta.

Tijekom 2017. godine Banka je sklopila sporazume o financiranju financijskih instrumenata s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama (HAMAG BICRO, HBOR, EIF). Financijski instrumenti sufinanciraju se iz sredstava Europskih strukturnih investicijskih fondova (ESIF) i dolaze u obliku kreditnih linija, jamstava i garancijskih shema i namijenjeni su mikro, malim i srednjim poduzećima s ciljem da poduzetnicima olakšaju pristup financiranju. Primjerice, Europski investicijski fond (EIF), Banka i Erste Leasing (zajedno „Erste“) potpisali su sporazum o jamstvu koje će Ersteu omogućiti da inovativnim malim i srednjim tvrtkama u Hrvatskoj osigura zajmove i zakupe u vrijednosti od 100 milijuna eura. Sporazum je potpisan u okviru inicijative Europske komisije InnovFin, koja je podržana od strane programa EU-a za istraživanje i inovacije, a omogućen je kroz podršku Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSI). Svrha i osnovna prednost EIF-ove InnovFin garancije je kreditiranje inovativnih poduzetnika uz bezuvjetno jamstvo EIF-a uz povoljnije uvjete kreditiranja za klijenta i osiguravanje konkurentnosti na bankarskom tržištu te smanjenje rizika loših plasmana i gubitaka zbog nemogućnosti naplate.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Također, nastavljene su aktivnosti suradnje s institucijama na lokalnim tržištima te su tako tijekom godine sklopljene ili obnovljene poslovne suradnje sa županijama, lokalnom upravom i samoupravom kroz različite programe kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva.

S HBOR-om je nastavljena suradnja na provedbi kreditiranja u sklopu Ugovora o okvirnom kreditu: za obrtna sredstva i za investicijska ulaganja. Specifičnost i prednost ove suradnje za klijente je pojednostavljena i ubrzana procedura odobrenja kredita iz sredstava HBOR-a zbog skraćivanja procesa odobravanja samog kredita. Dodatno, s ciljem proširenja ponude kreditnih proizvoda, kao i povećanja atraktivnosti ponude i kreditne aktivnosti uvedena je ponuda financiranja uz fiksnu kamatnu stopu u valuti EUR.

Klijentima su dostupna i sredstva iz kreditne linije u suradnji s Europskom bankom za obnovu i razvoj, kroz komponentu za financiranje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije koja dolazi uz bespovratna sredstva za klijente. Dodatno, tu su i proizvodi poput Investicijskog kredita za financiranje projekata obnovljivih izvora energije te kredita za financiranje projekata energetske učinkovitosti u građevinskom sektoru (za ulaganje u adaptaciju/obnovu na zajedničkim dijelovima postojećih stambenih zgrada) čija je ponuda ostala i u 2017. godini.

Banka posluje u skladu s „Načelima odgovornog poslovanja“ kojima je cilj osigurati pravila vezana uz financiranje, odnosno, pružanje usluga na području industrija energetike, obrambene industrije, industrije oružjem te drugih osjetljivih industrija. Iako Banka nema fokus na financiranje takvih industrija, postupanje u skladu s načelima osigurava upravljanje poslovnim aktivnostima u navedenim industrijama na odgovoran način prema klijentima i društvu općenito.

Banka kao dio Erste Grupe zalaže se za pružanje financijskih usluga u energetske sektoru zato što vjerujemo da je opskrba električnom energijom ključni element za ekonomski i socijalni razvoj, pogotovo kada govorimo o srednjoj i istočnoj Europi. Istovremeno u tom dijelu vidimo potrebu za razumnim upravljanjem ekološkim i socijalnim učincima te boljim upravljanjem ekološkim rizicima. Upravo zato postavljene su smjernice u dijelu korporativnog financiranja Erste Grupe u svrhu primjene načela održivosti te reguliranja sudjelovanja Erste Grupe u ovoj industriji.

Treba spomenuti i nove web stranice koje su doprinijele mogućnosti razvoja novih digitalnih usluga za poslovne subjekte te je klijentima putem weba omogućena predaja Zahtjeva za otvaranjem transakcijskog računa i dodatnih usluga, kao i predaja Upita za financiranjem ovisno o namjeni za kojom su klijentu potrebna financijska sredstva. Klijentima je omogućen lakši pristup informacijama na webu, prilagođenih stvarnim potrebama klijenata.

Osim već iznad navedenih aktivnosti, zaposlenici Banke redovito sudjeluju u nizu grupnih i lokalnih inicijativa i projekata te pripremi implementacije regulatornih promjena kao što su IFRS9, PAD, MIFID II, GDPR, 4. AML Direktiva i druge od čega posebno ističemo ZSPK (Zakon o stambenom potrošačkom kreditiranju) i Odluku o izračunu efektivne kamatne stope koji su stupili na snagu krajem godine te dodatno utječu na kompleksnost poslovanja.

Dugogodišnja posvećenost kvaliteti usluge, prepoznata je i od strane klijenata što je vidljivo kroz rezultate CXI (Customer Experience Index) gdje su i u protekloj godini ostvareni bolji rezultati u odnosu na glavne konkurente.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Pravo na zaštitu osobnih podataka

U Banci smo svjesni toga da je zaštita pojedinca s obzirom na obradu podataka temeljno pravo te da svatko ima pravo na zaštitu svojih osobnih podataka. Načela i pravila o zaštiti osobnih podataka osiguravaju zaštitu privatnog života i ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka te je osigurana svakom pojedincu bez obzira na državljanstvo i prebivalište te neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama.

a) GDPR (engl. General Data Protection Regulation)

U travnju 2016. godine donesena je Opća uredba o zaštiti podataka (*engl. GDPR – General Data Protection Regulation*) koja se izravno primjenjuje u svim državama članicama Europske unije od svibnja 2018. godine, pa tako i u Republici Hrvatskoj. Općom uredbom uvode se nove definicije, detaljnije opisuju postojeći pojmovi, jačaju prava pojedinaca te je jedan od ciljeva podizanje informacijske sigurnosti na najviši nivo u području pristupa i upravljanja osobnim podacima. Banka kontinuirano radi na unapređenju svojih procesa, poduzima odgovarajuće tehničke, kadrovske i organizacijske mjere kako bi zaštitila osobne podatke svojih klijenata, zaposlenika i suradnika te su nam prava ispitanika od iznimne važnosti. Pripreme za uvođenje ove odredbe započele su u 2017. godini.

b) PCI/DSS (engl. Payment Card Industry Data Security Standard) certifikat

Banka se petu godinu zaredom certificirala po PCI/DSS standardu, čime je u potpunosti potvrđena sukladnost poslovanja Banke s ovim visokim međunarodnim sigurnosnim standardom platnih sustava, što je rezultat ulaganja u potrebne tehnologije za nadzor te kontinuirano praćenje poslovnih procesa i procedura kao i konsolidacija aplikativnih platformi koje imaju doticaja s osjetljivim kartičnim podacima. Politika informacijske sigurnosti, proces rukovanja podacima i struktura računalne mreže samo su neki od dvanaest strogih zahtjeva koje je potrebno zadovoljiti kako bi se osigurala zaštita podataka, uključujući i sam proces obrade podataka.

Zaposlenici

Naša je institucija osnovana s ciljem pružanja potrebnih alata za korištenje vlastitih sposobnosti i potencijala za ostvarenje velikih ili malih, privatnih ili globalnih planova. Ta se premisa ne odnosi samo na naše klijente, već i na zaposlenike. Cijenimo i poštujemo to što je svaki zaposlenik pojedinac za sebe, individua koja najviše profitira od svoje raznolikosti i raznovrsnosti. Stoga Erste Banka svim svojim zaposlenicima nastoji osigurati kvalitetno radno okruženje kroz adekvatnu edukaciju i obrazovanje, zaštitu zdravlja, rodnu ravnopravnost i smanjenje nejednakosti, osiguranje kvalitetnih uvjeta rada i socijalnog dijaloga, sprječavanje kršenja ljudskih prava i diskriminacije te nastoji ostvariti maksimalnu transparentnost i dijalog s lokalnom zajednicom.

Standardi rada

Etički kodeks

Kodeks ponašanja Erste Grupe referentna je točka za sve postupke i ponašanje te služi kao poveznica u aktima koji reguliraju ponašanje zaposlenika prilikom obavljanja aktivnosti. Opisuje sve ono što je važno, jasno definira obveze i utvrđuje osnove za postupanje svih radnika kao dobrih korporativnih građana. Isto tako, Kodeks propisuje potrebu za odgovornim ponašanjem, s poštovanjem prema drugima te održivo u svim vidovima poslovanja, čime se štiti dobra reputacija Banke i stječe povjerenje u instituciju.

Usvajanjem Kodeksa ponašanja, Banka želi osigurati određeni standard kvalitete i održivosti poslovanja kroz prizmu svojih zaposlenika i korporativne kulture. Kodeks Grupe je, isto tako, konstantni proces razvijanja koji nema rok trajanja i period primjene te je obavezan za sve zaposlenike.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Interna kvaliteta usluge

Proces upravljanja internom kvalitetom usluge jedan je od načina ostvarivanja suradnje između različitih dijelova Banke i Grupe. Kroz ovaj proces zaposlenici, s jedne strane, imaju priliku dati otvorenu i konstruktivnu povratnu informaciju o suradnji s pojedinim organizacijskim jedinicama, a s druge strane, mogu tražiti takvu povratnu informaciju o svom radu i na osnovi nje unaprijediti načine na koje surađuju s drugima.

Ovaj proces postavlja i kriterije koje interna usluga treba zadovoljiti, u formi smjernica i standarda, ali i u formi ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI) za drugu liniju upravljanja koji su definirani na temelju rezultata iz internih istraživanja. Navedeni KPI-jevi za internu kvalitetu spuštaju se i na niže razine zaposlenika, kao ciljevi koji opisuju određene aktivnosti koje je potrebno provesti kako bi se razvijala suradnja s drugima.

Sustavno i kontinuirano bavljenje internom kvalitetom važno je prvenstveno kako bi Banka osigurala izvrsnu uslugu prema vanjskim klijentima, ali i kako bi se osnažila korporativna kultura bazirana na zajedništvu i timskom radu.

Fleksibilnost na radnom mjestu

U Banci je moguće ostvariti sljedeće mogućnosti organizacije radnog vremena:

- klizno radno vrijeme u organizacijskim jedinicama gdje vrsta posla to dozvoljava,
- mogućnost rada u nepunom radnom vremenu,
- mogućnost uvođenja radnog vremena s drugačijim početkom i završetkom unutar iste organizacijske cjeline, ovisno o potrebama radnika i mogućnostima posla,
- „Moj dan“ projekt fleksibilnog mjesta rada gdje je zaposlenicima omogućen rad izvan ureda do dva puta mjesečno.

Dojiljama se na zahtjev odobrava stanka za dojenje tijekom rada.

Sve navedeno dokumentirano je i Odlukom Uprave o programu i rasporedu radnog vremena, a koja se revidira i usvaja svake godine.

Uključenost zaposlenika

Baltazar i Ersterez – platforme za prijedloge

Vjerujemo da je iznimno važna stavka našeg poslovanja mogućnost svakog zaposlenika da daje primjedbe i ideje za nove načine rada, proizvode, usluge ili daljnja poboljšanja već postojećih. Na razini Banke postoje dva službena kanala, „Baltazar“ i „Ersterez“, putem kojih zaposlenici mogu davati prijedloge i za to biti nagrađeni. „Baltazar“ je okrenut inovaciji, a „Ersterez“ smanjenju birokracije. Sve prijave vrše se putem Intraneta, vidljive su svim zaposlenicima, koji se na prijedloge mogu nadovezati i proširivati ih. Evaluaciju prijedloga rade odgovorne i zadužene komisije, koje svoje rezultate također objavljuju na Intranetu te direktno komuniciraju sa zaposlenicima čiji su prijedlozi prihvaćeni. Članovi obje komisije predstavnici su visokog rukovodstva koji na licu mjesta mogu donijeti odluku o statusu prijedloga (uz dodatne konzultacije s drugim stručnim službama, po potrebi) te se sastaju jednom mjesečno.

Odobreni prijedlozi nagrađuju se raznim prigodnim nagradama.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Roza

Program ROZA (ROtacija ZAposlenika) predstavlja planirano i strukturirano, kratkotrajno premještanje zaposlenika s uobičajenog, na novo radno mjesto, s ciljem povećanja znanja, vještina i iskustva. Postoje dvije kategorije ROZA-e:

- obvezna za novozaposlene iz neprodajnih sektora,
- razvojna u drugu organizacijsku jedinicu.

Svrha ROZA-e je poticanje razvoja zaposlenika te bolja suradnja među različitim organizacijskim dijelovima i njihovim aktivnostima.

Vezica

U 2017. godini, kao dodatni regrutacijski kanal, nastavilo se s programom „Vezica“ koji predstavlja program privlačenja novih, kvalitetnih IT zaposlenika putem mreže postojećih zaposlenika. Zajedno sa Sektorom IT i organizacije izdvojili smo određene IT pozicije, koje su Banci deficitarne te se nagrađuju postojeći zaposlenici ukoliko proaktivno preporučite kandidata koji se zaposli u Banci. Ovim se putem osigurava da su postojeći zaposlenici promotori Banke, kao i odabir onih kandidata koji se možda ne bi javili standardnim putem preko oglasa za posao.

Spajalica

Spajalica je susret između Uprave i zaposlenika, oblik otvorenog komunikacijskog kanala, gdje zaposlenici imaju priliku u raznim gradovima u Hrvatskoj tijekom godine razgovarati s članovima Uprave te podijeliti svoja razmišljanja, iskustva, prioritete i planove. Ovakav oblik komunikacije s Upravom nastavio se i tijekom 2017. godine kada su zaposlenici s Upravom imali priliku prokomentirati prošlogodišnje aktualne teme.

Kontinuirana i kvalitetna suradnja s predstavnicima zaposlenika (Radničko vijeće i Sindikati)

Banka kontinuirano ulaže napore u kvalitetnu suradnju s predstavnicima zaposlenika, kako bi i taj otvoreni komunikacijski kanal pridonosio rastu i razvoju korporativne kulture, organizacije kao cjeline i svih njenih zaposlenika. Navedeno se ostvaruje kroz redovite mjesečne sastanke, politiku otvorenih vrata te kvartalnim sastancima s Upravom i Radničkim vijećem.

Osim toga, Banka aktivno potiče i razmjenu znanja među organizacijskim jedinicama, sektorima i zaposlenicima. Redovito se organiziraju radno - edukativni sastanci (RES) sa svim organizacijskim jedinicama, gdje postoji prilika za razmjenu informacija, radom u različitim radionicama i slično. Radno - edukativni sastanci organiziraju se unutar jedne organizacijske jedinice ili više povezanih te su dio korporativne kulture Banke, čija je svrha unaprijediti kolektivno znanje i svijest zaposlenika unutar različitih organizacijskih jedinica. Razmjenu znanja unaprijeduju se i razvijaju već postavljeni procesi, ali isto tako i postavljaju novi, s vizijom podizanja zajedničkog smjera poslovanja i korporativne kulture na višu razinu.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Zaštita zdravlja i sigurnost

Zaštita zdravlja

Obraćanje pozornosti na zaštitu zdravlja zaposlenika važan je čimbenik svakog poduzeća pa tako i Banke. U ovom području nudimo nekoliko mogućnosti:

- polica privatnog zdravstvenog osiguranja u poliklinici koju imaju pravo koristiti svi zaposlenici Banke,
- godišnji besplatan sistematski pregled, s indiciranim pretragama,
- preventivno cijepljenje protiv gripe na trošak poslodavca,
- 24-satno dodatno osiguranje od nezgode,
- predavanja na temu zdravlja koja su dostupna zaposlenicima u nekoliko najvećih gradova,
- dodatne povlastice u smislu povoljnijih cijena usluga i proizvoda koje se omogućava kroz široku i stabilnu mrežu vanjskih partnera (npr. popusti u sportskim objektima, toplicama, poliklinikama i sl.),
- sudjelovanje na sportskim događanjima (Bankarske igre, B2B utrka i sl.),
- organizirano vježbanje joge za zaposlenike u Zagrebu dva puta tjedno.

Sve beneficije vezane uz zdravlje dostupne su u jednakoj mjeri svim zaposlenicima - članovima Uprave, kao i svim ostalim zaposlenicima Banke.

Osim toga, održavanjem objekata na temelju SLA (*Service Level Agreement* unutar ugovora za održavanje) i zakonskih obaveza, izravno se pazi na zdravlje zaposlenika kroz redovito čišćenje ventilacijskih kanala, klima uređaja, čišćenje i dezinfekcija ureda, DDD mjere (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija) i ostalih preventivnih održavanja prostora.

Sigurnost

Svi zaposlenici se redovito, a osobito putem e-learning sadržaja educiraju o svim sigurnosnim aspektima poslovanja, koji su vrlo striktni i važni za bankarski, odnosno, financijski sektor. Zaštita na radu sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, koji se ostvaruje primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu, tehničkih uputa i uputa za uporabu proizvođača, nadređenih mjera tijela nadzora i sl. Svrha provedbe zaštite na radu u Banci je stvaranje sigurnih radnih uvjeta kako bi se spriječile ozljede i nezgode na radu.

Sukladno Zakonu o zaštiti na radu, propisima i uzancama koji iz njega proizlaze te sukladno internim pravilnicima i uputama ostvarujemo sigurne i zdrave uvjete rada u našoj organizaciji. Izvođenje radnih procesa ostvaruje se primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu, uputa za rad na siguran način, tehničkih uputa i uputa za uporabu proizvođača, nadređenih mjera tijela nadzora i sl. Provedbom zaštite na radu u Banci stvaramo sigurne radne uvjete s ciljem sprječavanja profesionalnih bolesti, bolesti vezane uz rad te ozljeda i nezgoda na radu. Osposobljavanjem ovlaštenika radnika, osoba na radu za rad na siguran način i zaštitu od požara, osposobljavanje osoba na radu kao voditelja evakuacije kao i provođenja iste te osposobljavanjem osoba na radu za pružanje prve pomoći upoznajemo naše zaposlenike s opasnostima i štetnostima po njihov život i zdravlje, kao i s mjerama zaštite prilikom obavljanja konkretnih poslova i radnih zadataka kako bi se otklonile postojeće opasnosti ili smanjile na najmanju moguću mjeru sukladno propisanom Zakonom o zaštiti na radu te podzakonskim aktima.

Osim toga, svi novozaposleni educiraju se o zaštiti na radu i zaštiti od požara.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Raznolikost/ravnopravnost spolova te sprječavanje diskriminacije

U Banci 74,4% zaposlenika čine žene, a preostalih 25,6% muškarci. Ukupno gledano, postotak žena na menadžerskim pozicijama na kraju 2017. godine iznosio je 56,69%, u odnosu na 53,44% godinu ranije. Kad se radi o top menadžment pozicijama, udio žena u istom je razdoblju povećan s 20,0% na 24,1%, dok je na pozicijama srednjeg menadžmenta njihov udio povećan s 61,3%, koliko je iznosio krajem 2016., na 66,3% krajem prošle godine. Prosječna dob zaposlenika u kompaniji iznosi 39 godina, dok je prosječna dob zaposlenika na rukovodećim pozicijama nešto viša i iznosi 45 godina.

Suzbijanje diskriminacije propisano je „Pravilnikom o radu“ u kojem je opisan i postupak prijave te aktivnosti koje moraju poduzeti osobe ovlaštene za rješavanje prigovora. Posebnom odlukom Uprave imenovane su osobe iz Sektora pravnih poslova i Sektora ljudskih potencijala zadužene za rješavanje prigovora vezanih uz zahtjeve za zaštitu dostojanstva i zaštitu od diskriminacije unutar Banke.

Diskriminacija u procesu regrutiranja i selekcije ne postoji, a u natječajima za zapošljavanje uvijek je naglašeno da se mogu javiti osobe oba spola. Na natječaje se imaju prilike javiti svi zainteresirani kandidati koji odgovaraju uvjetima radnog mjesta, a koji su definirani u tekstu objavljenog oglasa.

Početkom svibnja 2017. godine usvojena je Politika raznolikosti i uključenosti Grupe, koja regulira načela raznolikosti i uključenosti za koja se Erste Grupa obvezuje da će ih poštivati. Jedna od započetih inicijativa, u skladu s usvojenom politikom, je i partnerstvo s udrugom „Women in Adria“, čiju smo konferenciju „Future Leaders“ i sponzorirali. Svrha konferencije je promocija i osnaživanje „žena koje dolaze“ te pružanje savjeta i vodstva (putem mentorstva) u današnjem poslovnom svijetu.

Povelja o raznolikosti (Diversity Charter)

Povelja o raznolikosti je dokument kojeg individualno izrađuje svaka zemlja, a tekst povelje potpisuju poslovne i druge organizacije čime se obvezuju na provođenje politike raznolikosti i nediskriminacije u svojim radnim sredinama i poslovnom okruženju. Projekt je započeo početkom godine, a jedna od potpisnika Povelje je i Banka s ciljem naglaska na raznolikost u stvaranju poticajnog radnog okruženja.

Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj je organizacija koja u Hrvatskoj promovira primjenu društveno odgovornog poslovanja, a Povelja služi kao doprinos društvenom razvoju i promoviranju jednakih mogućnosti za sve društvene skupine.

Edukacije i obrazovanje

U Erste Banci vjerujemo da je optimalan način učenja kombinirani pristup i „life long learning“, odnosno cjeloživotno učenje, stoga Banka nudi razne mogućnosti i vrste obrazovnih programa:

- učenje u učionici: formalan oblik edukacije (seminari, treninzi, radionice, konferencije),
- obrazovanje uz posao i mentora,
- „coaching“,
- rotacije,
- e-learning,
- stručna literatura,
- sudjelovanje u projektima i slično.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Standardizirani treninzi i edukacije, koji su organizirani u Banci, sadržani su u Katalogu edukacija koji predstavlja zaseban dokument te je objavljen na Intranetu Banke i dostupan svim zaposlenicima. Katalog edukacija podijeljen je na:

- stručne edukacije po specijaliziranim znanjima, odnosno, organizacijskim jedinicama,
- edukacije vezane uz model ključnih kompanijskih edukacija – odvojeno za zaposlenike i rukovoditelje,
- „e-learning“ edukacije vezane za ključne kompanijske edukacije koje su uvedene u 2016. godini,
- MS Office edukacije,
- programi rotacije zaposlenika,
- edukacije iz domene Sektora ljudskih potencijala (primjerice „Train-the-Trainer“, Edukacija mentora i sl.).

Kvartal kompetencija

Edukacije vezane uz model ključnih kompanijskih edukacija nude se u formatu Kvartala kompetencija, gdje osim što se zaposlenicima nudi mogućnost prijave na edukacije iz pojedine kompetencije, upoznaje ih se svaki kvartal s drugom kompetencijom. Dodatno, kako je namjera ponuditi zaposlenicima različite formate treninga, uvedene su kratke edukacije od 90 minuta, nazvane „Espresso edukacije“, gdje se, ovisno o temi koja je aktualna u ciklusu upravljanja učinkom, nudi određena edukacija vještina, npr. povratna informacija, SMART ciljevi, i sl.

Svi zaposlenici imaju mogućnost prijaviti se na dio edukacija na vlastitu inicijativu, bez obzira na vrstu posla i radno mjesto na kojem rade. U protekloj godini 100% zaposlenika je prošlo neki oblik edukacije. Od ukupnog broja dana uloženi u edukacije, 51% se odnosi na interne edukacije organizirane i održane od strane internih trenera Banke iz poslovnih organizacijskih jedinica ili od strane zaposlenika Sektora ljudskih potencijala, što pokazuje da se i dalje vrlo intenzivno koristi baza internog znanja i potencijal internih trenera.

U odnosu na 2016. godinu, povećao se prosječni broj dana edukacija po aktivnom zaposleniku sa 4,29 na 4,89.

Programi za zaposlenike

Tijekom 2017. godine zbog potreba poslovanja, inicirani su razni, posebno krojeni, (tzv. „tailor-made“) programi za određene skupine zaposlenika:

- Erste Start – modularni program mekih vještina za sve novozaposlene i novopromovirane rukovoditelje, koji je postojao i ranijih godina, ali je u 2017. dodatno osvježeno. Generacija 2017. godine ima 40 polaznika, a sve edukacije rade se u suradnji s vanjskim kućama;
- REA - Program razvoja direktora u regionalnim direkcijama Sektora građanstva i Direkciji malog poduzetništva;
- REX 2.0 (Retail Excellence) – kratki „follow-up“ razvojnog programa za 18 direktora direkcija i njihovih zamjenika u Sektoru građanstva;
- rePractice – regionalni program kojemu je glavni cilj razmjena iskustava i znanja u području građanstva;
- COSY (Corporate Synergy) – regionalni program za zaposlenike Sektora gospodarstva. Program se sastoji od modularnih programa edukacije i rotacija;
- NLP Praktikum – završetak programa koji se temelji na načelima Neuro-lingvističkog Programiranja (NLP), a izrađen je i posebno prilagođen visokom menadžmentu, točnije, svim direktorima druge linije upravljanja, njihovim zamjenicima i članovima Uprava povezanih društava;
- HR rifeš – program namijenjen linijskim rukovoditeljima vezan uz konkretna pitanja i prakse s kojima se svakodnevno rukovoditelji susreću u operativnom upravljanju zaposlenicima;
- Erste Compact – „tailor-made“ program namijenjen visokom menadžmentu. Modularni program koji se sastoji od 4 modula u suradnji s Institutom za inovacije;
- SUPeER – „tailor-made“ program razvoja za sve rukovoditelje u Sektoru kontrolinga i računovodstva;
- topFIT – „tailor-made“ program za sve rukovoditelje u Sektoru IT i organizacije.

Osim navedenih programa, u 2017. godini ostvarena je suradnja i s vanjskim edukacijskim kućama i institucijama, čiji su programi korišteni za zaposlenike i rukovoditelje, koji su prepoznati kao potencijali.

I. Poslovna odgovornost (nastavak)

Korporativna kultura

Plavi slon

Radi se o projektu korporativne kulture koji je pokrenut s namjerom aktivnog upravljanja našom korporativnom kulturom. To je zajednički naziv za sve naše aktivnosti, vrijednosti i ponašanja kojima definiramo i podržavamo korporativnu kulturu. Naziv i identitet Plavog slona očituje se kroz zajednički i sustavni opis svih aktivnosti Banke, vrijednosti, ponašanja i karakteristika kojima se definira i podržava korporativna kultura i razvoj iste.

Koncept, vizija i misija Plavog slona definira se kroz sljedeće segmente korporativnog poslovanja i uključenosti zaposlenika:

1. Zapošljavanje određenog („pravog“) profila ljudi
Super profil – definiranje univerzalnog i optimalnog profila kandidata za određena radna mjesta (npr. blagajnik);
2. Suradnja
Razvijanje kulture otvorene, poštene i konstruktivne povratne informacije s međusobnim poštivanjem;
3. Upravljanje učinkom i razvojem
Spuštanje odgovornosti, delegiranje zadataka, promocija i slavlje uspjeha te vjerodostojnost;
4. Upravljanje posljedicama
Pravovremeno komuniciranje dobrih i loših stvari/segmenata te preuzimanje odgovornosti;
5. Inovativnost
Posvećivanje vremena i resursa za razvoj novih ideja i inovativnosti kod zaposlenika.
Kroz aktivnosti iz ovih pet područja, svi zaposlenici konstantno i zajednički rade na unapređenju i razvoju korporativne kulture (kao i samog poslovanja), sustavno kroz procese i na individualnoj razini (Plavi slon radionice).

Aktivnosti Plavog slona i sva povezana komunikacija temelje se na načelima Izjave o svrsi (Statement of Purpose), strateškom dokumentu međunarodne Erste Grupe, koja u prvi plan stavlja širenje i osiguravanje prosperiteta, služenje građanskom društvu i ljudima, kao i postavljanje pitanja ispravnosti postupaka iznad kategorije profitabilnosti.

Ciljevi Plavog slona su:

1. osvijestiti važnost korporativne kulture i njezin utjecaj na zaposlenike i klijente
2. osigurati osobni angažman od vrha na niže, kao i posvećenost provođenju promjena
3. osigurati laku i jednostavnu identifikaciju svih zaposlenika sa svrhom kompanije
4. povećati zadovoljstvo internom komunikacijom
5. doprinijeti kvaliteti upravljanja ljudskim resursima

Plavi slon integriran je u internu komunikaciju prezentacijama, tzv. svrhovitim radionicama, izradom osobnog Plavog slona zaposlenika, Erste spajalicama – susretima Uprave sa zaposlenicima, izdavanjem tematskog newslettera, formiranjem mreže ambasadora Plavog slona, rubrikom na intranetu pod nazivom „Šapni Plavom slonu“, direktnom komunikacijom Plavog slona e-mailom i profilom na intranetu, kao i personaliziranim rokovnikom koji je svaki zaposlenik osobno dobio.

Svi ciljevi projekta tijekom 2017. su ispunjeni. Primjerice, prema istraživanju o organizacijskoj kulturi i klimi, provedenom tijekom 2017., zaposlenici koji su sudjelovali na tzv. svrhovitim radionicama Plavog slona percipiraju korporativnu kulturu važnijom i pozitivnijom za organizaciju (3,76 – skala od 1 do 5), od onih koji su o korporativnoj kulturi samo čuli ili čitali (3,36). Nadalje, stupanj identifikacije s organizacijom veći je kod zaposlenika koji su sudjelovali na svrhovitim radionicama (3,93) u odnosu na ostale (3,67). Također, ostvareno je i povećanje zadovoljstva internom komunikacijom, s 8,1 u 2016. godini (skala od 1 do 10), na 8,2 u 2017.

II. Društvena odgovornost

Transparentnost

Jasna, transparentna i jednostavna komunikacija prema svim dionicima javnosti jedan je od naših glavnih ciljeva. Korisne savjete iz područja financija redovito objavljujemo putem internetske stranice Banke, a prisutni smo i na brojnim društvenim mrežama (Facebook, LinkedIn, Twitter, Youtube, Instagram, blog Bez kravate), te i na taj način doprinosimo edukaciji i transparentnoj komunikaciji s našim klijentima, ali i širom javnošću, o brojnim temama iz područja financijske pismenosti i opće informiranosti u ekonomskom području – primjerice, makroekonomskim trendovima, kretanjima na tržištima kapitala, pitanjima sigurnosti upotrebe bankovnih kartica, zaštiti od prijevара, savjetima za štednu i ulaganja, ali i brojnim drugim temama.

Osim toga, jedan od važnih ciljeva Banke je stvaranje i kontinuirano održavanje kvalitetnih dugoročnih odnosa s predstavnicima medijima, kao izravnih posrednika interesa javnosti. Uloga Banke u ispunjavanju takvog cilja temelji se na načelima otvorenosti, dostupnosti i poštivanja uloge medija u javnom diskursu. Kroz kreiranje utemeljene i transparentne komunikacijske platforme, uz istodobno koordiniranje svih komunikacijskih aktivnosti s članicama Grupe u Hrvatskoj i inozemstvu, nastojimo osigurati kvalitetan i nesmetan protok informacija prema javnosti, odnosno svim njezinim dionicima.

Dijalog s lokalnom zajednicom

Banka nastoji njegovati dvosmjernu komunikaciju s lokalnom zajednicom te ostvariti što veću transparentnost. Tome doprinose i partnerske suradnje s brojnim udrugama, fakultetima, izlaganja i prezentacije na sajmovima, konferencijama i skupovima širom Hrvatske, a samo neki od primjera su:

- Zlatno partnerstvo sa AIESEC-om drugu godinu zaredom te sudjelovanje na konferenciji AIESEC Business in Practice;
- nastavak strateške suradnje s Visokom tehničkom školom u Bjelovaru;
- sudjelovanja na brojnim sajmovima i konferencijama;
- sudjelovanje na tjednu karijera 2017. u organizaciji Fakulteta organizacije i informatike,
- 12. „Student Future Day“ u organizaciji ZŠEM-a;
- „Career Education Day“ 2017. u organizaciji RIT Croatia;
- Smotra sveučilišta u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu;
- CEO (Career and Entrepreneurship Opportunities) konferencije u organizaciji Ekonomskog fakulteta Zagreb;
- Virtualni sajam karijera i znanja u organizaciji portala „moj-posao“;
- Sajam stipendija i visokog obrazovanja u Rijeci i Zagrebu u organizaciji Instituta za razvoj obrazovanja;
- HZZ sajmovi poslova u više gradova.

Tijekom 2017. godine, u Banci je svoju stručnu praksu odrađivalo 75 studenata. Njih 53 se prijavilo za neplaćene prakse koje za svrhu imaju ispunjenje obveze na fakultetu ili osnovni uvid u stvarno poslovno područje za koje se student interesira.

Banka se sa studentskim programima pridružila i Inicijativi za mlade, pokrenutoj s ciljem lakšeg uključivanja mladih na tržište rada. Inicijativu za mlade pokrenule su Hrvatska udruga poslodavaca i Europska banka za obnovu i razvoj, a Banka mladim ljudima želi još više približiti mogućnost stjecanja kvalitetnih prvih radnih iskustava i potencijalnog daljnjeg zapošljavanja.

Što se tiče sportskih priredbi, Banka je već niz godina odana Veslačkom klubu „Economist“, čiji je i ponosni sponzor. Regata Ekonomskog fakulteta ima dugogodišnju tradiciju i svake godine se održava na zagrebačkom jezeru Jarun te privlači sudionike i posjetitelje iz cijele Hrvatske i susjednih zemalja. To je jedina regata ove vrste koja je organizirana od strane fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Banka, kao generalni sponzor Regate, želi omogućiti članovima Udruge da se što kvalitetnije bave veslačkim sportom, uz svoje studentske aktivnosti, te da se izgrade kao kvalitetni i odgovorni članovi akademske i poslovne zajednice.

II. Društvena odgovornost (nastavak)

Stipendije

U 2017. godini nastavilo se s provođenjem dva programa 3-mjesečne stručne prakse „Generalna proba“ i „IT lab“ namijenjen redovnim i odličnim studentima Ekonomskog fakulteta u Zagrebu i Rijeci te studentima tehničkih fakulteta, koji su orijentirani stjecanju praktičnih i teoretskih znanja te spajanju studenata s Grupom u Hrvatskoj, od kojih su četiri i stipendirana.

Tijekom godine, studenti su se mogli prijaviti na stipendijski program „Best of South East“, kojeg je pokrenuo Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (Sparkasse banka) u suradnji sa Sveučilištem u Grazu. Namijenjen je diplomantima i studentima s vrlo dobrim ocjenama te izraženim osobinama kao što su predanost, razvijene komunikacijske vještine te analitičko i praktično ekonomsko razmišljanje. Program obuhvaća jednogodišnju praksu u Sparkasse banci ili nekom drugom štajerskom poduzeću za diplomante te godinu dana studiranja na Sveučilištu u Grazu za studente.

Banka je krajem godine sudjelovala u akciji „Korak u život“ stipendiranjem djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi kako bi im se omogućilo fakultetsko obrazovanje. Banka je, uz Rotary Klub Zagreb Kaptol, najveći pojedinačni sponzor te će tijekom sljedećih pet godina stipendirati petero studenata s pojedinačnim mjesečnim iznosom u visini od 1.600 kuna.

Društveno bankarstvo

Krajem 2015. godine međunarodna Erste Grupa pokrenula je inicijativu društvenog bankarstva Korak po korak, čiji je cilj izravno odgovoriti na potrebe segmenata društava koji tradicionalno nisu imali pristup bankarskim uslugama. Grupna inicijativa društvenog bankarstva potiče financijsku inkluziju pojedinaca s niskim primanjima, poduzetnika početnika i nevladinih udruga, nudeći im pristup financijskim proizvodima, financijsko savjetovanje i kontinuirano mentorstvo skrojeno prema njihovim potrebama, što im omogućuje stjecanje samopouzdanja koje im je potrebno kako bi unaprijedili svoje živote. Pokretanje inicijative društvenog bankarstva na svih sedam ključnih tržišta Erste Grupe, bit će dovršeno do 2019. godine, kada Banka slavi svoju 200. obljetnicu.

Tijekom protekla dva desetljeća zemlje srednje i istočne Europe ostvarile su vrlo značajan napredak u približavanju zapadnoj Europi u razini prosperiteta². Međutim, neke studije³ ukazuju da je oko 16 milijuna ljudi u zemljama u kojima je prisutna Erste Grupa (Austriji, Češkoj, Slovačkoj, Rumunjskoj, Mađarskoj, Hrvatskoj i Srbiji) izloženo riziku od siromaštva ili društvene isključenosti, što odgovara oko 30 posto odraslog stanovništva⁴ ove regije. Tri od četiri osobe u ovoj skupini nisu uspjele skupiti dovoljno uštedevine koja bi im pomogla u slučaju neočekivanih troškova, a jedna od pet osoba ne može si priuštiti odgovarajuće grijanje svog doma. Osim toga, razina prihoda sedam od deset ljudi s niskim primanjima u regiji tijekom proteklog desetljeća stagnirala je ili se smanjivala. Djelujući kroz svoju mrežu lokalnih banaka, ali također i u partnerstvu s drugim organizacijama i nevladinim udrugama, inicijativa društvenog bankarstva Erste Grupe ima cilj do 2019. godine pomoći u otvaranju 5.000 novih radnih mjesta, financiranju 500 nevladinih udruga i unaprjeđenju financijske stabilnosti za 25.000 pojedinaca koji su dotad imali niska primanja.

U Erste Grupi smatramo da je ekonomski i društveni utjecaj malih poduzetnika izuzetno bitan zato što kroz učinak multiplikatora dolazi do brojnih društvenih i ekonomskih pomaka - od kreiranja novih radnih mjesta, povećanja potrošnje do ponude novih usluga.

Banka se u Hrvatskoj uključila u već spomenutu inicijativu na razini Grupe Korak po korak te će ju provoditi u tri faze.

² Izvor: „Izvješće o prosperitetu u srednjoj i istočnoj Europi“, Institut Legatum

³ Izvor: Eurostat

⁴ 16+

II. Društvena odgovornost (nastavak)

Prva faza je program Poduzetnički starter koji je namijenjen za sve one koji kreću u poduzetničke vode, odnosno, za poduzetnike-početnike koji su unutar dvije godine otvorili vlastito poslovanje. Naš je cilj poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetništva pružanjem podrške na putu oblikovanja i realizacije poslovne ideje, a uključuje i besplatnu edukaciju, poslovne alate, savjetovanje i financiranje. Po završetku edukacije i savjetovanja zainteresirani kandidati Banci mogu predati zahtjev za kreditiranjem. U sklopu programa je u 2017. godini zaprimljena ukupno 331 prijava, od čega je realizirano 15 kreditnih zahtjeva u iznosu od 194.313 EUR, a educirano je 158 kandidata. Temelji za program Poduzetničkog startera postavljeni su projektom Mikrofinanciranja koji je Banka od 2011. do 2014. godine provodila u sedam hrvatskih županija. Ukupno su u tom razdoblju od četiri godine mikro-kreditima podržana 84 poduzetnička projekta u iznosu od preko 6,1 milijun HRK (815.000 EUR). Od tih klijenata, danas više ili manje uspješno posluje oko 85%.

Poduzetništvo može biti pozitivan model rješavanja i društvenih pitanja ili situacija. Iz perspektive Banke, podrška održivom poduzetničkom projektu umjesto jednokratnog sponzorstva i donacije, može biti dugoročno rješenje.

Također, tijekom 2017. godine Banka je počela provoditi program Financijski padobran. Radi se o edukativnom programu za građane kojem je cilj povećati znanje o raspolaganju novčanim sredstvima, odnosno, upravljanju kućnim budžetom. Jedan od ciljeva ovog programa je i razviti dobre potrošačke i štedne navike, educirati kako optimizirati troškove te kako što bolje razumjeti financijske proizvode i njihovu pravu namjenu. Time su postavljeni temelji za postizanje i održavanje financijske stabilnosti i njihov dugoročni razvoj. Neke od tema koje Financijski padobran pokriva su analiza prihoda i rashoda te upravljanje kućnim budžetom, postavljanje financijskih ciljeva, izrada realnog i održivog financijskog plana i njegova realizacija u svakodnevnom životu i slično. Osim toga, program pruža dodatnu podršku zato što je korisnicima omogućena besplatna edukacija u trajanju od 4 sata i individualni sastanak s mentorom na kojem mogu razraditi osobni financijski plan. U 2017. godini kroz grupne i individualne radionice prošlo je 155 polaznika.

Provedbom programa Financijski padobran, Banka aktivno djeluje u skladu s Nacionalnim strateškim okvirom financijske pismenosti potrošača za razdoblje 2015.–2020., koju je Vlada Republike Hrvatske donijela s ciljem podizanja financijske pismenosti potrošača.

Osim toga, počeli smo provoditi i program razvoja i partnerstva s nevladinim organizacijama. S obzirom da smo usmjereni na inkluziju marginaliziranih skupina građana i poslovnih subjekata, uspješnost poslovnog modela počiva na uključivanju svih sektora, a posebno civilnog.

Treba spomenuti i da je Banka u suradnji s ACT Grupom, koja je zajednica društvenih poduzetnika i društveno poduzetnička potporna institucija i jednim od vodećih svjetskih mikrofinancijskih fondova, Europskim fondom za jugoistočnu Europu, partner u provedbi projekta „Akcelerator za društvene poduzetnike“. Cilj ovog projekta je osigurati poslovnu podršku društvenim poduzetnicima za rast i buduća ulaganja. Projektom se želi ubrzati razvoj snažnih i održivih društvenih poduzetnika, povećati njihov društveni utjecaj i osnažiti ekosustav podrške u Hrvatskoj.

Banka surađuje i s javnim institucijama u poticanju razvoja poduzetništva pa je 2017. godine potpisan Sporazum o poslovnoj suradnji s razvojnom agencijom grada Zagreba RAZA. Osnovni cilj poslovne suradnje je raditi na kreiranju edukativnih radionica koje će budućim i postojećim poduzetnicima pružiti osnovna znanja koja su im potrebna za uspješno pokretanje i vođenje poduzeća.

II. Društvena odgovornost (nastavak)

Donacije i sponzorstva

Banka prepoznaje veliku važnost ulaganja u zajednicu u kojoj posluje te je aktivno uključena u različite inicijative i projekte koji doprinose razvitku društva i kvaliteti života, kako lokalno, tako i u cijeloj Republici Hrvatskoj. I tijekom 2017. Banka je bila sudionik brojnih kulturnih, znanstvenih, zdravstvenih, obrazovnih, sportskih, ekoloških i humanitarnih projekata te je tijekom 2017. godine kroz program sponzorstava i donacija realizirano ukupno 9,82 milijuna kuna.

Navodimo samo sažetak najvažnijih inicijativa koje smo sponzorski ili donacijski podržali:

- oko 150 projekata i ustanova humanitarnoga karaktera
- oko 80 projekata edukativnog karaktera
- oko 120 klubova, udruga i projekata sportskog karaktera
- oko 90 projekata i ustanova kulturno umjetničkog karaktera.

Na području inicijativi u kulturi posebno bismo istaknuli projekt Urbanka – kreativnu platformu Banke za potpomaganje kulturnih projekata. Sastavni dio Urbanke je projekt Erste fragmenti koji je u prošloj godini održan po 13. put te zaprimio 180 prijava. Radi se o godišnjem natječaju za otkup umjetničkih djela mladih hrvatskih umjetnika (do 30 godina starosti), a osim toga Banka potpomaže mlade umjetnike i kroz dodjelu nagrada te stipendiranje studenata Akademije likovnih umjetnosti. Mnogobrojna otkupljena umjetnička djela krase prostore poslovnih zgrada i poslovnica Banke diljem Hrvatske.

Istaknuli bismo i Riječki karneval - najveći karneval u Hrvatskoj koji se svake godine održava krajem siječnja i početkom veljače te čiju je Međunarodnu povorku Banka 2017. godine podržala po 14. put. Osim toga, po 3. put pružili smo generalno pokroviteljstvo i Dječjoj karnevalskoj povorci, Izboru kraljice Riječkog karnevala i primopredaji ključa Grada. Riječki karneval bitno doprinosi promociji i turističkoj ponudi Grada Rijeke, Primorsko – goranske županije, ali i cijele Hrvatske. Pokroviteljstva smo u 2017. godini pružili i HKD Teatru Malih scena u Rijeci - međunarodnom festivalu malih scena koji je 2017. proslavio svoju 24. obljetnicu, na kojemu gostuju domaća i inozemna kazališta te izložbi Tomislava Gotovca u Rijeci – izložbi velikog formata u riječkom Muzeju moderne i suvremene umjetnosti, na kojoj je predstavljen izbor više od stotinu radova nastalih u šezdeset godina umjetnikova stvaralaštva i koju je pogledalo više od 6 000 posjetitelja.

Jubilarni, 15. put održan je Božićni Gala koncert u Bjelovaru koji organizira udruga BjelovarArt koja također ima financijsku podršku Banke. Također, pomažemo i održavanje Osorskih glazbenih večeri koje se održavaju u ljetnim mjesecima u Osoru na Cresu te Međunarodnog festivala čipke na Pagu kojim se uspješno promoviraju vrijednost čipke kao značajnog dijela kulturne baštine. Naravno, tu je i niz drugih kulturnih događanja i manifestacija kojima je Banka ponosni sponzor, a koji svojim postojanjem i djelovanjem promoviraju lokalne običaje i kulturu, ali i potpomažu turističko djelovanje.

Tu su, naravno i aktivnosti na području potpore društvene zajednice. Tako moramo istaknuti donaciju za edukaciju mladih dječjih kirurga i poboljšanja uvjeta rada u bolnici i kupnju uređaja Klinici za dječje bolesti Klaićeva, donaciju za nezbrinutu djecu i potporu rada ustanove SOS dječjeg sela te donaciju u vidu pokrivanja troškova smještaja nezbrinute djece u Domu za nezbrinutu djecu Nazorova. Dugogodišnju suradnju u vidu donacija ostvarujemo s Općom bolnicom Bjelovar koju smo u 2017. godini donirali nekoliko puta, a posljednji put u listopadu. Ta je donacija iskorištena za kupnju uređaja potrebnih bolnici, a poklonjen im je i dizelski agregat koji će služiti kao pomoćni izvor u slučaju nestanka električne energije. Prvoj gimnaziji Osijek darovano je zemljište veličine 5.440 m², procijenjene vrijednosti 920 tisuća HRK, a koje je potrebno za izgradnju nove zgrade. Vjerujemo da pojedinac može ostvariti potpuni osobni rast i potencijal samo onda kada je u mogućnosti iskazati sve aspekte svoga bivanja, stoga podupiremo i projekt rodne ravnopravnosti kao što je, primjerice, Vox Feminae.

II. Društvena odgovornost (nastavak)

Jedan od pokretača stvaranja, napretka i rasta je znanje, stoga kroz naše donatorske i sponzorske aktivnosti nastojimo uključiti što više inicijativa, udruga, manifestacija i događanja koja se bave upravo edukativnim aktivnostima. Neki od njih su: suradnja Future leaders (Women in Adria), Torpedo – festival za studente, uređenje učionice i nabavka opreme za Tehničko veleučilište u Bjelovaru te brojne druge osnovne i srednje škole na području Republike Hrvatske. Suradnju u vidu sponzorstva ostvarujemo i s udrugom AIESEC Hrvatska – međunarodnim udruženjem studenata koje, između ostalog, organizira konferenciju za studente pod nazivom „Karijera pod povećalom“ te s Ekonomskim fakultetom u Zagrebu koje organizira CEO konferenciju namijenjenu studentima kojoj je cilj poticanje ostvarenja životnih i poslovnih planova studenata.

Uz navedeno, Banka kroz sportska sponzorstva i manifestacije naglasak stavlja i na područje sporta, posebno u promicanju sporta i sportskih aktivnosti među djecom. Jedno od većih aktivnosti koje provodimo na području promocije sporta među djecom je Erste Plava liga – dječja atletska liga koja je namijenjena svim učenicama i učenicima od 3. do 6. razreda osnovne škole u Hrvatskoj. U 2017. godini održano je 5. izdanje ovog natjecanja, a unutar manifestacije, odvijala se i kampanja pod imenom „60 minuta KRENI“ kojom se promovira mišljenje stručnjaka o važnosti šezdesetominutne dnevne tjelesne aktivnosti kod djece. U pet godina održavanja ovog natjecanja obuhvaćeno je više od 19.000 natjecatelja te 30.000 trenera, roditelja, profesora dok je u 2017. godini na natjecanjima Erste Plave lige sudjelovalo 3.430 natjecatelja.

Treba izdvojiti i Festival sporta i rekreacije „Homo si teć“, 2017. godine održan po 21. put, koji je brojem natjecatelja i angažmanom odraslih i djece svih dobi narastao na najveći ulični sportski događaj u Hrvatskoj. Prošle je godine ovaj festival Banka sponzorirala po 12. put zaredom.

Erste zaposlenici redovito sudjeluju u utrkama B2B Run, poslovnim utrkama namijenjenima zaposlenicima tvrtki prijavljenih na području Hrvatske.

Također, treba istaknuti i inicijative pokrenute od strane različitih sektora banke. U Banci od 2013. godine djeluje donacijski fond „HOPE“. Njegova je misija prikupljanje donacija zaposlenika u svrhu pomaganja djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi, smještenoj u domovima diljem Hrvatske. Sudjelovanje, kao i iznos donacija, isključivo je dobrovoljne naravi te mogu biti jednokratne ili redovite mjesečne putem otvorenog platnog naloga. Pokretačka ideja bila je prikupljanje malih mjesečnih doprinosa većeg broja zaposlenika, kako bi se moglo pomoći domovima u nabavci opreme i drugih potrepština za njihove štíćenike. Tijekom 2017. godine, putem Fonda donirano je preko 30.300 HRK. Od te svote, dio od 17.560 HRK je preusmjeren dječjem domu „Maestral“ u Splitu za opremu koju koriste štíćenici doma, a drugi dio udruzi „Mali zmaj“ iz Zagreba, u iznosu od 12.770 HRK za kupnju ogrjeva devet obitelji, koja ukupno ima 24 djece.

Tu je i inicijativa AZIL. Radi se o blagajničkom fondu solidarnosti, odnosno, namjenski fond za namirenje blagajničkog manjka i namirenje financijske štete klijentu koja je izazvana nenamjernom greškom blagajnika u radu sa klijentima te je dobrovoljne naravi.

Fondu mogu pristupiti svi zaposlenici, bez obzira na radno mjesto, ali ga mogu koristiti samo blagajnici (radna mjesta: mlađi blagajnik, blagajnik, viši blagajnik, blagajnički referent, blagajnik-trezorist, voditelj blagajničkog poslovanja, voditelj poslovnice koji radi na blagajni i druga radna mjesta koja uključuju rad na blagajni). Članarina iznosi 25 kn mjesečno za blagajnike, a naplaćuje se obustavom s plaće članova, dok ostali članovi fonda iz solidarnosti, uplaćuju u fond proizvoljni iznos koji navedu u pristupnici kreiranoj posebno u te svrhe.

Banka je i u 2017. godini dala podršku te aktivno participirala u projektu međunarodne Erste Grupe pod nazivom *Kontakt. The Art Collection of Erste Group and ERSTE Foundation*. Radi se o zbirci utemeljenoj 2004. godine, koja obuhvaća više od 600 umjetničkih djela 104 autora/autorskih grupa iz 17 zemalja, s fokusom na istočnu, jugoistočnu i središnju Europu. Od toga se 109 djela odnosi na hrvatske autore, ukupno njih 16. Kolekcija se svake godine upotpunjuje novim umjetničkim djelima.

II. Društvena odgovornost (nastavak)

Humanitarne akcije

Erste izazov

Od travnja do prosinca 2017. godine trajala je akcija u kojoj su si zaposlenici Grupe u Hrvatskoj zadali zadatak pretrčati 20.000 kilometara. Uspješno ostvareni cilj Banka je odlučila nagraditi donacijom od 10.000 kuna nekoj od humanitarnih udruga koju odaberu sami sudionici akcije. Akcija je krajem godine uspješno okončana za više od 90 trkača zaposlenika Erste Grupe u Hrvatskoj koji su zajedno premašili 20.000 km te je navedeni iznos doniran udruzi „Jak kao Jakov“ iz Karlovca za pomoć djeci oboljeloj od malignih bolesti. Petero najupornijih trkača je nagrađeno simboličnim poklonima.

Korporativno volontiranje – „Šalji dalje“

Korporativno volontiranje je više od jednokratne akcije na razini Banke. To je proces volontiranja i pružanja pomoći izdvajanjem vremena zaposlenika u svrhu pomoći drugima. Kako bi poslodavac dodatno potaknuo zaposlene, uvedena je mogućnost volontiranja i u radnom vremenu za sve zaposlene koji su zainteresirani uključiti se na način da za to mogu iskoristiti jedan radni dan godišnje u okviru radnog vremena. Kroz razne projekte tijekom godine, zaposlenici su pomagali i zajedno se aktivirali kako bi činili dobro. Navedeno može biti druženje sa starijim ili bolesnim korisnicima domova za umirovljenike, uređivanje i čišćenje okoliša i slično. U nastavku su primjeri akcija u kojima su zaposlenici sudjelovali tijekom godine:

- „Crveni križ u plavom okviru“ na području Park-šume Marjan - ekološki projekt Crvenog križa kojem je cilj podizanje svijesti o važnosti očuvanja prirodnih ljepota Republike Hrvatske čišćenjem mora i priobalja,
- Centar za odgoj i obrazovanje Lug, Bregana – uređenje otvorenih površina,
- Dječji dom „Ivana Brlić Mažuranić“, riječka podružnica – uređenja vrta,
- Socijalna udruga Humana nova, pomoć u radu trgovine, sortirnice i utovara i istovara robe,
- Caritasov dom za djecu s teškoćama u razvoju u Brezovici, bojanje prostorija,
- Udruga Prostor rodne i medijske kulture K-zona, uređivanje prostorija za rad udruge.

Banka je od 2015. godine potpisnik Povelje o priznavanju kompetencija stečenih volontiranjem.

Happy Hour

Zaposlenici Banke redovito dva ili tri puta godišnje organiziraju akcije prodaju kolača i drugih slatkih proizvoda (koje su sami proizveli) i na taj način prikupljaju sredstva koja doniraju udrugama ili pojedincima koji se nalaze u teškim životnim prilikama.

II. Društvena odgovornost (nastavak)

Razmjena znanja

Već gotovo 20 godina unutar Hrvatske neumorno radimo na sebi i svojim proizvodima, procesima i uslugama kako bismo u sklopu svojeg poslovanja na najbolji mogući način odgovorili na želje i potrebe svojih klijenata. Isto tako, smatramo da je znanje pokretač svakog društva te smo svjesni odgovornosti koju imamo na području razvoja financijske pismenosti u svakoj dobi.

Stoga Banka periodički organizira različite radionice i edukacijske module za klijente i širu javnost. Tako je u 2017. godini nastavljen projekt koji se sastoji od serije predavanja pod nazivom *Mala škola bankarenja* usmjerena na financijsku pismenost i namijenjena osnovnoškolskoj djeci te prezentirana na razumljiv način kroz učenje osnovnih informacija i zanimljivosti o novcu, štednji, internetskoj kupovini i ostalim povezanim temama.

U svrhu financijskog opismenjavanja te boljeg razumijevanja razvoja i svrhe novca kod djece i mladih, Banka je organizirala interaktivnu izložbu „Abeceda novca“ u Tehničkom muzeju koja je realizirana u suradnji s Dječjim muzejom „ZOOM“ iz Beča i Dječjim muzejom „Frida & Fred“ iz Graza. Izložba je otvorena u 2015. godini, završena u travnju 2017. godine, a posjetilo ju je 38 000 ljudi.

Također, svake godine naš tim internih trenera organizira razne besplatne tematske radionice. Za 2017. godinu izdvojili bismo radionice za kupnju nekretnine koje su organizirali timovi Erste Training centra i Erste nekretnina, a klijenti i neklijenti banke mogli su čuti više o načinu odabiranja prave nekretnine za sebe, kretanju tržišta nekretninama, kako do stambenog kredita i slične korisne informacije. Tijekom 2017. godine ukupno je na pet radionica održanih u Zagrebu, Rijeci, Puli, Splitu i Osijeku sudjelovalo više od 130 polaznika.

Naši kolege često odlaze u posjete vrtićima i vrtićkim skupinama te djeci osnovnoškolske dobi kako bi im približili razne financijske pojmove, svrhu novca, banaka i ostalih financijskih institucija. Posebno je to izraženo primjerice na Dan štednje koji se u Banci obilježava dolaskom vrtičke i osnovnoškolske djece u poslovnice kada imaju priliku popričati s blagajnicima, savjetnicima i osobnim bankarima te pitati sve što ih zanima. Naša maskota štednje, Medo Štedo, posebno je zanimljiv djeci te također ima veliku ulogu u promoviranju financijske pismenosti.

Osim te vrste sudjelovanja, Banka je prošle godine kroz sudjelovanje u tradicionalnom obilježavanju Svjetskog i Europskog tjedna novca također aktivno radila na financijskom opismenjavanju društva i to kroz predavanja i radionice Erste zaposlenika. Lani je obilježen tjedan između 27. ožujka i 2. travnja, a Hrvatska gospodarska komora organizirala je predavanja u pet hrvatskih gradova.

Zaposlenice i zaposlenici Banke rado se odazivaju na pozive za sudjelovanjem u ostalim radionicama, predavanjima i manifestacijama koje se organiziraju u svrhu povećanja financijske pismenosti.

II. Društvena odgovornost (nastavak)

Nagrade i priznanja

Smatramo da o nama najbolje govore drugi stoga bismo istaknuli samo neke od nagrada i priznanja koje smo dobili u prošloj godini.

U ožujku 2017. godine, na 5. godišnjoj HR konferenciji koja okuplja HR stručnjake, menadžere, poduzetnike i predstavnike državnih institucija, Plavi slon je proglašen najboljom HR praksom u prethodnoj godini. Nagrada je to koja se dodjeljuje kao priznanje predanom i planskom radu tvrtki, timova i pojedinaca koji su uspješni u upravljanju ljudskim potencijalima.

U travnju 2017. godine, Erste Banka osvojila je nekoliko nagrada na festivalu oglašavanja Dani komunikacija i to zlatnu Ideju X za kampanju za stambene kredite te nagradu MIXX za najbolju digitalnu strategiju za kampanju „Erste moćne online usluge za poduzetnike“.

Na konferenciji Future Leaders u lipnju prošle godine kolegica Snježana Krpan Mamuzić, zamjenica direktora Direkcije malog poduzetništva, osvojila je priznanje u kategoriji bankarstvo.

Sredinom 2017. godine, Erste Banka je od strane vodeće konzultantske kuće za upravljanje ljudskim potencijala proglašena najboljom HR praksom u Hrvatskoj te, između ostalog, zaslužila stjecanje prestižnog Certifikata Poslodavac Partner. Certifikat Poslodavac Partner je priznanje koje se dodjeljuje organizacijama na temelju ocjene razvijenosti praksi upravljanja zaposlenicima u pet glavnih područja:

- Strategiji,
- Rekrutiranju i selekciji,
- Upravljanju učinkom,
- Usavršavanju i razvoju te
- Odnosu prema zaposlenicima.

Banka je, uz još dva hrvatska poduzeća, ostvarila 98% ukupno mogućih bodova u procesu certificiranja i time osvojila navedenu nagradu.

Nadalje, Erste Banka osvojila je nagradu za najbolju uslugu privatnog bankarstva u Hrvatskoj za 2017. godinu u sklopu „Global Private Banking Awards“ koje zajednički organiziraju međunarodni financijski časopisi The Banker i PWM.

Naravno, tu su još i brojne druge nagrade i priznanja koje su kolegice i kolege osvajali na osnovu dobrog rada i postignutih izvrsnih rezultata.

III. Okolišna odgovornost

U segmentu ekologije i okoliša Erste Banka stremi što kvalitetnijim poslovnim procesima i ekološki održivom poslovanju. Prilikom uređenja poslovnica, ali i u svom svakodnevnom radu, te u komunikaciji s klijentima nastojimo postići što više ekološke standarde.

Zbog ekološkog aspekta uštede papira, ali i jednostavnije upotrebe, potičemo klijente Banke da što više rade i posluju online, stoga je omogućeno digitalno podnošenje zahtjeva za proizvodima Banke, a Opći uvjeti poslovanja dostupni su u poslovnicama putem tablet uređaja, umjesto na papiru. Plakate u poslovnicama što većim dijelom nastojimo, gdje god je to moguće, zamijeniti digitalnim ekranima. Umjesto klasičnih obavijesti koje šaljemo poštom na kućnu adresu, nastojimo sve veći broj dopisa klijentima slati elektroničkom poštom, a često provodimo i pojedinačne kampanje za prelazak s papirnatih mjesečnih izvoda, na one elektroničke.

U svom svakodnevnom poslovanju u cijeloj Erste Banci u Hrvatskoj koristimo ekološki, reciklirani papir za printanje.

Uz to, na inicijativu zaposlenika, pokrenut je i hvalevrijedan „Projekt za PET“. Riječ je o projektu organiziranog prikupljanja plastične ambalaže u Erste poslovnim centrima u Zagrebu i u Bjelovaru koji se provodi u suradnji s Udrugom za promicanje inkluzije. Zaposlenici Banke prikupljaju plastične boce od napitaka koje korisnici udruge odnose na reciklažu, a od prikupljenih sredstava financiraju dio svojih potreba. Organiziranim prikupljanjem plastične ambalaže Erste Banka dvostruko pomaže zajednici u kojoj posluje. Osim recikliranja velikih količina plastičnih boca, što je samo po sebi ekološki koristan čin, Banka pomaže pokretanje poduzetničke aktivnosti socijalno ugrožene populacije – osoba s intelektualnim poteškoćama koje se inače vrlo teško zapošljavaju. Dodatno, smanjenje količine plastičnog otpada u obliku PET boca za vodu na nivou cijele mreže Banke se ostvaruje uvođenjem uređaja za proizvodnju pitke vode dobivene iz vodovodne mreže postupkom obrnute osmoze. Pitka voda dostupna zaposlenicima na taj način nije u plastičnoj ambalaži.

Uređenje poslovnih prostora i ušteda energenata u poslovanju

Erste Banka i prilikom uređenja poslovnica i drugih poslovnih prostora vodi računa o svim aspektima ekološki prihvatljivog i održivog poslovanja. U svom poslovanju koristi štedne žarulje i LED štedne panoe za reklame, nastoji reciklirati što veći dio papira, grijanje i hlađenje zgrada provodi na ekološki efikasan način – koristeći programska i tehnička rješenja za optimiziranje potrošnje energenata, redovito održava opremu da bi povećala njezinu trajnost i smanjila količinu otpada i drugo.

Dva ključna postavljena cilja za 2017. godinu su bila:

- uvođenje sustava upravljanja okolišem na temelju međunarodne norme ISO 14001:2015 na razini cijele Banke,
- izrada „Energetskog pregleda za velika poduzeća“.

Sa zadovoljstvom možemo istaknuti da su oba cilja ispunjena u cijelosti.

Norma ISO 14401:2015 je uvedena u sve poslovnice Banke u prosincu 2017. godine. Projekt je trajao gotovo osam mjeseci, a inicirali smo da to isto uspješno naprave i naša povezana društva (ECC, Leasing, Factoring i Erste Podgorica). Banka se opredijelila za održivi razvoj te brigu o zaštiti okoliša, što je vidljivo iz, prema ISO standardu objavljenoj, Politici zaštite okoliša. Dugoročni cilj je smanjenje negativnog utjecaja na okoliš, kroz povećanje energetske učinkovitosti, smanjenje potrošnje resursa te stalno poboljšavanje Sustava upravljanja okolišem. U skladu s ciljevima Erste Grupe, unutar ISO 14001 postavljeni su strateški ciljevi uštede energenata i fotokopirnog papira u odnosu na referentnu 2016. godinu.

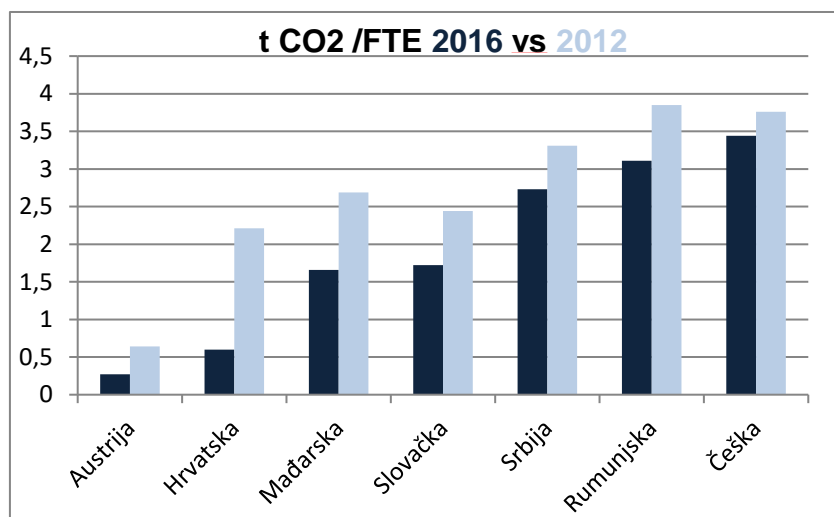
III. Okolišna odgovornost (nastavak)

Ti ciljevi Erste Banke za period od 2017. do 2020. godine su:

- Smanjenje potrošnje električne energije za 5%,
- Smanjenje potrošnje toplinske energije za 5%,
- Smanjenje potrošnje fotokopirnog papira za 5%,
- Uvesti odvojeno prikupljanje otpada u 2018. godini,
- Umjesto papirnatih ručnika, u toaletima i čajnim kuhinjama u 2018. uvesti ekološko rješenje korištenja platnenih ručnika).

Smanjenje emisije CO₂ u okoliš nije postavljeno kao strateški cilj iz razloga što je Banka u prethodnom periodu (2012.-2016. godine) smanjila tu emisiju za velikih 60%. S obzirom da smo u kolovozu 2017. godine obnovili ugovor s HEP-om za isporuku električne energije 100% iz obnovljivih izvora, te uz gore navedene ciljeve, ne sumnja se da će emisija CO₂ u najgorem slučaju ostati na postojećoj razini.

Emisija CO₂ u tonama po FTE za članice Erste Grupe

Graf 14: Emisija CO₂ u tonama po FTE za članice Erste Grupe (usporedni podaci 2012 i 2016. godina)

Dodatno će se pokrenuti aktivnosti za praćenje i smanjenje potrošnje plina i goriva za automobile.

Aktivno sudjelovanje naših zaposlenika ključno je za postizanje ovih ciljeva. U tom smislu planiraju se provesti edukacije svih zaposlenika kako racionalno štedjeti energiju i potrošnju papira, kako ispravno odvajati otpad te napraviti sustavnu edukaciju standardu ISO 14001, svim njegovim elementima i ciljevima.

Osim sudjelovanja svih zaposlenika, doprinos očuvanju okoliša ostavljen je kao trajan zadatak od strane Uprave Banke imenovanom „Manageru“ za okoliš, njegovom zamjeniku i oformljenom Timu za okoliš unutar Sektora upravljanja imovinom i gotovinom.

Posebna pažnja obraća se na to da pri nabavi opreme i preuređenju poslovnica osnovni uvjet nije najniža cijena, već i kasniji eksploatacijski troškovi, što znači da se nabavlja i ugrađuje opreme višeg razreda energetske učinkovitosti. Pozitivan primjer je otvaranje nove poslovnice u Krapini s troslojnim prozorskim izo-staklom, pri čemu je ta poslovnica među pet poslovnih prostora s najmanjom specifičnom potrošnjom isporučene energije od 100,5 kWh/(m²a).

III. Okolišna odgovornost (nastavak)

U 2017. godini vršila se ugradnja zaštitnih folija protiv sunca, koje, osim puno boljih uvjeta za rad zaposlenika ljeti, smanjuju potrošnju električne energije za klimatizaciju, ali i za rasvjetu (jer se ista ne pali za dana stoga što nije potrebno više zamračivati poslovnice roletama i drugim sjenilima). U 2017. godini, folije su se ugradile u sljedećim poslovnicama: Bjelovar, Đakovo, Kutina, Našice, Garešnica, Vukovar i Otok, pri čemu je ušteda električne energije od svibnja do listopada za zadnje tri lokacije bila redom: 19,30%, 8,15% i 1,96%.

Potrošnja energenata i fotokopirnog papira

U odnosu na referentnu 2016. godinu, potrošnja energenata i fotokopirnog papira u 2017. godini u apsolutnom iznosu je ostala na istoj razini (za plin je ostala ista potrošnja, za električnu i toplinsku energiju se povećala, a za plin i lož ulje se potrošnja smanjila). Međutim, obzirom da se broj FTE povećao za 6,9% (sa 2.235,75 u 2016., na 2.389,94 u 2017. – podatak iz rujna za obje godine), potrošnja energenata i fotokopirnog papira po zaposlenom se smanjila:

- Električna energija 3,00% smanjenje (sa 4.473 kWh/FTE na 4.339 kWh/FTE),
- Plin 6,43% smanjenje (sa 1.144 kWh/FTE na 1.071 kWh/FTE),
- Lož ulje 12,66% smanjenje (sa 112 kWh/FTE na 98 kWh/FTE),
- Fotokopirni papir 3,62% smanjenje (sa 44,69 kg/FTE na 43,08 kg/FTE).

Odgovornost dobavljača

Erste Grupa gleda svoje dobavljače kao partnere u razvoju održivosti svog poslovanja. Prilikom odabira dobavljača vodimo računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju te biramo kompanije koje posluju u skladu sa svjetskim standardima koji uključuju socijalne i okolišne utjecaje.

Erste Group Procurement (EGP) je tvrtka Erste Grupe specijalizirana za nabavu. Osnovni nam je cilj osigurati transparentnu i poštenu nabavu i opskrbu te takve ugovore. Ispunjavanje potreba Erste Grupe za tuzemnim i inozemnim dobrima i uslugama, isporučenima na vrijeme i u skladu sa zahtjevima kvalitete, po najboljim mogućim uvjetima - predstavlja ključan element.

Dobavljači Erste Grupe obvezani su ispuniti propisane standarde u područjima poslovne etike, zaštite okoliša i ljudskih prava.

Tijekom ispunjavanja svojih ugovornih obveza od dobavljača materijala, opreme i usluga odabranih za naše partnere očekujemo: poštivanje nacionalnih i lokalnih zakona i propisa, ispunjavanje svih zakonskih obveza koje se tiču zdravlja i sigurnosti njihovih zaposlenika i izvođača, odlučno poštivanje ekoloških propisa, poštivanje i primjenu temeljnih principa korporativne društvene odgovornosti, zaštitu osnovnih ljudskih i radničkih prava, zaštitu okoliša, promoviranje zdravlja i sigurnosti te odlučnu borbu protiv korupcije.

To se također izražava u "Pravila ponašanja dobavljača" (engl. Supplier Code of Conduct) koji je javno dostupan na internetskoj stranici Erste Group Procurement.

III. Okolišna odgovornost (nastavak)

Erste Group Procurement nosi „CIPS oznaku etičnosti“. Ovaj certifikat je osiguran je od strane „Ovlaštenog instituta za nabavu i opskrbu“ (engl. Chartered Institute of Procurement and Supply (CIPS)). Taj se certifikat izdaje kompanijama koje su predane visokim standardima etičnosti i koje su dokazale da svoje zaposlenike obučavaju te da posluju u skladu s istima.

U postupku odabira dobavljača na strateškoj i operativnoj razini uzima se u obzir i održivost. Uz inicijalnu procjenu redovito se pregledava poslovanje dobavljača, čime se pokrivaju najbitniji ili najrizičniji dobavljači. Na operativnoj razini ispunjavanje upitnika za reviziju potrebno je za svaku kupnju veću od 100.000 eura. Upitnik za reviziju dobavljača dotiče se područja kao što su: postojanje sustava upravljanja okolišem, sudjelovanje u Projektu objavljivanja emisije ugljičnog dioksida (CO₂) (CDS; Carbon Disclosure Project), postojanje napisane ekološke politike, metoda mjerenja emisija CO₂, postojanje ekoloških ciljeva, informacije o globama i kaznama za kršenja propisa o zaštiti okoliša i opis opskrbnog lanca dobavljača.

U slučaju nabave dobara upitnik revizije nadopunjava se pitanjima o potencijalno opasnim kemikalijama, mogućnostima recikliranja proizvoda, povratu po isteku životnog vijeka te o *Energy Staru* ili sličnim standardima. Zadovoljstvo nam je istaknuti da u opskrbnom lancu Erste Grupe nisu otkriveni stvarni ili mogući negativni utjecaji na okoliš i niti jedan ugovor s dobavljačem nije raskinut kao rezultat značajnog stvarnog ili mogućeg negativnog utjecaja na okoliš.

Prilikom odabira dobavljača dotičemo se i društvenih aspekata, a upitnik obuhvaća i pitanja poput: dječjeg rada, eliminiranja svih oblika prisilnog rada, eliminiranja diskriminacije kod zapošljavanja, slobode udruživanja i prava na kolektivno pregovaranje, razumnog broja radnih sati i poštene naknade, zdravstvene zaštite, zaštite na radu, restrukturiranja posla, plaće, prikladnih radnih uvjeta i drugih važnih društvenih kriterija u opskrbnom lancu.

Možemo istaknuti da niti jedan od dobavljača Erste Grupe nije kršio niti ugrožavao prava radnika na udruživanje i kolektivno pregovaranje niti je spadao u rizične skupine onih koji izlažu djecu ili mlade opasnom radu ili onih kod kojih postoji rizik od prisilnog rada.

Društvenu odgovornost potičemo i kroz odabir dobavljača i vrste roba i usluga koje koristimo, uključujući i promotivne marketinške materijale. Između ostalog, nerijetko biramo proizvode koji imaju ekološki certifikat ili su finalan proizvod nekog društveno-odgovornog projekta u koji su uključene marginalizirane skupine iz društva. Tako, primjerice, na kraju svake godine naručujemo blagdanske čestitke od SOS Dječje selo Hrvatska, a ne od komercijalnih dobavljača te i time potičemo odgovorno poslovanje unutar društva i zajednice.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Korporativnom upravljanju u Erste&Steiermärkische Bank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka) posvećuje se osobita pozornost, te ono predstavlja najznačajniju odrednicu u poslovanju Banke, koja osigurava poticaj Upravi i menadžmentu te Nadzornom odboru u ostvarivanju interesa i zaštite dioničara i Banke u cjelini.

Banka u svom poslovanju primjenjuje Načela korporativnog upravljanja usvojena od Uprave i Nadzornog odbora radi uspostave visokih standarda i ostvarenja dobrog korporativnog upravljanja, transparentnosti poslovanja kao osnove za zaštitu dioničara, investitora i drugih nositelja interesa, te brige za radnike, održivi razvoj i zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Načela). Načela se temelje na pozitivnim propisima Republike Hrvatske te osiguravaju strateško vođenje Banke, učinkovit nadzor nad upravljanjem i odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora prema Banci, njezinim zaposlenicima, klijentima i ostalim zainteresiranim stranama, i objavljena su na službenoj Internet stranici Banke.

Banka se u svom radu osobito pridržava sljedećih načela korporativnog upravljanja:

- Transparentnost poslovanja;
- Zaštita prava dioničara;
- Jasno određene ovlasti i odgovornosti organa Banke;
- Suradnja između Uprave i Nadzornog odbora te transparentnost odnosa između svih organa Banke, radnika, dioničara, klijenata Banke i javnosti u cjelini;
- Efikasan sustav unutarnjih kontrola.

Banka je osigurala integritet računovodstvenog sustava i financijskog izvještavanja, odgovarajuće sustave unutarnjih kontrola, sustav za upravljanje rizicima i pouzdanost informacijskog sustava koji pokrivaju sve važne aktivnosti Banke. Istovremeno Banka je angažirala vanjskog revizora i organizirala primjenu prethodnog, stalnog i naknadnog financijskog nadzora u financijskom izvješćivanju te u donošenju potrebnih odluka.

Računovodstveni sustav, baziran na Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja propisanim Računovodstvenim politikama Banke, reguliran je Pravilnikom o računovodstvu koji definira prava, obveze i odgovornosti svih sudionika uključivo i obvezu tekućeg nadzora, dok je rad ostalih sustava također podržan posebnom normativnom regulativom.

Banka je uspostavila sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava djelotvoran izravan nadzor, integriranim djelovanjem postupaka i procesa za praćenje učinkovitosti poslovanja Banke, pouzdanosti financijskog izvješćivanja te usklađenosti sa zakonskim i podzakonskim propisima kao i s dobrim poslovnim običajima. Sustav unutarnjih kontrola u Banci ostvaruje se paralelnim djelovanjem triju međusobno neovisnih funkcija: (a) funkcije kontrole rizika (b) funkcije praćenja usklađenosti (compliance) i (c) funkcije unutarnje revizije.

U povezanim društvima Banke u kojima je to potrebno obzirom na djelatnosti koje društva obavljaju, veličinu, značaj i regulatorni okvir, također je uspostavljena funkcija praćenja usklađenosti, funkcija kontrole rizika i funkcija unutarnje revizije.

Glavne značajke sustava unutarnjih kontrola Banke i povezanih društava očituju se u neovisnim nositeljima kontrolnih funkcija odgovornih za identifikaciju, procjenu i upravljanje rizicima, uključujući kontrolu rizika i funkciju usklađenosti, dok interna revizija nadgleda cjelokupno poslovanje Banke i Grupe s ciljem procjene adekvatnosti uspostavljenog sustava internih kontrola.

Također, Kodeksom ponašanja Banke uređuju se osnovna pravila poslovnog ponašanja zaposlenika Banke u svrhu očuvanja i daljnjeg razvoja ugleda bankarstva i Banke u društvu, promičući ideju profesionalnosti, odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Nadalje, Banka je 2017. godine usvojila Politiku raznolikosti i uključenosti koja određuje okvire i smjernice te daje opća načela o integraciji upravljanja raznolikošću u korporativnoj kulturi i poslovanju, a sve u skladu s načelima Erste Grupe.

U odnosu na rizik vezan uz postupke financijskog izvještavanja, glavni rizik je da greške ili namjerne akcije (prijevare) sprečavaju činjenice od stvarnog odražavanja financijske pozicije i učinka Banke. To se događa u slučaju kada su podaci sadržani u financijskim izvješćima i bilješkama u suštini nedosljedni u točnosti podataka, tj. kada su pojedinačno ili skupno sposobni utjecati na odluke donijete od strane korisnika ili na financijska izvješća. Takva odluka može napraviti ozbiljnu štetu, kao što je financijski gubitak, nametanje sankcija od strane supervizora ili reputacijska šteta.

Nadalje, procjene određivanja fer vrijednosti financijskih instrumenata za koje nisu dostupni pouzdane tržišne vrijednosti, procjene računovodstvenih ispravka vrijednosti za kredite i potraživanja te skup računovodstvenih mjera, kao i teško poslovno okruženje snose rizik od značajnih grešaka u financijskom izvještavanju.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi HRK 1.698.417.500,00 i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica izdanih u nematerijaliziranom obliku koje se vode pri Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. s oznakom »RIBA-R-A«.

Nominalna vrijednost svake dionice iznosi HRK 100,00 i daje pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini Banke, na kojoj dioničari Banke ostvaraju svoja prava.

Kako bi poboljšali koordinaciju upravljanja Bankom i pojednostavili dioničku strukturu, posredni dioničari Erste Group Bank AG i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG odlučili su postati neposrednim dioničarima Banke, preuzimanjem dionica Banke od društva ESB Holding GmbH u istim postocima u kojima su imali udjele u kapitalu navedenog društva.

U skladu s navedenim, do 30. prosinca 2015. sve dionice Banke držalo je društvo ESB Holding GmbH, a od 30. prosinca 2015. sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (40,98%).

Glavna skupština odlučuje u pitanjima koja su izričito predviđena zakonskim propisima i Statutom Banke. Glavnu skupštinu saziva Uprava ili Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje i kada to zahtijevaju interesi Banke. O izmjenama i dopunama Statuta, odlučuje Glavna skupština Banke većinom glasova koji predstavljaju najmanje ¾ temeljnog kapitala zastupljenog na Glavnoj skupštini.

Banka je dana 12. lipnja 2017. godine održala redovnu Glavnu skupštinu na kojoj je donijeta odluka o raspodjeli dobiti u 2016. godini.

Neto dobit Banke ostvarena u 2016. godini iznosila je 626.514.007,50 kuna te je raspoređena na zadržanu dobit u iznosu od 407.927.675,25 kuna te na dividendu dioničarima u iznosu od 218.586.332,25 kuna. Ukupan iznos za isplatu dividende činio je 34,89 % ostvarene neto dobiti Banke, a dividenda je utvrđena u iznosu od 12,87 % nominalne vrijednosti dionice, što je iznosilo 12,87 kuna po dionici.

Dioničarima je isplaćena dividenda 11. srpnja 2017. godine.

Revizorom Banke za 2017. godinu imenovano je društvo PricewaterhouseCoopers d.o.o., a također su donijete odluke o davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora te o primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Osim navedene redovne Glavne skupštine, u 2017. godini održane su i četiri izvanredne Glavne skupštine Banke.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj dana 01. veljače 2017. godine donijete su odluke o primjerenosti kandidata za člana Nadzornog odbora Banke, odluka o izboru člana Nadzornog odbora Banke te odluka o usvajanju Politike za izbor i procjenu primjerenosti za članove Nadzornog odbora.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj dana 05. svibnja 2017. godine donijeta je odluka o utvrđivanju naknade za rad članu Nadzornog odbora.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj dana 21. srpnja 2017. godine donijete su odluke o primjerenosti kandidata za člana Nadzornog odbora Banke, odluka o izboru člana Nadzornog odbora Banke, odluka o utvrđivanju naknade za rad članu Nadzornog odbora, odluka o usvajanju Politike primjerenost te odluka o izmjenama Statuta Banke.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj dana 24. studenog 2017. godine donijete su odluke o izvanrednoj procjeni primjerenosti člana Nadzornog odbora Banke Hrvoja Zgombića, odluka o opozivu člana Nadzornog odbora Banke Hrvoja Zgombića, odluka o procjeni primjerenosti kandidata za članove Nadzornog odbora Banke, odluka o izboru članova Nadzornog odbora Banke te odluka o utvrđivanju naknade za rad članu Nadzornog odbora.

Pravila o imenovanju i opozivu imenovanja članova Uprave i Nadzornog odbora, ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora, te podaci o sastavu i djelovanju Uprave, Nadzornog odbora i njihovih pomoćnih tijela propisani su u Načelima.

Uprava Banke vodi poslove Banke na vlastitu odgovornost sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, Zakonu o kreditnim institucijama, internim aktima Banke te zastupa Banku. Uprava Banke sastoji se od pet (5) članova, od kojih je jedan Predsjednik. Uprava svoje odluke i zaključke donosi na sjednicama. Organizacija, način rada i odlučivanja Uprave regulirani su Poslovníkom o radu Uprave.

Članovi Uprave su:

- Slađana Jagar, član Uprave
- Borislav Centner, član Uprave
- Christoph Schoefboeck, predsjednik Uprave
- Martin Hornig, član Uprave
- Zdenko Matak, član Uprave

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Banke te se sastoji se od šest (6) članova, koje bira Glavna skupština. Članovi Nadzornog odbora su:

- Willibald Cernko, Predsjednik Nadzornog odbora
- Sava Ivanov Dalbokov, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
- Franz Kerber, član Nadzornog odbora
- Hannes Frotzbacher, član Nadzornog odbora
- Judit Agnes Havasi, neovisni član Nadzornog odbora
- Renate Veronika Ferlitz, član Nadzornog odbora

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Nadzorni odbor djeluje na sjednicama. Saziv i održavanje sjednica, postupak odlučivanja i ovlaštenja propisana su Poslovníkom o radu Nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima pet (5) osnovanih odbora, i to: Revizorski odbor, Kreditni odbor, Odbor za primitke, Odbor za imenovanja, Odbor za rizike, a koji su osnovani s ciljem donošenja kompetentnih i neovisnih prosudbi o svim pitanjima koja su internim aktima Banke i relevantnim propisima stavljena u njihovu nadležnost. Članovi odbora imenuje se iz reda Nadzornog odbora, te svaki odbor ima tri (3) člana.

Revizorski odbor:

- Sava Ivanov Dalbokov, Predsjednik Odbora
- Hannes Frotzbacher, Član Odbora
- Mario Catasta, Član Odbora

Odbor za primitke

- Willibald Cernko, Predsjednik Odbora
- Judit Ágnes Havasi, Član Odbora
- Sava Ivanov Dalbokov, Član Odbora

Odbor za imenovanja

- Willibald Cernko, Predsjednik Odbora
- Judit Ágnes Havasi, Član Odbora
- Sava Ivanov Dalbokov, Član Odbora

Kreditni odbor

- Hannes Frotzbacher, Predsjednik Odbora
- Willibald Cernko, Član Odbora
- Renate Veronika Ferlitz, Član Odbora

Odbor za rizike

- Hannes Frotzbacher, Predsjednik Odbora
- Willibald Cernko, Član Odbora
- Renate Veronika Ferlitz, Član Odbora

**Financijski izvještaji za godinu koja
završava 31. prosinca 2017.**

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku financijsku godinu budu sastavljeni nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u EU, koji pružaju istinit i fer pregled financijskog stanja, rezultata poslovanja i novčanog tijeka Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa njezinim ovisnim i pridruženim društvima (pod zajedničkim nazivom: Grupa) za navedeno razdoblje kao i za Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka), odvojeno.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu prikladnih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima; te
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa i Banka nastaviti poslovanje.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s prihvatljivom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe i Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe i Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa i Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima te stoga pri sastavljanju financijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Odgovornost za financijske izvještaje (nastavak)

Uprava

Christoph Schoefboeck
Predsjednik Uprave

Martin Hornig
Član

Zdenko Matak
Član

Slađana Jagar
Član

Borislav Centner
Član

Erste&Steiermärkische Bank d.d.
ERSTE & STEIERMÄRKISCHE
Jadranski trg 3a
51 000 Rijeka
Republika Hrvatska

23. ožujka 2018.

Izješće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Izješće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvješćaja

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvješćaji istinito i fer prikazuju financijski položaj banke Erste&Steiermärkische Bank d.d. („Banka“) i njenih ovisnih društava (zajedno „Grupa“) na dan 31. prosinca 2017. i njenu nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost te njene nekonsolidirane i konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvješćajem Revizijskom odboru.

Što smo revidirali

Nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvješćaji Banke i Grupe obuhvaćaju:

- nekonsolidirani i konsolidirani izvješćaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017.;
 - nekonsolidirani i konsolidirani izvješćaj o sveobuhvatnoj dobiti za tada završenu godinu;
 - nekonsolidirani i konsolidirani izvješćaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu;
 - nekonsolidirani i konsolidirani izvješćaj o novčanim tijekovima za tada završenu godinu; i
 - nekonsolidirane i konsolidirane bilješke uz financijske izvješćaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.
-

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o *Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvješćaja*.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da su nerezivzijske usluge koje smo pružili Društvu i Grupi u skladu s primjenjivim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj te da nismo pružili nerezivzijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Značajnost

- Ukupna značajnost za nekonsolidirane financijske izvještaje Banke: 40 milijuna kuna što predstavlja 5% dobiti prije oporezivanja od neprekinutog poslovanja.
- Ukupna značajnost za konsolidirane financijske izvještaje Grupe: 57 milijuna kuna, što predstavlja 5% dobiti prije oporezivanja od neprekinutog poslovanja usklađeno za jednokratne stavke u iznosu od 514 milijuna kuna, što predstavlja iznos dodatnih rezerviranja za umanjene vrijednosti za određena potraživanja po zajmovima i dodatno umanjene vrijednosti ulaganja za koja se ne očekuje da će se ponoviti u sljedećim godinama.

Opseg za Grupu

- Prilikom utvrđivanja našeg sveobuhvatnog pristupa grupnoj reviziji, odredili smo vrstu posla koju je bilo potrebno odraditi direktno od strane nas, kao grupnog revizijskog tima ili revizora komponenti čije su procedure obavljene sukladno našim instrukcijama. Tamo gdje je posao obavljen od strane revizora komponenti, odredili smo razinu našeg uključivanja potrebnog za provođenje revizijskog posla nad tim komponentama kako bismo mogli zaključiti da li je prikupljeno dovoljno primjerenih dokaza koji čine osnovu za naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe kao cjeline.
- Naš revizijski opseg obuhvatio je 100% apsolutne vrijednosti dobiti nakon oporezivanja i ukupne imovine Grupe.

Ključna revizijska pitanja

- Procjena rezerviranja za gubitke po zajmovima i potraživanjima od kupaca

Kao dio oblikovanja naše revizije utvrdili smo značajnost i procijenili rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; kao na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Također smo razmotrili postupke vezano za zaobilazanje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevara.

U 2017. godini smo po prvi put imenovani kao revizori Erste&Steiermärkische Bank d.d.. Od našeg imenovanja iskoristili smo priliku za susret s ključnim članovima uprave Banke i Grupe, internom revizijom i članovima odjela za upravljanje rizicima kako bismo stekli razumijevanje o aktualnim pitanjima poslovanja i prikupili informacije koje će nam omogućiti planiranje revizije. Sastali smo se i s revizorima prethodne godine i pregledali njihove radne papire kako bismo razumjeli na koje su se kontrole oslanjali i koje su dokaze koristili kao podlogu za svoje mišljenje. Koristili smo naše stručnjake informacijske tehnologije za mapiranje informacijskih i kontrolnih sustava Banke. Navedenim aktivnostima olakšali smo planiranje i provedbu revizije.

Značajnost

Na opseg naše revizije je utjecala naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Temeljem naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući sveukupnu grupnu značajnost za nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje kao cjeline, kako je prikazano u tablici u nastavku. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, pojedinačno i u zbroju na konsolidirane financijske izvještaje kao cjeline.

Sveukupna značajnost za nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje

Banka: 40 milijuna kuna
Grupa: 57 milijuna kuna

Kako smo je utvrdili

Banka: 5% dobiti prije oporezivanja od neprekinutog poslovanja
Grupa: 5% dobiti prije oporezivanja od neprekinutog poslovanja usklađeno za jednokratne stavke u iznosu od 514 milijuna kuna, što predstavlja iznos dodatnih rezerviranja za umanjenje vrijednosti za određena potraživanja po zajmovima i dodatno umanjenje vrijednosti ulaganja za koja se ne očekuje da će se ponoviti u sljedećim godinama.

Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo

Banka: Odabrali smo dobit prije oporezivanja, jer se, prema našem mišljenju, radi o mjerilu prema kojem korisnici i dioničari najčešće ocjenjuju uspješnost poslovanja Banke, a ujedno se radi i o opće prihvatljivom mjerilu.
Grupa: Odabrali smo dobit prije oporezivanja i uskladili je za jednokratne stavke kako bi se postigla usporedivost sa značajnošću Banke.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Procjena ispravka vrijednosti po kreditima i potraživanjima od clijenata (Banka i Grupa)

Vidjeti bilješku Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama u Odjeljku B Temelje računovodstvene politike, bilješka c) Računovodstvene metode i metode vrednovanja.

Na dan 31. prosinca 2017. godine, Banka je imala ispravke vrijednosti za kredite i potraživanja od clijenata u iznosu od 3,1 milijarde kuna, a Grupa u iznosu od i 4,1 milijarde kuna.

MSFI-jevi od uprave zahtijevaju da donosi prosudbe o budućnosti, te su razne stavke u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima podložne neizvjesnosti procjene. Procjene potrebne za rezerviranja za gubitke po danim kreditima i potraživanjima od clijenata predstavljaju značajne procjene.

Utvrđivanje kredita koji se pogoršavaju, procjena objektivnih dokaza o umanjuju vrijednosti, vrijednost kolaterala, predviđanja budućih novčanih tokova i utvrđivanje nadoknadivog iznosa kredita su sami po sebi neizvjesni.

Banka i Grupa priznaju skupne ispravke vrijednosti za kredite koji nisu pojedinačno značajni, te rezerviranje za nastale gubitke od umanjena vrijednosti koji još nisu prijavljeni ili utvrđeni za određeni kredit. Nadalje, Banka i Grupa priznaju rezerviranja za određena potraživanja po kreditima procjenom nadoknadivog iznosa na temelju budućih procijenjenih novčanih tokova, uključujući i novčane tokove od kolaterala.

Usredotočili smo se na ovo područje tijekom revizije jer su iznosi iskazani u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima značajni, kao i zbog prirode prosudbi i pretpostavki koje je uprava morala donijeti.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Naš revizijski pristup bio je sljedeći:

- Potvrdili smo da je metodologija Banke i Grupe za procjenu rezerviranja za gubitke po kreditima bila prikladna i da se dosljedno primjenjuje;
- Procijenili smo i testirali dizajn, implementaciju i operativnu učinkovitost kontrola vezanih uz pravovremeno prepoznavanje kredita umanjene vrijednosti i izvršili postupak neovisne validacije modela koje koristi uprava za izračun rezerviranja za gubitke po kreditima;
- Ispitali smo uzorak pojedinačno značajnih kreditnih izloženosti kako bismo procijenili rezerviranja za gubitke po kreditima koja su izračunata na pojedinačnoj osnovi;
- Razmatrali smo pretpostavke uprave, uključujući procjene budućih novčanih tokova, procjenu vrijednosti pripadajućih kolaterala i procjene nadoknadivosti;
- Procijenili smo modele koji se koriste, razumnost pretpostavki te potpunost i točnost temeljnih podataka koje su Banka i Grupa koristile za procjenu skupnih ispravaka vrijednosti po kreditima koji imaju slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika;
- Ocijenili smo postupke prošlogodišnjih revizora koji su izvršeni u pogledu rezerviranja za gubitke po kreditima, te smo donijeli zaključak u kojem potvrđujemo da početno stanje ne sadrži značajne pogrešne prikaze.

Naša revizija nije dovela do značajnih usklađenja u pogledu rezerviranja za gubitke po kreditima na dan 31. prosinca 2017. godine.

Kako smo odredili opseg revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja na nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu, uzimajući u obzir geografsku i upravljačku strukturu Banke i Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Banka i Grupa posluju.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa se sastoji od matičnog društva Erste&Steiermärkische Bank d.d. i 7 izravnih ovisnih društava od kojih jedno ovisno društvo posluje u inozemstvu. Revidirali smo matično društvo i četiri tuzemna ovisna društva te obavili postupke uvida u dva tuzemna izravna ovisna društva. Za potrebe revizije inozemnog ovisnog društva Grupe radili smo s drugim društvom unutar mreže PwC-a.

Uzimajući u obzir našu krajnju odgovornost za mišljenje o nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima, odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. U tom kontekstu utvrdili smo prirodu i opseg revizijskih postupaka za komponente Grupe kako bismo osigurali da smo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja na nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

Sve u svemu, naši revizijski postupci i postupci obavljanja uvida pokrili su 100% Grupe u pogledu prihoda od kamata, dobiti nakon oporezivanja i ukupne imovine.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (ali ne uključuju nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima) koje smo dobili prije datuma izvješća revizora.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvješće posloводства te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati gore navedene ostale informacije, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li Izvješće posloводства uključuje objave zahtijevane člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na poslu kojeg smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvješće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja subjekta i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ukoliko zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz u Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i ostalim informacijama koje smo dobili prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu mi nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Banku i Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Banke i Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa prekinu s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano za financijske informacije subjekata ili poslovnih aktivnost unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje na konsolidirane financijske izvještaje. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Mi smo samostalno odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Glavna skupština nas je prvi put imenovala za revizore Banke na dan 12. lipnja 2017. godine. Ovo je prva godina revizije.

Ostali zakonski i regulatorni zahtjevi

Na temelju Odluke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija (NN 30/17 i 44/17), „Odluka“, Uprava Banke je pripremila obrasce prikazane na stranicama 230 do 245 („Obrasci“), pod naslovom Izvještaj o financijskom položaju Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine, Račun dobiti i gubitka Banke i Grupe, Izvještaj o promjenama kapitala Banke i Grupe te Izvještaj o novčanom toku Banke i Grupe za godinu koja je tada završila, zajedno s informacijama o usklađenju Obrazaca s financijskim izvještajima Banke i Grupe. Uprava Banke odgovorna je za pripremu Obrazaca i informacija o usklađenju. Oni ne predstavljaju sastavni dio financijskih izvještaja, ali sadrže informacije sukladno zahtjevima Odluke. Financijske informacije u Obrascima temelje se na financijskim izvještajima Banke i Grupe pripremljenima u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji kao što je prikazano na stranicama 69 do 229, a koji su usklađeni za potrebe Odluke.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

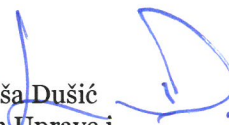
PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzlova 70, Zagreb
23. ožujka 2018.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzlova 70

Siniša Dušić
Član Uprave i
Ovlašteni revizor

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA
	Bilješke	2016.	2017.	2016.	2017.
Neto kamatni prihod	1	2.060	2.071	1.582	1.656
Kamatni prihod		2.911	2.624	2.314	2.112
Kamatni trošak		(851)	(553)	(732)	(456)
Neto prihod od naknada i provizija	2	663	715	410	445
Prihod od naknada i provizija		865	937	560	610
Trošak od naknada i provizija		(202)	(222)	(150)	(165)
Prihod od dividendi	3	1	1	31	25
Neto rezultat iz trgovanja i svodenja na fer vrijednost	4	222	199	212	202
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela		9	10	-	-
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	5	178	147	2	2
Troškovi zaposlenih	6	(635)	(668)	(453)	(487)
Ostali administrativni troškovi	6	(593)	(644)	(431)	(467)
Amortizacija	6	(236)	(228)	(42)	(58)
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	7	65	5	50	3
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	(364)	(866)	(363)	(440)
Ostali operativni rezultat	9	(157)	(102)	(167)	(70)
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja		1.213	640	831	811
Porez na dobit	10	(300)	(183)	(204)	(162)
Neto rezultat za razdoblje		913	457	627	649
Neto rezultat raspoloživ nekontrolirajućem interesu		38	(77)	-	-
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva		875	534	-	-
Zarada po dionici					
Osnovna i razrijeđena (HRK)	42	51,48	31,42	-	-

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA
	2016.	2017.	2016.	2017.	
Neto rezultat za razdoblje	913		627		
Ostala sveobuhvatna dobit					
Stavke koje se ne mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka					
Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	-	-	-	-	
Odgođeni porezi koji se odnose na stavke koje se ne mogu reklasificirati	-	-	-	-	
Ukupno	-	-	-	-	
Stavke koje se mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka					
Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju (uključujući tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja)	(43)	(20)	(50)	(21)	
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	22	(19)	-	(22)	
Reklasifikacija usklada	(65)	(1)	(50)	1	
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(4)	(2)	-	-	
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(4)	(2)	-	-	
Reklasifikacija usklada	-	-	-	-	
Odgođeni porezi povezani sa stavkama koje se mogu reklasificirati	15	4	16	4	
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	15	4	16	4	
Reklasifikacija usklada	-	-	-	-	
Ukupno	(32)	(18)	(34)	(17)	
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit	(32)	(18)	(34)	(17)	
Ukupna sveobuhvatna dobit	881	439	593	632	
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa nekontrolirajućem interesu	38	(77)	-	-	
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa vlasniku matičnog društva	843	516	-	-	

Financijski izvještaji

za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

II. Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017.

u milijunima HRK	Bilješke	GRUPA			BANKA
		31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
Imovina					
Novac i novčana sredstva	11	4.388	4.639	3.737	4.170
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		73	247	76	250
Derivativi	12	73	52	76	55
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	13	-	195	-	195
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	14	7.832	8.018	7.254	7.468
od čega založeno kao kolateral	32	297	250	-	-
Financijska imovina koja se drži do dospelja	15	1.653	1.878	1.137	1.391
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	17	5.329	5.233	5.320	5.132
Kredit i potraživanja od klijenata	18	43.656	43.297	36.254	36.512
Nekretnine i oprema	20	1.309	1.262	548	583
Ulaganja u nekretnine	20	59	53	36	20
Nematerijalna imovina	21	390	393	110	111
Ulaganja u ovisna društva	19	-	-	972	951
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	19	59	60	38	38
Tekuća porezna imovina	22	30	17	10	-
Odgodena porezna imovina	22	219	234	90	88
Ostala imovina	23	607	594	537	492
Ukupno imovina		65.604	65.925	56.119	57.206
Obveze i kapital					
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja		77	52	76	52
Derivativi	12	77	52	76	52
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		56.687	56.632	48.720	49.235
Depoziti od banaka	24	11.652	11.025	6.341	6.394
Depoziti od klijenata	24	43.323	44.374	41.298	42.307
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	924	376	924	376
Ostale financijske obveze	24	788	857	157	158
Rezerviranja	25	260	267	216	212
Tekuće porezne obveze	22	12	139	-	132
Odgodene porezne obveze	22	2	2	-	-
Ostale obveze	26	578	627	378	433
Ukupne obveze		57.616	57.719	49.390	50.064
Temeljni kapital		1.698	1.698	1.698	1.698
Kapitalne rezerve i kapitalna dobit		1.887	1.887	1.887	1.887
Zadržana dobit		3.906	4.221	2.912	3.342
Ostale rezerve		262	244	232	215
Raspoloživ vlasniku matičnog društva		7.753	8.050	-	-
Raspoloživ nekontrolirajućem interesu		235	156	-	-
Ukupno kapital	27	7.988	8.206	6.729	7.142
Ukupno obveze i kapital		65.604	65.925	56.119	57.206

Financijski izvještaji

za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

III. Izvještaj o promjenama u ukupnom kapitalu

										GRUPA
u milijunima HRK	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	Odgođeni porez	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2017.	1.698	1.887	3.906	323	(1)	(2)	(58)	7.753	235	7.988
Isplaćene dividende	-	-	(219)	-	-	-	-	(219)	(2)	(221)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	534	(20)	(2)	-	4	516	(77)	439
Neto rezultat za razdoblje	-	-	534	-	-	-	-	534	(77)	457
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(20)	(2)	-	4	(18)	-	(18)
Stanje 31. prosinca 2017.	1.698	1.887	4.221	303	(3)	(2)	(54)	8.050	156	8.206
<hr/>										
Stanje 1. siječnja 2016.	1.698	1.887	3.031	366	3	(2)	(73)	6.910	201	7.111
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	(5)	(5)
Stjecanje dodatnih udjela u ovisnim društvima	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	875	(43)	(4)	-	15	843	38	881
Neto rezultat za razdoblje	-	-	875	-	-	-	-	875	38	913
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(43)	(4)	-	15	(32)	-	(32)
Stanje 31. prosinca 2016.	1.698	1.887	3.906	323	(1)	(2)	(58)	7.753	235	7.988
<hr/>										
BANKA										
u milijunima HRK	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	Odgođeni porez	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2017.	1.698	1.887	2.912	282	-	1	(51)	-	-	6.729
Isplaćene dividende	-	-	(219)	-	-	-	-	-	-	(219)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	649	(21)	-	-	4	-	-	632
Neto rezultat za razdoblje	-	-	649	-	-	-	-	-	-	649
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(21)	-	-	4	-	-	(17)
Stanje 31. prosinca 2017.	1.698	1.887	3.342	261	-	1	(47)	-	-	7.142
<hr/>										
Stanje 1. siječnja 2016.	1.698	1.887	2.285	332	-	1	(67)	-	-	6.136
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	627	(50)	-	-	16	-	-	593
Neto rezultat za razdoblje	-	-	627	-	-	-	-	-	-	627
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(50)	-	-	16	-	-	(34)
Stanje 31. prosinca 2017.	1.698	1.887	2.912	282	-	1	(51)	-	-	6.729

IV. Izvještaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.2017.	2017.
Neto rezultat za razdoblje	913	457	627	649
Nenovčane usklade stavaka neto dobiti/gubitka za godinu				
Amortizacija, umanjenje vrijednosti i ukidanje umanjenja vrijednosti, ponovno vrednovanje imovine	378	262	177	107
Nove rezervacije i ukidanje rezervacija (uključujući rezervacije za rizike)	(1.228)	874	(1.208)	436
Dobici / (gubici) od prodaje imovine	(3)	3	-	(2)
Porez na dobit	300	183	204	162
Ostale usklade	40	(2)	(1)	6
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih djelatnosti nakon usklade za nenovčane komponente	(513)	1.320	(828)	709
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	172	(195)	168	(195)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	(1.036)	(48)	(843)	(75)
Financijska imovina koja se drži do dospeljeća	(243)	(240)	(267)	(269)
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	(469)	505	(559)	593
Kreditni i potraživanja od klijenata	2.927	(464)	3.001	(693)
Derivativi	(38)	(5)	(39)	(3)
Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti	(107)	(11)	(33)	24
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku				
Depoziti od banaka	(4.568)	(639)	(4.240)	53
Depoziti od klijenata	1.879	1.028	1.644	1.009
Izdani dužnički vrijednosni papiri	(6)	(548)	(6)	(548)
Ostale financijske obveze	93	69	94	4
Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti	(177)	46	(186)	55
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	(1.173)	1.275	(1.467)	1.313
Primici od prodaje				
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	162	85	8	19
Stjecanje ovisnih društava				
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	(487)	(278)	(89)	(97)
Stjecanje podružnica (stečeni neto novčani i novčani ekvivalenti)	2	(14)	-	-
Ulaganja u pridružena društva	-	(41)	-	(29)
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(323)	(248)	(81)	(107)
Dividenda isplaćena vlasnicima matičnog društva	-	(219)	-	(219)
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	(6)	(2)	-	-
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(6)	(221)	-	(219)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	6.041	4.539	5.435	3.887
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	(1.173)	1.257	(1.467)	1.313
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(323)	(248)	(81)	(107)
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(6)	(221)	-	(219)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja¹⁾	4.539	5.345	3.887	4.874
Novčani tokovi koji se odnose na poreze, kamatu i dividende (uključene u novčani tok iz poslovnih djelatnosti)				
Uplate poreza na dobit	(11)	(61)	-	20
Primljena kamata	2.907	2.593	2.413	2.152
Primljena dividenda	10	9	30	24
Plaćena kamata	(746)	(622)	(631)	(545)

1) Novac i novčane ekvivalente predstavljaju novac u blagajni, sredstva koja se drže kod središnje banke i plasmani banaka sa dospeljećem do 3 mjeseca (Bilješka 11).

V. Bilješke uz financijske izvještaje

A. OPĆI PODACI

POVIJEST I OSNUTAK

Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka) utemeljena je 1954. godine i upisana u Sudski registar kao dioničko društvo dana 24. siječnja 1990. godine. Sjedište Banke je u Rijeci, Jadranski trg 3a, u Republici Hrvatskoj. Banka je holding društvo za Erste Bank Hrvatska Grupu (Grupa) koja posluje u Republici Hrvatskoj, Republici Crnoj Gori i Sloveniji.

Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju i zasebne financijske izvještaje Banke i konsolidirane financijske izvještaje Grupe (zajedno financijski izvještaji).

OSNOVNE DJELATNOSTI BANKE

Banka ima odobrenje za obavljanje poslova iz područja poslovnog bankarstva u Republici Hrvatskoj. Glavne djelatnosti Banke su:

- primanje depozita od klijenata i plasiranje depozita,
- davanje kredita, izdavanje garancija i akreditiva stanovništvu, trgovačkim društvima, javnim institucijama i drugim klijentima,
- poslovi riznice na međubankarskom tržištu,
- poslovi u ime i za račun trećih osoba i usluge investicijskog bankarstva,
- platni promet u zemlji i inozemstvu,
- pružanje bankarskih usluga putem razvijene mreže podružnica u Republici Hrvatskoj.

NADZORNI ODBOR

Willibald Cernko	Predsjednik
Sava Ivanov Dalbokov	Zamjenik predsjednika
Mag. Franz Kerber	Član
Hannes Frotzbacher	Član
Dr. Judit Agnes Havasi	Član
Mag. Renate Veronika Ferlitz	Član

UPRAVA

Banku zastupaju dva člana Uprave zajedno ili jedan član Uprave zajedno s jednim prokuristom.

Christoph Schoefboeck	Predsjednik od 13. svibnja 2015.
Borislav Centner	Član
Slađana Jagar	Član
Zdenko Matak	Član
Martin Hornig	Član

A. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

PROKURISTI:

Banka trenutno nema prokuriste.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 kuna i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica. Sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (10.023.326 dionica ili 59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (6.960.849 dionica ili 40,98%).

DEFINICIJA KONSOLIDIRANE GRUPE

Banka je matično društvo bankarske grupacije (u daljnjem tekstu: Grupa) koja obuhvaća sljedeća ovisna društva konsolidirana u ovim financijskim izvještajima:

Naziv ovisnog društva	Bilješka	Vlasnički udio	Osnovna djelatnost	Sjedište
Erste Nekretnine d.o.o.	19	100%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste Bank a.d. Podgorica, Montenegro	19	100%	Kreditna institucija	Ulica Arsenija Boljevića 2A Podgorica, Montenegro
Erste Card Club d.o.o. za financijsko posredovanje i usluge	19	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Ulica Frana Folnegovića 6, Zagreb
Erste Card d.o.o. Slovenija	19	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Dunajska cesta 129, Ljubljana, Slovenija
Diners Club International Mak d.o.o.e.l., Skopje	19	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Kej 13-ti Noemvri, 2/2 GTC, Skopje
Erste Factoring d.o.o. za faktoring	19	74,996%	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	Ivana Lučića 2, Zagreb
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	19	50%	Financijski i operativni najmovi	Zelinska 3, Zagreb
Izbor Nekretnina d.o.o.	19	100%	Upravljanje nekretninama i najam	Ivana Lučića 2, Zagreb
Erste Group IT HR d.o.o.	19	80%	IT inženjering	Jurja Haulika 19/A, Bjelovar
Naziv pridruženog društva				
S Immorent Zeta d.o.o.	19	49%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste d.o.o.- društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	19	45,86%	Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	Ivana Lučića 2A, Zagreb

Stjecanja

Na dan 09. ožujka 2017. godine društvo Erste Card Club d.o.o., Zagreb je steklo 100% vlasničkog udjela u društvima Diners Club International Beograd d.o.o., Beograd, Republika Srbija i Diners Club International MAK d.o.o.e.l., Skopje, Republika Makedonija za novčanu naknadu u iznosu 15 milijuna HRK. Dana 14. ožujka 2017. izvršena je dokapitalizacija Diners Club International Beograd d.o.o. u iznosu 4 milijuna HRK.

Nakon stjecanja, otkrivene su materijalne nepravilnosti u financijskom poslovanju Diners Club International Belgrade d.o.o. i otvoren je stečajni postupak protiv Društva 16. lipnja 2017. i još je uvijek u tijeku. Za trošak stjecanja i dokapitalizacije provedeno je umanjenje vrijednosti u punom iznosu u 2017. godini.

A. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Za stjecanje Diners Club International MAK d.o.o.e.l. priznat je goodwill u iznosu 4 milijuna HRK za koji je provedeno 100% umanjenje vrijednosti. Detaljne informacije prikazane su u Računovodstvenim metodama i metodama vrednovanja pod Poslovnim kombinacijama i goodwill-om.

Banka je stekla dodatnih 60% udjela u Erste Group IT HR d.o.o. 12. travnja 2016. godine te tako povećala svoj udio u vlasništvu na 80%. Detaljne informacije prikazane su u Računovodstvenim metodama i metodama vrednovanja pod Poslovnim kombinacijama i goodwill-om.

Povećanje kapitala

Početakom 2017. godine Banka je povećala kapital u pridruženom društvu Immokor Buzin u iznosu od 18 milijuna HRK i prodala cjelokupnu investiciju za 1 EUR. U prosincu 2017. Banka također povećava kapital u pridruženom društvu Immorent Zeta u iznosu od 12 milijuna HRK. Za oba ulaganja u pridružena društva odmah je provedeno umanjenje vrijednosti povećanja kapitala u Računu dobiti i gubitka.

Na dan 13. travnja 2016. godine Banka je povećala kapitalne rezerve u nekonsolidiranom ovisnom društvu Izbor Nekretnina d.o.o. u iznosu 38 milijuna HRK. Od tog datuma društvo je počelo aktivno poslovati te ih je Banka odlučila konsolidirati u financijskim izvještajima za Grupu.

B. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a) OSNOVA PRIKAZA

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-evima) koje je objavio IASB i usvojila EU. Pripremljeni su po načelu povijesnog troška, izuzev određenih stavki financijske imovine i financijskih obveza koje su iskazane u revaloriziranim iznosima. Povijesni trošak se općenito temelji na fer vrijednosti iznosa danog u zamjenu za robu i usluge. Fer vrijednost je cijena koja bi se primila kod prodaje imovine ili transfera obveze u uobičajenoj transakciji između tržišnih sudionika na datum vrednovanja na glavnom tržištu, ili u nedostatku takvoga, na najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na datum mjerenja.

Za potrebe financijskog izvještavanja vrednovanje fer vrijednosti je kategorizirano u Razinu 1, 2 ili 3 ovisno o stupnju do kojeg su inputi vrednovanja fer vrijednosti izravno vidljivi na tržištu i koliko su značajni ti inputi vrednovanju fer vrijednosti, što je opisano u bilješci 35 Fer vrijednost imovine i obveza.

Financijski izvještaji su prezentirani u milijunima lokalne valute - Hrvatska kuna (HRK), koje je funkcionalna i izvještajna valuta Banke i Grupe, osim gdje je drukčije navedeno.

Financijski izvještaji su sastavljeni po načelu nastanka događaja, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI-evima zahtijeva da Uprava daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum financijskih izvještaja kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum izvještaja o financijskom položaju te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Banka vodi svoje poslovne knjige u skladu s propisima i odlukama zahtijeva statutarnog računovodstva banaka u Hrvatskoj. Priloženi financijski izvještaji sastavljeni su na temelju računovodstvenih evidencija Banke i njenih ovisnih društava te uključuju odgovarajuća usklađenja i reklasifikacije koje su potrebne u svrhu istinitog i objektivnog prikaza u skladu s MSFI prihvaćenim u Europskoj uniji.

b) OSNOVA KONSOLIDACIJE

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje Banke i subjekte nad kojima Banka ima kontrolu (ovisna društva) zajedno sa Grupnim udjelom u pridruženim društvima.

Ovisna društva

Ovisna društva su društva nad kojima Grupa ima kontrolu. Kontrola je postignuta kada je Banka izložena ili ima pravo na varijabilne prinose koji proizlaze iz odnosa s društvom i ima sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć nad društvom.

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili prodana tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od efektivnog datuma kada kontrola započinje, odnosno do efektivnog datuma kada kontrola prestaje.

b) OSNOVE KONSOLIDACIJE (nastavak)

Financijski izvještaji ovisnih društava po potrebi se usklađuju na način da se njihove računovodstvene politike usuglase s onima koje koriste drugi članovi Grupe. Sve transakcije, sva stanja, svi prihodi i rashodi unutar Grupe eliminiraju se konsolidacijom.

Nekontrolirajući interes predstavlja udio u dobiti ili gubitku te kapitalu ovisnih društava kojima Banka nije direktni ni indirektni vlasnik. Nekontrolirajući interes prikazan je zasebno u računu dobiti i gubitka Grupe te unutar kapitala u izvještaju o financijskom položaju Grupe, odvojeno od kapitala matice. Gubici ovisnih društava koji premašuju iznos nekontrolirajućeg interesa bit će alocirani na nekontrolirajući interes čak i kad nekontrolirajući interes u kapitalu postane negativan.

Računovodstvo ulaganja u ovisna društva u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke

Ulaganja u ovisna društva vode se po trošku ulaganja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke umanjenom za ispravak vrijednosti.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali ne predstavlja kontrolu niti zajedničku kontrolu nad tim politikama.

Rezultati, imovina i obveze pridruženih društava iskazani su u ovim financijskim izvještajima metodom udjela, izuzev ulaganja namijenjenih prodaji, koja se obračunavaju u skladu s MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja i ispravljenom za umanjenje vrijednosti pojedinačnih ulaganja. Gubici pridruženog društva iznad udjela Grupe u njemu (koji uključuju dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Grupe u pridruženo društvo) se ne priznaju, osim ako Grupa nema zakonsku ili izvedenu obvezu ili je izvršila plaćanja u ime pridruženog društva.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva koji su priznati na dan stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstveni iznos ulaganja i mogućnost umanjenja goodwilla provjerava se u sklopu provjere ulaganja. Svaki višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza iznad troška stjecanja se nakon ponovne procjene priznaje u računu dobiti i gubitka.

Računovodstvo ulaganja u pridružena društva u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke

Ulaganja u pridružena društva vode se po trošku ulaganja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke umanjenom za ispravak vrijednosti.

c) RAČUNOVODSTVENE METODE I METODE VREDNOVANJA

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u kune po tečajevima koji su važeći na dan transakcije. Novčane stavke u stranim valutama ponovno se preračunavaju u kune po pripadajućim spot tečajevima na datum izvještaja o financijskom položaju. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog tečaja važećeg na dan procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po povijesnom trošku se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja u okviru Neto rezultata trgovanja i rezultata fer vrijednosti. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nenovčane imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nenovčane imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u kapitalu. Kod ove kategorije nenovčanih stavki svaka se dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Imovina i obveze inozemnog poslovanja (strane podružnice) preračunavaju se u kune po tečaju na datum izvještaja o financijskom položaju. Prihodi i troškovi se preračunavaju po prosječnom tečaju koji se računa na bazi dnevnih tečaja. Goodwill, nematerijalna imovina priznata pri stjecanju stranih podružnica i fer vrijednosti usklađenja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza pri stjecanju tretiraju se kao imovina i obveze stranih podružnica i preračunavaju na datum izvještavanja. Tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Kod prodaje stranih podružnica, kumulativni iznos tečajnih razlika priznat u ostalu sveobuhvatnu dobit priznaje se u račun dobiti i gubitka na poziciji Ostali operativni rezultat.

Tečajevi Hrvatske narodne banke za najznačajnije valute koje su Grupa i Banka primjenjivale u izradi izvještaja o financijskom položaju na izvještajne datume su kako slijedi:

31. prosinca 2017.	EUR 1=HRK 7,513648	USD 1=HRK 6,269733	CHF 1=HRK 6,431816
31. prosinca 2016.	EUR 1=HRK 7,557787	USD 1=HRK 7,168536	CHF 1=HRK 7,035735

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje

Financijski instrument je svaki ugovor na temelju kojeg nastaje financijska imovina jednog poslovnog subjekta i financijska obveza ili vlasnički instrument drugog poslovnog subjekta. Prema MRS-u 39, sva financijska imovina i obveze, koja također uključuju derivativne financijske instrumente, se trebaju priznati u izvještaju o financijskom položaju i vrednovati u skladu sa dodijeljenim kategorijama.

Banka i Grupa koriste sljedeće portfelje financijskih instrumenata:

- financijsku imovinu ili financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (sa dvije potkategorije financijske imovine ili obveza koje se drže radi trgovanja i financijske imovine ili obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka)
- financijsku imovinu raspoloživu za prodaju
- ulaganja koja se drže do dospelosti
- kredite i potraživanja
- financijske obveze koje se vrednuju po amortizacijskom trošku.

MRS 39 kategorije financijskih instrumenata nužno ne prate linije prikazane u izvještaju o financijskom položaju. Povezanost stavaka izvještaja o financijskom položaju sa kategorijama financijskih instrumenata su objašnjene u tablici pod točkom (x).

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

(i) Početno priznavanje

Redovna kupnja i prodaja financijske imovine priznaje se na datum namire, datum na koji je imovina isporučena subjektu. Primjenjujući datum namire, financijski instrumenti priznaju se na datum trgovanja kao vanbilančna stavka, dok se fer vrijednost do datuma namire sa učincima promjena fer vrijednosti priznaje u račun dobiti ili gubitka u slučaju financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ili u ostalu sveobuhvatnu dobit u slučaju financijske imovine raspoložive za prodaju. Krediti i potraživanja se inicijalno priznaju na datum kada su nastali. Sva ostala financijska imovina i obveze (derivativi) priznaju se na datum trgovanja na koji Grupa postaje strana ugovornih odredbi instrumenta. Raspored financijskih instrumenata pri početnom priznavanju ovisi o karakteristikama instrumenta, te svrsi i namjeri rukovodstva za stečene financijske instrumente. Financijski instrumenti kod početnog priznavanja mjere se po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove. U slučaju financijskog instrumenta koji se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, transakcijski troškovi su direktno priznati u račun dobiti i gubitka. Naknadno vrednovanje opisano je u odlomcima niže.

(ii) Novac i novčana sredstva

Novčana sredstva uključuju novac u blagajni i potraživanja (depozite) prema centralnoj banci i kreditnim institucijama koja su dostupna na zahtjev. Dostupan na zahtjev smatraju se potraživanja koja se mogu povući bilo kada ili sa rokom obavijesti od jednog radnog dana ili 24 sata.

Novac i novčani ekvivalenti su jednaki novcu u blagajni i ekvivalentima koji se drže kod središnjih banaka i plasmanima kod banaka s izvornim dospjećem do 3 mjeseca. Novac i novčani ekvivalenti se vrednuju po amortiziranom trošku.

(iii) Derivativni financijski instrumenti

U okviru redovnog poslovanja Grupa zaključuje ugovore o derivativnim financijskim instrumentima u svrhu upravljanja valutnim rizikom, rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom, te se stoga ti financijski instrumenti klasificiraju kao Financijska imovina ili obveze – koje se drže radi trgovanja - derivativi. Derivativi Grupe uključuju devizne forward ugovore, swap ugovore i kamatne swapove.

Derivativi se priznaju po fer vrijednosti i iskazuju kao imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna i kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti derivativa se uključuju u Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti. Fer vrijednosti utvrđuju se uglavnom primjenom metoda diskontiranog novčanog toka i metoda za utvrđivanje cijena opcije, ovisno o tome što je primjenjivo.

Određene transakcije derivativima pružaju učinkovitu ekonomsku zaštitu rizičnih pozicija kojima Grupa i Banka upravljaju, te se stoga obračunavaju kao derivativi u Knjizi banke kod kojih se dobiti i gubici utvrđeni procjenom fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka u okviru Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti i Neto kamatni prihod. Kamatni trošak obračunat na prodani nominalni iznos uključen je u kamatne troškove. Kamatni prihod obračunat na kupljeni nominalni iznos uključen je u kamatne prihode. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti uključuje sve ostale efekte promjene tečajeva i promjena tržišnih kamatnih stopa koje utječu na fer vrijednost instrumenta.

(iv) Financijska imovina ili obveze koje se drže radi trgovanja

Financijska imovina ili obveze koje se drže radi trgovanja sadrže derivative i ostalu imovinu i obveze koje se drže radi trgovanja.

Derivativi koji se drže radi trgovanja opisani su iznad u točki (iii).

Ostala imovina i obveze koje se drže radi trgovanja su nederivativni instrumenti. Uključuju dužničke instrumente kao i vlasničke instrumente stečene ili izdane uglavnom radi prodaje ili ponovnog otkupa u bližoj budućnosti. U izvještaju o financijskom položaju prikazani su kao Ostala imovina koja se drži radi trgovanja ili Ostale obveze koje se drže radi trgovanja pod naslovom Financijska imovina ili financijske obveze koje se drže radi trgovanja.

Promjene po fer vrijednosti (čista cijena za dužničke instrumente) po ostaloj imovini i obvezama koja se drže radi trgovanja prikazane su u računu dobiti i gubitke pod linijom Neto rezultat iz trgovanja i rezultat fer vrijednosti. Kamatni prihodi i troškovi prikazani su u računu dobiti i gubitka pod linijom Neto kamatni prihod. Prihod od dividendi prikazani su pod linijom Prihodi od dividendi.

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

(v) Financijska imovina ili financijska obveza koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina i financijske obveze raspoređene u ovu kategoriju su označeni od strane rukovodstva pri početnom priznavanju (opcija fer vrijednosti).

Nakon početnog priznavanja Grupa prikazuje financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka samo ako će to dovesti do važnih informacija, bilo zbog toga što:

- eliminira ili značajno smanjuje vrednovanje ili priznavanje nedosljednosti (računovodstvena neusklađenost) koja bi inače nastala iz mjerenja imovine ili obveza ili priznavanje dobitaka ili gubitaka od njih po različitim osnovama,
- grupom financijskih imovina, financijskih obveza ili oboje se upravlja i njihov učinak se procjenjuje na temelju fer vrijednosti, u skladu sa dokumentiranim upravljanjem rizicima ili strategijom ulaganja, kao i informacije o grupi koje se pružaju interno po toj osnovi Upravi Banke,
- ugovor sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa koji nisu usko povezani i značajno utječu na novčane tijekove osnovnog financijskog instrumenta.

Naknadno vrednovanje imovine i obveza provodi se po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Prihodi i rashodi ostvareni trgovanjem financijskim instrumentima iz ovog portfelja, promjene njihove fer vrijednosti kao i tečajne razlike evidentiraju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su ostvareni, u neto iznosu.

(vi) Financijska imovina - raspoloživa za prodaju

Financijsku imovinu raspoređenu u portfelj raspoloživo za prodaju čini nederivativna financijska imovina koja nije raspoređena kao imovina koja se drži radi trgovanja, imovina iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, kredite i potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospijeća. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke vrijednosne papire.

Financijski instrumenti iz ovog portfelja su instrumenti za koje je namjera držanje na neodređeno vrijeme, a koji se mogu prodati za potrebe održavanja likvidnosti ili zbog promjene tržišnih uvjeta.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju priznaje se na datum namire po fer vrijednosti, uvećanoj za pripadajuće troškove stjecanja financijske imovine. Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje provodi se po fer vrijednosti.

Nerealizirani dobiti i gubici vezani uz promjene fer vrijednosti (tzv. čiste cijene) financijske imovine u portfelju raspoloživo za prodaju evidentiraju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti sve do prodaje ili umanjenja vrijednosti kada se nerealizirani dobiti ili gubici prenose u račun dobiti i gubitka.

Kamatni prihod po dužničkim financijskim instrumentima iz ovog portfelja priznaje se izravno u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope. Također, tečajne razlike po dužničkim financijskim instrumentima se priznaju u račun dobiti i gubitka.

Prihodi od dividendi po vlasničkim financijskim instrumentima iz ovog portfelja se priznaju izravno u račun dobiti i gubitka dok se tečajne razlike po tim instrumentima priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi iskazuju se po trošku (stjecanja) umanjeno za naknadno umanjenje vrijednosti.

(vii) Financijska imovina - držanje do dospijeća

Nederivativna financijska imovina sa fiksnim ili utvrdivim budućim novčanim tokovima i fiksnim dospjećem, kojom se trguje na aktivnom tržištu, može se rasporediti u ovaj portfelj, pod pretpostavkom da Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držati je do dospijeća i koja ne zadovoljavaju definiciju Kredita i potraživanja po MRS-u 39. Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje provodi se po amortizacijskom trošku uz primjenu metode efektivne kamatne stope. Premija, diskont i transakcijski troškovi nastali pri stjecanju, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine i amortiziraju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope.

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

Grupa ne može rasporediti financijsku imovinu u portfelj ulaganja koji se drži do dospijeća ako je značajan dio tog portfelja (u odnosu na ukupni iznos ulaganja koja se drže do dospijeća) prodan ili reklasificiran prije dospijeća tijekom tekuće ili tijekom prethodne dvije financijske godine od strane Grupe, osim u sljedećim slučajevima:

- prodaje koja je sasvim blizu datuma dospijeća (manje od tri mjeseca prije dospijeća) da promjene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan utjecaj na fer vrijednost financijske imovine
- prodaje nakon što je subjekt naplatio gotovo cijelu glavnicu financijske imovine putem planiranih plaćanja ili prijevremenog podmirenja ili
- prodaje koja se može povezati s izoliranim poslovnim događajem koji je izvan kontrole Banke, koji je nepovratan, i koji Banka nije mogla s razumnom točnošću predvidjeti (značajno pogoršanje kreditne sposobnosti izdavatelja financijske imovine).

Namjeru i sposobnost da ulaganje drži do dospijeća Grupa ocjenjuje u trenutku stjecanja i na svaki datum izvještaja o financijskom položaju. Kamatni prihod po financijskoj imovini koja se drži do dospijeća prikazujemo u računu dobiti i gubitka pod linijom Neto kamatni prihod. Gubici koji proizlaze od umanjenja vrijednosti ovakve financijske imovine su prikazani u Neto gubitku od umanjenja vrijednosti financijske imovine. Povremeni ostvareni dobiti ili gubici od prodaje priznaju se u računu dobiti i gubitka pod linijom Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i obaveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto.

(viii) Krediti i potraživanja

Stavka izvještaja o financijskom položaju Krediti i potraživanja od kreditnih institucija uključuje financijske instrumente koji su alocirani u financijski instrumenti krediti i potraživanja sa ugovorenim rokom dužim od 24 sata. Stavka izvještaja o financijskom položaju Krediti i potraživanja od klijenata uključuju financijsku imovinu koja zadovoljava definiciju kredita i potraživanja. Također, potraživanja po financijskom najmu po MRS-u 17 su prikazana pod tim stavkama izvještaja o financijskom položaju.

Kredit i potraživanja su nederivativna financijska imovina (uključujući dužničke instrumente) sa fiksnim ili odredivim budućim novčanim tokovima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu, osim:

- kredit i potraživanja koje Grupa ima namjeru prodati odmah, ili u skoroj budućnosti, trebaju biti raspoređeni u portfelj financijske imovine namijenjene trgovanju, te kredit i potraživanja koje je Grupa, kod početnog priznavanja, rasporedila u portfelj koji se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,
- kredit i potraživanja koje je Grupa, kod početnog priznavanja, rasporedila u portfelj financijske imovine raspoložive za prodaju,
- kredit i potraživanja kod kojih postoji mogućnost da Grupa neće u potpunosti ostvariti povrat svog inicijalnog ulaganja, iz drugih razloga, a ne zbog pogoršanja kreditne kvalitete.

Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje provodi se po amortizacijskom trošku uz primjenu efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravak vrijednosti zbog umanjenja. Potraživanja po financijskom najmu naknadno se mjere kako je navedeno u odlomku Najmovi. Zarađeni kamatni prihod je prikazan pod linijom Neto kamatni prihod u računu dobiti i gubitka.

Gubici umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja priznaju se u račun dobiti i gubitka pod linijom Neto gubitak umanjenja vrijednosti financijske imovine.

(ix) Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku

Financijske obveze se vrednuju po amortiziranom trošku, osim ako se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

U izvještaju o financijskom položaju financijske obveze prikazujemo pod linijom Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku. Obveze se dodatno raščlanjuju na Depozite od banaka, Depozite od klijenata, Izdane dužničke vrijednosne papire i Ostale financijske obveze.

Nastali kamatni prihod prikazujemo u liniji Neto kamatnog prihoda u računu dobiti i gubitka. Dobitke i gubitke od prestanka priznavanja (najčešće otkup) financijskih obveza po amortiziranom trošku su prikazani u liniji Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto.

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

(x) Odnos između stavaka izvještaja o financijskom položaju, metoda vrednovanja i kategorija financijskih instrumenata:

Pozicija u izvještaju o financijskom položaju	Načelo vrednovanja		Kategorija financijskog instrumenta
	Fer vrijednost	Po amortiziranom trošku	
Imovina			
Novac i novčana sredstva		x	Kreditni i potraživanja
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja			
Derivativi	x		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	x		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	x		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	x		Financijska imovina raspoloživa za prodaju
Financijska imovina koja se drži do dospelja		x	Ulaganja koja se drže do dospelja
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija		x	Kreditni i potraživanja
Financijski najam			MRS 17
Kreditni i potraživanja od klijenata		x	Kreditni i potraživanja
Financijski najam			MRS 17
Obveze i kapital			
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja			
Derivativi	x		Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Ostale obveze koje se drže radi trgovanja	x		Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku		x	Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku

Također, dvije dodatne kategorije financijskih instrumenata koji nisu prikazani u tablici, a dio su MSFI-a 7 objava. To su financijske garancije i neopozive kreditne obveze.

(xi) Ugovori o prodaji i reotkupu:

Ako je neka financijska imovina prodana temeljem sporazuma o reotkupu imovine po fiksnoj cijeni ili po prodajnoj cijeni uvećanoj za prinos zajmodavatelja ili ako je pozajmljena temeljem sporazuma o povratu sredstva prenositelju, ne prestaje se priznavati jer Grupa zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom. Vrijednosnice prodane temeljem ugovora o prodaji i reotkupu (repo ugovori) iskazuju se kao imovina u okviru stavki izvještaja o financijskom položaju sukladno inicijalnoj klasifikaciji ili ih Grupa reklasificira u Kredite i potraživanja od banaka i Kredite i potraživanja od klijenata ako preuzimatelj stekne pravo na prodaju ili zalog imovine. Obveza prema drugoj strani iskazuje se u okviru Depozita od banaka ili Depozita od klijenata. Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji na određeni datum (obratni repo ugovori) ne iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju. Potraživanja prema drugoj strani iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju u okviru stavaka Kreditni i potraživanja od banaka i Kreditni i potraživanja od klijenata, prikazujući ekonomsku vrijednost kredita. Razlika između prodajne i otkupne cijene tretira se kao kamata i obračunava ravnomjerno tijekom valjanosti repo ugovora primjenom efektivne kamatne stope.

Prijenos financijske imovine

MRS 39 pruža razne mogućnosti za prijenos financijske imovine između kategorija financijskih instrumenata. Također, ograničava neke reklasifikacije. Grupa provodi reklasifikaciju samo u rijetkim okolnostima i u skladu s tim mijenjaju investicijsku politiku. Grupa je odlučila zadržati neke pozicije do dospelja, te se ta pozicija reklasificirala iz pozicije raspoloživo za prodaju u portfelj koji se drži do dospelja - vidi bilješku 14.

Prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza

Financijska imovina (ili primjenjiv dio financijske imovine ili dio grupe sličnih financijskih imovina) prestaje se priznavati kada:

- ugovorna prava na primitak novčanih tokova od imovine isteknu; ili
- Grupa prenese svoja prava na primitak novčanih tokova od imovine ili je preuzela obvezu plaćanja primljenih novčanih tokova u cijelosti bez materijalne odgode prema trećoj strani pod „pass-through“ aranžmanom; i ili;
 - je prenijela sve značajke rizika i nagrade povezane s vlasništvom te imovine, ili
 - nije prenijela niti zadržala sve značajke rizika i nagrada povezanih s vlasništvom imovine, ali je prenijela kontrolu nad imovinom.

Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza po dugovanju isplaćena, poništena ili istekla.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama

Sva financijska imovina, osim imovine koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka se procjenjuje na svaki datum izvještaja o financijskom položaju zbog mogućnosti postojanja objektivnog dokaza o umanjenju vrijednosti financijske imovine ili grupe financijske imovine.

Financijska imovina ili grupa financijske imovine se umanjuje, ako i samo ako:

- postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja i
- nastali događaj ili događaji imaju utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove financijske imovine i mogu se pouzdano izmjeriti.

Grupa koristi definiciju statusa neispunjenja obveza Basel-a III kao primarnog indikatora događaja povezanog s gubitkom. Status neispunjenja obveza, kao događaj povezan s gubitkom, nastaje kada:

- kašnjenja dužnika u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti dulje od 90 dana;
- kao rezultat specifične informacije ili događaja, dužnik najvjerojatnije neće ispuniti svoje kreditne obveze u potpunosti, bez pribjegavanja radnji, kao što su ostvarivanje sigurnosti
- dužnik postaje predmetom restrukturiranja, odnosno promjenama uvjeta ugovora, za klijente u financijskim poteškoćama, rezultirajući materijalnim gubitkom
- dužnik je postao predmetom stečajnog postupka ili se protiv njega poduzimanje druge pravne radnje

Za procjenu na razini portfelja Grupa koristi koncept nastalog, ali neprijavljenog gubitka. On identificira vremensko razdoblje između trenutka štetnog događaja uzrokujući buduće probleme i stvarnog otkrivanja problema od strane Banke u trenutku neispunjenja obveze.

(i) Financijska imovina po amortiziranom trošku

Grupa raspoređuje svoje kredite i potraživanja i financijsku imovinu koja se drži do dospjeća u sljedeće rizične skupine:

- financijska imovina po amortiziranom trošku za koju nisu identificirani objektivni dokazi o umanjenju njezine vrijednosti na pojedinačnoj osnovi,
- financijska imovina po amortiziranom trošku za koju su identificirani objektivni dokazi o djelomičnom umanjenju njezine vrijednosti, odnosno financijska imovina po amortiziranom trošku za koju se formiraju rezervacije u visini utvrđenog gubitka od umanjenja vrijednosti imovine, a koji predstavlja razliku između bruto knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova te imovine diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama (nastavak)

Nastankom objektivnog dokaza za umanjenje vrijednosti plasmana, priznaje se posebna rezervacija ovisno o tome radi li se o pojedinačno značajnoj izloženosti ili izloženosti koje nisu pojedinačno značajne.

Sukladno tome, Grupa formira rezerviranja za:

- pojedinačno značajne izloženosti, odnosno za svaki pojedinačni plasman procjenjuje se nadoknadivi iznos
- izloženosti koje nisu pojedinačno značajne (skupna procjena) na razini homogenih grupa izloženosti.

U trenutku provedbe umanjenja plasmana ukidaju se kreirane rezervacije za plasmane za koji nisu identificirani objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti te se formiraju posebne rezervacije. Izravan prijenos ovakvih rezervacija u posebne, i obrnuto, nije dozvoljen.

Nenaplativi krediti otpisuju se na teret formiranog ispravka vrijednosti u trenutku kada nije realno očekivati povrat u budućnosti i iskorišteni su ili preneseni u Grupu svi instrumenti osiguranja naplate.

Ukoliko naknadno dođe do povećanja nadoknadivog iznosa, a to povećanje se može izravno povezati s događajem koji je nastao nakon provedbe umanjenja vrijednosti, potrebno je smanjiti gubitak od umanjenja u korist računa dobiti i gubitka terećenjem računa ispravka vrijednosti.

U računu dobiti i gubitka, gubitak od umanjenja vrijednosti i njihovo ukidanje prikazani su u liniji Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine.

(ii) Financijska imovina raspoloživa za prodaju

U slučajevima kada su dužnički instrumenti klasificirani kao raspoloživi za prodaju, Grupa individualno procjenjuje postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti temeljeno na istim kriterijima koji se koriste i kod financijske imovine koja se priznaje po amortiziranom trošku. No iznos koji se evidentira kao umanjenje vrijednosti je kumulativni gubitak izmjeren kao razlika između amortiziranog troška i trenutne fer vrijednosti umanjene za umanjenje vrijednosti na tu imovinu prethodno priznatu u računu dobiti i gubitka. Kod priznavanja umanjenja vrijednosti, svaki iznos priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u retku Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju je reklasificiran u račun dobiti i gubitka i prikazan kao gubitak od umanjenja vrijednosti u retku Neto gubitak od umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu.

Ako se u narednim razdobljima fer vrijednost dužničkog instrumenta poveća, gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida kroz račun dobiti i gubitka u retku Neto gubitak od umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu. Umanjena vrijednosti i njihova ukidanja se priznaju direktno uz imovinu u izvještaju o financijskom položaju.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju, objektivni dokaz također uključuje značajan ili prolongiran pad fer vrijednosti investicije ispod troška. Definicija značajnog je pad tržišne vrijednosti ispod 80% troška stjecanja. Pad u fer vrijednosti je prolongiran kada je tržišna cijena kontinuirano ispod troška stjecanja tijekom perioda od 9 mjeseci do datuma izvještavanja.

Kada postoji dokaz o umanjenju vrijednosti vlasničkih instrumenata, kumulativni trošak se mjeri kao razlika između troška stjecanja i trenutne fer vrijednosti, umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti za tu imovinu prethodno priznat u računu dobiti i gubitka i prikazan je kao gubitak od umanjenja vrijednosti u retku Neto gubitak od umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu.

Bilo koji iznos gubitaka prethodno priznatih u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u retku Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju je reklasificiran u račun dobiti i gubitka i prikazan kao gubitak od umanjenja vrijednosti u retku Neto gubitak od umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu.

Gubici od umanjenja vrijednosti po vlasničkim instrumentima se ne ukidaju kroz račun dobiti i gubitka; povećanja fer vrijednosti po umanjenju vrijednosti se priznaju direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Umanjena vrijednosti i njihova ukidanja se priznaju direktno uz imovinu u izvještaju o financijskom položaju.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama (nastavak)

Za financijsku imovinu vrednovanu po trošku stjecanja (nekotirajući vlasničke instrumente kojima se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi) iznos umanjenja vrijednosti je razlika između knjigovodstvenog iznosa financijske imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih po trenutnoj tržišnoj stopi povrata za sličnu financijsku imovinu. Takvi se gubici od umanjenja vrijednosti ne mogu ispraviti.

(iii) Potencijalne obveze

Rezervacije za kreditne gubitke potencijalnih obveza (osobito financijske garancije i kreditne obveze) su uključene unutar stavke Rezerviranja u izvještaju o financijskom položaju. Povezani troškovi ili njihova ukidanja su prikazani u računu dobiti i gubitka unutar stavke Ostali operativni rezultat.

Gubici po kreditnim rizicima po potencijalnim obvezama se priznaju ako je vjerojatno da će doći do odljeva ekonomskih koristi za podmirenje obveza koje će rezultirati gubitkom.

Prijeboj financijskih instrumenata

Financijska imovina i financijske obveze se prebijaju, a neto iznos se prikazuje u izvještaju o financijskom položaju ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prijeboj iznosa i kada postoji namjera izmirenja po neto principu, ili realiziranje imovine i podmirenje obveza istovremeno.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je dopušteno prema MSFI-u i za dobitke ili gubitke koji proizlaze iz grupe sličnih transakcija, kao aktivnosti trgovanja Grupe.

Određivanje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja na glavnom tržištu ili u nedostatku takvoga na najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na datum mjerenja.

Detalji o tehnikama vrednovanja primjenjivih za mjerenje fer vrijednosti i hijerarhije fer vrijednosti prikazani su u bilješci 35. Fer vrijednost imovine i obveza.

Najmovi

Najam se klasificira kao financijski najam ako se prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom. U izvještaju o financijskom položaju najmoprimca financijski najam se priznaje kao imovina i obveze po fer vrijednosti iznajmljene nekretnine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma određenih na početku najma.

U izvještaju o financijskom položaju najmodavca priznaje se potraživanje u iznosu koji je jednak neto ulaganju u najam (sadašnja vrijednost najma plaćanja uključujući ne garantiranu rezidualnu vrijednost). Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koji se priznaje u računu dobiti i gubitka kroz razdoblje najma metodom efektivne kamatne stope.

Najam se klasificira kao poslovni najam (operativni najam) ako se ne prenose svi rizici i koristi povezani s vlasništvom imovine na najmoprimca. Najmodavac evidentira imovinu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Prihod od najma imovine dane u operativni najam priznaje se u računu dobiti i gubitka po linearnoj osnovi tijekom trajanja najma.

Poslovna spajanja i goodwill

(i) Poslovna spajanja

Stjecanje ovisnih društava obračunava se korištenjem metode kupnje. Trošak poslovnog spajanja mjeri se kao zbroj fer vrijednosti (na dan razmjene) dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza te vlasničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečenim društvom. Za poslovna spajanja od 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem se priznaju i prikazuju unutar ostalih troškova poslovanja. Za poslovna spajanja prije 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem bili su uključeni u trošak stjecanja. Imovina, obveze i potencijalne obveze stečenog društva koje je moguće prepoznati i koji udovoljavaju kriterijima priznavanja u skladu sa MSFI 3 Poslovna spajanja priznaju se po fer vrijednosti na dan stjecanja, izuzev dugotrajne imovine (ili imovine za otuđenje) koja je svrstana kao namijenjena prodaji u skladu s MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja, koja se priznaje i mjeri po fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje.

Goodwill nastao stjecanjem priznaje se kao imovina i početno iskazuje po trošku, koji predstavlja višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti priznate prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva. Ako je udio Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva viši od troška poslovnog spajanja, višak se priznaje u računu dobiti i gubitka u razdoblju stjecanja u liniji Ostali operativni rezultat.

Poslovno spajanje koje uključuje subjekte ili poslovanje pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj su navedeni subjekti pod zajedničkom kontrolom od strane istog subjekta ili subjekata, prije ili nakon poslovnog spajanja, i ta kontrola nije prenosiva. Kako se MSFI 3 ne primjenjuje na poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom, Grupa je u skladu s MRS-om 8, usvojila računovodstvenu politiku u kojoj se takve transakcije evidentiraju po metodi udruživanja interesa.

Primjena metode je sljedeća:

- Imovina i obveze subjekata koji se spajaju prikazuje se po knjigovodstvenoj vrijednosti kako je prikazano u prijašnjim konsolidiranim izvještajima krajnjeg matičnog društva Grupe;
- Nema nove procjene fer vrijednosti ili priznavanja nove imovine ili obveza, što bi bilo učinjeno da je riječ o metodi kupnje. Jedina usklađivanja se provode radi usklade računovodstvenih politika;
- Nije priznat novi goodwill kao rezultat spajanja;
- Jedini priznati goodwill je već postojeći goodwill društava koja se spajaju. Bilo koja druga razlika između plaćenog iznosa/prijenosa i stečenog kapitala prikazana je u kapitalu;
- Račun dobiti i gubitka reflektira rezultat svih društava za cijelu poslovnu godinu, bez obzira kada je spajanje nastalo;
- Usporedni podaci se ne prepravljaju.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Poslovna spajanja i goodwill (nastavak)

Stjecanje Erste Group IT HR d.o.o.:

Na dan 12. travnja 2016. godine Banka je stekla dodatnih 60% dionica društva Erste Group IT HR d.o.o. za iznos od 2 milijuna HRK i povećala svoje vlasništvo na 80%.

Budući da je stjecanje izvršeno unutar Grupe (krajnje matično društvo je Erste Group Bank A.G.), za stjecanje društva Erste Group IT HR d.o.o. koristila se metoda udruživanja interesa.

Iznosi priznati pri početnoj konsolidaciji:

Izveštaj o financijskom položaju	u milijunima HRK
Potraživanja od drugih banaka	4
Kredit i potraživanja od klijenata	9
Ostala imovina	50
IMOVINA	63
Obveze prema drugim bankama	46
Obveze prema klijentima	-
Ostale obveze	13
OBVEZE	59
Neto stečena imovina	4
Nekontrolirajući interes (20% neto imovine)	(1)
Neto stečena imovina prije 2016.	(1)
Ukupna neto stečena imovina	2
Usklada izravno u kapital	-
Trošak stjecanja	2
Novčani priljev za stjecanje ovisnog društva:	
Novac stečen sa ovisnim društvom	4
Plaćeno u novcu	(2)
Neto priljev novca	2

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Poslovna spajanja i goodwill (nastavak)

Stjecanje Diners Club International MAK d.o.o.e.l.:

Na dan 09. ožujka 2017. godine društvo Erste Card Club d.o.o., Zagreb je steklo 100% vlasničkog udjela u društvu Diners Club International MAK d.o.o.e.l., Skopje, Republika Makedonija za novčanu naknadu u iznosu 15 milijuna HRK.

Za stjecanje Diners Club International MAK d.o.o.e.l. priznat je goodwill u iznosu 4 milijuna HRK za koji je provedeno 100% umanjeње vrijednosti.

Iznosi priznati pri početnoj konsolidaciji:

Izveštaj o financijskom položaju	u milijunima HRK
Potraživanja od drugih banaka	3
Kredit i potraživanja od klijenata	38
Ostala imovina	6
IMOVINA	47
Obveze prema drugim bankama	12
Obveze prema klijentima	23
Ostale obveze	1
OBVEZE	36
Neto stečena imovina	11
Ukupna neto stečena imovina	11
Trošak stjecanja	15
Goodwill	4
Novčani priljev za stjecanje ovisnog društva:	
Novac stečen sa ovisnim društvom	1
Plaćeno u novcu	(15)
Neto odljev novca	(14)

Poslovna spajanja i goodwill (nastavak)

(ii) Goodwill i test umanjenja goodwilla

Goodwill koji nastaje stjecanjem ovisnog društva predstavlja višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza ovisnog društva koji su priznati na dan stjecanja. Početno vrednovanje goodwilla provodi se po trošku tj. dijelu troška koji preostane nakon alociranja troška poslovne kombinacije na prepoznatljivu imovinu, obveze i moguće buduće obveze.

Goodwill nastao stjecanjem se ne amortizira, umjesto amortizacije Banka testira goodwill na umanjenje jednom godišnje u studenom te se umanjenje vrijednosti priznaje u računu dobiti i gubitka. Umanjenje vrijednosti provodi se na jedinice koje generiraju novac, a na koje je goodwill alociran. Jedinica koja generira novac je najmanja identificirana grupa imovine koja generira novac te je neovisna od novčanih tokova koje generiraju ostale jedinice koje generiraju novac. Za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti u Grupi svi poslovni segmenti se tretiraju kao posebne jedinice koje generiraju novac.

Goodwill se testira na umanjenje uspoređujući nadoknadivi iznos svake jedinice koja generira novac na koju se goodwill odnosi sa pripadajućom knjigovodstvenom vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost jedinice koja generira novac izračunata je na temelju iznosa kapitala alociranog na jedinicu koja generira novac uzimajući u obzir svaki goodwill i nematerijalnu imovinu koja nije amortizirana priznatoj jedinici koja generira novac prema alokaciji kupovne cijene. Nadoknadivi iznos je veći iznos između fer vrijednosti jedinice koja generira novac umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u uporabi. Gdje je moguće, fer vrijednost umanjena za troškove prodaje se utvrđuje u skladu s nedavnim transakcijama, tržišnim kotacijama ili procjenama. Vrijednost u upotrebi utvrđuje se upotrebom modela diskontiranih novčanih tokova, koji sadrži specifičnosti bankarskog poslovanja i njenog regulatornog okvira. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi računamo sadašnju vrijednost budućih zarada dioničara. Procjena budućih zarada raspodjeljivih dioničarima bazira se na financijskim planovima jedinice koja generira novac u skladu s odlukom Uprave uzimajući u obzir ispunjenje regulatornih kapitalnih zahtjeva. Period planiranja je pet godina. Nakon procjene budućih zarada raspodjeljivih dioničarima buduće zarade diskontiraju se na sadašnju vrijednost. Zarade nakon pete godine izračunavaju se na temelju zarada posljednje godine planiranja na koju se primjenjuje dugoročna stopa rasta, koja se naslanja na makroekonomske parametre za svaku jedinicu koja generira novac. Procijenjene buduće zarade nakon inicijalnog perioda planiranja odražavaju se kroz terminalnu vrijednost. Diskontne stope primijenjene pri izračunu sadašnje vrijednosti utvrđene su u skladu s Modelom procjene kapitala (CAPM). U CAPM modelu diskontna stopa uključuje nerizičnu kamatnu stopu, tržišnu premiju za rizik koja se množi sa beta faktorom (sistematični tržišni rizik) te rizikom zemlje. Vrijednosti uzete pri utvrđivanju diskontne stope su utvrđene iz eksternih izvora informacija. Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac manji od njene knjigovodstvene vrijednosti, razlika se priznaje kao gubitak od umanjenja vrijednosti kroz Ostali operativni rezultat. Gubitak od umanjenja vrijednosti prvo se alocira na umanjenje vrijednosti goodwilla. Preostali iznos, ukoliko postoji, umanjuje knjigovodstvenu vrijednost ostalih jedinica koje generiraju novac, ne manje od njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac veći ili jednak njenoj knjigovodstvenoj vrijednosti nema potrebe za umanjenjem vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla ne može se ukinuti u budućim razdobljima. Detalji testa umanjenja mogu se vidjeti u bilješci 21. ovog financijskog izvješća.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava pravocrtno na način da se nabavna vrijednost imovine otpiše do ostatka vrijednosti tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Imovina u pripremi se ne amortizira.

Procijenjeni ekonomski vjekovi uporabe prikazani su kako slijedi:

	Životni vijek u godinama	
	2016.	2017.
Zgrade	40	40
Namještaj i oprema	3-10	3-10
Motorna vozila	4-6	4-6
Računala	4	4

Nekretnine i oprema (nastavak)

Dugotrajna imovina se prestaje priznavati rashodovanjem ili kada se više ne očekuju buduće ekonomske koristi. Bilo kakva dobit ili gubitak koji je nastao rashodovanjem imovine (dobiven kao razlika između neto iznosa dobivenog prilikom prodaje i knjigovodstvenog stanja sredstva) se priznaje u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat.

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine uključuju ulaganja u zemlju i zgrade ili dio zgrada od strane vlasnika (ili najmoprimac kod financijskog najma) kako bi zaradio najamninu i/ili povećao kapital.

Ulaganje u nekretnine se inicijalno priznaje po trošku uključujući sve troškove transakcije.

Naknadno mjerenje je po trošku (trošak stjecanja umanjen za akumuliranu amortizaciju i trošak od umanjena imovine). Ulaganje u nekretnine je prikazano u izvještaju o financijskom položaju u retku Ulaganje u nekretnine. Prihod od najmnine se priznaje u retku Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma. Amortizacija je prikazana u računu dobiti i gubitka u retku Amortizacija koristeći pravocrtnu metodu tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Korisni vijek uporabe ulaganja u nekretnine su identični zgradama prikazanim pod dugotrajnom imovinom. Bilo kakvo umanjenje vrijednosti, kao i njihova ukidanja, se priznaju u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat.

Nematerijalna imovina

Osim goodwilla, nematerijalna imovina Grupe uključuje računalni softver, liste klijenata i drugu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna imovina se priznaje samo ako se trošak nabave može pouzdano utvrditi i ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati tome ići Grupi.

Troškovi interno proizvedenog softvera kapitaliziraju se ako Grupa može pokazati tehničku izvedivost i namjeru završetka softvera, mogućnost korištenja, kako će omogućiti vjerojatne ekonomske koristi, dostupnost resursa i mogućnost pouzdanog mjerenja troškova. Nematerijalna imovina stečena odvojeno, mjeri se po početno priznatom trošku nabave. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Trošak nematerijalne imovine stečene u poslovnom spajanju je njezina fer vrijednost na datum stjecanja. U Grupi, to su liste klijenata i one se kapitaliziraju pri stjecanju ako se mogu pouzdano mjeriti.

Procijenjeni korisni vijek trajanja je kako slijedi:

	Korisni vijek trajanja u godinama	
	2016.	2017.
Softver	4	4
Temeljni informatički sustav Banke	6	6
Ostala nematerijalna imovina	5	5

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina)

Grupa procjenjuje na svaki izvještajni datum postoji li indicija da je vrijednost nefinancijskog sredstva umanjena. Testiranje na umanjenje vrijednosti se provodi na razini pojedinog sredstva ako sredstvo generira novčane priljeve koji su uvelike neovisni od ostalih sredstava. Tipični primjer je ulaganje u imovinu. U protivnom, test umanjenja vrijednosti se provodi na razini jedinica koje generiraju novac (CGU) kojoj sredstvo pripada. CGU je najmanja moguća grupa sredstava koja se može identificirati koja generira novčane priljeve koji su uvelike neovisni o novčanim priljevima ostalih sredstava ili grupe sredstava. Za specifična pravila koja se odnose na umanjenje vrijednosti goodwilla i pravila za alokaciju umanjenja vrijednosti za CGU-ove molimo vidjeti poglavlje Poslovne kombinacije i goodwill, dio (ii) Goodwill i testiranje na umanjenje vrijednosti goodwilla.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina) (nastavak)

Ako postoji indicija za umanjenje vrijednosti ili ako je potrebno godišnje testiranje na umanjenje vrijednosti nekog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivu vrijednost sredstva. Nadoknadiva vrijednost sredstva je veća od fer vrijednosti sredstva ili CGU-a umanjeno za troškove odlaganja i njegove uporabne vrijednosti. Ako knjigovodstvena vrijednost imovine ili CGU-a premašuje nadoknadivi iznos, imovina se smatra umanjenom i otpisuje se do njezinog nadoknadivog iznosa. Kod mjerenja njegove uporabne vrijednosti, procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja reflektira trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Procjena se radi na svaki izvještajni datum kako bi se utvrdilo postoje li indicije da prethodno priznata umanjena vrijednosti više ne vrijede ili su se smanjila. Ako takva indicija postoji, Banka procjenjuje nadoknadivu vrijednost CGU-a ili sredstva. Prethodno priznato umanjenje vrijednosti se ukida samo ako je došlo do promjena pretpostavki s kojima se odredio nadoknadivi iznos kada je umanjenje vrijednosti priznato. Ukidanje je ograničeno na način da knjigovodstvena vrijednost sredstva ne prijeđe nadoknadivi iznos ili da ne prijeđe knjigovodstvenu vrijednost koja bi vrijedila, neto od amortizacije, da umanjenje vrijednosti u prethodnoj godini nije priznato.

Umanjenja vrijednosti i njihova ukidanja se priznaju u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat.

Zalihe

Grupa ima kolaterale dobivene u postupcima ovrha koji se drže za prodaju u uobičajenom dijelu poslovanja. Ova imovina je prikazana u Ostaloj imovini i mjeri se po nižem od troška ili neto ostvarivoj vrijednosti u skladu s MRS-om 2 Zalihe.

Trošak stjecanja uključuje ne samo kupovnu cijenu nego i sve ostale troškove koji se direktno mogu pripisati, poput troškova transporta, carine, ostalih poreza i troškova konverzije zaliha itd. Troškovi pozajmice se kapitaliziraju do mjere do koje se direktno odnose na stjecanje imovine. Prodaja ovakve imovine se priznaje u prihodima u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat, zajedno s troškovima prodaje i ostalim troškovima koji su nastali u prodaji sredstva.

Izvanbilančne obveze

U uobičajenom poslovanju, Grupa ulazi u kreditne obveze koje su prikazane na računima izvanbilančne evidencije i primarno uključuje financijske i činidbene garancije, dokumentarne akreditive i neiskorištene kreditne obveze. Takve financijske obveze su prikazane u izvještaju o financijskom položaju Grupe ako i kada postanu plative. Garancije i obveze za pružanje kredita početno se priznaju po njihovoj fer vrijednosti što se obično dokazuje iznosom primljenih naknada. Ovaj iznos se amortizira ravnomjerno tijekom trajanja obveze osim za obveze po osnovi zajmova ako je vjerojatno da će Grupa sklopiti posebni kreditni aranžman i ne očekuje prodaju nastalog kredita nedugo nakon priznavanja; takve naknade po kreditnim obvezama se odgađaju i uključuju u knjigovodstvenu vrijednost kredita po početnom priznavanju. Gdje Grupa ima ugovorno pravo vratiti klijentu nadoknadive iznose plaćene zbog podmirenja ugovora o garanciji, takvi iznosi će se priznati kao krediti i potraživanja nakon prijenosa naknade štete na korisnika garancije.

Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima obvezu koja je rezultat prošlih događaja i vjerojatno je da će morati tu obvezu podmiriti. Uprava utvrđuje adekvatnost rezerviranja na temelju pregleda pojedinih stavaka, nedavnih iskustava gubitka, trenutne ekonomske situacije, karakteristika rizika raznih kategorija transakcija i ostalih primjerenih faktora na dan izvještaja o financijskom položaju. Rezerviranja se diskontiraju na sadašnju vrijednost gdje je učinak materijalan. U izvještaju o financijskom položaju, rezerviranja su prikazana u retku Rezerviranja. Ona uključuju rezerviranja za gubitke po kreditnom riziku za preuzete potencijalne obveze (posebno financijske garancije i kreditne obveze) kao i rezerviranja za pravne sporove. Troškovi ili prihodi koji se odnose na rezerviranja se prikazuju u retku Ostali operativni rezultat.

Dugoročna primanja zaposlenika

Za definirane otpremnine za mirovinu i jubilarne nagrade, trošak otpremnina se utvrđuje metodom projicirane kreditne jedinice, sa aktuarskim pretpostavkama koje se iznose na svaki datum izvještaja o financijskom položaju. Aktuarski dobiti ili gubici za rezerviranja za mirovine i otpremnine su u potpunosti priznati u razdoblju u kojem su i nastali.

Aktuarski dobiti ili gubici za rezerviranja za jubilarne nagrade su priznati u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su i nastali.

Protekli trošak usluga se odmah priznaje do mjere do koje su primanja već stečena, u protivnom je amortizirano na pravocrtnoj osnovi kroz prosječno razdoblje dok primanja postanu stečena.

Obveze za otpremnine za mirovinu priznate u izvještaju o financijskom položaju predstavljaju sadašnju vrijednost obveza za definirana primanja.

Porezi na dobit

Porezi na dobit sastoje se od tekućih i odgođenih poreza, priznatih u računu dobiti i gubitka, osim u mjeri u kojoj se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu ili ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

(i) Tekući porez

Porezna imovina ili obveze po tekućem porezu za tekuću i prethodne godine se izračunava kao iznos koji se očekuje dobiti ili platiti poreznim vlastima. Porezna stopa i porezni zakoni koji vrijede prilikom izračunavanja iznosa su oni koji su doneseni na datum izvještaja o financijskom položaju.

(ii) Odgođeni porez

Odgođeni porez je priznat kao privremena razlika između porezne osnovice imovine ili obveza i njihovih knjigovodstvenih vrijednosti na datum izvještaja o financijskom položaju. Odgođene porezne obveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odgođena porezna imovina se priznaje za privremene odbitne razlike i neiskorištene porezne gubitke do mjere do koje je vjerojatno da će oporeziva dobit biti na raspolaganju za sučeljavanje s odbitnim privremenim razlikama i prenijetim neiskorištenim poreznim gubicima.

Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine se revidira na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i smanjuje se do mjere do koje više nije vjerojatno da će dostatna oporeziva dobit biti na raspolaganju kako bi se sva ili dio odgođene porezne imovine iskoristio. Nepriznata odgođena porezna imovina se nanovo procjenjuje na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i priznaje se do mjere do koje je postalo vjerojatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti da se odgođeni porez vrati.

Odgođena porezna imovina i obveze se mjere po poreznoj stopi za koju se očekuje da će vrijediti u godini u kojoj je imovina realizirana ili obveza podmirena, temeljeno na poreznim stopama (i poreznim zakonima) koje su donesene ili su u postupku donošenja na datum izvještaja o financijskom položaju. Za ovisna društva vrijede lokalni porezni zakoni.

Porezi na dobit (nastavak)

Odgođene porezne obveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, osim:

- Kada odgođena porezna obveza proizlazi iz početnog priznavanja goodwilla ili imovina ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i u vrijeme transakcije ne utječe ni na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak.
- U odnosu na oporezive privremene razlike povezane s ulaganjima u podružnice, pridružena društva i udjele u zajedničkim pothvatima, kada se vrijeme ukidanja privremenih razlika može kontrolirati i vjerojatno je da se privremene razlike neće ukinuti u doglednoj budućnosti.

Odgođena porezna imovina priznaje se za sve odbitne privremene razlike, prenesene neiskorištene porezne dobitke i sve neiskorištene porezne gubitke. Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i za koji je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike, a prenesene neiskorištene porezne dobitke i neiskorištene porezne gubitke može se iskoristiti, osim:

- Kada se odgođena porezna imovina odnosi na odbitne privremene razlike koje proizlaze iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i u vrijeme transakcije, ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak.
- U odnosu na odbitne privremene razlike povezane s ulaganjima u podružnice, pridružena društva i udjele u zajedničkim pothvatima, odgođena porezna imovina priznaje se samo do iznosa za koji je vjerojatno da će se privremene razlike ukinuti u doglednoj budućnosti, a oporeziva dobit biti raspoloživa i za koju se privremene razlike mogu iskoristiti.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji legalno provedivo pravo na prijeboj i odgođeni porezi se odnose na istu poreznu vlast.

Fiducijarni poslovi

Imovina i pripadajući prihodi, zajedno s povezanim obvezama za povratom imovine klijentima isključeni su iz ovih financijskih izvještaja kada Grupa nastupa u fiducijarnom svojstvu, odnosno kao ovlaštena osoba, povjerenik ili zastupnik.

Priznavanje prihoda i troškova

Prihod se može priznati ukoliko će ekonomska korist pritijecati u subjekt i ako se može pouzdano izmjeriti. Opisi i kriteriji priznavanja prihoda kao stavke iskazane u Računu dobiti i gubitka su:

(i) Neto kamatni prihod

Kamatni prihod ili trošak se obračunava primjenom metode efektivne kamatne stope (EKS). Kalkulacija uključuje naknade za obradu zahtjeva kreditiranja kao i transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati instrumentu i sastavni su dio efektivne kamatne stope (osim financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka), zanemarujući buduće kreditne gubitke. Kamatni prihod od pojedinačnih umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja te od financijske imovine koja se drži do dospeljeća se obračunava primjenom originalne efektivne kamatne stope koja je prethodno korištena u diskontiranju očekivanih budućih novčanih tokova radi mjerenja gubitaka od umanjenja vrijednosti.

Kamatni prihod uključuje kamatni prihod na kredite i potraživanja od kreditnih institucija i klijenata, na novčana sredstva, na obveznice i ostale kamatonosne vrijednosne papire u svim kategorijama financijske imovine. Kamatni troškovi uključuju plaćene kamate na depozite od klijenata, depozite od banaka, izdane dužničke vrijednosne papire i ostale financijske obveze u svim kategorijama financijskih obveza.

Neto kamatni prihod sadrži i kamate na derivative koji služe za ekonomsku zaštitu za zatvaranje pozicija u Knjizi banke. Osim toga, prikazuju se i neto kamatni troškovi na otpremnine, mirovine i jubilarne nagrade.

Priznavanje prihoda i troškova (nastavak)

(ii) Neto prihod od provizija i naknada

Grupa priznaje prihode i rashode od naknada i provizija pružanjem različitih usluga klijentima.

Naknade zarađene za pružanje usluga tijekom nekog perioda se vremenski razgraničavaju tijekom tog istog vremena.

Navedene naknade uključuju naknade od kreditiranja, naknade za izdane garancije, provizije za upravljanje imovinom, skrbništva i ostale naknade za upravljanje i nadzor, također naknade za posredovanje u osiguranju, naknade za posredovanje u stambenim štednjama i devizne transakcije.

(iii) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi priznaju se u računu dobiti i gubitka u trenutku nastanka prava na primitak.

Ova stavka uključuje dividende od dionica i drugih vlasničkih vrijednosnih papira u svim portfeljima, kao i prihod od ostalih investicija u druga društva koja su kategorizirana kao raspoloživa za prodaju. Također, sadrži i dividende od ovisnih i pridruženih društava ili zajedničkih pothvata koja se ne konsolidiraju ili se ne uključuju u konsolidirane izvještaje po metodi udjela zbog nematerijalnosti. Takva nekonsolidirana pridružena društva, zajednički pothvati i podružnice se prikazuju kao Ostala imovina.

(iv) Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost

Rezultat proizašao iz trgovanja uključuje sve dobitke i gubitke zbog promjene fer vrijednosti (čiste cijene) financijske imovine i obveza koji se drže radi trgovanja, uključujući sve derivative koji ne služe kao instrument zaštite. Osim toga, neto rezultat iz trgovanja derivativa koji se nalaze u knjizi trgovanja također sadrže kamatne prihode i troškove. Međutim, kamatni prihod ili trošak na nederivativnu imovinu i obveze i na derivative koji se nalaze u knjizi banke nisu dio neto rezultata iz trgovanja već neto kamatnog prihoda. Također, uključuje sve neučinkovite dijelove fer vrijednosti i tečajne dobitke i gubitke.

Svođenje fer vrijednosti se odnosi na promjene čiste cijene financijske imovine i obveza vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

(v) Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela

Ova stavka sadrži rezultat od ulaganja u pridružena društava na koja se primjenjuje metoda udjela (mjerena kao udio investitora u dobiti i gubitku pridruženih društava ili zajedničkih pothvata).

Međutim, gubitak od umanjenja vrijednosti, ukidanje umanjenja vrijednosti i realizirani dobiti i gubici od ulaganja u pridružena društva ili zajednički pothvat koja se uključuju u konsolidirane izvještaje metodom udjela prikazuju se pod stavkom Ostali operativni rezultat.

(vi) Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma

Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma se priznaje primjenom proporcionalne metode tijekom razdoblja najma.

(vii) Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih uključuju troškove plaća i naknada, troškove bonusa, doprinose i poreze iz plaća i na plaće. Također, uključuje i trošak tekućeg rada za otpremninu i jubilarne nagrade.

(viii) Ostali administrativni troškovi

Ostali administrativni troškovi uključuju informaciju o tehničkim troškovima, troškovi ureda, uredski operativni troškovi, troškovi reklame i propagande, rashodi pravnih i drugih savjetnika, kao i razni drugi administrativni troškovi. Osim toga, stavka sadrži i troškove osiguranja depozita.

(ix) Amortizacija

Ova stavka sadrži amortizaciju nekretnina i opreme, amortizaciju ulaganja u nekretnine i amortizaciju nematerijalne imovine.

Priznavanje prihoda i troškova (nastavak)

(x) Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto

Stavka uključuje prodaju i ostale prestanke priznavanja dobitka i gubitka od financijske imovine raspoložive za prodaju i financijske imovine koja se drži do dospijeća, kredita i potraživanja i financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku. Međutim, ako je dobitak/gubitak povezan s pojedinačnim umanjnjem vrijednosti financijske imovine oni su dio neto gubitka od umanjnja vrijednosti.

(xi) Neto gubitak od umanjnja vrijednosti financijske imovine

Neto gubitak od umanjnja vrijednosti financijske imovine sadrži gubitke od umanjnja i ukidanje umanjnja vrijednosti za kredite i potraživanja od financijske imovine koja se drži do dospijeća i od financijske imovine raspoložive za prodaju. Neto gubitak od umanjnja vrijednosti se odnosi na ispravke vrijednosti na pojedinačnoj i skupnoj (nastali, ali ne prikazani) osnovi. Izravni otpisi su dio gubitaka od umanjnja vrijednosti. Ova stavka također uključuje povrate prethodno otpisanih iznosa iz izvještaja o financijskom položaju.

(xii) Ostali operativni rezultat

Ostali operativni rezultat prikazuje sve ostale prihode i troškove koji nisu direktno vezani uz redovnu djelatnost Banke i Grupe. Nadalje, pristojbe na bankarske aktivnosti su dio ostalog operativnog rezultata.

Ostali operativni rezultat uključuje gubitke od umanjnja vrijednosti ili ukidanja umanjnja vrijednosti kao i rezultat od prodaje nekretnina i opreme te nematerijalne imovine. Također, uključuje i sva umanjnja vrijednosti goodwill-a.

Nadalje, ostali operativni rezultat obuhvaća sljedeće: troškove za ostali porez (uključujući pristojbe na bankovne aktivnosti), prihode od smanjenja i troškove povećanja rezervacija, gubitak od umanjnja (i sva njihova ukidanja) kao i dobitke i gubitke od prodaje vlasničkih ulaganja uključenih u konsolidirani izvještaj metodom udjela, te dobitke i gubitke od prestanka priznavanja podružnica.

d) TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PRETPOSTAVKE I PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika, Uprava je dužna davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza i iznosima prihoda i rashoda koje ne moraju biti očigledne iz drugih izvora.

Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na prošlom iskustvu i drugim čimbenicima koji se smatraju relevantnim. Ostvareni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su izvedene procjene se kontinuirano revidiraju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju promjene ako promjena utječe samo na to razdoblje, odnosno i u razdoblju promjene i budućim razdobljima ako promjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

U nastavku su iznesene osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i drugi ključni izvori neizvjesnosti procjena na datum izvještaja o financijskom položaju koji nose značajan rizik koji može dovesti do materijalno značajnog usklađenja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u idućoj financijskoj godini.

Kontrola

MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji definira kontrolu investitora nad društvom po svim uvjetima investitora: (a) moć usmjeravanja relevantnih djelatnosti društva, npr. aktivnosti koje značajno utječu na prinos društva; (b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose iz odnosa sa društvom; i (c) sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć nad društvom.

Dakle, procjenjivanje postojanja kontrole pod ovom definicijom može zahtijevati značajne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene, a osobito u nestandardnim situacijama kao što su: (1) moć proizlazi iz prava glasa i iz ugovornih odnosa (ili uglavnom iz potonjeg); (2) izloženost koja proizlazi iz bilančnih investicija i vanbilančnih obveza ili garancija (ili uglavnom iz potonjeg); ili (3) varijabilni prinosi koji proizlaze iz identificiranih prihoda (npr. dividende, kamate, naknade) te iz ušteda troškova, ekonomije razmjera i/ili operativnih sinergija (ili uglavnom iz potonjeg).

Prilikom stjecanja dodatnog udjela u društvu Erste Leasing (u nastavku teksta Društvo), tijekom 2014. godine, Banka je provela procjenu ima li kontrolu nad subjektom sukladno MSFI-u 10 te zaključila u prosudbi Uprave da Banka kontrolira navedeno Društvo, te ima moć usmjeravanja relevantnih aktivnosti Društva, posredni utjecaj na strukturu poslovanja Društva kao i značajan utjecaj na prihode Društva. Nadalje, Banka ima mogućnost korištenja svoje moći kako bi utjecala na povrat ulaganja. Banka je osigurala okvire u kojima može adekvatno pratiti kretanje portfelja Društva kao i njegovo poslovanje u cjelini, uspostavljena je uska suradnja između prodajnih poslovnih linija kao i stalna koordinacija organizacijskih dijelova za upravljanje rizicima odnosno uvedeno je strateško upravljanje rizicima Društva kao i strateško upravljanje nad Društvom u svim njegovom relevantnim aspektima poslovanja.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Grupa pregledava svoju financijsku imovinu koja se ne mjeri kao fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka na svaki datum izvještaja o financijskom položaju kako bi ocijenila postoje li naznake gubitaka od umanjenja vrijednosti koji bi trebao biti evidentiran u računu dobiti i gubitka. U pravilu, potrebno je utvrditi postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti kao rezultat događaja koji je uzrokovao gubitak nakon inicijalnog priznavanja i procjene iznosa i vremenskog okvira budućih novčanih tokova kod izračuna umanjenja vrijednosti.

Objave vezane uz umanjenje vrijednosti detaljnije su prikazane u bilješci 34.4 Kreditni rizici.

e) PRIMJENA I IZMJENA NOVIH MSFI/MRS

Usvojene računovodstvene politike jednake su onima iz prošle financijske godine, osim standarda i tumačenja koji su stupili na snagu od 1. siječnja 2017. godine. Samo oni novi standardi i tumačenja koji su relevantni za poslovanje Banke i Grupe su prikazani u nastavku:

Standardi i tumačenja koji su na snazi

Sljedeći standardi i njihova tumačenja su obavezni za našu financijsku 2017. godinu i odobreni od strane EU :

- *Izmjene MRS-a 7: Inicijativa za objavljivanje*
- *Izmjene MRS-a 12: Priznavanje odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva, ciklus 2014.-2016. godine (izmjene MSFI-a 12)*

Primjena gore navedenih izmjena nije imala značajniji utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi

Dolje prikazani standardi, izmjene i tumačenja je izdao IASB, ali nisu još stupili na snagu.

Sljedeći standardi, izmjene i tumačenja nisu još odobreni od strane EU:

- *MSFI 17: Ugovori o osiguranju*
- *Izmjene MSFI-ja 4: Primjena MSFI-ja 9 Financijski instrumenti s MSFI-jem 4 Ugovori o osiguranju*
- *Izmjene MSFI-ja 2: Klasifikacija i mjerenje transakcija isplate s temelja dionica*
- *Izmjene MRS-a 19: Plan izmjena, ograničenja ili nagodbe*
- *Izmjene MRS-a 28: Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima*
- *Izmjene MRS-a 40: Prijenosi ulaganja u nekretnine*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva, ciklus 2015.-2017. godine (izmjene MSFI-ja 3, MSFI-ja 11, MRS-a 12 i MRS-a 23)*
- *IFRIC 22: Devizne transakcije i napredno razmatranje*
- *IFRIC 23: Nesigurnost u poreznom tretmanu*

Primjena gore navedenih standarda i izmjena neće imati značajniji utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Sljedeći standardi, izmjene i tumačenja koji su odobreni od strane EU:

- *MSFI 9: Financijski instrumenti*
- *MSFI 15: Prihodi po ugovorima s kupcima uključujući i izmjene MSFI-ju 15: datum stupanja na snagu MSFI-ja 15*
- *Pojašnjenja MSFI-ja 15 Prihodi po ugovorima s kupcima*
- *MSFI 16: Najmovi*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva, ciklus 2014.-2016. godine (izmjene MRS-a 28 i MSFI-ja 1)*

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

Usvajanje standarda i tumačenja opisano je u nastavku:

MSFI 9: Financijski instrumenti (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 9 je izdan u srpnju 2014. godine i primjenjuju se za godišnja razdoblja počevši s 1. siječnjem 2018. godine na dalje. MSFI se osvrće na klasifikaciju i mjerenje financijske imovine i obveza, uvodi nova načela za računovodstvo zaštite i novi model umanjenja vrijednosti financijske imovine.

Grupa je pregledala svoju financijsku imovinu i financijske obveze kako bi procijenila utjecaj prve primjene MSFI 9 na kapital i jamstveni kapital Grupe na dan 1. siječnja 2018. godine ("utjecaj prijelaza"). Ovaj pregled uključivao je iterativne studije financijskog učinka u cijeloj Grupi koje su se nastavile tijekom 2017. godine. Nadalje, počevši od druge polovice 2017. godine, u višestrukim je iteracijama provedeno paralelno izvještavanje produkcijskog okruženja MRS-a 39 i okruženja za testiranje standarda MSFI 9. Paralelno izvještavanje dalo je značajne prednosti s obzirom na osiguranje tehničke ispravnosti prijelaza na MSFI 9, ali i na poboljšanje očekivanja tranzicijskih učinaka. U isto vrijeme, rezultati paralelnog rada nose svojstveni stupanj aproksimacije koji se smanjuje, zajedno s različitim funkcijama koje se temelje na MSFI-u 9, a koje se testiraju od strane korisnika i prenose u produkciju. Aktivnosti nakon tranzicije nastavit će se tijekom 2018. godine, osobito u odnosu na:

- završetak testiranja i procjene kontrola nad informacijskim sustavima i promjena njihovog upravljačkog okvira;
- provjera i potencijalno usavršavanje modela za očekivane izračune kreditnih gubitaka;
- ažuriranje politika na razini Grupe i lokalnih društava, u svim poslovnim linijama koje izravno ili neizravno utječu MSFI 9.

MSFI 9 uvodi dva kriterija klasifikacije za financijsku imovinu: 1) poslovni model subjekta za upravljanje financijskom imovinom i 2) ugovorne karakteristike novčanih tokova financijske imovine. Kao rezultat financijska se imovina mjeri po amortiziranom trošku samo ako su oba kriterija navedena u nastavku zadovoljena: a) nastajanje novčanih tokova financijske imovine na određene datume koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice i b) imovina se drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje imovine radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova. Mjerenje fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVtOCI) je primjenjiv na financijsku imovinu koja se drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovorenih novčanih tokova i prodajom imovine („hold and sell“) dok je uvjet a) također ispunjen. Sva druga financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVtPL). Glavni utjecaji koji proizlaze iz modela klasifikacije i mjerenja pri prelasku na MSFI 9 opisani su u nastavku.

U skladu s kriterijem poslovnog modela, najveće promjene odnose se na financijsku imovinu klasificiranu kao imovina koja se drži do dospjeća prema odredbi MRS-a 39. Obveznice koje su dio portfelja gospodarstva bit će klasificirane i mjerene prema FVtOCI odredbama u okviru MSFI-a 9 knjigovodstvene vrijednosti od 500 milijuna HRK za Gruppu i 268 milijuna HRK za Banku. Nadalje, investicijski fondovi koji su klasificirani kao imovina raspoloživa za prodaju i mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit prema MRS-u 39 klasificiraju se i mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVtPL) prema MSFI-u 9. Knjigovodstvena vrijednost fondova na Gruppi iznosi 153 milijuna kuna, a na Banci 15 milijuna kuna.

Pri primjeni poslovnog modela, Grupa mora procijeniti očekivanu prodajnu aktivnost financijske imovine. U Grupi, prodaja zbog povećanja kreditnog rizika; prodaja netom prije dospjeća imovine; rijetka prodaja potaknuta ne ponavljajućim događajem (kao što su promjene u regulatornom okruženju, teška kriza likvidnosti) smatraju se ne kontradiktornim u poslovnom modelu čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova („held-to-collect“). Za ostale prodaje se očekuje da će biti beznačajne u odnosu na njihov volumen. Kao rezultat toga, prodaja je sporedna u poslovnom modelu „held-to-collect“. S druge strane, u poslovnom modelu „hold-and-sell“, prodaja dužničkih vrijednosnih papira je značajna i učestala i stoga je integrirana u ispunjavanje ciljeva poslovnog modela. Grupa će izvršiti takvu prodaju kako bi optimizirala poziciju likvidnosti ili ostvarila dobitke ili gubitke od promjene fer vrijednosti.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

Vezano za karakteristike kriterija ugovornih novčanih tokova, Grupa i Banka zaključili su da će cijeli njihov kreditni portfelj u iznosu od 48.530 milijuna kuna za Grupu i 41.644 milijuna kuna za Banku, koji je trenutno klasificiran kao zajmovi i potraživanja po MRS-u 39, nastaviti mjeriti po amortiziranom trošku. Ovaj ishod odražava završetak svih aktivnosti koje se poduzimaju od 2015. godine u cijeloj Grupi kako bi se smanjio volumen kredita koji bi inače bili kategorizirani u FVtPL.

Ulaganja u vlasničke instrumente u knjigovodstvenom iznosu od oko 8 milijuna kuna za Grupu i 5 milijuna kuna za Banku koji su trenutačno klasificirana kao raspoloživa za prodaju klasificirat će se kao FVtPL. Novi standard pruža opciju klasificiranja vlasničkih instrumenata koji nisu namijenjeni trgovanju u portfelj FVtOCI kod početnog priznavanja. Grupa i Banka će koristiti ovu opciju za pojedina vlasnička ulaganja koja predstavljaju strateška poslovna ulaganja.

MSFI 9 ne mijenja principe klasifikacije i mjerenja financijskih obveza u usporedbi s MRS-om 39. Jedina promjena je vezana za financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (opcija fer vrijednosti). Promjene fer vrijednost ovisno o kreditnom riziku takvih obveza će se prikazati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Grupa i Banka nemaju financijsku obvezu klasificiranu kao FVtPL (opcija fer vrijednosti).

Novi model umanjenja vrijednosti zahtijeva priznavanje ispravaka vrijednosti po kreditnim gubicima (CLA) na temelju očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) a ne samo na osnovi nastalih kreditnih gubitaka kao što je slučaj prema MRS-u 39. Primjenjuje se na izloženosti kreditnom riziku koji proizlaze iz dužničkih instrumenata klasificiranih po amortiziranom trošku (AC) ili FVtOCI, potraživanja za najam, ugovore o financijskim garancijama i određene kreditne obveze.

Za izloženosti kreditnom riziku koje nisu kreditno umanjenje kod početnog priznavanja, Grupa će priznati CLA u iznosu jednakom 12-mjesećnom ECL-u (odnosi se na Stage 1) sve dok nije identificiran značajan porast kreditnog rizika od početnog priznavanja (SICR) na datum izvještavanja. U ostalim slučajevima, CLA se mjeri pri vijeku trajanja ECL-a i povezani instrumenti odnose se na Stage 2, osim ako se ne utvrdi da su kreditno umanjeni na datum izvještavanja (odnosi se na Stage 3). Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu (POCI), samo nepovoljne promjene u vijeku trajanja ECL-a nakon početnog priznavanja su jasno priznate kao CLA, dok su povoljne promjene priznate kao dobit od umanjenja vrijednosti čime se povećava knjigovodstvena vrijednost povezane POCI imovine. Mjerenje ECL-a odražava vjerojatnost ponderiranog rezultata, vremensku vrijednost novca i razumne i podržavane buduće informacije.

Za potraživanja za najam i potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu financijsku komponentu (gdje Grupa također uključuje svoja potraživanja za faktoring), MSFI 9 omogućava pojednostavljeni pristup umanjenja vrijednosti pri čemu se ispravci vrijednosti po kreditnim gubicima uvijek vrednuju tijekom vijeka trajanja ECL-a. Grupa neće primijeniti ovo pojednostavljenje.

U području ECL modela i CLA izračuna, Grupa je identificirala niz ključnih pokretača, kako slijedi:

- a) definicija kreditnog umanjenja

S obzirom na primjenu koncepta kreditnog umanjenja MSFI-a 9, Grupa je uglavnom usvojila pristup usklađivanja s regulatornim konceptom neispunjenja obveza za kreditne izloženosti. Ako status neispunjenja obveza već postoji pri početnom priznavanju izloženosti (npr. u kontekstu značajnijeg restrukturiranja), tada se izloženost identificira kao POCI.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

b) SICR pokazatelji primjenjivi na kreditno umanjene izloženosti

Preko portfelja i vrsta proizvoda definiran je niz kvantitativnih i kvalitativnih SICR pokazatelja, uz dodatak SICR pokazatelja od 30 dana kašnjenja.

SICR se kvantitativno mjeri u odnosu na nepovoljnu promjenu budući da je početno priznavanje instrumenata u tekućem godišnjem preostalom vijeku trajanja vjerojatnosti neispunjenja obveza (PD) i u tekućem 12-mjesećnom PD-u. Značaj takve promjene procjenjuje se prema kombinaciji relativnih i apsolutnih promjena pragova. Tekući PD-ovi su utvrđeni kako bi odražavali tekuće rizike neispunjenja obveza kao mjeru točke u vremenu. Pragovi se utvrđuju na razini PD segmenta ili na razini ocjene klijenta, prema potrebi, i predmet su početne i kontinuirane provjere valjanosti.

Kvalitativni SICR pokazatelji uključuju posebnu oznaku forbearance, oznaku work-out prijenosa, podatke iz sustava ranog upozorenja koji se ne odražavaju dovoljno u ocjenama, kao i pokazatelje prijevara. Dodjeljivanje nekih specifičnih kvalitativnih pokazatelja u biti se oslanja na iskustvenu procjenu kreditnog rizika koja se izvršava adekvatno i pravodobno. Osim kvantitativnih pokazatelja definiranih na razini klijenta, procjena o značajnom povećanju kreditnog rizika se provodi na razini portfelja u slučaju kada pokazatelji o povećanju kreditnog rizika na pojedinačnoj osnovi ili na razini klijenta su dostupni tek s određenim vremenskim zakašnjenjem ili kada su pokazatelji vidljivi isključivo na razini portfelja.

Prilikom prelaska na MSFI 9, značajan porast kreditnog rizika (SICR) je bio utvrđen u odnosu na vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza (PD) koji je bio važeći u trenutku inicijalnog priznavanja instrumenta. U slučajevima kada u trenutku inicijalnog priznavanja retrospektivno prepoznavanje PD-a nije bilo moguće bez dodatnog troška ili truda, Grupa je implementirala sljedeće metode procjene: najbliža ocjena inicijalnom priznavanju, izračun novog rejtinga na temelju povijesnih podataka s trenutnim rejting modelom, najbolji mogući rejting za relevantni portfelj u to vrijeme, prvi dostupni rejting.

Primjena niskog kreditnog rizika dozvoljena MSFI-om 9 za financijske instrumente „ulagačkog stupnja“ ili druga imovina koja se smatra imovinom niskog rizika (i rezultira 12-mjesećnim očekivanim kreditnim gubicima bez obzira na SICR kvantitativne mjere) će biti ograničena na određene vrste dužničkih vrijednosnih papira i kategoriju druge strane, te samo ako je potkrepljena dovoljnim dokazima o niskom riziku na lokalnoj razini.

c) Model očekivanih kreditnih gubitaka (ECL)

Ključni parametri koji se koriste u mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka - PD, gubitka u slučaju statusa neispunjenja obveza (LGD) i iznos izloženosti u statusu neispunjena obveza (EAD) – su izvedeni iz interno razvijenih statističkih modela i ostalih povijesnih podataka koji su pod utjecajem regulatornih modela.

PD opisuje vjerojatnost da će klijent stupiti u status neispunjenja obveza za povezane kreditne obveze. 12-mjesećni PD odražava procjenu vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza unutar jedne godine od datuma izvještavanja, dok PD tijekom vijeka trajanja označava procjenu vjerojatnosti statusa neispunjenja obveze do dospijea instrumenta i kumulativ uvjetovane procjene 12-tog mjesećnog PD koji se pripisuje za svaku godinu do dospijea. Metoda procjene PD-eva korištene u Grupi ovisi o kriterijima segmentacije definiranih od relevantne lokalne službe za upravljanje strateškim rizicima. Primjenjiva metoda procjene uključuje analizu prosjeka stope default-a i matricu unutarnjih / vanjskih migracija, te uzeti u obzir prilagodbu procjene u određenom trenutku.

Gubitak u slučaju statusa neispunjenja obveza (LGD) obuhvaća stope gubitka u slučaju nastanka statusa neispunjenja obveze. Općenito, odabir metode procjene ovisi o portfelju i da li je krivulja definirana na razini LGD segmenta, klijenta ili računa. Metoda procjene LGD-a koja se primjenjuje u Grupi uključuje pristup jednostavnog scenarija i napredni pristup višestrukim scenarijima. Za iznos izloženosti u statusu neispunjenja obveze, metodologija izračuna daje prosjek ponderirane vjerojatnosti za unaprijed definirane scenarije naplate.

Iznos izloženosti u statusu neispunjenja obveze koji se može pripisati za bilo koju buduću godinu tijekom preostalog dospijea bilančne izloženosti je približno na razini trenutnog bruto knjigovodstvenog iznosa pomnoženog s koeficijentom amortizacije koji ovisi o vrsti ugovorenih otplata. Za vanbilančnu izloženost koja nije vrijednosno usklađena, procjena iznosa izloženosti u statusu neispunjenja obveza temelji se na trenutnoj nominalnoj vrijednosti izloženosti pomnoženoj s faktorom kreditne konverzije.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

d) Razmatranje podataka o budućim događajima (FLI)

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka i procjene značajnog rasta kreditnog rizika zahtjeva detaljnije razmatranje podataka o budućim događajima, za koje je Grupa uputila uvođenjem osnovnih procjena i broj alternativnih scenarija za izabrane makroekonomske varijable. Oni su izvedeni, zajedno s vjerojatnosti nastanka, kao i odstupanje od osnovnih procjena, gdje su osnovne procjene s nekoliko izuzeća, interno utvrđene od strane grupne službe istraživanja. Navedene višestruke scenarije, „neutralni“ PD (također i LGD s nekoliko izuzeća) su prilagođeni kroz makro modele koji povezuju relevantne makroekonomske varijable s rizičnim čimbenicima. Dakle, do nepristranog, vjerojatnošću ponderiranog ECL-a se dolazi uz pomoć pondera koji predstavljaju vjerojatnosti pojavljivanja svakog makroekonomskog scenarija. Tipične makroekonomske varijable mogu uključivati realni bruto domaći proizvod, stopu nezaposlenosti, stopu inflacije, indeks proizvodnje kao i tržišnu kamatnu stopu. Izbor varijabli također ovisi i o raspoloživosti pouzdanih procjena za određeno lokalno tržište.

e) Razdoblje izloženosti kreditnom riziku

Osim korištenja maksimalnog 12-mjesečnog PD-a za financijsku imovinu kod koje kreditni rizik nije značajno narastao, Grupa će mjeriti ECL-ove uzimajući u obzir rizik defaulta kroz maksimalno ugovorno razdoblje (uključujući i moguće opcije produženja koje korisnik kredita ima). Ovo se produžuje do datuma na koji Grupa ima pravo tražiti povrat sredstava ili ukinuti preuzetu obvezu ili garanciju.

No, za revolving kredite s neodređenim rokom dospjeća i/ili s rokom dospjeća koji se može otkazati u kratkom roku i za koje se uobičajeno na dnevnoj razini provode aktivnosti upravljanja internim kreditnim rizikom na razini portfelja, najbolje procjene razdoblja izloženosti kreditnom riziku su razvijene na razini pojedinog subjekta unutar Grupe, baziraju se na raspoloživim povijesnim podacima i mišljenju stručnjaka. Takve se procjene generalno kreću između druge i četvrtne godine s nekim iznimkama i variraju ovisno o vrsti proizvoda, segmentaciji klijenta i kreditoru. Najvažnije vrste izloženosti za takvu vrstu procjena su kreditne kartice stanovništvu i prekoračenja po računima.

Zbog prelaska na IFRS 9 očekuje se da će se početna stanja ispravaka vrijednosti po kreditnim gubicima (CLA) u 2018. godini povećati u odnosu na završna stanja rezerviranja za gubitke po MRS-u 39 iz 2017. godine (uključujući rezerviranja za vanbilančnu izloženost koja se razmatra po MRS-u 37) za 2,8% za Grupu i 4,3% za Banku.

Ovo očekivano povećanje je kombinirani rezultat više efekata:

- (i) +2,3% za Grupu i 3,6% za Banku što je rezultat dodatno priznatog ispravka vrijednosti gubitaka kreditnoj izloženosti u okviru zahtjeva za umanjnjem vrijednosti prema MRS-u 39/MRS-u 37 i MSFI-ju 9 nakon inicijalne primjene modela očekivanog kreditnog rizika;
- (ii) +0,5% za Grupu i 0,7% za Banku kao rezultat novog ispravka vrijednosti za gubitke za kreditne izloženosti u okviru zahtjeva za umanjnjem vrijednosti po MSFI-ju 9 po kojima nisu priznata rezerviranja za gubitke po MRS-u 39 (kao na primjer financijska imovina koja je prije bila klasificirana kao raspoloživa za prodaju).

Sveukupno, očekuje se da će prijelaz na MSFI 9 rezultirati smanjenjem kapitala Grupe za približno 0,2 milijuna HRK i kapitala Banke za 7 milijuna HRK, od toga se na zadržanu dobit Grupe odnosi približno 29,8 milijuna HRK i 28,3 milijuna HRK za Banku (akumulirani efekti koji bi utjecali na dobit i gubitak u prethodnim razdobljima, u vezi s financijskim instrumentima koji podliježu ponovnom mjerenju koje se temelji na klasifikacijama i/ili ECL kalkulaciji nakon prijelaza) i približno pozitivan efekt u iznosu od 29,6 milijuna HRK za Grupu i 21,7 HRK za Banku u akumuliranoj OSD (akumulirani efekti koji bi utjecali na ostalu sveobuhvatnu dobit u prethodnim razdobljima, vezano za financijsku imovinu klasificiranu kao FVtOCI i financijske obveze retrospektivno određene kao FVtPL nakon tranzicije).

Nadalje, procjenjuje se da je s tim povezano smanjenje omjera redovnog osnovnog kapitala nematerijalno na razini Grupe (Basel 3 phase-in). Grupa ne primjenjuje prijelazne odredbe za MSFI 9 na temelju čl. 473a Uredbe kod izračunavanja regulatornog kapitala.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

Novi standard rezultirao je isto tako izmjenama MSFI zahtjeva vezanih uz prezentaciju i objave. Te promjene su bile očekivane zbog prirode i opširnosti grupnih objava o financijskim instrumentima posebno u godini prve primjene standarda. U iščekivanju tih promjena, Grupa je već implementirala značajne izmjene u strukturi financijskih izvještaja (glavnih financijskih izvještaja i bilješki). Te izmjene uzele su također u obzir i promjene u regulatornom izvještavanju (znatno vezane uz FINREP) propisanog od EU komisije ili relevantnih regulatora.

MSFI 15 Prihodi po ugovorima s kupcima (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 15 je propisan u svibnju 2014. godine te je na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine. Pojašnjenja MSFI-a 15 izdana su u travnju 2016. MSFI 15 određuje kako i kada subjekt priznaje prihode od ugovora s kupcima. Također zahtijeva od subjekata da pruže korisnicima financijskih izvještaja informativnije više informativne i više relevantne objave. Standard pruža jedan, model od pet koraka na bazi principa koji se primjenjuje na sve ugovore s kupcima. Također, u područjima sa promjenjivim okolnostima i kapitalizacijom troškova MSFI 15 pruža modificirane propise. Standard nije usmjeren na priznavanje prihoda od financijskih usluga. Grupa ne očekuje značajniji utjecaj od primjene MSFI-a 15.

MSFI 16 Najmovi (IASB datum početka primjene: 1. siječanj 2019. godine)

U siječnju 2016. godine, IASB je izdao MSFI 16 kojemu je primjenjiv za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine. MSFI 16 specificira prikaz ugovora o najmu u financijskim izvještajima. U usporedbi s prethodnim standardom MRS-om 17, postoji fundamentalna izmjena u pogledu priznavanja ugovora o operativnom najmu za najmoprimca. Kako je definirano u MSFI-ju 16, standard zahtijeva da najmoprimac prizna pravo uporabe sredstva na dugovnoj strani izvještaja o financijskom položaju kao i odgovarajuću obvezu po najmu na potražnoj strani izvještaja o financijskom položaju osim za neznačajne stavke u slučaju kratkoročnih ugovora o najmu i ugovora o najmu sredstava male vrijednosti. Nasuprot tome, računovodstvene promjene za najmodavca su minorne u odnosu na MRS 17. Bilješke će biti daleko sveobuhvatnije pod MSFI-jem 16 nego što su bile pod MRS-om 17.

Analiza i planiranje adekvatnog IT rješenja za zahtjeve MSFI-a 16 nastavile su se tokom 2017 godine. U isto vrijeme provodi se analiza ugovora. Odgovarajuća IT struktura planira se realizirati u 2018 godini.

Kako analiza učinaka M SFI-a 16 još nije završena, procjene vezane za prijelaza na MSFI 16 ne mogu se trenutačno kvantificirati. Međutim, očekuje se nematerijalno povećanje izvještaja o financijskom položaju.

Vezano za prijelazne metode, Grupa planira pratiti modificirani retrospektivni pristup priznavanjem prilagodbi koji proizlaze iz prve primjene MSFI-ja 16, ako ih ima, u kapitalu na dan početne primjene. Primjenjiva diskontna stopa će biti ona utvrđena na dan početne primjene.

C. BILJEŠKE

1. Neto kamatni prihod

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Kamatni prihod				
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	41	17	41	17
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	203	192	186	173
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	74	81	49	56
Kreditni i potraživanja	2.593	2.330	2.038	1.862
Ukupno kamatni prihod	2.911	2.620	2.314	2.108
Kamatni troškovi				
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	(4)	(7)	(1)	(7)
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	(840)	(540)	(725)	(443)
Ostale obveze	-	-	-	-
Ukupno kamatni troškovi	(844)	(547)	(726)	(450)
Kamatni prihodi od negativnih kamatnih stopa	-	4	-	4
Kamatni troškovi od negativnih kamatnih stopa	(7)	(6)	(6)	(6)
Neto kamatni prihod	2.060	2.071	1.582	1.656

2. Neto prihod od naknada i provizija

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Vrijednosni papiri	17	28	17	28
Vlastita izdanja	14	24	14	24
Nalozi za prijenos	4	4	4	4
Ostali vrijednosni papiri	(1)	-	(1)	-
Upravljanje imovinom	20	26	20	26
Skrbnništvo	8	8	5	7
Usluge naplate	546	567	305	319
Kartično poslovanje	288	294	53	54
Ostalo	258	273	252	265
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	19	20	18	20
Zajednička ulaganja	(1)	(1)	(1)	(1)
Proizvodi osiguranja	16	18	15	18
Usluge posredovanja štedionica	4	3	4	3
Kreditno poslovanje	49	58	31	36
Dane kreditne obveze, primljene kreditne obveze	12	20	1	5
Dane garancije, primljene garancije	32	33	29	30
Ostalo kreditno poslovanje	5	5	1	1
Ostalo	4	8	14	9
Neto prihod od naknada i provizija	663	715	410	445
Prihod od naknada i provizija	865	937	560	610
Troškovi od naknada i provizija	(202)	(222)	(150)	(165)

Prihodi i troškovi od naknada i provizija prikazani u ovoj tablici nisu sastavni dio efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

3. Prihod od dividende

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1	1	1	1
Prihodi od dividende od vlasničkih instrumenata	-	-	30	24
Prihod od dividende	1	1	31	25

4. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Neto rezultat trgovanja				
Trgovanje vrijednosnim papirima i derivativima	63	30	63	29
Devizne transakcije	159	169	149	173
Neto rezultat financijske imovine i obveza koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-
Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	222	199	212	202

Iznosi promjena fer vrijednosti koji se mogu pripisati promjenama u vlastitom kreditnom riziku nalaze se u Bilješki 35.

5. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Ulaganje u nekretnine	3	4	2	2
Ostali operativni najmovi	175	143	-	-
Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова	178	147	2	2

6. Opći administrativni troškovi

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Troškovi zaposlenih	(635)	(668)	(453)	(487)
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	(531)	(564)	(378)	(409)
Doprinosi na plaću	(86)	(86)	(60)	(64)
Rezerviranja za primanja zaposlenih	-	(2)	(1)	(1)
Ostali troškovi zaposlenika	(18)	(16)	(14)	(13)
Ostali administrativni troškovi	(593)	(644)	(431)	(467)
Premije osiguranja štednih uloga	(82)	(81)	(70)	(69)
IT troškovi	(133)	(160)	(121)	(144)
Troškovi najma prostora	(100)	(105)	(80)	(83)
Uredski operativni troškovi	(124)	(128)	(66)	(68)
Oglašavanje / marketing	(66)	(73)	(36)	(42)
Pravni i troškovi savjetovanja	(64)	(70)	(41)	(41)
Ostali administrativni troškovi	(24)	(27)	(17)	(20)
Amortizacija	(236)	(228)	(42)	(58)
Softver i ostala nematerijalna imovina	(26)	(36)	(8)	(19)
Nekretnine u posjedu vlasnika	(16)	(17)	(15)	(15)
Ostale pokretnine	(146)	(120)	-	-
Ulaganje u nekretnine	(1)	(2)	(1)	(1)
Uredski namještaj i oprema i ostala imovina i oprema	(47)	(53)	(18)	(23)
Opći administrativni troškovi	(1.464)	(1.540)	(926)	(1.012)

Grupa nema druge mirovinske aranžmane, osim onih u sklopu državnog mirovinskog sustava u Republici Hrvatskoj, prema kojem je poslodavac dužan obračunati tekuće doprinose u postotku od sadašnjih bruto plaća, a troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su zaposleni zaradili naknadu za rad. U 2017. iznos doprinosa za mirovine iznosio je 106 milijuna HRK za Gruppu (2016.: 98 milijuna HRK) i 75 milijuna HRK za Banku (2016.: 67 milijuna HRK).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

6. Opći administrativni troškovi (nastavak)

Prosječan broj zaposlenih tijekom financijske godine (ponderirani prema razini zaposlenja)

	2016.	2017.
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	2.205,61	2.340,83
Erste Card Club d.o.o.	259,66	272,93
Izbor Nekretnina d.o.o.	-	-
Erste Nekretnine d.o.o.	19,94	22,54
Erste Factoring d.d.	28,14	29,79
Erste Group IT HR d.o.o.	122,43	63,91
Erste Bank Podgorica d.d.	250,45	258,04
Erste Card Slovenija d.o.o.	59,22	58,62
Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	76,62	80,57
Diners Club International Mak d.o.o.e.l.	-	42,24
Ukupno	3.022,07	3.169,47

7. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji nisu vrednovani prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Dobici/gubici od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	65	5	50	3
Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji nisu vrednovani prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	65	5	50	3

U lipnju 2016. godine Grupa i Banka su prodali svoje udjele u VISA Europe Ltd. što je rezultiralo dobitkom od prodaje dionica u iznosu 75 milijuna HRK za Grupu i 63 milijuna HRK za Banku.

8. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja nije vrednovana prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	(5)	-	(4)
Kreditni i potraživanja	(357)	(861)	(359)	(436)
Novi ispravci vrijednosti	(2.155)	(2.540)	(1.832)	(1.592)
Ukidanje ispravaka vrijednosti	1.642	1.546	1.367	1.067
Izravni otpisi	(6)	(7)	(4)	(5)
Ukidanje ispravaka vrijednosti priznatih izravno u račun dobiti i gubitka	162	140	110	94
Financijska imovina koja se drži do dospelosti	(7)	-	(4)	-
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja nije vrednovana prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(364)	(866)	(363)	(440)

9. Ostali operativni rezultat

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Rezultat od nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwilla	(83)	4	(75)	3
Povećanje/smanjenje ostalih rezerviranja	59	(21)	42	(8)
Povećanje/smanjenje ispravaka vrijednosti za preuzete obveze i dane garancije	(45)	11	(39)	8
Ostali porezi	(26)	(22)	(19)	(15)
Umanjenje vrijednosti goodwilla	(53)	(4)	-	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	-	-	(53)	(21)
Rezultat od ostalih operativnih troškova/prihoda	(9)	(70)	(23)	(37)
Ostali operativni rezultat	(157)	(102)	(167)	(70)

9. Ostali operativni rezultat (nastavak)

Redak Umanjenje vrijednosti goodwilla i ulaganja u ovisna društva sadrži umanjenje vrijednosti goodwilla i ulaganja u Erste Card Club d.o.o. za 2016. U 2017. umanjenje vrijednosti goodwilla odnosi se na ovisno društvo u vlasništvu Erste Card Club-a, Diners Club International Mak d.o.o.e.l. (za detalje pogledati bilješku 21).

Redak Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva u 2017. odnosi se na Erste Factoring d.o.o. u iznosu 21 milijun HRK.

U rezultat nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwill-a uključeni su gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i kolaterala preuzetih u zamjenu za nenaplativa potraživanja. U 2017. godini gubici od umanjenja vrijednosti kolaterala preuzetih u zamjenu za nenaplativa potraživanja Grupe i Banke iznosili su 10 milijuna HRK, odnosno 5 milijuna HRK (2016.: 88 milijuna HRK za Grupu i 82 milijuna HRK za Banku).

Sanacijski fond

Na poziciji Rezultat od ostalih operativnih troškova/prihoda prikazuje se doprinose nacionalnom sanacijskom fondu koji su za 2017. godinu iznosili 30 milijuna HRK za Grupu i Banku (2016.: 39 milijuna HRK). Doprinos se temelji na Europskoj sanacijskoj direktivi, koja, između ostalog, uspostavlja mehanizam financiranja za sanaciju kreditnih institucija. Kao posljedica, banke su obvezne jednom godišnje doprinositi u fond, koji je u prvom koraku instaliran na nacionalnoj razini. Prema ovim propisima, do 31. prosinca 2024. raspoloživa financijska sredstva sanacijskih fondova doseći će najmanje 1% iznosa pokrivenih depozita svih kreditnih institucija ovlaštenih unutar Europske unije. Stoga se sanacijski fondovi moraju povećavati kroz 10 godina, tijekom kojih će se doprinosi povećati što je više moguće dok ne dostignu ciljanu razinu.

10. Porez na dobit

Porez na dobit se sastoji od tekućeg poreza na dobit koji izračunava svaka članica Grupe na temelju rezultata prijavljenih za porezne svrhe, ispravaka poreza na dobit za prethodne godine i promjena u odgođenim porezima.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Tekući porezni trošak / prihod	(88)	(194)	(37)	(156)
Tekuće razdoblje	(88)	(194)	(37)	(156)
Odgođeni porezni trošak / prihod	(212)	11	(167)	(6)
Tekuće razdoblje	(212)	11	(167)	(6)
Ukupno	(300)	(183)	(204)	(162)

Sljedeća tablica uspoređuje porez na dobit prikazan u računu dobiti i gubitka sa dobiti/gubitkom prije poreza pomnoženim sa nominalnom hrvatskom poreznom stopom (18% za 2017. i 20% za 2016.)

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Dobit prije poreza	1.213	640	830	812
Porez na dobit po domaćoj zakonskoj poreznoj stopi (20%)	(243)	(115)	(166)	(146)
Utjecaj različitih inozemnih poreznih stopa	7	5	-	-
Utjecaj poreznih olakšica na zaradu od investicija i druge olakšice od poreza na dobit	14	3	7	5
Povećanje poreza zbog porezno nepriznatih troškova, dodatnih poslovnih poreza i sličnih elemenata	(49)	(26)	(29)	(21)
Utjecaj nenadoknadivih privremenih razlika nastalih u tekućem razdoblju	-	(51)	-	-
Porez na dobit koji se ne odnosi na izvještajno razdoblje	1	1	-	-
Trošak poreza proizašao iz promjene porezne stope	(30)	-	(16)	-
Ukupno	(300)	(183)	(204)	(162)
Efektivna porezna stopa	25%	29%	25%	20%

Od 01. siječnja 2017. stopa poreza na dobit za društva u Hrvatskoj smanjila se s 20% na 18%. S obzirom na ovu promjenu, Grupa i Banka su već smanjile u 2016. odgođenu poreznu imovinu i obveze. Efekt promjene odgođene porezne imovine i obveza prikazan je u računu dobiti i gubitka u 2016. na poziciji poreza na dobit u iznosu od 30 milijuna HRK za Grupu i 16 milijuna HRK za Banku.

11. Novac i novčana sredstva

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Novac u blagajni	1.216	1.491	1.101	1.366
Novčana sredstva kod središnjih banaka	2.624	2.735	2.186	2.521
Ostali depoziti po viđenju	548	413	450	283
Novac i novčana sredstva	4.388	4.639	3.737	4.170

Analiza novca i novčanih ekvivalenata za izvještaj o novčanom tijeku

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Novac u blagajni	1.216	1.491	1.101	1.366
Novčana sredstva kod središnjih banaka	2.624	2.735	2.186	2.521
Ostali depoziti po viđenju	548	413	450	283
Plasmani kod banaka sa izvornim dospjecom do 3 mjeseca	151	557	150	555
Trezorski zapisi sa izvornim dospjecom do 3 mjeseca	-	149	-	149
Novac i novčani ekvivalenti	4.539	5.345	3.887	4.874

12. Derivativi koje se drže radi trgovanja

u milijunima HRK	GRUPA					
	2016.			2017.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	5.666	73	71	8.125	52	49
Kamatni	374	6	5	807	6	3
Trgovanje devizama	5.292	67	66	7.318	46	46
Derivativi iskazani u knjizi banke	4.924	-	6	2.442	-	3
Kamatni	3.023	-	-	1.878	-	3
Trgovanje devizama	1.901	-	6	564	-	-
Ukupno	10.590	73	77	10.567	52	52

u milijunima HRK	BANKA					
	2016.			2017.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	5.821	76	71	8.451	55	49
Kamatni	529	9	5	934	7	3
Trgovanje devizama	5.292	67	66	7.517	48	49
Derivativi iskazani u knjizi banke	4.924	-	5	2.442	-	3
Kamatni	3.023	-	-	1.878	-	3
Trgovanje devizama	1.901	-	5	564	-	-
Ukupno	10.745	76	76	10.893	55	52

13. Ostala imovina namijenjena trgovanju

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Vlasnički instrumenti	-	-	-	-
Dužnički vrijednosni papiri	-	195	-	195
Države	-	195	-	195
Ostala imovina namijenjena trgovanju	-	195	-	195

Financijska imovina i obveze namijenjene trgovanju iskazuju se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se i jednaka je sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova.

Na dan 31. prosinca 2016. nema financijske imovine namijenjene trgovanju. Na dan 31. prosinca 2017. financijska imovina namijenjena trgovanju predstavlja trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2019. godini i kamatnom stopom od 0,096%

14. Financijska imovina raspoloživa za prodaju

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Vlasnički instrumenti	266	262	123	116
Dužnički vrijednosni papiri	7.566	7.756	7.131	7.352
Države	6.647	7.070	6.212	6.665
Kreditne institucije	378	529	378	530
Ostala financijska društva	322	-	322	-
Nefinancijska društva	219	157	219	157
Financijska imovina – raspoloživa za prodaju	7.832	8.018	7.254	7.468

Dužnički vrijednosni papiri sastoje se od obveznica Republike Hrvatske i trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske denominirani su u kunama i eurima i izdani uz diskont nominalne vrijednosti. Izdaju se uz izvorno dospijeće od 91, 182, 364, 546 i 728 dana.

Tijekom 2016. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise denominirane u kunama s dospijećem od 91 dan bio je 0,42%, za trezorske zapise s dospijećem od 182 dana 0,46%, a za trezorske zapise s dospijećem od 364 dana 1,25%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospijećem od 91 dan iznosio je 0,20%, a s dospijećem od 364 dana iznosio je 0,32%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospijećem od 546 dana iznosi 1,33%.

Tijekom 2017. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise denominirane u kunama s dospijećem od 91 dan bio je 0,20%, za trezorske zapise s dospijećem od 182 dana 0,28%, a za trezorske zapise s dospijećem od 364 dana 0,72%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospijećem od 364 dana iznosio je 0,16%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospijećem od 546 dana iznosi 0,40%.

Obveznice Republike Hrvatske su dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na burzi izdani u kunama, eurima i dolarima s fiksnim prinosom. Obveznice dospijevaju u razdoblju od 2018. do 2023. godine i nose kamatnu stopu od 1,750% do 6,750% godišnje.

Obveznice Republike Poljske su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u dolarima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju 2019. godine i nose kamatnu stopu od 6,375% godišnje. Obveznice Republike Crne Gore su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju 2019. godine i nose kamatnu stopu od 5,375% godišnje. Obveznice Republike Slovačke su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju 2018. godine i nose kamatnu stopu od 1,500% godišnje. Obveznice Sjedinjenih Američkih Država su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u dolarima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju 2018. godine i nose kamatnu stopu od 0,750% do 0,875% godišnje.

14. Financijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Također, u imovini raspoloživoj za prodaju se nalaze obveznice Europske investicijske banke koje dospijevaju 2019. godine i nose kamatnu stopu od 1,250% godišnje te obveznice KfW banke koje dospijevaju 2019. i 2020. godine i nose kamatnu stopu od 1,500% do 1,875% godišnje.

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2019. godini i kamatnom stopom od 0,096% su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinomom, denominirani u eurima.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se koristeći sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova.

Reklasifikacija sa pozicije raspoloživo za prodaju

Grupa je odlučila zadržati 60 milijuna EUR obveznica do njihova dospijeća. Obveznica je također založena kao kolateral do dospijeća. Zbog tog razloga Grupa radi reklasifikaciju iz financijske imovine raspoložive za prodaju u financijsku imovinu koja se drži do dospijeća u iznosu fer vrijednosti od 67 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2014. (nominalna vrijednost 60 milijuna EUR).

Reklasifikacija je napravljena 31. prosinca 2014. po fer vrijednosti na taj dan. Tablica u nastavku prikazuje reklasificiranu financijsku imovinu i njezine knjigovodstvene i fer vrijednosti.

u milijunima HRK	2016.		2017.	
	Reklasificirani iznos	Knjigovodstveni iznos	Fer vrijednost	Fer vrijednost
Dužnički vrijednosni papiri reklasificirani sa raspoloživih za prodaju na držati do dospijeća	508	474	496	464

Tablica u nastavku prikazuje iznos stvarno priznat u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u odnosu na financijsku imovinu prenesenu iz dužničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju.

u milijunima HRK	2016.		2017.	
	Dobit ili gubitak	Ostala sveobuhvatna dobit	Dobit ili gubitak	Ostala sveobuhvatna dobit
Dužnički vrijednosni papiri reklasificirani sa raspoloživih za prodaju na držati do dospijeća				
Kamatni prihod	28	-	28	-
Neto promjena u fer vrijednosti	-	-	-	-
Iznos prenesen iz fer vrijednosti rezerve u dobit ili gubitak	-	(15)	-	(15)
Ukupno	28	(15)	28	(15)

Tablica u nastavku prikazuje iznose koji bi bili priznati da nije došlo do prijenosa.

u milijunima HRK	2016.		2017.	
	Dobit ili gubitak	Ostala sveobuhvatna dobit	Dobit ili gubitak	Ostala sveobuhvatna dobit
Dužnički vrijednosni papiri reklasificirani sa raspoloživih za prodaju na držati do dospijeća				
Kamatni prihod	13	-	13	-
Neto promjena u fer vrijednosti	-	(3)	-	(32)
Iznos prenesen iz fer vrijednosti rezerve u dobit ili gubitak	-	-	-	-
Ukupno	13	(3)	13	(32)

15. Financijska imovina koja se drži do dospijea

GRUPA

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost		Skupni ispravci vrijednosti		Neto knjigovodstvena vrijednost	
	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
Dužnički vrijednosni papiri						
Države	1.502	1.727	(4)	(4)	1.498	1.723
Nefinancijska društva	159	159	(4)	(4)	155	155
Ukupno	1.661	1.886	(8)	(8)	1.653	1.878

BANKA

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost		Skupni ispravci vrijednosti		Neto knjigovodstvena vrijednost	
	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
Dužnički vrijednosni papiri						
Države	983	1.237	(1)	(1)	982	1.236
Nefinancijska društva	159	159	(4)	(4)	155	155
Ukupno	1.142	1.396	(5)	(5)	1.137	1.391

Obveznice Republike Hrvatske koje kotiraju i ne kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u kunama, eurima i dolarima. Dospijevaju u razdoblju od 2018. do 2023. godine i nose kamatnu stopu od 1,750% do 6,750% godišnje. Obveznice Crne Gore koje kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u eurima. Dospijevaju 2020. godine i nose kamatnu stopu od 4,000%.

Obveznice Zagrebačkog holdinga koje kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u kunama. Dospijevaju 2023. godine i nose kamatnu stopu od 3,875%.

Fer vrijednost financijske imovine koja se drži do dospijea za Grupu i Banku je približno za 46 milijuna HRK viša od njezine knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2017. godine (2016.: viša za 51 milijuna HRK).

Ispravci vrijednosti za financijsku imovinu koja se drži do dospijea

GRUPA

u milijunima HRK	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu
						2016.
Skupni ispravci vrijednosti						
Dužnički vrijednosni papiri	(8)	-	-	-	-	(8)
Države	(4)	-	-	-	-	(4)
Nefinancijska društva	(4)	-	-	-	-	(4)
Ukupno	(8)	-	-	-	-	(8)
Skupni ispravci vrijednosti						
Dužnički vrijednosni papiri	(1)	(7)	-	-	-	(8)
Države	(1)	(3)	-	-	-	(4)
Nefinancijska društva	-	(4)	-	-	-	(4)
Ukupno	(1)	(7)	-	-	-	(8)

BANKA

u milijunima HRK	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu
						2016.
Skupni ispravci vrijednosti						
Dužnički vrijednosni papiri	(5)	-	-	-	-	(5)
Države	(1)	-	-	-	-	(1)
Nefinancijska društva	(4)	-	-	-	-	(4)
Ukupno	(5)	-	-	-	-	(5)
Skupni ispravci vrijednosti						
Dužnički vrijednosni papiri	(1)	(4)	-	-	-	(5)
Države	(1)	-	-	-	-	(1)
Nefinancijska društva	-	(4)	-	-	-	(4)
Ukupno	(1)	(4)	-	-	-	(5)

16. Vrijednosni papiri

GRUPA										
Financijska imovina										
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja klijentima i kreditnim institucijama		Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		Raspoloživo za prodaju		Koja se drži do dospijea		Ukupno	
	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
Obveznice i ostali kamatonski vrijednosni papiri	-	-	-	195	7.566	7.756	1.653	1.878	9.219	9.829
Kotirajući	-	-	-	195	7.444	7.566	1.653	1.878	9.097	9.639
Nekotirajući	-	-	-	-	122	190	-	-	122	190
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	245	243	-	-	245	243
Kotirajući	-	-	-	-	206	146	-	-	206	146
Nekotirajući	-	-	-	-	39	97	-	-	39	97
Vlasnički udjeli	-	-	-	-	21	19	-	-	21	19
Ukupno	-	-	-	195	7.832	8.018	1.653	1.878	9.485	10.091

BANKA										
Financijska imovina										
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja klijentima i kreditnim institucijama		Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		Raspoloživo za prodaju		Koja se drži do dospijea		Ukupno	
	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
Obveznice i ostali kamatonski vrijednosni papiri	-	-	-	195	7.131	7.352	1.137	1.391	8.268	8.938
Kotirajući	-	-	-	195	7.009	7.275	1.137	1.391	8.146	8.861
Nekotirajući	-	-	-	-	122	77	-	-	122	77
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	102	97	-	-	102	97
Kotirajući	-	-	-	-	69	8	-	-	69	8
Nekotirajući	-	-	-	-	33	89	-	-	33	89
Vlasnički udjeli	-	-	-	-	21	19	-	-	21	19
Ukupno	-	-	-	195	7.254	7.468	1.137	1.391	8.391	9.054

Investicijski fondovi se vode pod vlasničkim vrijednosnim papirima.

Financijska imovina koja se drži do dospijea uključuje obveznice i ostale kamatonosne vrijednosne papire koji kotiraju na aktivnim tržištima i namjeravaju se držati do dospijea.

Posudba vrijednosnih papira i repo transakcije su prikazane u bilješci 32 Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

17. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija

Kredit i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstve na vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	GRUPA
				Neto knjigovodstve na vrijednost
2017.				
Kredit i predujmovi	5.235	-	(2)	5.233
Središnje banke	3.417	-	(1)	3.416
Kreditne institucije	1.818	-	(1)	1.817
Ukupno	5.235	-	(2)	5.233
2016.				
Kredit i predujmovi	5.332	-	(3)	5.329
Središnje banke	3.132	-	(1)	3.131
Kreditne institucije	2.200	-	(2)	2.198
Ukupno	5.332	-	(3)	5.329

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK					Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	GRUPA		
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja			Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa
	2016.						2017.		
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi	-	(2)	-	2	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	(2)	-	2	-	-	-	-	-
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi	(3)	(15)	-	16	-	-	(2)	-	-
Središnje banke	(1)	-	-	-	-	-	(1)	-	-
Kreditne institucije	(2)	(15)	-	16	-	-	(1)	-	-
Ukupno	(3)	(17)	-	18	-	-	(2)	-	-
	2015.						2016.		
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi	(3)	(17)	-	17	-	-	(3)	-	-
Središnje banke	(2)	-	-	1	-	-	(1)	-	-
Kreditne institucije	(1)	(17)	-	16	-	-	(2)	-	-
Ukupno	(3)	(17)	-	17	-	-	(3)	-	-

17. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija (nastavak)

Kredit i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	BANKA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2017.				
Kredit i predujmovi	5.134	-	(2)	5.132
Središnje banke	3.324	-	(1)	3.323
Kreditne institucije	1.810	-	(1)	1.809
Ukupno	5.134	-	(2)	5.132
2016.				
Kredit i predujmovi	5.322	-	(2)	5.320
Središnje banke	3.132	-	(1)	3.131
Kreditne institucije	2.190	-	(1)	2.189
Ukupno	5.322	-	(2)	5.320

Prema HNB-ovoj Odluci o obveznoj pričuvu, Banka je dužna obračunavati, održavati i izdvajati obveznu pričuvu za izvore sredstava. Primljeni depoziti i krediti, izdani dužnički vrijednosni papiri, hibridni i podređeni instrumenti i ostale financijske obveze osnovica su za obračun obvezne pričuve. Obračunsko razdoblje traje od prvog do posljednjeg dana kalendarskog mjeseca.

Stopa obvezne pričuve iznosi 12%.

Prilikom izračuna, 75% obračunatog deviznog dijela obvezne pričuve uključuje se u obračunati kunski dio obvezne pričuve i izvršava se u kunama.

Postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuve na posebni račun kod HNB-a iznosi 70%, dok se preostali dio od 30% održava prosječnim dnevnim stanjem na računu za namiru i na obračunskom računu u NKS-u. Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 0%, dok se održavanje provodi kroz prosječna dnevna stanja likvidnih deviznih potraživanja od država članica OECD i kreditnih institucija u zemljama OECD-a (uz kriterij najnižeg rejtinga definiranog od strane HNB-a), sredstva na vlastitim deviznim računima za namiru kod HNB-a te stranu gotovinu i čekove koji glase na stranu valutu.

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	BANKA								
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa
	2016.				2017.				
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi	-	(2)	-	2	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	(2)	-	2	-	-	-	-	-
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi	(2)	(15)	-	15	-	-	(2)	-	-
Središnje banke	(1)	-	-	-	-	-	(1)	-	-
Kreditne institucije	(1)	(15)	-	15	-	-	(1)	-	-
Ukupno	(2)	(17)	-	17	-	-	(2)	-	-
	2015.				2016.				
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi	(3)	(17)	-	18	-	-	(2)	-	-
Središnje banke	(2)	-	-	1	-	-	(1)	-	-
Kreditne institucije	(1)	(17)	-	17	-	-	(1)	-	-
Ukupno	(3)	(17)	-	18	-	-	(2)	-	-

18. Krediti i potraživanja od klijenata

Kredit i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2017.				
Kredit i potraživanja od klijenata	47.432	(3.645)	(490)	43.297
Države	7.933	-	(25)	7.908
Ostala financijska društva	801	(3)	(3)	795
Nefinancijska društva	18.319	(2.385)	(276)	15.658
Kućanstva	20.379	(1.257)	(186)	18.936
Ukupno	47.432	(3.645)	(490)	43.297
2016.				
Kredit i potraživanja od klijenata	47.511	(3.376)	(479)	43.656
Države	10.357	(1)	(27)	10.329
Ostala financijska društva	471	(7)	(3)	461
Nefinancijska društva	17.099	(2.005)	(268)	14.826
Kućanstva	19.584	(1.363)	(181)	18.040
Ukupno	47.511	(3.376)	(479)	43.656

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA								
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjениh kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodnih iznosa
	2016.						2017.		
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(3.376)	(1.854)	634	866	69	16	(3.645)	140	(7)
Države	(1)	-	-	1	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	(7)	(52)	51	5	-	-	(3)	-	-
Nefinancijska društva	(2.005)	(1.327)	389	504	30	24	(2.385)	39	(2)
Kućanstva	(1.363)	(475)	194	356	39	(8)	(1.257)	101	(5)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(479)	(669)	-	662	-	(4)	(490)	-	-
Države	(27)	(8)	-	10	-	-	(25)	-	-
Ostala financijska društva	(3)	(14)	-	14	-	-	(3)	-	-
Nefinancijska društva	(268)	(365)	-	360	-	(3)	(276)	-	-
Kućanstva	(181)	(282)	-	278	-	(1)	(186)	-	-
Ukupno	(3.855)	(2.523)	634	1.528	69	12	(4.135)	140	(7)
	2015.						2016.		
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(4.844)	(1.431)	1.838	928	95	38	(3.376)	162	(6)
Države	-	(1)	-	-	-	-	(1)	-	-
Ostala financijska društva	(2)	(7)	1	1	-	-	(7)	-	-
Nefinancijska društva	(2.941)	(849)	1.276	434	52	23	(2.005)	58	(2)
Kućanstva	(1.901)	(574)	561	493	43	15	(1.363)	104	(4)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(468)	(707)	-	697	-	(1)	(479)	-	-
Države	(25)	(11)	-	9	-	-	(27)	-	-
Ostala financijska društva	(6)	(41)	-	43	-	1	(3)	-	-
Nefinancijska društva	(267)	(346)	-	347	-	(2)	(268)	-	-
Kućanstva	(170)	(309)	-	298	-	-	(181)	-	-
Ukupno	(5.312)	(2.138)	1.838	1.625	95	37	(3.855)	162	(6)

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

18. Krediti i potraživanja od klijenata (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	BANKA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2017.				
Kredit i potraživanja od klijenata	39.626	(2.746)	(368)	36.512
Države	7.647	-	(23)	7.624
Ostala financijska društva	1.155	(2)	(2)	1.151
Nefinancijska društva	14.354	(1.782)	(244)	12.328
Kućanstva	16.470	(962)	(99)	15.409
Ukupno	39.626	(2.746)	(368)	36.512
2016.				
Kredit i potraživanja od klijenata	39.390	(2.787)	(349)	36.254
Države	9.657	-	(26)	9.631
Ostala financijska društva	1.042	(2)	(5)	1.035
Nefinancijska društva	12.818	(1.803)	(218)	10.797
Kućanstva	15.873	(982)	(100)	14.791
Ukupno	39.390	(2.787)	(349)	36.254

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	BANKA									
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa	
2016.					2017.					
Pojedinačni ispravci vrijednosti										
Kredit i potraživanja od klijenata	(2.787)	(1.050)	452	544	64	31	(2.746)	94	(5)	
Države	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ostala financijska društva	(2)	-	-	-	-	-	(2)	-	-	
Nefinancijska društva	(1.803)	(666)	340	298	28	21	(1.782)	34	(2)	
Kućanstva	(982)	(384)	112	246	36	10	(962)	60	(3)	
Skupni ispravci vrijednosti										
Kredit i potraživanja od klijenata	(349)	(525)	-	506	-	-	(368)	-	-	
Države	(26)	(6)	-	9	-	-	(23)	-	-	
Ostala financijska društva	(5)	(15)	-	18	-	-	(2)	-	-	
Nefinancijska društva	(218)	(286)	-	260	-	-	(244)	-	-	
Kućanstva	(100)	(218)	-	219	-	-	(99)	-	-	
Ukupno	(3.136)	(1.575)	452	1.050	64	31	(3.114)	94	(5)	
2015.					2016.					
Pojedinačni ispravci vrijednosti										
Kredit i potraživanja od klijenata	(3.999)	(1.254)	1.561	778	92	35	(2.787)	110	(4)	
Države	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ostala financijska društva	(2)	(1)	1	-	-	-	(2)	-	-	
Nefinancijska društva	(2.621)	(812)	1.150	406	51	23	(1.803)	52	(2)	
Kućanstva	(1.376)	(441)	410	372	41	12	(982)	58	(2)	
Skupni ispravci vrijednosti										
Kredit i potraživanja od klijenata	(360)	(561)	-	571	-	1	(349)	-	-	
Države	(23)	(11)	-	8	-	-	(26)	-	-	
Ostala financijska društva	(5)	(46)	-	45	-	1	(5)	-	-	
Nefinancijska društva	(214)	(259)	-	255	-	-	(218)	-	-	
Kućanstva	(118)	(245)	-	263	-	-	(100)	-	-	
Ukupno	(4.359)	(1.815)	1.561	1.349	92	36	(3.136)	110	(4)	

19. Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Podružnice u milijunima HRK	Glavna djelatnost	Vlasništvo %		Udio Grupe u neto imovini		Trošak ulaganja minus umanjeње vrijednosti	
		2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
Erste Nekretnine d.o.o.	Poslovanje nekretninama	100%	100%	4	5	1	1
Erste Factoring d.o.o.	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	74,996%	74,996%	394	23	38	17
Erste Card Club d.o.o.	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	829	907	703	703
Izbor Nekretnina d.o.o.	Upravljanje nekretninama i najam	100%	100%	40	40	39	39
Erste Bank A.D., Podgorica	Kreditna institucija	100%	100%	454	512	100	100
Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o.	Leasing društvo	50%	50%	271	299	89	89
Erste Group IT HR d.o.o.	IT inženjering	80%	80%	5	7	2	2
Izravna kontrola				1.997	1.793	972	951
Erste Card d.o.o. Slovenia	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	16	18	24	24
Diners Club International Mak d.o.o.e.l.	Financijsko posredovanje i usluge	-	100%	-	(3)	-	7
Neizravna kontrola				16	15	24	31
Ukupno podružnice:				2.013	1.808	996	982

Sljedeće podružnice imaju nematerijalni nekontrolirajući interes:

- Erste Factoring (25,004%)
- Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o. (50%)
- Erste Group IT HR d.o.o. (20%)

Grupa nema značajnih ograničenja na svoju sposobnost pristupa ili korištenja svoje imovine i podmirenja svojih obveza, osim onih koje proizlaze iz nadzornog okvira unutar kojeg djeluju podružnice banke. Nadzorni okviri zahtijevaju podružnice banke da održavaju određenu razinu regulatornog kapitala i likvidne imovine, ograničavaju svoju izloženost prema ostalim dijelovima Grupe te budu u skladu s drugim omjerima.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja u ovisna društva u iznosu 28 milijuna HRK priznat je tijekom 2017. godine i dodatnih 53 milijuna HRK tijekom 2016. Umanjenje vrijednosti u 2017. je raspoređeno na ulaganje u Erste Factoring d.o.o. u iznosu 21 milijun HRK i na Diners Club International Mak d.o.o.e.l. u iznosu 7 milijuna HRK. U 2016. umanjeње vrijednosti je raspoređeno na ulaganje u Erste Card Club d.o.o.

Pridružena društva u milijunima HRK	S Immorent Zeta d.o.o.		Immokor Buzin d.o.o.		Erste d.o.o.	
	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
Zemlja osnivanja društva	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska
Mjesto poslovanja	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska
Glavna djelatnost	Poslovanje nekretninama		Poslovanje nekretninama		Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	
Vlasništvo %	49%	49%	49%	-	45,86%	45,86%
MSFI klasifikacija	Pridruženo društvo		Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo
Izveštajna valuta	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK
Primljena dividenda	-	-	-	-	10	9
Gubitak od umanjenja vrijednosti (kumulativno)	-	12	34	52	-	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti (za izvještajnu godinu)	-	12	-	18	-	-

Ključne financijske informacije ulagača za izvještajnu godinu (kao za izvještajni završetak godine)						
Financijska imovina	1	-	2	-	102	106
Ostala imovina	1	1	36	-	14	13
Financijske obveze	(25)	(1)	(83)	-	-	-
Ostale obveze	-	-	-	-	(7)	(9)
Prihod	1	-	1	-	64	70
Trošak	(7)	-	(35)	-	(43)	(46)
Trošak ulaganja	-	-	-	-	38	38
Usklada neto imovine ulagača i knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog ulaganja	-	-	-	-	21	22
Neto imovina koja pripada Grupi	-	-	-	-	59	60

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

20. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

A) NABAVNA VRIJEDNOST

GRUPA						
Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	765	310	163	929	2.167	33
Povećanja (+)	109	24	43	227	403	40
Prodaja i rashod (-)	(26)	(24)	(25)	(254)	(329)	-
Stjecanje ovisnih društava (+)	-	1	110	-	111	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	848	311	291	902	2.352	73
Povećanja (+)	32	42	54	117	245	2
Prodaja i rashod (-)	(1)	(27)	(43)	(297)	(368)	(16)
Stjecanje ovisnih društava (+)	4	2	2	-	8	-
Reklasifikacija (+/-)	(10)	(1)	2	(2)	(11)	11
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	873	327	306	720	2.226	70

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

GRUPA						
Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	(235)	(235)	(124)	(352)	(946)	(13)
Amortizacija (-)	(16)	(20)	(27)	(146)	(209)	(1)
Prodaja i rashod (+)	10	14	19	143	186	-
Stjecanje ovisnih društava(-)	-	-	(77)	-	(77)	-
Reklasifikacija (+/-)	-	(1)	4	-	3	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	(241)	(242)	(205)	(355)	(1.043)	(14)
Amortizacija (-)	(17)	(21)	(32)	(120)	(190)	(2)
Prodaja i rashod (+)	-	25	43	204	272	-
Stjecanje ovisnih društava(-)	(1)	(1)	(2)	-	(4)	-
Reklasifikacija (+/-)	1	-	-	-	1	(1)
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	(258)	(239)	(196)	(271)	(964)	(17)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

GRUPA						
Nekretnine i oprema						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	607	69	86	547	1,309	59
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	615	88	110	449	1,262	53

20. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

A) NABAVNA VRIJEDNOST

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	688	261	82	-	1.031	30
Povećanja (+)	7	18	19	-	44	19
Prodaja i rashod (-)	-	(19)	(13)	-	(32)	-
Reklasifikacija (+/-)	-	1	(1)	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	695	261	87	-	1.043	49
Povećanja (+)	11	29	35	-	75	-
Prodaja i rashod (-)	(2)	(19)	(18)	-	(39)	(15)
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	704	271	104	-	1.079	34

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	(208)	(201)	(77)	-	(486)	(12)
Amortizacija (-)	(15)	(15)	(3)	-	(33)	(1)
Prodaja i rashod (+)	-	11	13	-	24	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	(223)	(205)	(67)	-	(495)	(13)
Amortizacija (-)	(15)	(16)	(7)	-	(38)	(1)
Prodaja i rashod (+)	1	17	19	-	37	-
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	(237)	(204)	(55)	-	(496)	(14)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	472	56	20	-	548	36
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	467	67	49	-	583	20

Knjigovodstvena vrijednost troškova priznatih kao materijalna imovina tijekom njezine izgradnje u 2017. godini iznosi 19 milijuna HRK za Grupu i Banku (2016.: 103 milijuna HRK i 11 milijuna HRK za Grupu i Banku). Ugovorne obveze za kupnju materijalne imovine na 31. prosinac 2017. iznose 4 milijuna HRK za Grupu i Banku (2016.: 9 milijuna HRK za Grupu i 8 milijuna HRK za Banku).

Materijalna imovina pod operativnim najmom Erste Leasing-a iznosila je 451 milijuna HRK na 31. prosinac 2017. (2016.: 547 milijuna HRK).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

21. Nematerijalna imovina

A) NABAVNA VRIJEDNOST

GRUPA					
Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	603	181	213	92	1.089
Povećanja (+)	-	-	55	10	65
Prodaja i rashod (-)	-	-	(4)	(19)	(23)
Stjecanje ovisnih društava (+)	-	-	31	3	34
Reklasifikacija (+/-)	-	-	(46)	58	12
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	603	181	249	144	1.177
Povećanja (+)	4	-	20	26	50
Prodaja i rashod (-)	-	-	(1)	(9)	(10)
Stjecanje ovisnih društava (+)	-	-	-	2	2
Reklasifikacija (+/-)	-	-	(51)	51	-
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	607	181	217	214	1.219

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

GRUPA					
Ispravak vrijednosti					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	(334)	(181)	(109)	(56)	(680)
Amortizacija (-)	-	-	(14)	(12)	(26)
Prodaja i rashod (+)	-	-	8	1	9
Stjecanje ovisnih društava (-)	-	-	(19)	(3)	(22)
Umanjenje vrijednosti (-)	(53)	-	-	-	(53)
Reklasifikacija (+/-)	-	-	28	(43)	(15)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	(387)	(181)	(106)	(113)	(787)
Amortizacija (-)	-	-	(19)	(17)	(36)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	2	2
Stjecanje ovisnih društava (-)	-	-	-	(1)	(1)
Umanjenje vrijednosti (-)	(4)	-	-	-	(4)
Reklasifikacija (+/-)	-	-	17	(17)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	(391)	(181)	(108)	(146)	(826)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

GRUPA					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	216	-	143	31	390
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	216	-	109	68	393

Goodwill i lista klijenata se u cijelosti odnose na Erste Card Club d.o.o. U 2017. godini Erste Card Club d.o.o. je stekao novo ovisno društvo Diners Club International MAK d.o.o.e.l. gdje je početno priznat goodwill u iznosu 4 milijuna HRK za koji je provedeno 100% umanjenje vrijednosti u 2017. godini.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

21. Nematerijalna imovina (nastavak)

A) NABAVNA VRIJEDNOST

					BANKA
Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	-	-	120	81	201
Povećanja (+)	-	-	41	5	46
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(1)	(1)
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	-	-	161	85	246
Povećanja (+)	-	-	11	9	20
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	-	-	172	94	266

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

					BANKA
Ispravak vrijednosti					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	-	-	(61)	(68)	(129)
Amortizacija (-)	-	-	(5)	(3)	(8)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	1	1
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	-	-	(66)	(70)	(136)
Amortizacija (-)	-	-	(16)	(3)	(19)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	-	-	(82)	(73)	(155)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

					BANKA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	-	-	95	15	110
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	-	-	90	21	111

Softver stupac odnosi se na temeljni bankarski sustav. Povećanje u 2016. odnosi se na optimizaciju i unapređenje postojećeg temeljnog informatičkog sustava Banke.

21. Nematerijalna imovina (nastavak)

Goodwill

Procjena umanjena vrijednosti goodwilla za 2017. i 2016. godinu za ovisno društvo Erste Card Club d.o.o. (jedinica koja generira novac).

Za te svrhe koristili smo metodu diskontiranog novčanog tijeka koja se temelji na budžetiranim iznosima Erste Card Club d.o.o. za razdoblje od 2017. do 2022. Diskontna stopa za utvrđivanje vrijednosti u upotrebi bila je 12,56% (2016.: 12,88%).

Erste Card Club d.o.o. predviđa stabilan i umjeren rast operativnih prihoda/profita u narednih 5 godina, ali Uprava razdoblje nakon 2022. godine smatra izuzetno izazovnim. Niske stope makroekonomskog rasta i nizak indeks potrošačkih cijena (CPI), povećani regulatorni zahtjevi, razvoj novih tehnologija zajedno sa digitalizacijom koja predstavlja visok izazov u kartičnom poslovanju i nova strana konkurencija utjecat će na profitabilnost u kartičnom poslovanju nakon 2022. godine. Zbog tih očekivanja Uprava je smanjila procjenu dugoročnog rasta što je rezultiralo umanjnjem vrijednosti ulaganja u podružnicu i umanjnjem vrijednosti goodwilla Erste Card Club-a d.o.o. u konsolidiranim financijskim izvješćima u iznosu od 53 milijuna HRK u 2016. U 2017. godini nije utvrđen gubitak od umanjena vrijednosti za Erste Card Club d.o.o.

Sljedeća tablica prikazuje analizu osjetljivosti nadoknadive vrijednosti ovisno o ulaganju u Erste Card Club d.o.o. za 2017. i 2016. prema glavnim varijablama (dugoročna stopa rasta, beta faktor i nerizična stopa):

2017.	Nerizična stopa		
Beta faktor	0,3%	1,3%	2,3%
0,8	1.641	1.497	1.381
1,1	1.371	1.278	1.201
1,4	1.194	1.129	1.074

2017.	Nerizična stopa		
Dugoročna stopa rasta	0,3%	1,3%	2,3%
2%	1.339	1.253	1.181
3%	1.374	1.278	1.199
4%	1.420	1.309	1.220

Iznos za koji nadoknadi iznos prelazi knjigovodstveni iznos u 2017. godini za Erste Card Club d.o.o. iznosi 175 milijuna kuna.

2016.	Nerizična stopa		
Beta faktor	(0,1)%	0,9%	1,9%
0,8	1.268	1.172	1.094
1,1	1.087	1.024	971
1,4	966	921	881

2016.	Nerizična stopa		
Dugoročna stopa rasta	(0,1)%	0,9%	1,9%
1,9%	1.076	1.017	967
2,9%	1.089	1.024	970
3,9%	1.105	1.033	975

22. Porezna imovina i obveze

					GRUPA		
					Neto promjena 2017.		
u milijunima HRK	Porezna imovina 2016.	Porezna imovina 2017.	Porezne obveze 2016.	Porezne obveze 2017.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:							
Kreditni i predumovi kreditnim institucijama i klijentima	133	187	-	-	54	54	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	(56)	(54)	2	(2)	4
Nekretnine i oprema	1	1	-	(1)	(1)	(1)	-
Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	76	82	-	-	6	6	-
Dugoročna rezerviranja za zaposlene	1	1	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije	2	2	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubici	1	-	-	-	(1)	(1)	-
Liste klijenata i marka	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	61	14	(2)	-	(45)	(45)	-
Učinak netiranja bruto odgođenog poreza	(56)	(53)	56	53	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	219	234	(2)	(2)	15	11	4
Tekući porezi	30	17	(12)	(139)			
Ukupno porezi	249	251	(14)	(141)			

					BANKA		
					Neto promjena 2017.		
u milijunima HRK	Porezna imovina 2016.	Porezna imovina 2017.	Porezne obveze 2016.	Porezne obveze 2017.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:							
Kreditni i predumovi kreditnim institucijama i klijentima	133	21	-	-	(4)	(4)	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	(50)	(47)	3	(1)	4
Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	76	74	-	-	(2)	(2)	-
Dugoročna rezerviranja za zaposlene	-	1	-	-	1	1	-
Ostale rezervacije	1	1	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubici	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	38	38	-	-	-	-	-
Učinak netiranja bruto odgođenog poreza	(50)	(47)	50	47	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	90	88	-	-	(2)	(6)	4
Tekući porezi	10	-	-	(132)			
Ukupno porezi	100	88	-	(132)			

Odgođeni porezi odražavaju neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza iskazanih u svrhu financijskog izvještavanja i iznosa koji se primjenjuju u porezne svrhe. Privremene razlike na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine uglavnom se odnose na različite metode priznavanja prihoda i rashoda, kao i uknjižene vrijednosti određenih stavki imovine.

23. Ostala imovina

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Uplaćeni predujmovi i prihod budućeg razdoblja	58	19	39	7
<i>Umanjenje za ispravak vrijednosti</i>	(16)	-	(9)	-
Zalihe	620	561	587	527
<i>Vrijednosno usklađenje zaliha</i>	(112)	(97)	(90)	(75)
Ostala imovina	57	111	10	33
Ostala imovina	607	594	537	492

Kretanje umanjenja za ispravak vrijednosti ostale imovine prikazano je u nastavku:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Stanje na 1. siječanj	14	-	9	-
Naplata prethodno priznatih ispravaka vrijednosti	(3)	-	(3)	-
Novi ispravci vrijednosti	9	-	6	-
Otpisano	(4)	-	(3)	-
Stanje na 31. prosinac	16	-	9	-

U 2017. godini Banka i Grupa su napravili reklasifikaciju naknada iz Ostale imovine na Kredite i potraživanja. U retku zalihe Grupa prikazuje kolaterale preuzete u zamjenu za nenaplativa potraživanja koje Grupa ima namjeru prodati u narednim godinama.

U 2017. godini Grupa i Banka priznaju umanjenje vrijednosti zaliha u iznosu 9 milijuna HRK (2016.: 88 milijuna HRK) i 4 milijuna HRK (2016.: 82 milijuna HRK).

24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku

Depoziti banaka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Prekonoćni depoziti	192	624	235	732
Oročeni depoziti	10.362	9.086	5.044	4.381
Podređeni kredit	1.062	1.281	1.062	1.281
Repo ugovori	36	34	-	-
Depoziti od banaka	11.652	11.025	6.341	6.394

24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku (nastavak)

Depoziti od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Prekonoćni depoziti	15.876	19.599	15.005	18.393
Štedni depoziti	2.521	1.554	2.521	1.554
Ostala financijska društva	467	4	467	4
Nefinancijska društva	678	431	678	431
Kućanstva	1.376	1.119	1.376	1.119
Transakcijski računi	13.355	18.045	12.484	16.839
Države	649	604	635	596
Ostala financijska društva	231	1.003	509	1.259
Nefinancijska društva	5.322	6.670	4.898	6.210
Kućanstva	7.153	9.768	6.442	8.774
Oročeni depoziti	26.663	24.618	25.509	23.757
Depoziti s ugovorenim dospijecom	26.490	24.460	25.335	23.599
Štedni depoziti	23.400	21.520	23.054	21.348
Ostala financijska društva	1.090	1.032	1.431	1.494
Nefinancijska društva	1.779	1.929	1.782	1.933
Kućanstva	20.531	18.559	19.841	17.921
Transakcijski računi	3.090	2.940	2.281	2.251
Države	2.457	2.409	2.281	2.251
Ostala financijska društva	48	62	-	-
Nefinancijska društva	581	465	-	-
Kućanstva	4	4	-	-
Depoziti otkupivi uz najavu	173	158	174	158
Države	4	3	4	3
Ostala financijska društva	2	1	2	1
Nefinancijska društva	130	105	130	105
Kućanstva	37	49	38	49
Repo ugovori	784	157	784	157
Ostala financijska društva	-	-	-	-
Nefinancijska društva	784	157	784	157
Depoziti od klijenata	43.323	44.374	41.298	42.307
Države	3.110	3.016	2.920	2.850
Ostala financijska društva	1.838	2.102	2.409	2.758
Nefinancijska društva	9.274	9.757	8.272	8.836
Kućanstva	29.101	29.499	27.697	27.863
Ostale financijske obveze	788	857	157	158

Izdani dužnički vrijednosni papiri

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Podređene obveze	622	-	622	-
Podređena izdanja	622	-	622	-
Ostali izdani dužnički vrijednosni papiri	302	376	302	376
Obveznice	302	376	302	376
Izdani dužnički vrijednosni papiri	924	376	924	376

24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku (nastavak)

Na 31. prosinca 2017. dugoročno zaduženje Banke iznosilo je 1.025 milijuna EUR što je za 166 milijuna EUR manje u odnosu na 31. prosinca 2016. Zaduzenje na domaćem tržištu iznosi 335 milijuna EUR od čega se 285 milijuna EUR odnosi na zaduzenje od Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) te 50 milijuna EUR na izdanu senior obveznicu. Zaduzenje od stranih banaka iznosilo je 690 milijuna EUR od čega se 387 milijuna EUR odnosi na unutar-grupno zaduzenje, 170 milijuna EUR na podređene kredite te 133 milijuna EUR na zaduzenje od stranih razvojnih banaka.

Povrat podređenih instrumenata u slučaju stečaja ili likvidacije moguć je tek nakon izvršenja svih obveza Grupe prema ostalim deponentima i kreditorima. Podređeni instrumenti uključeni su u dopunski kapital Grupe. Iznos iskorišten za dopunski kapital nema značajan utjecaj na adekvatnost kapitala Banke.

Svrha primljenog podređenog duga i izdanih podređenih obveznica je stvaranje podređenih instrumenata propisanih odgovarajućom Uredbom (EU) 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013.

Banka i Grupa nisu imali nikakva neispunjenja obveza po glavnici i kamatama ili kakva druga kršenja u odnosu na svoje podređene obveze tijekom 2017. i 2016.

25. Rezervacije

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Dugoročne rezervacije za zaposlenike	14	15	9	9
Pravni postupci u tijeku	69	89	62	68
Rezervacije za preuzete obveze i jamstva	161	150	129	122
Ostale rezervacije	16	13	16	13
Rezervacije	260	267	216	212

U redovitom poslovanju, Grupa i Banka podliježu pravnim radnjama i žalbama. Uprava smatra da krajnja obveza neće premašiti iznos rezerviranja priznat na datum izvještavanja.

a) Dugoročne rezervacije za zaposlenike

u milijunima HRK	GRUPA		
	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2015.	6	8	14
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) priznati kao prihod	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2016.	6	8	14
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) priznati kao prihod	-	1	1
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2017.	6	9	15

25. Rezervacije (nastavak)

			BANKA
u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2015.	3	6	9
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) priznati kao prihod	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2016.	3	6	9
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) priznati kao prihod	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2017.	3	6	9

Aktuarske pretpostavke

Aktuarski izračun otpremnina i jubilarnih nagrada temelji se na sljedećim pretpostavkama:

u %	2016.	2017.
Kamatna stopa	3,54	3,15
Očekivano povećanje otpremnina	6,02	6,02

Očekivana dob za odlazak u mirovinu za svakog se zaposlenika računa individualno na temelju trenutne starosti i prosječne starosti odlaska u mirovinu, koja je za muškarce 61, a za žene 60.

Obveze su izračunate u skladu s tablicama smrtnosti pod nazivom Tablice smrtnosti za Republiku Hrvatsku 2010.-2012. objavljenih od strane Državnog zavoda za statistiku.

Analiza osjetljivosti za ključne pretpostavke

Sljedeća tablica prikazuje razumno moguće promjene pojedinih parametara i njihov utjecaj na obveze po primanjima poslije prestanka zaposlenja za 2017. godinu.

u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
Promjena diskontne stope + 1,0 %	3	6	9
Promjena diskontne stope - 1,0 %	3	7	10

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

25. Rezervacije (nastavak)

Utjecaj na novčani tok

U sljedećoj tablici prikazuju se primanja koje će se isplatiti po definiranim planovima u svakom od navedenih razdoblja:

u milijunima EUR	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
2018.	-	1	1
2019.	-	-	-
2020.	-	1	1
2021.	-	-	-
2022.	-	-	-
2023.-2027.	-	2	2

Trajanje

Sljedeća tablica prikazuje ponderirano prosječno trajanje definiranih obveza po primanjima zaposlenih u odnosu na plan za 2017. godinu:

u godinama	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
Trajanje	19,70	12,60	15,83

b) Ostale rezervacije (osim dugoročnih rezervacija za zaposlene)

Ostale rezervacije 2017.

GRUPA						
u milijunima HRK	2016.	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2017.
Rezervacije za preuzete obveze i jamstva	161	261	-	(272)	-	150
Pravni postupci u tijeku	69	26	(1)	(5)	-	89
Ostale rezervacije	16	-	(3)	-	-	13
Ukupno	246	287	(4)	(277)	-	252

BANKA						
u milijunima HRK	2016.	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2017.
Rezervacije za preuzete obveze i jamstva	129	247	-	(255)	1	122
Pravni postupci u tijeku	62	11	(1)	(3)	(1)	68
Ostale rezervacije	16	-	(3)	-	-	13
Ukupno	207	258	(4)	(258)	-	203

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

25. Rezervacije (nastavak)

Ostale rezervacije 2016.

							GRUPA
u milijunima HRK	2015.	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2016.	
Rezervacije za preuzete obveze i jamstva	116	297	-	(252)	-	161	
Pravni postupci u tijeku	122	13	(10)	(56)	-	69	
Ostale rezervacije	917	39	(924)	(16)	-	16	
Rezervacije za konverziju kredita	906	-	(874)	(16)	-	16	
Ostale rezervacije	11	39	(50)	-	-	-	
Ukupno	1.155	349	(934)	(324)	-	246	

							BANKA
u milijunima HRK	2015.	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2016.	
Rezervacije za preuzete obveze i jamstva	90	282	-	(243)	-	129	
Pravni postupci u tijeku	95	13	(7)	(39)	-	62	
Ostale rezervacije	917	39	(924)	(16)	-	16	
Rezervacije za konverziju kredita	906	-	(874)	(16)	-	16	
Ostale rezervacije	11	39	(50)	-	-	-	
Ukupno	1.102	334	(931)	(298)	-	207	

26. Ostale obveze

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Obveze u obračunu po danim kreditima	155	163	148	156
Obveze s osnove plaća i bonusa	173	167	130	135
Odgođeni prihodi i obračunati troškovi naknada	100	95	7	5
Obveze prema Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga	21	21	17	18
Ostale obveze	129	181	76	119
Ostale obveze	578	627	378	433

27. Ukupni kapital

Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine dionički kapital Banke sastoji se od 16.984.175 redovnih dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 HRK. Sve redovne dionice imaju isti status i daju pravo na jedan glas.

Kapitalne rezerve i kapitalna dobit

Raspodjeljive i neraspodjeljive rezerve Banke utvrđene su u skladu s propisima Hrvatske narodne banke. Na dan 31. prosinca 2017. godine Banka je statutarne i zakonske rezerve iskazala kao neraspodjeljive u iznosu 85 milijuna HRK (85 milijuna HRK na dan 31. prosinca 2016.)

Kapitalna dobit na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine iznosila je 1.802 milijuna HRK.

Dividende

Dividendu za 2017. godinu moraju odobriti dioničari na godišnjoj Glavnoj skupštini koja se ne održava do datuma izdavanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Za 2016. godinu Banka je objavila dividendu od 12,87 HRK po dionici (ukupan iznos 219 milijuna HRK).

28. Izvještavanje poslovnih segmenata

Segmentacija poslovanja

Izvještavanje po segmentima sastoji se od četiri operativna segmenta koji reflektiraju strukturu upravljanja Erste Grupom.

Erste grupa - poslovni segmenti i poslovne linije										
EBC operativni segmenti	Građanstvo	Gospodarstvo					ALM/LCC	Financijska tržišta		
EBC poslovne linije	Građanstvo	Malo i srednje poduzetništvo	Javni sektor	Lokalni korporativni klijenti	Komercijalno financiranje nekretnina	Veliki korporativni klijenti	ALM/LCC	FREE CAPITAL	Trgovanje i tržišne usluge	Financijske institucije

Građanstvo

Segment Građanstva predstavlja poslovne aktivnosti koje su u odgovornosti prodajne mreže Građanstva. Ciljani klijenti su najčešće fizičke osobe, obrtnici i slobodna zanimanja. Poslovanjem Građanstva upravlja se uglavnom u Banci u suradnji sa povezanim društvima Erste Grupe kao što su leasing i asset management društva sa naglaskom na kreditnim proizvodima, investicijskim proizvodima, tekućim računima, štednim proizvodima, kreditnim karticama, te uključuje i cross selling proizvoda kao npr. leasing, osiguranja, stambene štedionice.

Gospodarstvo

Segment Gospodarstva obuhvaća poslovanje s pravnim osobama različitih veličina prometa, te s klijentima javnog sektora.

Malo i srednje poduzetništvo

Klijenti koji su u nadležnosti lokalne komercijalne mreže Segmenta Gospodarstva, a najvećim dijelom se radi o poduzećima sa godišnjim prometom od 7,5 milijuna HRK do 375 milijuna HRK.

Javni sektor

Sastoji se od tri osnovne kategorije klijenata: javni sektor, javna poduzeća i neprofitne organizacije.

Javni sektor uključuje slijedeće kategorije klijenata: ministarstva, državno financirani fondovi i agencije, neprofitni subjekti osnovani od središnje države ili pod kontrolom središnje države, regionalne vlade i organizacije financirane od strane njih, gradske uprave, javno zdravstvo i osiguravajuća društva. Općenito javni sektor ne uključuje banke i nebankovne financijske institucije, mirovinske fondove, agencije za izdavanje obveznica (uključujući državne dužničke agencije), te poduzeća koja upravljaju portfeljem - koja su dio segmenta Financijskih tržišta.

Javna poduzeća uključuju sva nefinancijska državna poduzeća i korporacije sa više od 50% vlasništva države ili regionalnih vlada ili općina, isključujući poduzeća koja kotiraju na burzi.

Neprofitni sektor sadrži slijedeća privatna neprofitna poduzeća: središnja crkvena tijela, državni radnički sindikati, političke stranke i organizacije od državne važnosti, privatne škole i humanitarne organizacije.

Lokalni korporativni klijenti (LLC)

Klijenti sa konsolidiranim godišnjim prometom većim od 375 milijuna HRK, a koji nisu definirani kao Veliki Korporativni klijenti (GLC), odnosno ne nalaze se na listi GLC klijenata.

Komercijalno financiranje nekretnina

Uključuje investitore u nekretnine u svrhu ostvarenja prihoda od najma od pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina, graditelje pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina u svrhu ostvarivanja kapitalne dobiti kroz prodaju, zatim klijente koji pružaju usluge upravljanja imovinom, građevinske usluge, te koji ulažu vlastite nekretnine za poslovne svrhe.

28. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

Veliki Korporativni klijenti (GLC)

Klijenti/grupe klijenata sa značajnim djelovanjem na glavnom tržištu/proširenom glavnom tržištu Erste Grupe sa konsolidiranim godišnjim prometom od najmanje 3,7 milijardi HRK. GLC klijenti se nalaze na Grupnoj GLC listi klijenata, a koji su pod nadležnosti Grupnog GLC-a. GLC se općenito sastoji od slijedećih tipova klijenata: klijenti u regiji koji imaju godišnji promet iznad 3,7 milijardi HRK, klijenti sa godišnjim prometom ispod 3,7 milijardi HRK u slučaju multinacionalnih poduzeća ili snažne potrebe klijenta za uslugama na tržištu kapitala, poduzeća u državnom vlasništvu koja kotiraju ili potencijalno kotiraju na burzi, financijska sponzorstva (npr. Privatni dionički fondovi), učešća (u slučaju većinskih udjela) financijskih sponzora će biti grupirana sa financijskim sponzorom i upravljana od strane GLC-a. Međunarodne grupacije sa sjedištima izvan proširenog glavnog tržišta, te koje imaju godišnji konsolidirani promet iznad 3,7 milijardi HRK, su segmentirane kao GLC klijenti samo ako je Erste Grupa u poslovnom odnosu sa sjedištem međunarodne grupacije.

Asset Liability Management (ALM) i Local Corporate Center (LCC)

Uključuje upravljanje aktivom i pasivom, uzimajući u obzir novčane tokove, troškove izvora sredstava i povrata na investicije radi određivanja optimalnog odnosa rizika, povrata i likvidnosti. Dodatno brinu o izvorima financiranja, hedging aktivnostima, investiranju u vrijednosnice (ali ne u svrhu trgovanja), upravljanju izdanim obveznicama i upravljanju FX pozicijom.

Segment uključuje preostali rezultat tzv. Local Corporate Centra koji sadrži sporedne bankovne poslove, unutargrupne eliminacije, primljene dividende, te općenito bilančne pozicije koje nisu vezane uz poslovanje sa klijentima (npr. materijalna imovina, nematerijalna imovina) odnosno koje nije moguće alocirati na poslovne segmente, te sve pozicije računa dobiti i gubitka koje su rezultat navedenih bilančnih pozicija. Local Corporate Centar također uključuje uskladu sa računovodstvenim rezultatom.

Free Capital je definiran kao razlika između prosječnog ukupnog kapitala i zbroja prosječnog alociranog kapitala od ostalih operativnih segmenata, a koji se izvještava u sklopu operativnog segmenta ALM/LCC.

Financijska Tržišta

Sadrži poslove trgovanja, te pružanja usluga na financijskim tržištima, kao i poslovanje sa financijskim institucijama. Trgovanje i tržišne usluge sadrže sve aktivnosti povezane sa upravljanjem knjigom trgovanja, izvršavanje naloga na tržištu koristeći knjige trgovanja EBC-a za market making i kratkoročno upravljanje likvidnošću. Uključuje prihode i rezultat vrednovanja indirektno povezan sa transakcijama klijenta (koji može biti važeći i za ALM transakcije) uzimajući u obzir premije rizika te i naknade za izvršenja navedenih poslova. Također uključuje 20% naknade od Sektora Građanstva za usluge riznice.

Financijske Institucije (FI) su poduzeća koja pružaju financijske usluge svojim klijentima ili članovima te se ponašaju kao profesionalni i aktivni sudionici na financijskim tržištima trgujući u svoje ime ili na zahtjev svojih klijenata (banke, središnje banke, razvojne banke, investicijske banke, investicijski fondovi, brokerske tvrtke, osiguravajuća društva, mirovinski fondovi, kreditne zadruge, stambene štedionice, poduzeća za upravljanja portfeljem, državne agencije za izdavanje dužničkih instrumenata, državni fondovi, mjenjačnice). Poduzeća koja pružaju usluge financijskim institucijama, uključujući skrbništvo, depozitne usluge, komercijalno poslovanje (krediti, upravljanje gotovinom, financiranje izvoza i trgovine) te transakcije na tržištima kapitala, pripadaju segmentu Financijskih Institucija.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

28. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

u HRK milijunima	Građanstvo		Mala i srednja poduzeća		Javni Sektor		Lokalni Korporativni Klijenti		Komercijalno financiranje nekretnina		Veliki korporativni klijenti	
	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
Neto kamatni prihod	1.243	1.315	413	427	273	226	84	93	25	20	84	28
Neto prihod od naknada i provizija	417	450	198	211	10	8	19	18	2	2	10	7
Prihod od dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	73	79	39	32	2	2	3	5	2	1	3	3
Neto rezultat po metodi udjela	9	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihod od najma investicijske imovine i ostali operativni leasing	44	36	133	109	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrativni troškovi	(959)	(1.015)	(362)	(353)	(16)	(17)	(18)	(17)	(11)	(13)	(14)	(14)
Ostvareni neto dobiti ili gubici od financijske imovine i obveza koji se ne vrednuju po FV kroz RDG	-	-	(3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti financijske imovine koja se ne vrednuje po FV kroz RDG	-	(32)	(245)	(117)	(28)	(5)	(21)	(193)	(70)	(66)	2	(406)
Ostali operativni rezultat	7	(7)	(80)	(6)	(8)	6	2	7	(17)	1	-	3
Dobit/(gubitak) od poslovanja prije poreza	834	836	93	303	233	220	69	(87)	(69)	(55)	85	(379)
Porez na dobit	(166)	(147)	(24)	(55)	(47)	(40)	(14)	16	14	10	(17)	68
Dobit/(gubitak) tekuće godine	668	689	69	248	186	180	55	(71)	(55)	(45)	68	(311)
Dobit/(gubitak) od manjinskih udjela (ne-kontrolirajući udjeli)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) tekuće godine nakon manjinskih udjela	668	689	69	248	186	180	55	(71)	(55)	(45)	68	(311)
Operativni prihod	1.786	1.890	783	779	285	236	106	116	29	23	97	38
Operativni rashod	(959)	(1.015)	(362)	(353)	(16)	(17)	(18)	(17)	(11)	(13)	(14)	(14)
Operativni rezultat	827	875	421	426	269	219	88	99	18	10	83	24
RWA (kreditni rizik, stanje na kraju razdoblja)	8.901	8.466	10.017	11.072	3.379	3.429	1.938	2.246	487	641	1.895	1.183
Prosječni alocirani kapital	1.182	1.176	1.033	1.138	366	352	186	219	48	55	188	163
Cost/income ratio	53,7%	54%	46,2%	45%	5,6%	7%	17,0%	15%	37,9%	57%	14,4%	37%
RoE na alocirani kapital	56,5%	59%	6,7%	22%	50,8%	51%	29,6%	(32%)	(114,6%)	(82%)	36,2%	(191%)
Ukupna imovina (stanje na kraju razdoblja)	19.703	20.856	11.016	12.358	9.421	7.234	2.709	2.600	658	753	1.791	1.150
Ukupne obveze isključujući kapital (stanje na kraju razdoblja)	30.541	31.244	7.638	8.612	1.545	1.299	636	925	150	123	317	397
Umanjenja vrijednosti i rezervacije	(7)	(37)	(342)	(131)	(34)	2	(18)	(186)	(92)	(66)	2	(403)
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti kredita i potraživanja od kreditnih institucija i klijenata	-	(32)	(246)	(112)	(24)	(4)	(21)	(193)	(70)	(66)	2	(406)
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti financijske imovine koja se ne vrednuje po FV kroz RDG	-	-	-	(4)	(4)	(1)	-	-	-	-	-	-
Alokacija/optužtanje rezerviranja za potencijalne kreditne rizike	(3)	(4)	(35)	(9)	(6)	7	5	7	(4)	1	-	3
Umanjenje vrijednosti od goodwilla	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti od nefinancijske imovine	(4)	(1)	(61)	(6)	-	-	(2)	-	(18)	(1)	-	-

28. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

u HRK milijunima	Trgovanje i tržišne usluge		Financijske institucije		ALM		Ostalo		GRUPA	
	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
Neto kamatni prihod	12	6	24	4	(147)	(86)	49	38	2.060	2.071
Neto prihod od naknada i provizija	1	3	26	37	(4)	(5)	(16)	(16)	663	715
Prihod od dividende	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	85	57	7	5	7	12	1	3	222	199
Neto rezultat po metodi udjela	-	-	-	-	-	-	-	-	9	10
Prihod od najma investicijske imovine i ostali operativni leasing	-	-	-	-	-	-	1	2	178	147
Administrativni troškovi	(24)	(30)	(13)	(17)	(9)	(12)	(38)	(52)	(1.464)	(1.540)
Ostvareni neto dobiti ili gubici od financijske imovine i obveza koji se ne vrednuju po FV kroz RDG	-	-	-	-	3	2	65	3	65	5
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti financijske imovine koja se ne vrednuje po FV kroz RDG	2	-	1	(2)	(3)	2	(2)	(47)	(364)	(866)
Ostali operativni rezultat	(2)	(1)	(1)	(1)	(22)	(9)	(36)	(95)	(157)	(102)
Dobit/(gubitak) od poslovanja prije poreza	74	35	44	26	(175)	(96)	25	(163)	1.213	640
Porez na dobit	(15)	(6)	(9)	(5)	41	21	(63)	(45)	(300)	(183)
Dobit/(gubitak) tekuće godine	59	29	35	21	(134)	(75)	(38)	(208)	913	457
Dobit/(gubitak) od manjinskih udjela (ne-kontrolirajući udjeli)	-	-	-	-	-	-	38	(77)	38	(77)
Dobit/(gubitak) tekuće godine nakon manjinskih udjela	59	29	35	21	(134)	(75)	(76)	(131)	875	534
Operativni prihod	98	66	57	46	(144)	(79)	36	28	3.133	3.143
Operativni rashod	(24)	(30)	(13)	(17)	(9)	(12)	(38)	(52)	(1.464)	(1.540)
Operativni rezultat	74	36	44	29	(153)	(91)	(2)	(24)	1.669	1.603
RWA (kreditni rizik, stanje na kraju razdoblja)	398	523	177	138	5.861	5.909	2.529	2.429	35.582	36.036
Prosječni alocirani kapital	94	55	15	21	757	845	3.784	4.049	7.653	8.073
Cost/income ratio	24,5%	45%	22,8%	37%	(6,3%)	(15%)	105,6%	186%	46,7%	49%
RoE na alocirani kapital	62,8%	53%	233,3%	100%	(17,7%)	(9%)	(2,0%)	(3%)	11,4%	7%
Ukupna imovina (stanje na kraju razdoblja)	1.651	1.427	537	370	17.004	18.169	1.114	1.008	65.604	65.925
Ukupne obveze isključujući kapital (stanje na kraju razdoblja)	794	185	1.038	1.688	14.769	12.915	188	331	57.616	57.719
Umanjenja vrijednosti i rezervacije	2	-	1	(2)	(7)	7	(73)	(122)	(568)	(938)
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti kredita i potraživanja od kreditnih institucija i klijenata	2	-	1	(2)	(2)	2	1	(48)	(357)	(861)
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti financijske imovine koja se ne vrednuje po FV kroz RDG	-	-	-	-	(1)	-	(2)	-	(7)	(5)
Alokacija/optužanje rezerviranja za potencijalne kreditne rizike	-	-	-	-	(4)	5	2	1	(45)	11
Umanjenje vrijednosti od goodwilla	-	-	-	-	-	-	(53)	(4)	(53)	(4)
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti od nefinancijske imovine	-	-	-	-	-	-	(21)	(71)	(106)	(79)

28. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

Metodologija

Račun dobiti i gubitka u segment izvještaju temelji se na metodologiji prema kojoj se dostavljaju izvještaji Upravi, u svrhu ocjenjivanja rezultata poslovanja pojedinih segmenata.

Izvještavanje Upravi jednako kao i izvještavanje poslovnih segmenata za Grupu temeljeno je na IFRS standardima. Računovodstveni standardi i metode, kao i metodologija korištena u izvještavanju poslovnih segmenata, jednaki su i za konsolidirane računovodstvene izvještaje.

Alokaciju kapitala po segmentima Uprava Grupe redovito revidira u svrhu realnije ocjene rezultata segmenata. Prosječni alocirani kapital je određen kreditnim, tržišnim i operativnim rizicima. U redovnom internom izvještavanju Uprave, aktiva, pasiva, kao i rizikom ponderirana aktiva i alocirani kapital izvještavaju se na razini segmenta. Pri ocjenjivanju profitabilnosti segmenata, Grupa računa i povrat na alocirani kapital za pojedini segment, koji je definiran kao neto rezultat prije manjinskih udjela u odnosu na prosječni alocirani kapital. Dodatno, cost/income pokazatelj se izračunava za svaki segment kao operativni rashodi (opći administrativni troškovi) u odnosu na operativne prihode (neto kamatni prihod, neto prihodi od naknada i provizija, prihodi od dividende, neto rezultat trgovanja i rezultat vrednovanja, neto rezultat po metodi udjela, prihod od najma imovine te od operativnog leasinga).

Omjer povrata na imovinu (ROA) Grupe je iznosio 0,8% na 31. prosinca 2017. (2016.: -1,3%), a Banke 1,1% (2016.: -1,1%)

29. Najmovi

a) Financijski najmovi

Potraživanja po financijskim najmovima su uključena unutar pozicije izvještaja o financijskom položaju krediti i potraživanja od klijenata.

Grupa iznajmljuje pokretnine drugim klijentima na temelju ugovora o financijskom najmu. Za potraživanja financijskog najma uključenih u ovu stavku, usklađenje bruto ulaganja u najmove prema sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma je kako slijedi:

GRUPA		
u milijunima HRK	2016.	2017.
Minimalna plaćanja najma	1.713	1.916
Negarantirani ostatak vrijednosti	-	-
Bruto ulaganja	1.713	1.916
Nerealizirani financijski prihodi	(140)	(142)
Neto ulaganja	1.573	1.774
Sadašnja vrijednost negarantiranog ostatka vrijednosti	-	-
Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma	1.573	1.774

Analiza dospijeća bruto ulaganja u najmove i sadašnje vrijednosti minimalnih plaćanja najma prema neopozivom najmu je kako slijedi (preostale ročnosti):

GRUPA				
u milijunima HRK	Bruto ulaganje		Sadašnja vrijednost negarantiranog ostatka vrijednosti	
	2016.	2017.	2016.	2017.
< 1 godine	573	693	512	628
1-5 godina	1.091	1.192	1.013	1.115
> 5 godina	49	31	47	31
Ukupno	1.713	1.916	1.572	1.774

b) Operativni najmovi

Pod operativnim najmovima, Grupa i Banka ulaze u komercijalne najmove prostora, vozila i opreme.

Operativni najmovi sa stajališta Grupe i Banke kao najmodavca:

Minimalna plaćanja najma kod operativnih najмова su kako slijedi:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
< 1 godine	145	113	12	9
1-5 godina	230	195	20	22
> 5 godina	13	11	-	-
Ukupno	388	319	32	31

Operativni najmovi sa stajališta Grupe i Banke kao najmoprimac:

Minimalna plaćanja najma kod operativnih najмова su kako slijedi:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
< 1 godine	33	32	29	31
1-5 godina	98	108	94	104
> 5 godina	52	50	51	49
Ukupno	183	190	174	184

Plaćeni najmovi kod operativnih najмова priznatih kao trošak u razdoblju za Grupu iznose 41 milijuna HRK (2016.: 33 milijuna HRK) i za Banku 35 milijuna HRK (2016.: 32 milijuna HRK).

30. Transakcije s povezanim stranama

Prilikom razmatranja svake moguće transakcije s povezanom stranom pozornost je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik. Transakcije s povezanim stranama obavljaju se na načelu nepristranih transakcija (arm's length). Stoga, primjenjive kamatne stope i ostali uvjeti (datumi dospijea i kolaterali) predstavljaju tržišne uvjete.

Matično društvo (koje je ujedno matično društvo cijele grupe) je Erste Group Bank AG, Beč (EGB). Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu je Steiermärkische Bank und Sparkassen AG.

Na dan 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. godine stanja iz odnosa s povezanim stranama obuhvaćaju sljedeće:

IMOVINA	GRUPA					
	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2016.			2017.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	-	1	-	-	1
Ključno rukovodstvo	29	-	-	13	-	-
Matično društvo	1.964	15	442	1.413	41	330
Ostala društva EGB	34	-	4	5	-	15
Ostalo	-	-	-	2	-	-
Pridružena društva	6	-	-	413	1	-
Ukupno imovina	2.033	15	447	1.846	42	346

OBVEZE	GRUPA					
	Depoziti	Derivativi	Ostalo	Depoziti	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2016.			2017.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	3.456	2	-	3.362	-	-
Ključno rukovodstvo	33	-	3	23	-	3
Matično društvo	6.610	60	23	5.967	13	3
Ostala društva EGB	125	-	-	176	-	3
Ostalo	2	-	-	18	-	-
Pridružena društva	20	-	-	117	2	-
Ukupno obveze	10.246	62	26	9.663	15	9

IMOVINA	BANKA					
	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2016.			2017.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	-	-	-	-	-
Ključno rukovodstvo	28	-	-	13	-	-
Matično društvo	1.963	15	425	1.412	41	257
Ostala društva EGB	33	-	1	3	-	3
Ostalo	-	-	-	2	-	-
Ovisna društva	592	4	1	421	3	-
Pridružena društva	46	-	-	413	1	-
Ukupno imovina	2.662	19	427	2.264	45	260

OBVEZE	BANKA					
	Depoziti	Derivativi	Ostalo	Depoziti	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2016.			2017.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	1.763	2	-	1.509	-	-
Ključno rukovodstvo	31	-	3	22	-	3
Matično društvo	3.106	60	23	3.236	13	3
Ostala društva EGB	80	-	-	116	-	3
Ostalo	2	-	-	18	-	-
Ovisna društva	709	-	-	974	-	-
Pridružena društva	28	-	-	117	2	-
Ukupno obveze	5.719	62	26	5.992	15	9

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

30. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

Transakcije s povezanim stranama obuhvaćaju:

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	2016.	2017.	2016.	2017.
Prihodi od kamata	45	34	54	42
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	23	3	23	3
Ključno rukovodstvo	-	1	-	-
Matično društvo	22	30	22	30
Ostala društva EGB	-	-	-	-
Ovisna društva	-	-	7	9
Pridružena društva	-	-	2	-
Prihodi od naknada	27	35	77	89
Matično društvo	7	8	6	7
Ostala društva EGB	19	25	19	25
Ovisna društva	-	-	51	55
Pridružena društva	1	2	1	2
Ostali operativni prihodi	20	29	14	22
Matično društvo	4	7	3	5
Ovisna društva	-	-	5	16
Ostala društva EGB	16	22	-	1
Pridružena društva	-	-	6	-
Ukupno prihodi	92	98	145	153

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	2016.	2017.	2016.	2017.
Rashodi od kamata	277	198	190	123
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	117	64	88	33
Ključno rukovodstvo	-	1	-	1
Ostala društva EGB	1	2	-	-
Matično društvo	159	131	100	89
Ovisna društva	-	-	2	-
Rashodi od naknada	37	34	38	41
Matično društvo	6	7	6	7
Ostala društva EGB	30	26	22	20
Ostalo	1	1	1	1
Ovisna društva	-	-	9	13
Ostali administrativni troškovi	50	61	93	106
Matično društvo	18	18	18	18
Ostala društva EGB	32	42	22	30
Ključno rukovodstvo	-	1	-	1
Ovisna društva	-	-	6	57
Pridružena društva	-	-	47	-
Ukupno rashodi	364	293	321	270

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

30. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

IZVANBILANČNE STAVKE u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Izdane garancije	151	116	38	34
Matično društvo	112	32	36	32
Ostala društva EGB	39	84	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Ovisna društva	-	-	2	2
Neiskorišteni krediti i preuzete obveze	1	3	-	68
Ključno rukovodstvo	-	1	-	1
Ostala društva EGB	1	2	-	-
Ovisna društva	-	-	-	67
Pridružena društva	-	-	-	-
Ukupno potencijalne i preuzete obveze	152	119	38	102

Na dan 31. prosinca 2017. godine, Grupa je imala kolateral iskazan u Depozitima od banaka u iznosu od 1.048 milijuna HRK (na dan 31. prosinca 2016.: 1.157 milijuna HRK).

Naknade isplaćene članovima Uprave i drugim ključnim rukovoditeljima:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Plaće	32	58	9	10
Bonusi	10	14	5	6
Ukupne naknade	42	72	14	16
Od čega troškovi za mirovine	4	4	1	1

31. Imovina založena kao kolateral

Sljedeća imovina je založena kao jamstvo za obveze:

Založena imovina u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Kredit i potraživanja od klijenata	614	364	614	364
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.219	763	922	514
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	457	-	457
Ukupno	1.833	1.584	1.536	1.335

Financijska imovina založena kao kolateral sastoji se od obveznica, udjela u investicijskim fondovima, dionica i ostalih kamatonosnih vrijednosnih papira.

Založeni kolaterali su rezultat repo transakcija.

Fer vrijednost primljenih kolaterala koji se mogu ponovno založiti ili prodati bez da je davatelj vrijednosnog papira izvršio svoje obveze iznosi 2.077 milijuna HRK (2016.: 2.699 milijuna HRK) za Grupu i 2.264 milijuna HRK za Banku (2016.: 3.003 milijuna HRK).

Fer vrijednost kolaterala koji su ponovno založeni iznosi 162 milijuna HRK (2016.: 817 milijuna HRK) za Grupu i Banku. Banka je dužna vratiti ponovno založene kolaterale.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

32. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira

u milijunima HRK	2015.		2016.		2017.	
	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza
GRUPA						
Repo ugovori						
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	757	423	297	36	250	34
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	151	-	-	-	-	-
Ukupno repo ugovori	908	423	297	36	250	34
BANKA						
Repo ugovori						
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	409	387	-	-	-	-
Ukupno repo ugovori	409	387	-	-	-	-

Preneseni financijski instrumenti sastoje se od obveznica i udjela u investicijskim fondovima.

Ukupan iznos od 250 milijuna HRK (2016.: 297 milijuna HRK) za Grupi i nula u 2017. i 2016. godini za Banku predstavljaju knjigovodstveni iznos financijske imovine unutar izvještaja o financijskom položaju koju primatelj ima pravo prodati ili ponovno založiti.

Obveze iz repo transakcija u iznosu od 34 milijuna HRK (2016.: 36 milijuna HRK) za Grupi i nula u 2017. i 2016. godini za Banku, vrednuju se po amortiziranom trošku.

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti prenesene imovine i pripadajućih obveza koje se odnose samo na prenesenu imovinu. U Grupi i Banci ova imovina i obveze odnose se na repo transakcije.

u milijunima HRK	2016.			2017.		
	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija
GRUPA						
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	297	36	261	250	34	216
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	-
Ukupno	297	36	261	250	34	216
BANKA						
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-
Ukupno	-	-	-	-	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

33. Prijeboj

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2017.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	52	-	52	(3)	-	-	49
Obrnuti repo ugovori	1.909	-	1.909	-	-	(1.909)	-
Ukupno	1.961	-	1.961	(3)	-	(1.909)	49

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2017.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	52	-	52	(3)	-	-	49
Repo ugovori	191	-	191	-	-	(191)	-
Ukupno	243	-	243	(3)	-	(191)	49

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2017.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	55	-	55	(3)	-	-	52
Obrnuti repo ugovori	2.076	-	2.076	-	-	(2.076)	-
Ukupno	2.131	-	2.131	(3)	-	(2.076)	52

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2017.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	52	-	52	(3)	-	-	49
Repo ugovori	157	-	157	-	-	(157)	-
Ukupno	209	-	209	(3)	-	(157)	49

33. Prijeboj (nastavak)

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2016.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	73	-	73	(2)	-	-	71
Obrnuti repo ugovori	2.414	-	2.414	-	-	(2.414)	-
Ukupno	2.487	-	2.487	(2)	-	(2.414)	71

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2016.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	77	-	77	(2)	-	-	75
Repo ugovori	820	-	820	-	-	(820)	-
Ukupno	897	-	897	(2)	-	(820)	75

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2016.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	76	-	76	(2)	-	-	74
Obrnuti repo ugovori	2.683	-	2.683	-	-	(2.683)	-
Ukupno	2.759	-	2.759	(2)	-	(2.683)	74

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2016.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	76	-	76	(2)	-	-	74
Repo ugovori	784	-	784	-	-	(784)	-
Ukupno	860	-	860	(2)	-	(784)	74

33. Prijeboj (nastavak)

Banka koristi repo ugovore i standardizirane sporazume kao sredstvo smanjenja kreditnog rizika derivativa i transakcija financiranja. Sporazumi predstavljaju potencijalne ugovore o prijeboju. Standardizirani ugovori su relevantni za protustranke sa više derivativnih ugovora. Sporazumi pružaju neto podmirenje svih ugovora u slučaju neplaćanja bilo koje ugovorne strane. Kod transakcija derivativa, iznosi imovine i obveza koji bi bili predmet prijeboja kao rezultat standardiziranog ugovora prikazani su u stupcu Financijski instrumenti. Repo ugovori su primarno transakcije financiranja. Njihovo obilježje je prodaja i naknadni reotkup vrijednosnih papira po unaprijed dogovorenoj cijeni i vremenu. Time se osigurava da vrijednosni papir ostane kod vjerovnika kao kolateral u slučaju da dužnik ne ispuni svoju obvezu. Učinci prijeboja repo ugovora prikazuju se u stupcu Primljeni/dani nenovčani financijski kolaterali. Kolateral predstavlja tržišnu vrijednost prenesenog vrijednosnog papira. Međutim, ukoliko tržišna vrijednost kolaterala prelazi knjigovodstvenu vrijednost potraživanja/obveze repo transakcije tada se iznos zadržava na razini knjigovodstvene vrijednosti. Preostala pozicija može se osigurati novčanim kolateralom. Novčani i nenovčani financijski kolaterali uključeni u ove transakcije ograničavaju se za korištenje davatelju u vremenu trajanja zaloga.

34. Upravljanje rizicima

34.1) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Grupe ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

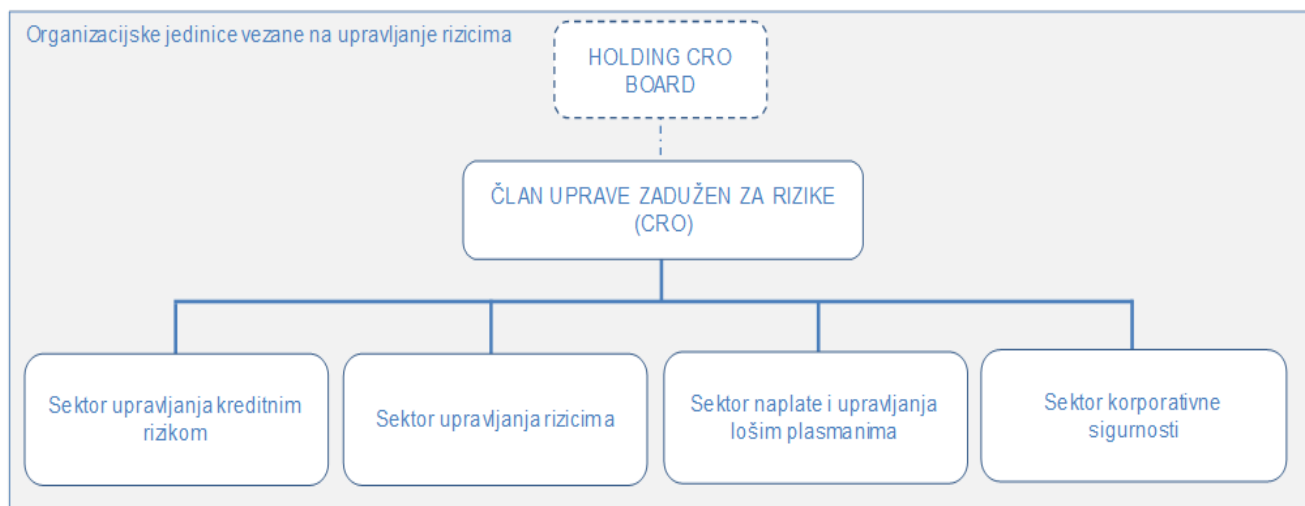
Grupa koristi upravljanje rizicima i kontrolne funkcije koje su proaktivne i prilagođene njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a koje se temelje na jasnoj strategiji preuzimanja rizika, te koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe, te fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i regulatorne zahtjeve.

Sukladno poslovnoj strategiji Banke ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika. Dodatno, okvir upravljanja rizicima Banke podrazumijeva i spektar ostalih značajnih rizika kojima je bankovna grupa suočena. Banka uvijek teži unapređenju i komplementarnosti postojećih metoda i procesa, u svim dijelovima upravljanja rizicima.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima

Praćenje i upravljanje rizicima je postignuto kroz jasnu organizacijsku strukturu sa definiranim ulogama i odgovornostima, te određenim limitima rizika.

Na sljedećem prikazu je dan pregled organizacije upravljanja rizicima:

34.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Pregled strukture upravljanja rizicima

Uprava, a poglavito član Uprave zadužen za upravljanje rizicima (u daljnjem tekstu CRO) provode nadzornu funkciju unutar strukture upravljanja rizicima. Funkcije kontrole i upravljanja rizicima provode se kroz poslovnu strategiju Banke i sklonost preuzimanja rizika odobrenu od strane Uprave, dok je CRO odgovoran za implementaciju te pridržavanje kontrole rizika i strategije upravljanja rizicima kroz sve tipove rizika i poslovne linije.

Uprava, a osobito CRO osiguravaju dostupnost odgovarajuće infrastrukture i zaposlenika kao i metoda, standarda i procesa kako bi se to postiglo, dok se identifikacija, mjerenje, procjena, odobrenje, praćenje te postavljanje limita za ključne rizike provodi na operativnim razinama u Banci.

Upravu podržava nekoliko odjela osnovanih kako bi provodili funkcije kontrole rizika na operativnom nivou te izvršavali djelatnosti u sklopu strateškog upravljanja rizicima.

Sljedeće funkcije upravljanja rizicima odgovaraju izravno članu Uprave zaduženom za upravljanje rizicima:

- Sektor upravljanja kreditnim rizikom,
- Sektor upravljanja rizicima,
- Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima,
- Sektor korporativne sigurnosti.

Unutar spomenutih organizacijskih jedinica izvršena je daljnja podjela s jasno određenim odgovornostima:

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja kategorije klijenata koji pripadaju Sektoru Gospodarstva i Sektoru financijskih tržišta, a sukladno nadležnostima navedenim u relevantnim aktima.

Direkcija analizira kreditne zahtjeve te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom riziku sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti klijenta/grupe povezanih osoba u Banci i Grupi, izvještava o portfelju, prati rane signale upozorenja i kontrolira ranu naplatu potraživanja.

Prati grupne standarde vezane iz područja svoje nadležnosti, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje.

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja za klijente Sektora Građanstva. Direkcija obavlja poslove analize kreditnih zahtjeva te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom zahtjevu sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti Banke prema komitentima.

Direkcija prati grupne standarde vezane za područja svoje nadležnosti, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure, te nadzire njihovo provođenje. Kroz Službu monitoringa i naplate nadležna je za provođenje aktivnosti mjera rane naplate nad svim klijentima u svojoj nadležnosti, a sukladno relevantnim aktima.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima sudjeluje u procesu planiranja rada Banke i Grupe sa stajališta upravljanja rizicima te prati izvršavanje planski i strateški utvrđenih ciljeva i planova kako Banke tako i Grupe, a koji se odnosi na područje upravljanja rizicima.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Prati regulatorne promjene i grupne standarde vezane uz upravljanje rizicima te inicira, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure, te nadzire njihovo provođenje, a u skladu sa svojim nadležnostima definiranim drugim aktima. Direkcija provodi analizu strukture i kvalitete portfelja i izrađuje izvještaje o kvaliteti i strukturi portfelja. Predlažu se smjernice za optimiziranje preuzetih rizika, za poboljšanje određenih klasa aktive, proizvoda, rejting skupina te je uključena i u upravljanje kolateralima.

Direkcija također provodi i izrađuje izvještaje iz područja kreditnih rizika propisanom dinamikom, a sve u skladu sa zakonskim propisima i standardima Grupe i Banke.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima u suradnji s drugim organizacijskim dijelovima sektora i Banke aktivno sudjeluje u upravljanju kvalitetom podataka i adekvatnosti sustava unutarnjih kontrola.

Direkcija za kvantitativna istraživanja

Direkcija za kvantitativna istraživanja odgovorna je za implementaciju bazelskih standarda, regulatornih zahtjeva i smjernica te standarda Erste Grupe vezanih uz pristup zasnovan na internom rejtingu za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik te integriranog upravljanje rizicima.

Djelovanje Direkcije, odnosno Službe za financijsko istraživanje i modeliranje obuhvaća uvođenje, koordinaciju i razvoj/sudjelovanje u razvoju, implementaciju i nadzor kvantitativnih modela, izračun parametara kreditnog rizika koji se koriste za mjerenje, segmentaciju i upravljanje kreditnim rizicima u skladu s najboljom praksom i Grupnim standardima te sudjelovanje u implementaciji u procese Banke (uključujući kontinuirano unaprjeđenje poslovnih procesa povezanih s navedenim izračunima). Direkcija je odgovorna za učinkovitost implementiranih modela te provodi kalibraciju/sudjeluje u kalibraciji modela u skladu s načelima grupe te u vrednovanju iste u suradnji s Erste Grupom. Direkcija za kvantitativna istraživanja također izvještava o parametrima i modelima te modelira makroekonomski utjecaj na modele rizika i poslovanje Banke u cjelini.

Služba za Integrirano upravljanje rizicima za svrhu ima integraciju svih rizika te postizanje holističkog pristupa upravljanju rizicima. Postavljanjem strategije rizika i Izjave o sklonosti upravljanju rizicima, a koji uključuju sve jedinice zadužene za upravljanje rizicima utvrđuju se okviri odgovornog i razboritog preuzimanja rizika. Integrirano upravljanje rizicima također obuhvaća proces procjene interne adekvatnosti kapitala (ICAAP) unutar kojeg se identificiraju rizici kojima su Banka i Grupa izložene ili mogu biti izložene u budućnosti te se procjenjuje adekvatnost internog kapitala. Identifikacija rizika provodi se procjenom materijalnosti rizika, analizom rizika koncentracije te testiranjem otpornosti na stres. Materijalnim rizicima se upravlja kroz izdvajanje regulatornih i internih kapitalnih zahtjeva te sustavima limita i kontrole. Direkcija za kvantitativna istraživanja na kvartalnoj osnovi izračunava adekvatnost internog kapitala, odnosno pokrivenost internih kapitalnih zahtjeva, izdvojenih za sve relevantne rizike, internim kapitalom. Osim toga, Direkcija u sklopu integriranog upravljanja rizicima planira i upravlja rizikom ponderiranom aktivom, provodi *back-testing* rezervacija te sudjeluje u određivanju cijene različitih proizvoda pomoću primjene premije rizika (ERM), standardnog troška rizika (SRC) i troška kapitala, izračunu i procesu modeliranja profitabilnosti, unaprjeđenju naplate i razvoju sustava ranog upozorenja te upravljanju odnosima s kupcima i planiranju troškova rizika.

Direkcija za kvantitativna istraživanja također je odgovorna za izradu Plana oporavka Grupe u skladu s regulatornim zahtjevima te sudjeluje u Timu za upravljanje kapitalom unutar svog djelokruga odgovornosti.

Direkcija upravljanja operativnim, tržišnim i likvidnosnim rizicima

Direkcija upravljanja operativnim, tržišnim i likvidnosnim rizicima u okviru svog poslovanja obavlja sve poslove potrebne za adekvatno upravljanje operativnim, tržišnim i rizikom likvidnosti, a u skladu s pravilnicima i procedurama iz vlastitog djelokruga poslovanja.

Provodi analizu kompleksne tržišne situacije, identifikaciju i mjerenje kako tržišnih tako i rizika likvidnosti te parametara navedenih rizika. Osim do sada navedenog, direkcija je u okviru svog poslovanja odgovorna i za provedbu bazelskih smjernica, izrađuje mjere za smanjenje rizika u području svog djelovanja te sudjeluju u procesu odobravanja novih proizvoda Sektora financijskih tržišta i investicijskog bankarstva. Sudjeluje i s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja operativnim, tržišnim i rizicima likvidnosti.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

U okviru upravljanja operativnim rizicima, direkcija ima za cilj kontrolirati sve organizacijske dijelove, odnosno poslovne procese banke s obzirom da je operativni rizik svojstven svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima Banke, a temeljem definiranog rizičnog profila banke, specifičnosti poslovnog okruženja i zakonskih odredbi. Surađuje i s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja operativnim, tržišnim i rizicima likvidnosti.

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima odgovoran je za upravljanje naplatom i lošim plasmanima pomoću kontinuiranog i sustavnog pronalaženja mogućnosti eliminiranja i reduciranja rizika u poslovanju s work-out klijentima.

Poduzima sve mjere za dobrovoljnu naplatu potraživanja. Ukoliko ne postoji dobrovoljna naplata, predlaže adekvatne oblike alternativne naplate potraživanja Banke. Osim toga, Sektor provodi naplatu putem financijskog restrukturiranja obveza klijenata (rana naplata) i predlaže oblike operativnog restrukturiranja, a sve s ciljem umanjenja preuzetih rizika.

Sektor je odgovoran za kontrolu, ažuriranje i održavanje kolaterala te donosi politike i standarde procjena i vrste prihvatljivih kolaterala. Na taj način doprinosi optimalizaciji rizikom ponderirane aktive (RWA) odnosno održavanju adekvatne kreditne zaštite. Također vodi brigu o preuzimanju imovine u posjed Banke.

Sektor korporativne sigurnosti

Sektor korporativne sigurnosti zadužen je za obavljanje poslova vezanih uz sigurnost, primjerenog upravljanja informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava, upravljanjem kontinuitetom poslovanja i upravljanja krizom sukladno važećim grupnim i lokalnim politikama i standardima.

Glavni ciljevi službe su razvoj i primjena strategije sigurnosti i sigurnosne arhitekture informacijskog sustava, određivanje sigurnosnih ciljeva u skladu sa strategijom informacijskog sustava Banke, upravljanje politikom sigurnosti informacijskog sustava, standardima, smjernicama i ostalim internim aktima s ciljem postizanja i održavanja zadovoljavajuće razine sigurnosti. Nadalje, ciljevi sektora su upravljanje informacijskom sigurnošću u skladu s vezanim dokumentima, zakonima i regulatornim odredbama, upravljanje kontinuitetom poslovanja i kriznim situacijama u skladu s vezanim dokumentima, zakonima i regulatornim odredbama kao i izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora o stanju sigurnosti u Banci.

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe

Pregled

Kao i u prethodnim godinama, Služba za integrirano upravljanje rizicima je nastavila jačati svoj sveobuhvatni okvir djelovanja koji uključuje unaprjeđenje procesa procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP).

Okvir integriranog upravljanja rizicima (ERM) dizajniran je na način da podržava menadžment u upravljanju portfeljem rizika, kao i potencijalom za pokriće (internim kapitalom) kako bi se osigurala adekvatna razina u skladu s profilom rizika Banke i Grupe. Integrirano upravljanje rizicima prilagođeno je poslovnom i rizičnom profilu Banke, te odražava strateški cilj zaštite dioničara i vjerovnika uz osiguranje održivosti Banke i Grupe. Razborito upravljanje rizicima osigurava se identificiranjem, mjerenjem, agregiranjem i uspješnim upravljanjem svim materijalnim vrstama rizika.

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

ERM okvir je modularan i sveobuhvatan sustav za upravljanje i vođenje te je sastavni dio cjelokupnog sustava vođenja i upravljanja na razini Banke i Grupe. Kako bi se osigurali svi aspekti integriranog upravljanja rizicima, ispunili regulatorni zahtjevi kao i potrebe za internim vrednovanjem potrebne su sljedeće komponente:

- Izjava o sklonosti preuzimanju rizika,
- Analiza portfelja i rizika kroz procjenu materijalnosti rizika, upravljanje rizikom koncentracije i testiranje otpornosti na stres,
- Izračun kapaciteta za preuzimanje rizika,
- Upravljanje i planiranje rizika uključujući upravljanje rizikom ponderiranom aktivom i alokaciju kapitala te
- Plan oporavka.

Služba za integrirano upravljanje rizicima također sudjeluje u radu Tima za upravljanje kapitalom koji za cilj ima održavanje adekvatne visine i kvalitete kapitala sa svrhom podržavanja planiranih aktivnosti, uz istovremeno ispunjavanje regulatornih zahtjeva i očekivanja investitora i dioničara. Kapitalom se upravlja kako bi se održala financijska snaga, apsorbirali gubici, izdržali nepovoljni ekonomski uvjeti, omogućile prilike za rast, ali i ostvarili poslovni i ciljevi upravljanja rizicima.

Uz ispunjavanje krajnjeg cilja ICAAP-a, osiguravanje adekvatnosti kapitala i dugoročne održivosti, komponente integriranog upravljanja rizicima podrška su menadžmentu u ispunjavanju strategije Banke i Grupe.

Sklonost preuzimanju rizika (RAS)

Strategija rizika i Sklonost preuzimanju rizika (*Risk Appetite Statement* - RAS) definiraju se kroz proces godišnjeg strateškog planiranja kako bi se osigurala primjerena usklađenost rizika, razine kapitala i uspješnosti poslovanja Banke i Grupe. RAS predstavlja stratešku izjavu o maksimalnoj razini rizika koje su Banka i Grupa spremne preuzeti kako bi se ispunili poslovni ciljevi. Sastoji se od niza ključnih pokazatelja sklonosti riziku koji pružaju kvantitativni smjer za upravljanje rizikom stvarajući holistički pristup za optimizaciju kapitala, financiranja i povrata u odnosu na rizik, te kvalitativnog dijela u obliku ključnih principa rizika koje stvaraju strateške smjernice za upravljanje rizicima.

Ključni ciljevi RAS-a su osiguravanje dovoljnih resursa za podršku poslovanju i apsorbiranje stresnih događaja, postavljanje granica za povrat u odnosu na rizik te osiguravanje financijske snage i kvalitete sustava i kontrola. Kako bi se osigurala operativna učinkovitost RAS-a, uspostavljen je sustav semafora (zeleno, žuto i crveno područje) za ključne pokazatelje čime se postiže pravovremena eskalacija na odgovarajuće razine upravljanja i implementacija učinkovitih mjera za vraćanje u zeleno područje.

Analiza portfelja i rizika

Banka i Grupa aktivno identificiraju, kvantificiraju, nadziru i upravljaju rizicima u svom portfelju.

Procjena materijalnosti rizika je godišnji proces s ciljem sustavnog identificiranja novih i procjene postojećih materijalnih rizika u Banci. Proces koristi kombinaciju kvantitativnih i kvalitativnih čimbenika u procjeni svake vrste rizika. Ovaj proces predstavlja polaznu točku u ICAAP procesu, s obzirom na to da se identificirane vrste materijalnih rizika trebaju uzeti u obzir direktno prilikom izračuna kapaciteta za preuzimanje rizika ili indirektno kroz druge elemente ICAAP okvira. Uvidi dobiveni procjenom koriste se za unaprjeđenje praksi u upravljanju rizicima te predstavljaju korisnu informaciju prilikom definiranja Strategije rizika i RAS-a Banke i Grupe te prilikom provođenja testiranja otpornosti na stres.

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Banka je također implementirala proces za identificiranje, mjerenje, kontrolu i upravljanje **rizikom koncentracije**. Proces je ključan za osiguravanje dugoročne održivosti Banke, posebice u nepovoljnom poslovnom okruženju i stresnim gospodarskim uvjetima. Analiza rizika koncentracije pokriva kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti.

Testiranje otpornosti na stres i modeliranje rizika predstavljaju ključne, budućnosti orijentirane elemente ICAAP-a. Modeliranje osjetljivosti imovine, obveza, dobiti ili gubitka pomaže u optimizaciji povrata u odnosu na rizik. Testiranje otpornosti na stres uzima u obzir ozbiljne, ali moguće stresne scenarije koji obogaćuju sustav mjerenja i upravljanja rizicima. Rezultati sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres uzimaju se u obzir pri izračunu kapaciteta za preuzimanje rizika, a razine ključnih pokazatelja u stresnim uvjetima uspoređuju se s limitima i ciljanim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Prilikom računanja utjecaja pojedinog stresnog scenarija na račun dobiti gubitka i adekvatnost kapitala Banke i Grupe, koristi se interno razvijeni model za prevođenje makroekonomskih varijabli u parametre rizika. Rezultati sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres provedenog u 2017. godini pokazali su da je regulatorni kapital Banke i Grupe na primjerenoj razini.

Kapacitet za preuzimanje rizika

Izračun kapaciteta za preuzimanje rizika (*Risk-bearing Capacity Calculation - RCC*) koristi se za određivanje interne adekvatnosti kapitala unutar ICAAP-a. Kvantificirani materijalni rizici se uspoređuju s potencijalom za pokriće rizika (internim kapitalom). Proces planiranja, određivanja sklonosti preuzimanju rizika, kao i sustav semafora unutar RAS-a podržavaju menadžment u procesu rasprave i odlučivanja.

Osim Pillar 1 vrste rizika (kreditnog, tržišnog i operativnog rizika), unutar Pillar 2 za potrebe određivanja internih kapitalnih zahtjeva obuhvaćene su i druge materijalne vrste rizika na temelju internih modela (npr. kamatni rizik u knjizi banke, valutno inducirani kreditni rizik za građane, poslovni rizik) ili pomoću testiranja otpornosti na stres (npr. rezidualni rizik, makroekonomski rizik i dr.).

Uprava i Nadzorni odbor izvještavaju se na kvartalnoj razini o razini adekvatnosti kapitala. Sustav semafora ugrađen u RCC pravovremeno osigurava menadžmentu u slučaju potrebe za planiranjem i izvršavanjem mjera vezanim uz povećanje kapitala, odnosno smanjenje rizika.

Planiranje i predviđanje rizika

Odgovornost menadžmenta rizika unutar Banke podrazumijeva i osiguravanje odgovarajućeg procesa planiranja i predviđanja rizika. Predviđanja menadžmenta rizika su rezultat uske suradnje sa svim sudionicima u procesu planiranja Banke i Grupe, a posebno sa Sektorom kontrolinga, Sektorom upravljanja aktivom i pasivom te poslovnim linijama. Proces planiranja i predviđanja uključuje obje, prošle i buduće komponente, koncentrirajući se na promjene u portfelju te okruženju.

Upravljanje rizikom ponderiranom aktivom (Risk Weighted Assets - RWA)

S obzirom na činjenicu da se na temelju rizikom ponderirane aktive izračunavaju regulatorni kapitalni zahtjevi Banke i Grupe i omjeri kapitala kao ključni pokazatelji uspješnosti poslovanja, poseban naglasak je stavljen na postizanje ciljanih vrijednosti RWA. Rezultati mjesečne RWA analize koriste se za unaprjeđivanje izračuna, kvalitete parametara i podataka kao i najefikasnije primjene Bazelskog okvira. Banka je uspostavila proces praćenja, planiranja i definiranja ciljanih vrijednosti RWA. Uprava Banke redovito je informirana o razinama RWA i usklađenosti s razinama postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Alokacija kapitala

Važan dio procesa planiranja rizika je alokacija kapitala na društva EBC grupe, poslovne linije i segmente. Proces podrazumijeva usku suradnju Službe za integrirano upravljanje rizicima, Sektora rizika Erste grupe i Kontrolinga. Uvidi stečeni kroz ICAAP i kontroling procese koriste se za alokaciju kapitala uzimajući u obzir povrat u odnosu na rizik.

Omjer financijske poluge

Omjer financijske poluge predstavlja omjer između osnovnog kapitala (Tier 1) i mjere izloženosti u skladu s člankom 429. Uredbe. U suštini, izloženost predstavlja zbroj neponderiranih bilančnih i vanbilančnih pozicija uzimajući u obzir vrednovanje i prilagodbe rizika definirane unutar Uredbe. Uprava se kvartalno obavještava o razini omjera financijske poluge Banke i Grupe te usklađenosti s limitima i ciljnim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Plan oporavka

U skladu s regulatornim zahtjevima Hrvatske narodne banke (Odluka o planovima oporavka kreditnih institucija), Banka je dužna izraditi Plan oporavka Grupe. Unutar Plana oporavka testira se otpornost Grupe u uvjetima iznimnih stresnih idiosinkratskih i makroekonomskih scenarija te se definiraju opcije za oporavak Grupe u takvim uvjetima. U 2017. godini HNB-u je dostavljen ažurirani Plan oporavka.

34.4) Kreditni rizik

Definicija i pregled

Kreditni rizik proizlazi iz tradicionalnih poslova kreditiranja i ulaganja Banke. Uključuje gubitke proizašle kao rezultat stupanja dužnika u status neispunjenja obveza (defaulta) te potrebe da se alociraju rezervacije kao posljedica pogoršanja kreditne kvalitete pojedinog dužnika, ali i rizika druge ugovorne strane iz poslova trgovanja instrumentima i derivativima koji nose tržišni rizik. Operativne odluke o kreditiranju su u odgovornosti organizacijskih jedinica unutar funkcije kontrole rizika.

U svrhu uspješnog upravljanja rizicima svi podaci potrebni za upravljanje kreditnim rizikom, učinkom, te provođenje upravljanja rizikom ponderirane aktive i kapitalnih zahtjeva redovito se pune u središnju bazu podataka koja se koristi za upravljanje rizicima, a kvaliteta tih podataka se redovito kontrolira. Stoga organizacijske jedinice u sklopu Sektora upravljanja rizicima redovito koriste bazu podataka za izvještavanje o kreditnom riziku, a čime je osigurana centralizirana analiza, te ujednačen način izračunavanja pokazatelja kao i segmentacija diljem Grupe i Banke u cjelini. Izvještavanje o kreditnom riziku sastoji se od redovitih izvještaja o kreditnom portfelju za interne i eksterne primatelje te omogućuje konstantno praćenje o razvoju kreditnog rizika, odnosno omogućuje Banci poduzimanje kontrolnih postupaka. Internim primateljima tih izvještaja se podrazumijevaju, povrh ostalih, Nadzorni odbor kao i Uprava te menadžeri za rizike, direktori poslovnih linija i interna revizija.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Interni sustav ocjenjivanja

Pregled

Banka ima implementirane strategije poslovanja i rizika, kao i politike kreditiranja te procesa odobravanja koje se redovito, a najmanje na godišnjoj osnovi, ažuriraju i prilagođavaju. One obuhvaćaju proces kreditiranja u cjelini, uvažavajući prirodu, obuhvat te razinu rizika transakcija te uključenih drugih ugovornih strana. Odobravanje kredita je temeljeno na kreditnoj kvaliteti klijenta, vrsti kredita, kolateralu, sustavu dodatnih uvjeta te ostalih faktora umanjenja kreditnog rizika.

Procjena rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na vjerojatnosti klijentova stupanja u status neispunjenja obveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu mjeru rizika defaulta druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta je ažuriran najmanje na godišnjoj osnovi (godišnji proces re-odobrenja) dok su rejtingi klijenta u slabijim kategorijama rizika ažurirani češće.

Osim određivanja kapitalnih zahtjeva, glavni cilj internih rejtinga je podrška donošenju odluka za kreditiranje te produženju kreditnih linija. Osim toga, interni rejtingi određuju nivo odobrenja u strukturi Banke kao i procedure praćenja za postojeće izloženosti. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utječu na zahtijevanu cijenu rizika kao i određivanje potrebnih rezervacija. Kao što je prethodno spomenuto interni rejting je ključni element za izračun RWA koji se također koristi u procjenjivanju internih kapitalnih zahtjeva prema Pillar-u 2 (ICAAP). PD vrijednosti odražavaju 12 mjesečnu vjerojatnost nastupanja statusa neispunjenja obveza zasnovanu na dugogodišnjem prosjeku stopa default-a. Banka dodjeljuje marže konzervativnosti na izračunati PD ovisno o granularnosti portfelja i relevantnoj povijesti podataka. PD vrijednosti validiraju se jednom godišnje, a što je u skladu i s validacijom koja se provodi na razini pojedinih rejting metoda.

Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procjenu rizika od klijentova stupanja u status neispunjavanja obveza (defaulta). Za klijente iz segmenta gospodarstva, interni rejtingi uzimaju u obzir financijsku snagu klijenta, mogućnost eksterne podrške i druge informacije o poduzeću. Za segment građanstva i malog poduzetništva interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom ocjenjivanju, ali isto tako se koriste demografske i financijske informacije. Primjenjuje se ograničavanje rejtinga ovisno o članstvu u grupi ekonomski povezanih jedinica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

Svi *scorecardi* (građanstvo i gospodarstvo) se redovito validiraju od strane centralne organizacijske jedinice za validaciju, a na osnovu standardne metodologije Erste Grupe. Validacija se provodi korištenjem statističkih tehnika pri čemu se rezultati validacijskog procesa izvještavaju višem rukovodstvu i regulatorima.

Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe iz perspektive razvoja modela i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Erste Grupi (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane grupnog odbora, tzv. Holding Model Committee (HMC) što osigurava integritet širom Erste Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modeli se također odobravaju od strane lokalne Uprave

Ocjene i kategorije rizika

Klasifikacija kreditne imovine u ocjene rizika je temeljena na sustavu internih rejtinga Banke koja koristi dvije interne skale za klasifikaciju rizika: za klijente koji nisu u statusu neispunjenja obveza koristi se skala od 8 do 10 ocjena rizika (za fizičke osobe i pravne osobe u sektoru građanstva) te 13 kategorija rizika (za sve ostale kategorije). Klijenti koji su u statusu neispunjenja obveza imaju zasebnu ocjenu rizika.

Za potrebe eksternog izvještavanja, interni rejtingi su grupirani u sljedeće četiri kategorije rizika:

Nizak rizik: klijent s dobro uspostavljenom te dužom suradnjom s Bankom i Grupom ili veliki međunarodno priznati klijenti. Snažna financijska pozicija bez očekivanih financijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti građanstva koji imaju dugu povijest sa Bankom ili klijenti koji koriste širok obujam proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u plaćanju obveza trenutno, niti u posljednjih 12 mjeseci. Pri tome se novi poslovi, općenito, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Poseban nadzor: klijenti koji imaju povijest kašnjenja u plaćanjima ili u njihovoj kreditnoj povijesti postoji povijest statusa neispunjavanja obveza ili financijski podaci ukazuju na ranjivosti temeljem kojih bi mogli ući u probleme podmirivanja dugova u srednjem roku. Klijenti građanstva s ograničenom štednjom ili vjerojatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsjetnike za ranu naplatu.

Ispod standarda: Klijenti osjetljivi na negativne financijske i ekonomske utjecaje.

Neprihodujuća izloženost: klijenti kojima je zabilježen jedan ili više kriterija za nastupanje statusa neispunjenje obveza sukladno članku 178. Uredbe 575/2013 te podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke, a precizno propisana internim aktima Banke i Grupe: neizvjesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti dulje od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupaka. S ciljem utvrđivanja statusa neispunjenja obveza Banka primjenjuje pristup na razini klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neispunjavanja obveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasificiraju kao neprihodujući. U definiciju neprihodujuće izloženosti također je uključena neprihodujuća izloženost u forberanceu i u slučajevima kada klijent nije u statusu neispunjenja obaveza.

Erste Banka kategorije rizika	Agencije
Nizak rizik	Aaa/AAA ... Ba3/BB-
Poseban nadzor	B1/B+ ... B3/B-
Ispod standarda	Caa1 ... CC
Neprihodujuća izloženost	C, D

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovita analiza rizika klijenta, koja uključuje redovit status rejtinga, mogućnost otplata, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uvjetima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvaliteti kreditnog portfelja koje može rezultirati materijalne gubitke za Banku te Banka kroz proces redovnih re-odobrenja analizira cjelokupni status dužnika. Važnost redovitog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovitom praćenju klijenta kao i kvalitete portfelja te predstavlja dodatnu mjeru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

Banka provodi evaluaciju kreditne kvalitete temeljem informacija o klijentu, također uzevši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu povijest između Banke i klijenta.

Rano prepoznavanja povećanog rizika

Banka primjenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspješnosti naplate čak i u slučajevima smanjenja kvalitete kreditnog portfelja što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promjena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u podmirivanju obveza te praćenjem informacija s tržišta. Tako se praćenjem sljedećih promjena osigurava pravovremeno prepoznavanje povećanog kreditnog rizika:

- uvjeta na tržištu,
- promjena u rejtingu,
- kašnjenja.

Praćenje uvjeta na tržištu također podrazumijeva praćenje svih makroekonomskih varijabli, kao i njihova evaluacija kroz buduću period.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku

Izloženost kreditnom riziku odnosi se na sljedeće pozicije u Izvještaju o financijskom položaju:

- Ostali depoziti po viđenju,
- Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (bez vlasničkih ulaganja),
- Financijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bez vlasničkih ulaganja),
- Financijska imovina raspoloživa za prodaju (bez vlasničkih ulaganja),
- Financijska imovina koja se drži do dospijeca,
- Krediti i potraživanja,
- Derivativi i
- Izvanbilančne izloženosti kreditnog rizika (primarno financijska jamstava i neiskorištene neopozive kreditne linije).

Izloženost kreditnom riziku se sastoji od bruto knjigovodstvenih vrijednosti bez uzimanja u obzir rezervacija za kreditne gubitke, kolaterala (uključivo i transfere rizika na garantore), efekte netiranja te ostale efekte umanjena kreditnog rizika.

Bruto knjigovodstvena vrijednost izloženosti kreditnom riziku Banke se tijekom 2017. povećala za 1,4% ili 812 milijuna HRK s 59,3 milijardi HRK na 31. prosinca 2016. na 60,1 milijardi HRK na 31. prosinca 2017.

U istom razdoblju je bruto knjigovodstvena vrijednost Grupe povećana za 582 milijuna HRK s 70,8 milijardi HRK na 71,4 milijarde HRK na kraju 2017.

Sljedeće tablice prikazuju usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti za Grupu i Banku na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
2017.				
Ostali depoziti po viđenju	413	413	283	283
Kredit i potraživanja kreditnim institucijama	5.235	5.233	5.134	5.132
Kredit i potraživanja klijentima	47.432	43.297	39.626	36.512
Financijska imovina koja se drži do dospijeca	1.886	1.878	1.396	1.391
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	195	195	195	195
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.756	7.756	7.352	7.352
Pozitivna fer vrijednost derivativa	52	52	55	55
Potencijalne kreditne obveze	8.450	8.450	6.048	6.048
Ukupno	71.419	67.274	60.089	56.968
2016.				
Ostali depoziti po viđenju	548	548	450	450
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.332	5.329	5.322	5.320
Kredit i potraživanja od klijenata	47.511	43.656	39.390	36.254
Financijska imovina koja se drži do dospijeca	1.661	1.653	1.142	1.137
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.566	7.566	7.131	7.131
Pozitivna fer vrijednost derivativa	73	73	76	76
Potencijalne kreditne obveze	8.147	8.147	5.764	5.764
Ukupno	70.838	66.972	59.275	56.132

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Podjela izloženosti kreditnom riziku

U nastavku prikazana izloženost kreditnom riziku podijeljena je prema sljedećim kriterijima:

- po klasama izloženosti i financijskim instrumentima,
- prema industriji i financijskom instrumentu,
- po kategorijama rizika,
- po industriji i kategoriji rizika,
- prema regiji i kategoriji rizika,
- po poslovnom segmentu i kategoriji rizika.

Zatim je izvršena podjela izloženosti kreditnom riziku prema državi po regiji i financijskom instrumentu.

Nakon toga prikazana je:

- podjela neprihodujućih izloženosti kreditnom riziku po poslovnom segmentu te rezervacijama za kreditne gubitke,
- podjela po strukturi rezervacija,
- usporedba forbearancea sa ukupnom izloženosti kreditnom riziku i rezervacijama,
- izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima,
- izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima,
- izloženost kreditnom riziku u kašnjenju koja nije pokrivena posebnim rezervacijama po financijskom instrumentu i kolateraliziranosti,
- podjela kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i valuti,
- podjela neprihodujućih kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama i kolateralima.

Izloženost kreditnom riziku po Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentima

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu prema Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentima na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. Raspodjela dužnika u klasama izloženosti prema Basel III standardima se temelji na regulatornim zahtjevima. Radi jasnoće, pojedine Basel III klase izloženosti dane su na skupnoj razini u tablicama u nastavku te u ostalim tablicama kroz dio kreditni rizik.

Izloženost kreditnom riziku po Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentima

u milijunima HRK	GRUPA									
	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti i po viđenju	Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospelja	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
		Po amortiziranom trošku				Fer vrijednost				
2017.										
Država	-	3.324	4.486	1.727	195	-	7.317	-	60	17.109
Institucije	413	1.911	3.431	-	-	-	282	41	503	6.581
Trgovačka društva	-	-	18.274	159	-	-	157	11	5.380	23.981
Stanovništvo	-	-	21.241	-	-	-	-	-	2.507	23.748
Ukupno	413	5.235	47.432	1.886	195	-	7.756	52	8.450	71.419
2016.										
Država	-	3.132	5.988	1.502	-	-	7.025	-	69	17.716
Institucije	548	2.195	3.974	-	-	-	322	15	565	7.619
Trgovačka društva	-	5	17.124	159	-	-	219	58	5.333	22.898
Stanovništvo	-	-	20.425	-	-	-	-	-	2.180	22.605
Ukupno	548	5.332	47.511	1.661	-	-	7.566	73	8.147	70.838

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentima (nastavak)

BANKA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospjeća	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
2017.										
Država	-	3.324	4.200	1.237	195	-	6.913	-	60	15.929
Institucije	283	1.810	3.429	-	-	-	282	41	336	6.181
Trgovačka društva	-	-	15.564	159	-	-	157	14	4.649	20.543
Stanovništvo	-	-	16.433	-	-	-	-	-	1.003	17.436
Ukupno	283	5.134	39.626	1.396	195	-	7.352	55	6.048	60.089
2016.										
Država	-	3.132	5.374	983	-	-	6.590	-	46	16.125
Institucije	450	2.190	3.884	-	-	-	322	15	332	7.193
Trgovačka društva	-	-	14.221	159	-	-	219	61	4.452	19.112
Stanovništvo	-	-	15.911	-	-	-	-	-	934	16.845
Ukupno	450	5.322	39.390	1.142	-	-	7.131	76	5.764	59.275

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) po industriji, podijeljenu po financijskom instrumentu po izvještajnim datumima.

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu

u milijunima HRK	GRUPA										
	Dužnički instrumenti										
	Ostali depoziti po videnju	Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospeljeka	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
					Po amortiziranom trošku	Fer vrijednost					
2017.											
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	1.598	-	-	-	-	-	146	1.744	
Rudarstvo	-	-	99	-	-	-	-	-	107	206	
Prerađivačka industrija	-	-	3.411	-	-	-	14	-	1.287	4.712	
Opskrba električnom energijom	-	-	553	-	-	-	-	5	349	907	
Opskrba vodom	-	-	320	-	-	-	-	-	61	381	
Građevinarstvo	-	-	3.719	-	-	-	11	-	926	4.656	
Trgovina	-	-	4.477	-	-	-	46	-	1.550	6.073	
Prijevoz	-	-	1.406	-	-	-	66	-	239	1.711	
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.488	-	-	-	-	-	234	2.722	
Informacije i komunikacija	-	-	212	-	-	-	-	-	105	317	
Financijske djelatnosti i osiguranja	413	5.235	1.124	-	-	-	769	45	308	7.894	
Poslovanje nekretninama	-	-	1.313	160	-	-	20	1	53	1.547	
Stručne djelatnosti	-	-	1.311	-	-	-	-	1	287	1.599	
Administrativne djelatnosti	-	-	493	-	-	-	-	-	84	577	
Javna uprava	-	-	4.835	1.726	195	-	6.830	-	46	13.632	
Obrazovanje	-	-	37	-	-	-	-	-	13	50	
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	410	-	-	-	-	-	130	540	
Umjetnost	-	-	296	-	-	-	-	-	118	414	
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	19.242	-	-	-	-	-	2.375	21.617	
Ostalo	-	-	88	-	-	-	-	-	32	120	
Ukupno	413	5.235	47.432	1.886	195	-	7.756	52	8.450	71.419	
2016.											
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	1.138	-	-	-	-	-	189	1.327	
Rudarstvo	-	-	129	-	-	-	-	-	115	244	
Prerađivačka industrija	-	-	3.228	-	-	-	40	4	1.376	4.648	
Opskrba električnom energijom	-	-	314	-	-	-	-	3	53	370	
Opskrba vodom	-	-	285	-	-	-	-	-	51	336	
Građevinarstvo	-	-	4.387	-	-	-	11	-	888	5.286	
Trgovina	-	-	4.921	-	-	-	45	-	1.368	6.334	
Prijevoz	-	-	1.353	-	-	-	80	-	133	1.566	
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.389	-	-	-	-	-	299	2.688	
Informacije i komunikacija	-	1	313	-	-	-	-	-	53	367	
Financijske djelatnosti i osiguranja	548	5.331	1.095	2	-	-	944	62	400	8.382	
Poslovanje nekretninama	-	-	1.059	159	-	-	44	1	220	1.483	
Stručne djelatnosti	-	-	1.143	-	-	-	-	2	337	1.482	
Administrativne djelatnosti	-	-	418	-	-	-	-	-	74	492	
Javna uprava	-	-	6.200	1.500	-	-	6.402	1	92	14.195	
Obrazovanje	-	-	47	-	-	-	-	-	10	57	
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	258	-	-	-	-	-	212	470	
Umjetnost	-	-	207	-	-	-	-	-	202	409	
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	18.535	-	-	-	-	-	2.062	20.597	
Ostalo	-	-	92	-	-	-	-	-	13	105	
Ukupno	548	5.332	47.511	1.661	-	-	7.566	73	8.147	70.838	

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu (nastavak)

BANKA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po videnju	Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospjeća	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti		Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
						kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju			
	Po amortiziranom trošku				Fer vrijednost					
2017.										
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	1.172	-	-	-	-	-	143	1.315
Rudarstvo	-	-	89	-	-	-	-	-	69	158
Prerađivačka industrija	-	-	2.898	-	-	-	14	-	1.252	4.164
Opskrba električnom energijom	-	-	479	-	-	-	-	5	346	830
Opskrba vodom	-	-	206	-	-	-	-	-	61	267
Građevinarstvo	-	-	3.400	-	-	-	11	-	834	4.245
Trgovina	-	-	2.905	-	-	-	46	-	951	3.902
Prijevoz	-	-	917	-	-	-	66	-	224	1.207
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.398	-	-	-	-	-	231	2.629
Informacije i komunikacija	-	-	198	-	-	-	-	-	112	310
Financijske djelatnosti i osiguranja	283	5.134	1.470	-	-	-	529	48	198	7.662
Poslovanje nekretninama	-	-	1.278	160	-	-	20	1	53	1.512
Stručne djelatnosti	-	-	1.180	-	-	-	-	1	276	1.457
Administrativne djelatnosti	-	-	271	-	-	-	-	-	63	334
Javna uprava	-	-	4.598	1.236	195	-	6.666	-	46	12.741
Obrazovanje	-	-	31	-	-	-	-	-	13	44
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	288	-	-	-	-	-	130	418
Umjetnost	-	-	257	-	-	-	-	-	118	375
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	15.515	-	-	-	-	-	896	16.411
Ostalo	-	-	76	-	-	-	-	-	32	108
Ukupno	283	5.134	39.626	1.396	195	-	7.352	55	6.048	60.089
2016.										
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	877	-	-	-	-	-	188	1.065
Rudarstvo	-	-	119	-	-	-	-	-	82	201
Prerađivačka industrija	-	-	2.687	-	-	-	40	4	1.343	4.074
Opskrba električnom energijom	-	-	236	-	-	-	-	3	53	292
Opskrba vodom	-	-	226	-	-	-	-	-	51	277
Građevinarstvo	-	-	4.109	-	-	-	11	-	781	4.901
Trgovina	-	-	2.700	-	-	-	45	-	716	3.461
Prijevoz	-	-	918	-	-	-	80	-	113	1.111
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.286	-	-	-	-	-	299	2.585
Informacije i komunikacija	-	-	255	-	-	-	-	-	53	308
Financijske djelatnosti i osiguranja	450	5.321	1.668	-	-	-	700	65	161	8.365
Poslovanje nekretninama	-	-	1.022	159	-	-	44	1	193	1.419
Stručne djelatnosti	-	-	1.015	-	-	-	-	2	333	1.350
Administrativne djelatnosti	-	-	266	-	-	-	-	-	67	333
Javna uprava	-	-	5.532	983	-	-	6.211	1	70	12.797
Obrazovanje	-	-	42	-	-	-	-	-	9	51
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	199	-	-	-	-	-	212	411
Umjetnost	-	-	171	-	-	-	-	-	201	372
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	14.980	-	-	-	-	-	826	15.806
Ostalo	-	1	82	-	-	-	-	-	13	96
Ukupno	450	5.322	39.390	1.142	-	-	7.131	76	5.764	59.275

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po kategorijama rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po kategorijama rizika na 31. prosinca 2017. uspoređenu s izloženosti kreditnom riziku na 31. prosinca 2016.

Izloženost kreditnom riziku po kategorijama rizika

GRUPA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
Izloženost kreditnom riziku 2017.	57.205	7.166	1.147	5.901	71.419
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	80,10%	10,03%	1,61%	8,26%	
Izloženost kreditnom riziku 2016.	56.787	7.393	1.238	5.420	70.838
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	80,16%	10,44%	1,75%	7,65%	
Promjene u izloženosti kreditnom riziku od 2016. do 2017.	418	(227)	(91)	481	581
Promjene u izloženosti kreditnom riziku u %	0,74%	(3,08%)	(7,36%)	8,88%	0,82%
BANKA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
Izloženost kreditnom riziku 2017.	49.571	5.456	779	4.283	60.089
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	82,50%	9,08%	1,30%	7,12%	
Izloženost kreditnom riziku 2016.	48.248	5.571	826	4.630	59.275
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	81,40%	9,40%	1,39%	7,81%	
Promjene u izloženosti kreditnom riziku od 2016. do 2017.	1.323	(115)	(47)	(347)	814
Promjene u izloženosti kreditnom riziku u %	2,74%	(2,09%)	(5,68%)	(7,48%)	1,37%

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po industriji i kategoriji rizika na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016.

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

u milijunima HRK	GRUPA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2017.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.168	78	4	494	1.744
Rudarstvo	159	8	-	39	206
Prerađivačka industrija	3.676	501	64	471	4.712
Opskrba električnom energijom	872	-	3	32	907
Opskrba vodom	310	12	42	17	381
Građevinarstvo	3.503	407	119	627	4.656
Trgovina	4.457	318	53	1.245	6.073
Prijevoz	1.516	127	4	64	1.711
Djelatnosti pružanja smještaja	1.947	182	40	553	2.722
Informacije i komunikacija	263	29	9	16	317
Financijske djelatnosti i osiguranja	7.584	301	2	7	7.894
Poslovanje nekretninama	1.078	209	16	244	1.547
Stručne djelatnosti	616	703	69	211	1.599
Administrativne djelatnosti	373	107	3	94	577
Javna uprava	13.513	119	-	-	13.632
Obrazovanje	45	3	2	-	50
Djelatnosti zdravstvene zaštite	472	63	-	5	540
Umjetnost	379	16	12	7	414
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	15.191	3.965	701	1.760	21.617
Ostalo	83	18	4	15	120
Ukupno	57.205	7.166	1.147	5.901	71.419
2016.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.097	144	5	81	1.327
Rudarstvo	192	11	-	41	244
Prerađivačka industrija	3.618	347	109	574	4.648
Opskrba električnom energijom	336	28	4	2	370
Opskrba vodom	259	7	17	53	336
Građevinarstvo	4.119	434	61	672	5.286
Trgovina	5.109	569	59	597	6.334
Prijevoz	1.412	81	7	66	1.566
Djelatnosti pružanja smještaja	1.915	162	46	565	2.688
Informacije i komunikacija	279	5	-	83	367
Financijske djelatnosti i osiguranja	7.905	430	42	5	8.382
Poslovanje nekretninama	906	310	31	236	1.483
Stručne djelatnosti	558	597	45	282	1.482
Administrativne djelatnosti	299	70	2	121	492
Javna uprava	14.063	132	-	-	14.195
Obrazovanje	50	5	1	1	57
Djelatnosti zdravstvene zaštite	448	16	1	5	470
Umjetnost	361	17	13	18	409
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	13.784	4.023	788	2.002	20.597
Ostalo	77	5	7	16	105
Ukupno	56.787	7.393	1.238	5.420	70.838

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2017.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.028	75	4	208	1.315
Rudarstvo	112	8	-	38	158
Prerađivačka industrija	3.222	466	50	426	4.164
Opskrba električnom energijom	798	-	-	32	830
Opskrba vodom	217	5	28	17	267
Građevinarstvo	3.318	261	101	565	4.245
Trgovina	3.264	146	40	452	3.902
Prijevoz	1.079	67	2	59	1.207
Djelatnosti pružanja smještaja	1.884	163	32	550	2.629
Informacije i komunikacija	286	5	8	11	310
Financijske djelatnosti i osiguranja	7.368	291	2	1	7.662
Poslovanje nekretninama	1.052	200	16	244	1.512
Stručne djelatnosti	550	648	68	191	1.457
Administrativne djelatnosti	201	43	2	88	334
Javna uprava	12.736	5	-	-	12.741
Obrazovanje	39	3	2	-	44
Djelatnosti zdravstvene zaštite	407	7	-	4	418
Umjetnost	343	12	12	8	375
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	11.591	3.037	408	1.375	16.411
Ostalo	76	14	4	14	108
Ukupno	49.571	5.456	779	4.283	60.089
2016.					
Poljoprivreda, šumarstvo	843	137	5	80	1.065
Rudarstvo	150	9	-	42	201
Prerađivačka industrija	3.154	314	101	505	4.074
Opskrba električnom energijom	264	22	4	2	292
Opskrba vodom	219	5	-	53	277
Građevinarstvo	3.959	251	57	634	4.901
Trgovina	2.801	164	39	457	3.461
Prijevoz	1.009	38	3	61	1.111
Djelatnosti pružanja smještaja	1.849	139	38	559	2.585
Informacije i komunikacija	229	4	-	75	308
Financijske djelatnosti i osiguranja	7.905	417	42	1	8.365
Poslovanje nekretninama	896	284	4	235	1.419
Stručne djelatnosti	499	550	35	266	1.350
Administrativne djelatnosti	197	18	1	117	333
Javna uprava	12.795	2	-	-	12.797
Obrazovanje	44	5	1	1	51
Djelatnosti zdravstvene zaštite	395	11	1	4	411
Umjetnost	330	15	12	15	372
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	10.639	3.182	477	1.508	15.806
Ostalo	71	4	6	15	96
Ukupno	48.248	5.571	826	4.630	59.275

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po regijama i kategoriji rizika na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016.

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika

GRUPA					
u milijunima HRK				Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda		
2017.					
Tržište Erste Grupe	52.403	6.171	1.029	5.728	65.331
Austrija	1.904	1	-	-	1.905
Hrvatska	48.985	6.135	1.014	5.706	61.840
Srbija	6	5	-	1	12
Slovačka	574	-	-	-	574
Slovenija	934	29	15	21	999
Češka	-	1	-	-	1
Ostale zemlje EU	1.011	10	8	27	1.056
Ostale razvijene zemlje	430	7	1	15	453
Tržišta u razvoju	3.361	978	109	131	4.579
Jugoistočna Europa/ZND	3.343	976	109	131	4.559
Azija	18	2	-	-	20
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	-	-	-	-	-
Ukupno	57.205	7.166	1.147	5.901	71.419
2016.					
Tržište Erste Grupe	52.815	6.565	1.092	5.251	65.723
Austrija	2.606	-	-	-	2.606
Hrvatska	48.483	6.539	1.029	5.240	61.291
Srbija	62	5	-	-	67
Slovačka	933	-	-	-	933
Slovenija	730	21	63	11	825
Mađarska	1	-	-	-	1
Ostale zemlje EU	917	12	4	29	962
Ostale razvijene zemlje	252	8	-	15	275
Tržišta u razvoju	2.803	808	142	125	3.878
Jugoistočna Europa/ZND	2.800	805	142	125	3.872
Azija	2	2	-	-	4
Latinska Amerika	-	1	-	-	1
Bliski istok/Afrika	1	-	-	-	1
Ukupno	56.787	7.393	1.238	5.420	70.838

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika (nastavak)

						BANKA
u milijunima HRK						
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku	
2017.						
Tržište Erste Grupe	47.188	5.442	777	4.239	57.646	
Austrija	1.803	1	-	-	1.804	
Hrvatska	44.745	5.436	777	4.238	55.196	
Srbija	6	1	-	1	8	
Slovačka	573	-	-	-	573	
Slovenija	61	3	-	-	64	
Češka	-	1	-	-	1	
Ostale zemlje EU	971	8	2	27	1.008	
Ostale razvijene zemlje	430	1	-	15	446	
Tržišta u razvoju	982	5	-	2	989	
Jugoistočna Europa/ZND	963	3	-	2	968	
Azija	19	2	-	-	21	
Ukupno	49.571	5.456	779	4.283	60.089	
2016.						
Tržište Erste Grupe	46.447	5.518	823	4.585	57.373	
Austrija	2.562	-	-	-	2.562	
Hrvatska	42.875	5.515	823	4.585	53.798	
Srbija	62	1	-	-	63	
Slovačka	933	-	-	-	933	
Slovenija	14	2	-	-	16	
Mađarska	1	-	-	-	1	
Ostale zemlje EU	852	10	2	29	893	
Ostale razvijene zemlje	248	1	-	15	264	
Tržišta u razvoju	701	42	1	1	745	
Jugoistočna Europa/ZND	699	40	1	1	741	
Azija	2	2	-	-	4	
Ukupno	48.248	5.571	826	4.630	59.275	

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

Izveštajni segmenti Banke (Grupe) se temelje na organizacijskoj matrici po poslovnom segmentu i kategoriji rizika. Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po izvještajnim segmentima i kategorijama rizika na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

u milijunima HRK	GRUPA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2017.					
Građanstvo	16.204	4.317	739	1.962	23.222
Malo i srednje poduzetništvo	13.255	1.343	274	1.597	16.469
Veliki nacionalni klijenti	2.302	942	93	382	3.719
Javni sektor	7.779	236	-	6	8.021
Veliki korporativni klijenti	959	-	-	1.143	2.102
Komercijalno financiranje nekretnina	787	37	4	792	1.620
Tržište Grupe	952	274	35	-	1.261
Tržište financijskih institucija Grupe	506	6	-	-	512
Upravljanje aktivom i pasivom	14.378	1	-	4	14.383
Ostalo	83	10	2	15	110
Ukupno	57.205	7.166	1.147	5.901	71.419
2016.					
Građanstvo	14.664	4.348	840	2.258	22.110
Malo i srednje poduzetništvo	11.714	1.206	243	1.974	15.137
Veliki nacionalni klijenti	2.284	879	77	194	3.434
Javni sektor	10.125	141	-	43	10.309
Veliki korporativni klijenti	2.318	257	-	2	2.577
Komercijalno financiranje nekretnina	468	92	36	934	1.530
Tržište Grupe	2.145	436	39	-	2.620
Tržište financijskih institucija Grupe	548	26	1	-	575
Upravljanje aktivom i pasivom	12.447	-	-	-	12.447
Ostalo	74	8	2	15	99
Ukupno	56.787	7.393	1.238	5.420	70.838

u milijunima HRK	BANKA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2017.					
Građanstvo	12.312	3.257	443	1.561	17.573
Malo i srednje poduzetništvo	10.929	827	222	1.408	13.386
Veliki nacionalni klijenti	2.213	924	73	333	3.543
Javni sektor	7.467	123	-	5	7.595
Veliki korporativni klijenti	844	-	-	184	1.028
Komercijalno financiranje nekretnina	787	35	4	780	1.606
Tržište Grupe	1.121	274	35	-	1.430
Tržište financijskih institucija Grupe	498	5	-	-	503
Upravljanje aktivom i pasivom	13.314	-	-	-	13.314
Ostalo	86	11	2	12	111
Ukupno	49.571	5.456	779	4.283	60.089
2016.					
Građanstvo	11.307	3.392	523	1.742	16.964
Malo i srednje poduzetništvo	9.506	836	168	1.749	12.259
Veliki nacionalni klijenti	2.051	787	57	159	3.054
Javni sektor	9.470	11	-	42	9.523
Veliki korporativni klijenti	964	-	-	2	966
Komercijalno financiranje nekretnina	467	76	36	922	1.501
Tržište Grupe	2.417	436	39	-	2.892
Tržište financijskih institucija Grupe	540	26	1	-	567
Upravljanje aktivom i pasivom	11.452	-	-	-	11.452
Ostalo	74	7	2	14	97
Ukupno	48.248	5.571	826	4.630	59.275

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema državi po regiji i financijskom instrumentu

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) prema državi, podijeljenu prema regiji i financijskim instrumentima na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. Klasifikacija dužnika u državu je temeljena na Basel III klasama izloženosti.

Izloženost kreditnom riziku prema državi po regiji i financijskom instrumentu

GRUPA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depozit i po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospijeca	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Positivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
2017.										
Tržište Erste Grupe	-	3.324	4.085	1.123	195	-	6.115	-	39	14.881
Austrija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hrvatska	-	3.324	4.085	1.123	195	-	5.542	-	39	14.308
Slovačka	-	-	-	-	-	-	573	-	-	573
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	384	-	-	384
Ostale razvijene zemlje	-	-	-	-	-	-	376	-	-	376
Tržišta u razvoju	-	-	401	604	-	-	442	-	21	1.468
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	401	604	-	-	442	-	21	1.468
Ukupno	-	3.324	4.486	1.727	195	-	7.317	-	60	17.109
2016.										
Tržište Erste Grupe	-	3.132	5.764	869	-	-	5.967	-	-	15.732
Austrija	-	-	-	-	-	-	158	-	-	158
Hrvatska	-	3.132	5.764	869	-	-	4.876	-	-	14.641
Slovačka	-	-	-	-	-	-	933	-	-	933
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	378	-	-	378
Ostale razvijene zemlje	-	-	-	-	-	-	215	-	-	215
Tržišta u razvoju	-	-	224	633	-	-	465	-	69	1.391
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	224	633	-	-	465	-	69	1.391
Ukupno	-	3.132	5.988	1.502	-	-	7.025	-	69	17.716

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema državi po regiji i financijskom instrumentu (nastavak)

BANKA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospelosti	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
2017.										
Tržište Erste Grupe	-	3.324	4.012	1.123	195	-	5.875	-	39	14.568
Austrija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hrvatska	-	3.324	4.012	1.123	195	-	5.302	-	39	13.995
Slovačka	-	-	-	-	-	-	573	-	-	573
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	384	-	-	384
Ostale razvijene zemlje	-	-	-	-	-	-	376	-	-	376
Tržišta u razvoju	-	-	188	114	-	-	278	-	21	601
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	188	114	-	-	278	-	21	601
Ukupno	-	3.324	4.200	1.237	195	-	6.913	-	60	15.929
2016.										
Tržište Erste Grupe	-	3.132	5.347	869	-	-	5.723	-	-	15.071
Austrija	-	-	-	-	-	-	158	-	-	158
Hrvatska	-	3.132	5.347	869	-	-	4.632	-	-	13.980
Slovačka	-	-	-	-	-	-	933	-	-	933
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	378	-	-	378
Ostale razvijene zemlje	-	-	-	-	-	-	215	-	-	215
Tržišta u razvoju	-	-	27	114	-	-	274	-	46	461
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	27	114	-	-	274	-	46	461
Ukupno	-	3.132	5.374	983	-	-	6.590	-	46	16.125

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku i rezervacije za kreditne rizike

Definicija izloženosti kreditnom riziku, klasificirane kao neprihodujuća, dana je u opisu kategorija rizika u dijelu Interni sustav ocjenjivanja.

Rezervacije za kreditne gubitke (pojedinačne i skupne) pokrivaju 76% neprihodujuće izloženosti u Banci na 31. prosinca 2017. te 73% takve izloženosti u Grupi. Za dio neprihodujuće izloženosti kreditnom riziku koja nije pokrivena rezervacijama, Banka smatra da ima dovoljne razine kolaterala i ostalih očekivanih povrata.

U periodu od 12 mjeseci koji je završio s 31. prosincem 2017., kreditna neprihodujuća izloženost u Banci je smanjena za 347 milijuna HRK, s 4,6 milijarde HRK na 31. prosinca 2016. na 4,3 milijardi HRK na 31. prosinca 2017. Tijekom istog razdoblja, kreditna neprihodujuća izloženost Grupe povećana je za 481 milijun HRK s 5,4 milijardi HRK na 31. prosinca 2016. na 5,9 milijarde HRK na 31. prosinca 2017.

Rezervacije za kreditne rizike su povećane za 270 milijuna HRK na razini Grupe, s 4,0 milijarde HRK na 31. prosinca 2016. na 4,3 milijarde HRK na 31. prosinca 2017. Smanjenje rezervacija za kreditne rizike u Banci tijekom 2017. iznosi 30 milijuna HRK, s 3,3 milijarde HRK na 31. prosinca 2016. na 3,2 milijarde HRK na 31. prosinca 2017. Veće smanjenje neprihodujuće izloženosti nego rezervacija za kreditni rizik u Banci je rezultiralo povećanjem pokrivenosti neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik za 5,02 postotna poena, s 70,7% na 75,7%, dok je ukupno u Grupi zabilježeno veće povećanje neprihodujuće izloženosti nego rezervacija te se posljedično pokrivenost neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik smanjuje za -1,5 postotna poena, s 74,3% na 72,8%.

Sljedeće tablice prikazuju pokrivenost neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditne gubitke (bez uzimanja u obzir kolaterala) po izvještajnim segmentima na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. Razlika u razini pokrivenosti između segmenata proizlazi iz različitih razina rizika u pojedinim segmentima kao i različitim nivoima kolateraliziranosti.

Neprihodujući udio (NPE udio) je računat kao omjer ukupnih rezervacija za kreditne rizike i ukupne kreditne neprihodujuće izloženosti. Pokrivenost kreditne neprihodujuće izloženosti (NPE pokrivenost) je računata kao količnik zbroja pojedinačnih i skupnih rezervacija za kreditne rizike i kreditne neprihodujuće izloženosti. Kolaterali ili druge naplate nisu uzete u obzir.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentu i rezervacije za kreditne rizike

GRUPA									
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku					Rezervacije	NPE omjer	NPE omjer pokrivenosti	
	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku	Specifični ispravci vrijednosti na temelju pojedinačnog raspoređivanja plasmana	Specifični ispravci vrijednosti na temelju skupnog raspoređivanja plasmana	Ispravci vrijednosti za identificiranje gubitke na skupnoj osnovi (IbNR)				
2017.									
Građanstvo	1.962	23.222	248	1.062	197	1.507	8%	77%	
Malo i srednje poduzetništvo	1.597	16.469	873	183	290	1.346	10%	84%	
Veliki nacionalni klijenti	382	3.719	264	3	48	315	10%	82%	
Javni sektor	6	8.021	-	1	44	45	-	739%	
Veliki korporativni klijenti	1.143	2.102	427	5	15	447	54%	39%	
Komercijalno financiranje nekretnina	792	1.620	584	3	21	608	49%	77%	
Tržište Grupe	-	1.261	-	-	2	2	-	-	
Tržište financijskih institucija Grupe	-	512	-	-	2	2	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	4	14.383	-	2	8	10	-	243%	
Ostalo	15	110	7	4	2	13	13%	86%	
Ukupno	5.901	71.419	2.403	1.263	629	4.295	8%	73%	
2016.									
Građanstvo	2.258	22.110	265	1.151	192	1.608	10%	71%	
Malo i srednje poduzetništvo	1.974	15.137	993	206	248	1.447	13%	73%	
Veliki nacionalni klijenti	194	3.434	87	7	56	150	6%	77%	
Javni sektor	43	10.309	37	-	46	83	-	193%	
Veliki korporativni klijenti	2	2.577	-	-	37	37	-	1.740%	
Komercijalno financiranje nekretnina	934	1.530	641	3	21	665	61%	71%	
Tržište Grupe	-	2.620	-	-	2	2	-	-	
Tržište financijskih institucija Grupe	-	575	-	-	-	-	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	12.447	-	-	17	17	-	-	
Ostalo	15	99	11	4	3	18	15%	105%	
Ukupno	5.420	70.838	2.034	1.371	622	4.027	8%	74%	

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i rezervacije za kreditne rizike (nastavak)

BANKA									
Izloženost kreditnom riziku									
u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku	Specifični ispravci vrijednosti na temelju pojedinačnog raspoređivanja plasmana	Specifični ispravci vrijednosti na temelju skupnog raspoređivanja plasmana	Ispravci vrijednosti za identificira- ne gubitke na skupnoj osnovi (IbNR)	Rezervacije	NPE omjer	NPE omjer pokrivenosti	
2017.									
Građanstvo	1.561	17.573	243	762	102	1.107	9%	71%	
Malo i srednje poduzetništvo	1.408	13.386	820	95	249	1.164	11%	83%	
Veliki nacionalni klijenti	333	3.543	241	1	47	289	9%	87%	
Javni sektor	5	7.595	-	-	42	42	-	789%	
Veliki korporativni klijenti	184	1.028	12	-	15	27	18%	15%	
Komercijalno financiranje nekretnina	780	1.606	573	2	21	596	49%	76%	
Tržište Grupe	-	1.430	-	-	2	2	-	-	
Tržište financijskih institucija Grupe	-	503	-	-	2	2	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	13.314	-	-	2	2	-	-	
Ostalo	12	111	7	3	2	12	11%	94%	
Ukupno	4.283	60.089	1.896	863	484	3.243	7%	76%	
2016.									
Građanstvo	1.742	16.964	258	778	105	1.141	10%	65%	
Malo i srednje poduzetništvo	1.749	12.259	929	86	214	1.229	14%	70%	
Veliki nacionalni klijenti	159	3.054	69	7	52	128	5%	80%	
Javni sektor	42	9.523	37	-	45	82	-	197%	
Veliki korporativni klijenti	2	966	-	-	16	16	-	749%	
Komercijalno financiranje nekretnina	922	1.501	631	2	21	654	61%	71%	
Tržište Grupe	-	2.892	-	-	2	2	-	-	
Tržište financijskih institucija Grupe	-	567	-	-	-	-	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	11.452	-	-	6	6	-	-	
Ostalo	14	97	10	3	1	14	15%	105%	
Ukupno	4.630	59.275	1.934	876	462	3.272	8%	71%	

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ključni principi i standardi za izdvajanje rezervacije za kreditne rizike u Banci prate procedure Erste Grupe i međunarodne računovodstvene standarde te su detaljno propisani internim politikama.

Banka, u skladu s regulatornim i računovodstvenim standardima procjenjuje potrebu te izdvaja rezervacije za očekivane gubitke po kreditnom riziku. Pri tome se rezervacije računaju:

- za financijsku imovinu mjerenu amortiziranim troškom (kreditni i potraživanja, financijska imovina koja se drži do dospijeća) u skladu s MRS 39 te
- za vanbilančne obveze (garancije/jamstva, vanbilančne kreditne obveze) u skladu s MRS 37.

Proces izdvajanja rezervacija za kreditne gubitke uključuje identifikaciju statusa neispunjenja obveza na razini klijenta, potrebe za umanjnjem vrijednosti te načina procjene (pojedinačno ili skupno). Pri tome se pod razinom klijenta podrazumijeva klasifikacija svih klijentovih izloženosti kao status neispunjenja obveza ukoliko je barem jedna od klijentovih izloženosti klasificirana u status neispunjenja obveza.

Tijekom procesa Banka razlikuje:

- Rezervacije za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi na izloženosti klijenta u statusu neispunjenja obveza za koje je potrebno umanjnje vrijednosti i
- Rezervacije za identificirane gubitke na skupnoj osnovi (rezervacije za nastali ali ne prijavljeni gubitak (eng. Incurred but not reported Loss; IbNR)) izračunate na izloženosti klijenata koji nisu u statusu neispunjenja obveza ili izloženosti klijenata u statusu neispunjenja obveza, ali za koje nije potrebno umanjnje vrijednosti.

Za izračun rezervacija za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi koristi se metoda diskontiranja novčanih tokova. To znači da razlika između knjigovodstvene vrijednosti i neto sadašnje vrijednosti (NPV) očekivanih novčanih tokova dovodi do potrebe za umanjnjem vrijednosti te određuje razinu potrebnog rezerviranja. Kao očekivani novčani tokovi, u obzir se uzimaju sve procijenjene uplate kako i procijenjeni priljevi od kolaterala te troškovi prodaje i realizacije kolaterala.

Izračun posebnih rezervacija se provodi na pojedinačnoj osnovi ili zasnovano na pravilima. U slučaju pojedinačno značajnih klijenata, očekivani novčani tokovi se procjenjuju pojedinačno od strane ovlaštenika u Sektoru naplate i upravljanja lošim plasmanima ili Sektoru upravljanja kreditnim rizikom. Klijent se smatra pojedinačno značajnim ako je ukupna izloženost definirana kao suma svih bilančnih i vanbilančnih izloženosti viša od propisanog praga materijalnosti. U protivnom, smatra se da klijent nije pojedinačno značajan te se za njega primjenjuje pristup izračuna rezervacija zasnovan na pravilima (eng. Rule-based). Sukladno tom pristupu, rezerve za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi se izdvajaju kao umnožak knjigovodstvene vrijednosti i gubitka u slučaju statusa neispunjenja obveza (LGD), gdje LGD reflektira vrijeme provedeno u statusu neispunjenja obveza te status u procesu naplate.

Rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi se izračunavaju na izloženosti klijenata koji nisu u statusu neispunjenja obveza ili status neispunjenja obveza još nije identificiran. Iznos rezervacija na skupnoj osnovi ovisi o knjigovodstvenoj vrijednosti, vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza (PD), gubitka u slučaju statusa neispunjenja obveza (LGD) te perioda identifikacije gubitka (LIP). LIP se redovito ispituje te se backtesting LIP parametra provodi u obliku nezavisne rekalkulacije parametra u skladu s metodologijom Grupe. Trenutno se koristi LIP jednak 1. Rezervacije za identificirane gubitke na skupnoj osnovi se izračunavaju koristeći povijesne podatke Banke ili Erste Grupe o vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza (Probability of default, PD) po rejtingu, uz izračunati gubitak u slučaju statusa neispunjenja obveza (Loss Given Default, LGD) po vrstama proizvoda za Retail (fizičke osobe) i LGD koji ovisi o razini kolateraliziranosti klijenta za pojedine rejting metode te pretpostavljen LGD od 45% za sve ostale klijente.

Sljedeće tablice prikazuju rezervacije za kreditne rizike podijeljene na rezervacije za identificirane gubitke na pojedinačnoj i skupnoj osnovi te rezervacije za garancije i kreditne obveze na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016.

U milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Pojedinačne rezervacije	3.645	3.376	2.746	2.787
Skupne rezervacije	500	490	375	356
Rezervacije za garancije i kreditne obveze	150	161	122	129
Ukupno	4.295	4.027	3.243	3.272

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Reprogrami, refinanciranje i restrukturiranje (forbearance)

Reprogram podrazumijeva promjenu ugovornih odredbi klijenta kao što su na primjer dospijeće, kamatna stopa, naknada, iznos glavnice ili kombinaciju istih. Reprogrami mogu biti poslovni reprogrami (građanstvo) i refinanciranja (trgovačka društva) ili forbearance po definiciji EBA-e za oba sektora.

Poslovni reprogrami i refinanciranje

Reprogram kao poslovni reprogram u građanstvu ili refinanciranje kod trgovačkih društava je potencijalni i učinkovit alat zadržavanja klijenata koji uključuje promjene cijena ili ponudu dodatnih kredita ili oboje kako bi zadržali kvalitetne klijente Banke.

Forbearance

U slučaju da je restrukturiranjem napravljen ustupak klijentu koji se nalazi u pogoršanom financijskom položaju ili se suočava sa poteškoćama u podmirenju ugovorenih financijskih obveza, restrukturiranje se smatra forbearance. Izloženost u forbearanceu se procjenjuje na razini pojedinog ugovora te predstavlja samo restrukturiranu izloženost, a isključuje ostale izloženosti koje klijent ima, ukoliko nisu bile predmet restrukturiranja.

Ustupkom klijentu se smatra ukoliko je zadovoljen neki od sljedećih kriterija:

- Modifikacija/refinanciranje ugovora ne bi bila odobrena u slučaju da klijent nije bio u financijskim poteškoćama
- Postoji razlika u korist klijenta između modificiranog ugovora/refinanciranja te prethodnih uvjeta u ugovoru
- Modificiran ugovor/refinanciranje uključuje povoljnije uvjete nego bi drugi klijenti sličnog profila rizičnosti mogli dobiti u Banci.

Forbearance može biti iniciran od strane Banke ili klijenta (kao razlog gubitka posla, bolesti itd.).

Forbearance mjere se dijele i izvještavaju kao:

- Prihodujući forbearance (uključivo prihodujući forbearance u periodu iskušenja koji je unaprijeden iz neprihodujućeg forbearancea)
- Neprihodujući forbearance.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

U donjoj tablici je dan usporedan prikaz forbearancea i izloženosti kreditnom riziku i rezervacije za Banku i Grupu na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. Za potrebe ove tablice, ukupna kreditna izloženost ne obuhvaća pozicije *Financijska imovina koja se drži radi trgovanja*, *Pozitivna fer vrijednost derivativa* i *Financijske garancije* dok obuhvaća *Novčana sredstva kod središnjih banaka*.

Usporedba forbearancea s izloženošću kreditnom riziku i rezervacijama

u milijunima HRK	GRUPA			
	Kreditni i potraživanja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instrumenti bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
2017.				
Izloženost kreditnom riziku	55.815	9.642	8.450	73.907
od čega forbearance izloženost	1.400	-	6	1.406
Prihodujuća izloženost	49.985	9.642	8.379	68.006
od čega prihodujuća forbearance izloženost	321	-	4	325
Rezerve za prihodujuću izloženost	492	8	67	567
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	26	-	-	26
Neprihodujuća izloženost	5.830	-	71	5.901
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.079	-	2	1.081
Rezerve za neprihodujuću izloženost	3.645	-	9	3.654
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	553	-	-	553
2016.				
Izloženost kreditnom riziku	56.015	9.226	8.147	73.388
od čega forbearance izloženost	1.552	-	1	1.553
Prihodujuća izloženost	50.691	9.226	8.051	67.968
od čega prihodujuća forbearance izloženost	373	-	-	373
Rezerve za prihodujuću izloženost	472	7	70	549
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	15	-	-	15
Neprihodujuća izloženost	5.324	-	96	5.420
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.179	-	1	1.180
Rezerve za neprihodujuću izloženost	3.386	-	6	3.392
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	536	-	-	536

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Usporedba forbearancea s izloženošću kreditnom riziku i rezervacijama (nastavak)

BANKA				
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instrumenti bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
2017.				
Izloženost kreditnom riziku	47.564	8.746	6.048	62.358
od čega forbearance izloženost	1.169	-	6	1.175
Prihodujuća izloženost	43.318	8.746	6.010	58.074
od čega prihodujuća forbearance izloženost	305	-	4	309
Rezerve za prihodujuću izloženost	371	5	58	434
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	25	-	-	25
Neprihodujuća izloženost	4.246	-	38	4.284
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	864	-	2	866
Rezerve za neprihodujuću izloženost	2.745	-	3	2.748
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	408	-	-	408
2016.				
Izloženost kreditnom riziku	47.348	8.273	5.764	61.385
od čega forbearance izloženost	1.471	-	1	1.472
Prihodujuća izloženost	42.777	8.273	5.705	56.755
od čega prihodujuća forbearance izloženost	368	-	-	368
Rezerve za prihodujuću izloženost	342	5	62	409
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	15	-	-	15
Neprihodujuća izloženost	4.571	-	59	4.630
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.103	-	1	1.104
Rezerve za neprihodujuću izloženost	2.796	-	-	2.796
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	470	-	-	470

Kolaterali

Priznavanje kolaterala

Odjel upravljanja kolateralima je jedinica unutar Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima. Pravilnikom o kolateralima, između ostalog, definirani su jedinstveni standardi vrednovanja kolaterala u Banci čime je osigurano da su procesi kreditnog odlučivanja standardizirani u pogledu prihvaćanja vrijednosti kolaterala.

Internim aktima propisani su kolaterali prihvatljivi za Banku. Utvrđivanje vrijednosti kolaterala i njihovo naknadno vrednovanje, raščlanjeno po vrstama kolaterala, provodi se u skladu sa pravilima definiranim Pravilnikom o kolateralima, a sukladno regulatornim zahtjevima. Da li je pojedini kolateral ili vrsta kolaterala prihvatljiv za potrebe smanjenja kreditnog rizika, procjenjuje Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima u suradnji sa Sektorom upravljanja rizicima nakon što utvrde da su ispunjeni regulatorni kapitalni zahtjevi.

Najvažnije vrste kolaterala

Vrste kolaterala koje Banka najčešće prihvaća i trenutno drži:

- Nekretnine: uključuje stambene i poslovne nekretnine
- Financijski kolateral: ova kategorija prvenstveno uključuje vrijednosne papire i novčane depozite
- Garancije: garancije izdane od Republike Hrvatske, banaka. Svi pružatelji garancija moraju imati kreditnu kvalitetu sukladno regulatornim zahtjevima.

Ostale vrste kolaterala, kao što su kolaterali u obliku pokretnina, bilančno netiranje, udjeli u investicijskim fondovima te police životnog osiguranja također se prihvaćaju rjeđe.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Vrednovanje i upravljanje kolateralima

Vrednovanje kolaterala temelji se na trenutnoj tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir utrživost u razumnom roku. Kod izračuna pokrivenosti kolateralima, iznos pokrivenosti se prilagođava korektivnim faktorom, ovisno o vrsti kolaterala. U financijskim izvještajima, pokrivenost kolateralima se prikazuje do visine izloženosti te prekoračenje pokrivenosti nije moguće. Vrednovanje nekretnina provodi se od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja koji nisu uključeni u postupak donošenja kreditne odluke i definirane su metode procjene koje se primjenjuju. U svrhu osiguranja kvalitete, postupak vrednovanja nekretnina revidira se kontinuirano.

Metode i korektivni faktori koji se primjenjuju pri vrednovanju kolaterala rezultat su empirijskog istraživanja i iskustva Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima koje se bazira na prikupljenim podacima o ostvarenoj naplati iz kolaterala. Metode vrednovanja provjeravaju se redovito, najmanje jednom godišnje i usklađuju se ostvarenom naplatom iz kolaterala. Financijski kolaterali se priznaju po tržišnoj vrijednosti.

Naknadna vrednovanja kolaterala provode se propisanom dinamikom i automatizirana su, koliko je moguće. Maksimalni periodi naknadnog vrednovanja pojedine vrste instrumenta osiguranja unaprijed su propisani, a usklađenost prati Odjel upravljanja kolateralima. Osim redovitih naknadnih vrednovanja, vrednovanje se provodi i u slučaju ako dostupne informacije upućuju na to da je došlo do smanjenja vrijednosti zbog značajnih promjena na tržištu.

Kolaterali preuzeti u zamjenu za nenaplativa potraživanja raspoloživi su za prodaju, a primitci od prodaje se koriste za smanjenje ili otplatu nenaplaćenih potraživanja. Ovako stečene nekretnine obično se ne koriste u poslovne svrhe Grupe. Najznačajniji dio preuzete imovine u knjigama su poslovna zemljišta i zgrade, te stambene nekretnine.

Sljedeće tablice prikazuju usporedbu izloženosti kreditnom riziku prema poslovnim segmentima i primljenim kolateralima na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Garancije	Nekretnine	Ostalo	GRUPA
						Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral
2017.						
Građanstvo	23.222	7.698	22	6.250	1.426	15.524
Malo i srednje poduzetništvo	16.469	7.818	616	5.536	1.666	8.651
Veliki nacionalni klijenti	3.719	2.242	1.448	476	318	1.477
Javni sektor	8.021	2.599	2.384	61	154	5.422
Veliki korporativni klijenti	2.102	116	30	62	24	1.986
Komercijalno financiranje nekretnina	1.620	783	-	752	31	837
Tržište Grupe	1.261	859	-	-	859	402
Tržište financijskih institucija Grupe	512	42	-	14	28	470
Upravljanje aktivom i pasivom	14.383	-	-	-	-	14.383
Ostalo	110	-	-	-	-	110
Ukupno	71.419	22.157	4.500	13.151	4.506	49.262
2016.						
Građanstvo	22.110	7.750	12	6.158	1.580	14.360
Malo i srednje poduzetništvo	15.137	7.605	489	5.390	1.726	7.532
Veliki nacionalni klijenti	3.434	2.207	1.468	397	342	1.227
Javni sektor	10.309	3.533	3.245	139	149	6.776
Veliki korporativni klijenti	2.577	107	54	18	35	2.470
Komercijalno financiranje nekretnina	1.530	812	-	537	275	718
Tržište Grupe	2.620	559	-	-	559	2.061
Tržište financijskih institucija Grupe	575	15	-	9	6	560
Upravljanje aktivom i pasivom	12.447	79	-	-	79	12.368
Ostalo	99	-	-	-	-	99
Ukupno	70.838	22.667	5.268	12.648	4.751	48.171

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Garancije	Nekretnine	Ostalo	BANKA
						Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral
2017.						
Građanstvo	17.573	6.544	22	5.619	903	11.029
Malo i srednje poduzetništvo	13.386	6.429	565	5.009	855	6.957
Veliki nacionalni klijenti	3.543	2.197	1.448	476	273	1.346
Javni sektor	7.595	2.377	2.277	61	39	5.218
Veliki korporativni klijenti	1.028	92	30	62	-	936
Komercijalno financiranje nekretnina	1.606	782	-	752	30	824
Tržište Grupe	1.430	859	-	-	859	571
Tržište financijskih institucija Grupe	503	35	-	14	21	468
Upravljanje aktivom i pasivom	13.314	-	-	-	-	13.314
Ostalo	111	-	-	-	-	111
Ukupno	60.089	19.315	4.342	11.993	2.980	40.774
2016.						
Građanstvo	16.964	6.790	12	5.590	1.188	10.174
Malo i srednje poduzetništvo	12.259	6.330	489	4.794	1.047	5.929
Veliki nacionalni klijenti	3.054	2.143	1.468	397	278	911
Javni sektor	9.523	3.304	3.127	128	49	6.219
Veliki korporativni klijenti	966	72	54	18	-	894
Komercijalno financiranje nekretnina	1.501	809	-	537	272	692
Tržište Grupe	2.892	559	-	-	559	2.333
Tržište financijskih institucija Grupe	567	9	-	9	-	558
Upravljanje aktivom i pasivom	11.452	80	-	-	80	11.372
Ostalo	97	-	-	-	-	97
Ukupno	59.275	20.096	5.150	11.473	3.473	39.179

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost	GRUPA
			Garancije	Nekretnine	Ostalo					
2017.										
Ostali depoziti po viđenju	413	-	-	-	-	413	38	375	-	
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.235	106	-	-	106	5.129	5.187	48	-	
Kreditni i potraživanja od klijenata	47.432	20.597	4.067	12.433	4.097	26.835	38.310	3.371	5.751	
Financijska imovina koja se drži do dospelja	1.886	-	-	-	-	1.886	1.785	101	-	
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	195	-	-	-	-	195	195	-	-	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.756	-	-	-	-	7.756	7.756	-	-	
Pozitivna fer vrijednost derivativa	52	-	-	-	-	52	52	-	-	
Potencijalne kreditne obveze	8.450	1.454	433	718	303	6.996	8.214	177	59	
Ukupno	71.419	22.157	4.500	13.151	4.506	49.262	61.537	4.072	5.810	
2016.										
Ostali depoziti po viđenju	548	-	-	-	-	548	55	493	-	
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.332	72	-	-	72	5.260	5.302	30	-	
Kreditni i potraživanja od klijenata	47.511	20.892	4.745	11.901	4.246	26.619	39.040	3.335	5.136	
Financijska imovina koja se drži do dospelja	1.661	-	-	-	-	1.661	1.656	5	-	
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.566	-	-	-	-	7.566	7.566	-	-	
Pozitivna fer vrijednost derivativa	73	-	-	-	-	73	70	3	-	
Potencijalne kreditne obveze	8.147	1.703	523	747	433	6.444	7.884	172	91	
Ukupno	70.838	22.667	5.268	12.648	4.751	48.171	61.573	4.038	5.227	

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima (nastavak)

BANKA									
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
			Garancije	Nekretnine	Ostalo				
2017.									
Ostali depoziti po viđenju	283	-	-	-	-	283	18	265	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.134	104	-	-	104	5.030	5.087	47	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	39.626	17.860	3.910	11.353	2.597	21.766	33.529	1.927	4.170
Financijska imovina koja se drži do dospelja	1.396	-	-	-	-	1.396	1.295	101	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	195	-	-	-	-	195	195	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.352	-	-	-	-	7.352	7.352	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	55	-	-	-	-	55	55	-	-
Potencijalne kreditne obveze	6.048	1.351	432	640	279	4.697	5.865	147	36
Ukupno	60.089	19.315	4.342	11.993	2.980	40.774	53.396	2.487	4.206
2016.									
Ostali depoziti po viđenju	450	-	-	-	-	450	23	427	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.322	70	-	-	70	5.252	5.292	30	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	39.390	18.515	4.627	10.862	3.026	20.875	32.891	2.083	4.416
Financijska imovina koja se drži do dospelja	1.142	-	-	-	-	1.142	1.137	5	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.131	-	-	-	-	7.131	7.131	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	76	-	-	-	-	76	73	3	-
Potencijalne kreditne obveze	5.764	1.511	523	611	377	4.253	5.583	123	58
Ukupno	59.275	20.096	5.150	11.473	3.473	39.179	52.130	2.671	4.474

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

U sljedećim tablicama je prikazana dospjela izloženost kreditnom riziku za koju nisu kreirane rezervacije za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016.

Dospjela izloženost kreditnom riziku nepokrivena s rezervacijama za gubitke na pojedinačnoj osnovi po financijskom instrumentu i kolateraliziranosti

GRUPA												
u milijunima HRK	Dospjela izloženost kreditnom riziku						Od toga kolateralizirano					
	Ukupno	Od toga dospje- lo 1-30 dana	Od toga dospje- lo 31-60 dana	Od toga dospje- lo 61-90 dana	Od toga dospje- lo 91- 180 dana	Od toga dospje- lo više od 180 dana	Ukupno	Od toga dospje- lo 1-30 dana	Od toga dospje- lo 31-60 dana	Od toga dospje- lo 61-90 dana	Od toga dospje- lo 91- 180 dana	Od toga dospje- lo više od 180 dana
2017.												
Ostali depoziti po viđenju	375	372	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	48	44	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	3.371	2.707	477	176	7	4	1.511	1.166	208	135	2	-
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	101	-	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	177	160	16	-	-	1	12	11	1	-	-	-
Ukupno	4.072	3.283	600	176	8	5	1.523	1.177	209	135	2	-
2016.												
Ostali depoziti po viđenju	493	493	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	3.335	2.709	518	95	11	2	1.555	1.224	264	61	4	2
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	172	131	41	-	-	-	22	8	14	-	-	-
Ukupno	4.038	3.366	559	95	11	7	1.577	1.232	278	61	4	2

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Dospjela izloženost kreditnom riziku nepokrivena s rezervacijama za gubitke na pojedinačnoj osnovi po financijskom instrumentu i kolateraliziranosti (nastavak)

BANKA												
u milijunima HRK	Dospjela izloženost kreditnom riziku						Od toga kolateralizirano					
	Ukupno	Od toga dospje- lo 1-30 dana	Od toga dospje- lo 31-60 dana	Od toga dospje- lo 61-90 dana	Od toga dospje- lo 91-180 dana	Od toga dospje- lo više od 180 dana	Ukupno	Od toga dospje- lo 1-30 dana	Od toga dospje- lo 31- 60 dana	Od toga dospje- lo 61-90 dana	Od toga dospje- lo 91- 180 dana	Od toga dospje- lo više od 180 dana
2017.												
Ostali depoziti po viđenju	265	262	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	47	43	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	1.927	1.513	261	143	6	4	1.028	752	148	126	2	-
Financijska imovina koja se drži do dospelja	101	-	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	147	130	16	-	-	1	11	11	-	-	-	-
Ukupno	2.487	1.948	384	143	7	5	1.039	763	148	126	2	-
2016.												
Ostali depoziti po viđenju	427	427	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	2.083	1.752	261	62	8	-	1.087	888	148	49	2	-
Financijska imovina koja se drži do dospelja	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	123	106	17	-	-	-	8	8	-	-	-	-
Ukupno	2.671	2.318	278	62	8	5	1.095	896	148	49	2	-

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od klijenata

Sljedeće tablice prikazuju kredite i potraživanja od klijenata raspoređene po izvještajnim segmentima i valuti na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016.

Kreditni i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu i valuti

u milijunima HRK						GRUPA	
	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale valute	Kreditni i potraživanja od klijenata	
2017.							
Građanstvo	9.722	10.821	176	8	-	20.727	
Malo i srednje poduzetništvo	9.952	2.439	78	17	37	12.523	
Veliki nacionalni klijenti	2.515	555	-	-	-	3.070	
Javni sektor	6.730	644	7	-	-	7.381	
Veliki korporativni klijenti	1.352	123	-	35	-	1.510	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.076	76	207	-	-	1.359	
Tržište Grupe	340	236	-	184	-	760	
Tržište financijskih institucija Grupe	40	15	-	-	-	55	
Upravljanje aktivom i pasivom	5	-	-	-	-	5	
Ostalo	21	14	-	-	7	42	
Ukupno	31.753	14.923	468	244	44	47.432	
2016.							
Građanstvo	10.486	9.192	246	6	-	19.930	
Malo i srednje poduzetništvo	8.891	2.279	131	4	43	11.348	
Veliki nacionalni klijenti	2.263	610	-	-	-	2.873	
Javni sektor	8.862	726	15	-	-	9.603	
Veliki korporativni klijenti	1.728	93	-	37	-	1.858	
Komercijalno financiranje nekretnina	978	113	227	-	-	1.318	
Tržište Grupe	60	136	-	295	-	491	
Tržište financijskih institucija Grupe	24	18	-	-	-	42	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	-	-	-	-	
Ostalo	8	21	-	-	19	48	
Ukupno	33.300	13.188	619	342	62	47.511	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu i valuti (nastavak)

						BANKA
u milijunima HRK						Kredit i potraživanja od klijenata
	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale valute	
2017.						
Građanstvo	7.635	8.746	172	8	-	16.561
Malo i srednje poduzetništvo	8.070	2.068	69	14	37	10.258
Veliki nacionalni klijenti	2.344	487	-	-	-	2.831
Javni sektor	6.331	617	7	-	-	6.955
Veliki korporativni klijenti	373	28	-	35	-	436
Komercijalno financiranje nekretnina	1.064	75	207	-	-	1.346
Tržište Grupe	340	403	-	184	-	927
Tržište financijskih institucija Grupe	34	13	-	-	-	47
Upravljanje aktivom i pasivom	23	200	-	-	-	223
Ostalo	21	13	-	-	8	42
Ukupno	26.235	12.650	455	241	45	39.626
2016.						
Građanstvo	8.645	7.133	242	6	-	16.026
Malo i srednje poduzetništvo	7.287	1.902	123	4	43	9.359
Veliki nacionalni klijenti	2.041	452	-	-	-	2.493
Javni sektor	8.274	527	15	-	-	8.816
Veliki korporativni klijenti	178	31	-	37	-	246
Komercijalno financiranje nekretnina	965	99	227	-	-	1.291
Tržište Grupe	60	405	-	295	-	760
Tržište financijskih institucija Grupe	19	16	-	-	-	35
Upravljanje aktivom i pasivom	114	201	-	-	-	315
Ostalo	8	22	-	-	19	49
Ukupno	27.591	10.788	607	342	62	39.390

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

U sljedećim tablicama su prikazani neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata podijeljeni po poslovnim segmentima kao i rezervacije za kreditne gubitke (na pojedinačnoj i skupnoj osnovi), te kolaterali na neprihodujućim kreditima i potraživanjima od klijenata (NPL). Također su uključeni i NPL udio, NPL pokrivenost te ukupna NPL pokrivenost. Ukupna NPL pokrivenost podrazumijeva pokrivenost neprihodujućih kredita i potraživanja od klijenata sa rezervacijama na pojedinačnoj i skupnoj osnovi kao i sa kolateralima na neprihodujuće kredite.

Neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama i kolateralima

u milijunima HRK	Neprihodu- juća izloženost	Kredit i potraživa- nja od klijenata	Specifični ispravci vrijednosti na temelju pojedinačnog raspoređivanja plasmana	Specifični ispravci vrijednosti na temelju skupnog raspoređiva- nja plasmana	Ispravci vrijednosti za identificirane gubitke na skupnoj osnovi (IbNR)	Rezerva- cije	NPL omjer	NPL omjer pokrivenosti	Kolate- ral za NPL	GRUPA
										NPL ukupni omjer pokrive- nosti
2017.										
Građanstvo	1.939	20.727	248	1.057	185	1.490	9%	77%	625	109%
Malo i srednje poduzetništvo	1.556	12.523	873	168	206	1.247	12%	80%	813	132%
Veliki nacionalni klijenti	381	3.070	264	3	37	304	12%	80%	79	100%
Javni sektor	6	7.381	-	1	37	38	-	616%	4	689%
Veliki korporativni klijenti	1.143	1.510	427	5	6	438	76%	38%	35	41%
Komercijalno financiranje nekretnina	791	1.359	584	3	15	602	58%	76%	390	125%
Tržište Grupe	-	760	-	-	1	1	-	621%	-	-
Tržište financijskih institucija Grupe	-	55	-	-	2	2	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	14	42	8	4	-	12	33%	83%	-	83%
Ukupno	5.830	47.432	2.404	1.241	489	4.134	12%	71%	1.946	104%
2016.										
Građanstvo	2.233	19.930	265	1.147	183	1.595	11%	71%	743	105%
Malo i srednje poduzetništvo	1.922	11.348	993	189	178	1.360	17%	71%	965	121%
Veliki nacionalni klijenti	178	2.873	87	-	43	130	6%	74%	55	105%
Javni sektor	43	9.603	37	-	32	69	-	160%	6	174%
Veliki korporativni klijenti	2	1.858	-	-	25	25	-	1.163%	-	1.163%
Komercijalno financiranje nekretnina	932	1.318	641	3	14	658	71%	70%	489	123%
Tržište Grupe	-	491	-	-	2	2	-	662%	-	-
Tržište financijskih institucija Grupe	-	42	-	-	-	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	14	48	11	3	2	16	32%	102%	-	102%
Ukupno	5.324	47.511	2.034	1.342	479	3.855	11%	72%	2.258	115%

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama i kolateralima (nastavak)

u milijunima HRK	Neprihodu- juća izloženost	Kreditni i potraživa- nja od klijenata	Specifični ispravci vrijednosti na temelju pojedinačnog raspoređivanja plasmana	Specifični ispravci vrijednosti na temelju skupnog raspoređiva- nja plasmana	Ispravci vrijednosti za identificirane gubitke na skupnoj osnovi (lbNR)	Rezerva- cije	NPL omjer	NPL omjer pokriveno- sti	Kolateral za NPL	BANKA
										NPL ukupni omjer pokrive- nosti
2017.										
Građanstvo	1.560	16.561	243	761	98	1.102	9%	71%	587	108%
Malo i srednje poduzetništvo	1.374	10.258	820	81	177	1.078	13%	78%	768	134%
Veliki nacionalni klijenti	332	2.831	241	1	35	277	12%	84%	72	105%
Javni sektor	5	6.955	-	-	35	35	-	650%	4	719%
Veliki korporativni klijenti	184	436	12	-	6	18	42%	10%	27	24%
Komercijalno financiranje nekretnina	779	1.346	573	2	14	589	58%	76%	390	126%
Tržište Grupe	-	927	-	-	1	1	-	621%	-	-
Tržište financijskih institucija Grupe	-	47	-	-	2	2	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	223	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	12	42	8	4	-	12	28%	91%	-	91%
Ukupno	4.246	39.626	1.897	849	368	3.114	11%	73%	1.848	117%
2016.										
Građanstvo	1.741	16.026	258	778	101	1.137	11%	65%	693	105%
Malo i srednje poduzetništvo	1.710	9.359	929	71	155	1.155	18%	68%	907	121%
Veliki nacionalni klijenti	142	2.493	69	-	40	109	6%	76%	51	112%
Javni sektor	42	8.816	37	-	30	67	-	163%	4	173%
Veliki korporativni klijenti	2	246	-	-	4	4	1%	172%	-	172%
Komercijalno financiranje nekretnina	921	1.291	631	1	13	645	71%	70%	489	123%
Tržište Grupe	-	760	-	-	2	2	-	666%	-	-
Tržište financijskih institucija Grupe	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	315	-	-	3	3	-	-	-	-
Ostalo	14	49	10	3	1	14	31%	102%	-	102%
Ukupno	4.572	39.390	1.934	853	349	3.136	12%	69%	2.144	115%

34.5) Tržišni rizici

Definicija i pregled

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze. Tržišni rizik je podijeljen na kamatni rizik, valutni rizik i rizik promjene cijena vrijednosnih papira. To se odnosi i na knjigu trgovanja i knjigu banke.

Metode i instrumenti

Value at Risk (VaR) je limit za procjenu maksimalnog gubitka vrijednosti portfelja koji bi se mogao dogoditi unutar danog razdoblja i s danom vjerojatnošću. Koristi se povijesna metoda kao jedna od postojećih metoda izračuna VaR-a, na razini pouzdanosti 99%.

VaR je pokazatelj kojim se mjeri potencijalni maksimalni gubitak iz portfelja u određenom razdoblju zbog promjene cijena njegovih dijelova, a na osnovi povijesnih podataka. Povijesna metoda se temelji na ocjeni tržišne vrijednosti portfelja pomoću tržišnih cijena dijelova portfelja u posljednjih n dana.

Backtesting se koristi za praćenje valjanosti statističkih modela i metoda. Ovaj proces se provodi s jednim danom zaostatka u cilju praćenja hoće li se gubitak materijalizirati. Na razini pouzdanosti od 99%, realni gubitak u jednom danu bi trebao prekoračiti VaR statistički samo dva do tri puta godišnje (1% od oko 250 radnih dana).

Ovo pokazuje jedan od limita VaR pristupa: s jedne strane, razina povjerenja je ograničena na 99%, a s druge strane, model uzima u obzir samo one tržišne scenarije uočene u svakom slučaju unutar simulacijskog razdoblja od dvije godine, a računa VaR za trenutne pozicije Banke na toj osnovi. Kako bi istražili sve ekstremne tržišne situacije izvan ovog, Banka provodi i stres testiranje VaR modela. Ovi događaji su uglavnom događaji male vjerojatnosti.

Stres testiranje provodi se na nekoliko načina: Stressed VaR je derivacija VaR kalkulacije. No, umjesto da se simulira gubitak tijekom dvije posljednje godine, analiza se temelji na dužem vremenskom razdoblju kako bi se utvrdilo razdoblje od jedne godine koja predstavlja relevantnu razinu stresa za trenutni portfelj. Sukladno regulatornom okviru to razdoblje od godinu dana se koristi za izračunavanje VaR-a s 99%-razinom povjerenja. To omogućuje Banci da s jedne strane, drži dovoljno vlastitih sredstava raspoloživih za knjigu trgovanja i u razdobljima povišene tržišne volatilnosti, dok s druge strane, također se omogućava upravljanje pozicijama knjige trgovanja.

Kalkuliraju se standardni scenariji u kojima su pojedini tržišni faktori izloženi ekstremnim kretanjima. Takvi scenariji se izračunavaju za kamatne stope, cijene dionica, valuta i volatilnosti. Povijesni scenariji su modifikacija koncepta standardnih scenarija. U tom slučaju, faktori rizika su kalkulirani nakon određenih događaja, kao što su 9/11 ili Lehman. Da bi se izračunala povijesna vjerojatnost scenarija, najznačajniji čimbenici rizika za trenutni portfelj se određuju te se primjenjuju njihovi najnepovoljniji utjecaji kroz prethodni period. Za probabilističke scenarije pomaci tržišnih faktora su određeni za kvantile u njihovoj distribuciji te se dane vrijednosti zatim koriste za izračunavanje rezultata stres testa. Analize su dostupne Upravi Banke i Nadzornom odboru u okviru mjesečnih izvješća tržišnog rizika.

Za regulatorne potrebe, Banka koristi standardizirani model za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.

Metode i instrumenti mitigacije rizika

Banka upravlja tržišnim rizikom u knjizi trgovanja pomoću nekoliko razina limita. Ukupni limit na temelju VaR-a za knjigu trgovanja se postavlja od strane Uprave Banke, uzimajući u obzir sposobnost apsorpcije rizika i projicirane zarade. Daljnja razdioba je također potvrđena od strane Uprave Banke i Market Risk Committee (MRC odbor) na prijedlog Sektora upravljanja rizicima.

34.5) Tržišni rizici (nastavak)

Svim tržišnim aktivnostima u knjizi trgovanja su dodijeljeni limiti koji su statistički konzistentni sa sveobuhvatnim VaR limitom. VaR limit je dodijeljen sukladno top-down metodi individualnim vrstama posla sve do nivoa određenog organizacijskog dijela. Uz to, prema bottom-up metodi limiti osjetljivosti su dodijeljeni i na granularnijim osnovama sve do razine pojedinog dealera. Ovi limiti su potom agregirani i primjenjuju se do drugog sloja VaR limita. Konzistentnost limita se verificira redovno.

Sukladnost limita se verificira na dvije razine: od strane Direkcije upravljanja operativnim, tržišnim i likvidnosnim rizicima u Banci te od strane Trading Book Risk Group u Grupi. Praćenje limita se provodi na dnevnoj osnovi. Također se praćenje limita može sprovesti i na ad hoc osnovi od strane pojedinog dealera ili voditelja deska. VaR se kalkulira dnevno te se izvještavaju svi uključeni sudionici u procesu, od pojedinog dealera pa do Uprave Banke.

Pojedine pozicije knjige banke su uključene u dnevnu VaR kalkulaciju te se VaR limiti određuju na isti način kao i pozicije knjige trgovanja.

Analiza tržišnog rizika

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja

Donje tablice predstavljaju iznose VaR-a s nivoom pouzdanosti od 99% koristeći tržišno ponderirane podatke s periodom držanja od 1 dana na 31. prosinac 2017. i 31. prosinac 2016.:

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2017.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga banke	17.409	17.595	615	2.221	-	-
Portfelj raspoloživo za prodaju	11.856	11.873	49	-	-	-
Portfelj koji se drži do dospjeća	3.466	3.468	-	-	-	-
Knjiga trgovanja	839	841	15	-	-	-

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2016.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga banke	404	369	35	-	-	-
Portfelj raspoloživo za prodaju	7.752	7.735	-	33	-	-
Portfelj koji se drži do dospjeća	3.474	3.474	-	-	-	-
Knjiga trgovanja	377	106	376	-	-	-

Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik je rizik promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Ova vrsta rizika nastaje zbog ročne neusklađenosti ili neusklađenosti u vremenskim razdobljima promjena kamatnih stopa između imovine i obveza, uključujući derivative.

Da bismo identificirali rizik promjene kamatnih stopa svi financijski instrumenti, uključujući i transakcije koje nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju, grupiraju se u razrede ročnosti na temelju njihove preostale ročnosti ili vremenu do sljedeće promjene kamatnih stopa. Pozicije bez ugovorenog roka dospjeća (npr. depoziti po viđenju) se grupiraju u razrede ročnosti na temelju statističkog modela i pravila Hrvatske Narodne Banke, u skladu sa EBA-inim smjernicama.

Donja tablica pokazuje pozicije s fiksnim kamatnim stopama u portfelju Banke za valute koje nose kamatni rizik, odnosno za sve značajne valute na datume 31. prosinac 2017. i 31. prosinac 2016.

34.5) Tržišni rizici (nastavak)

U tablici su prikazane samo pozicije koje su dio knjige banke. Pozitivne vrijednosti označavaju rizike na strani aktive odnosno višak na strani imovine, dok negativne vrijednosti označavaju višak na strani obveza.

Pozicije knjige banke prema razdobljima promjena kamatnih stopa u 2017.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	1.030	1.365	978	120	63
GAP u EUR	(209)	186	207	197	222
GAP u CHF	-	-	-	-	-
GAP u USD	-	-	-	-	-

Pozicije knjige banke prema razdobljima promjena kamatnih stopa u 2016.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	1.402	1.581	459	15	(96)
GAP u EUR	(133)	523	406	15	101
GAP u CHF	(17)	6	6	2	1
GAP u USD	48	7	(7)	(1)	-

Valutni rizik

Banka je izložena valutnom riziku. To se tiče rizika od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može rezultirati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke kao i od Market Risk Committee.

Donja tablica prikazuje otvorene valutne pozicije na dan 31. prosinac 2017. i 31. prosinac 2016.:

Otvorena valutna pozicija

u tisućama HRK	2017.	2016.
Euro (EUR)	300.339	(1.206)
Konvertibilna marka Bosne i Hercegovine (BAM)	129	(1.619)
Švicarski franak (CHF)	(572)	(161)
Švedska kruna (SEK)	301	-
Australski dolar (AUD)	326	(86)
Kanadski dolar (CAD)	278	467
Norveška kruna (NOK)	998	468
Američki dolar (USD)	(8.177)	(6.219)

34.6) Rizik likvidnosti

Definicija i pregled

Rizik likvidnosti je u Banci definiran u skladu s načelima utvrđenima od strane Basel odbora za nadzor banaka, Uredbe o kapitalnim zahtjevima ("Uredba") i Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti od strane Hrvatske narodne banke. Sukladno tome napravljena je razlika između tržišnog rizika likvidnosti, koji predstavlja rizik da Banka neće moći jednostavno eliminirati poziciju po tržišnoj cijeni zbog nedovoljno razvijenog tržišta ili tržišnih poremećaja te likvidnosnog rizika financiranja, koji predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju učinkovito ispuniti bilo očekivane i neočekivane trenutne i buduće potrebe za novčanim sredstvima, te potrebe za instrumentima osiguranja bez da utječe na dnevno poslovanje ili na financijski rezultat Banke.

Rizik financiranja likvidnosti nadalje se dijeli na rizik insolventnosti i strukturni rizik likvidnosti. Prvi je kratkoročni rizik neispunjenja trenutnih ili budućih platnih obveza u cijelosti, na vrijeme i na gospodarski opravdan način, dok je strukturni rizik likvidnosti dugoročni rizik gubitaka uslijed promjene troška vlastitog refinanciranja Banke ili kamatne marže.

Strategija upravljanja likvidnošću Banke je u 2017. godini uspješno implementirana.

Banka nastavlja svoje stalne aktivnosti projekta za poboljšanje okvira izvještavanja rizikom likvidnosti. Osim priprema za nove regulatorne zahtjeve za izvješćivanje, aktualni projekti imaju za cilj kontinuirano poboljšanje interne metodologije testiranja otpornosti na stres i kvalitete podataka koji se koristi u mjerenju rizika.

Omjeri likvidnosti

Primjenom Uredbe početkom 2014. godine uvedeni su novi pokazatelji likvidnosti, koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijent stabilnog financiranja (NSFR) kao omjeri relevantni za potrebe izvješćivanja. Za LCR, Europska komisija objavila je Delegiranu uredbu (EU) 2015/61 od 10. listopada 2014., u Službenom listu Europske unije 17. siječnja 2015., navodeći pojedinosti o LCR-u i postavljajući obvezujuće minimalne zahtjeve za LCR od 1. listopada 2015. Od 30. rujna 2016. LCR se izvještava prema Delegiranoj uredbi nadležnim tijelima (LCR DA). LCR predstavlja omjer visoko likvidnih sredstava s jedne strane i neto likvidnih odljeva u trajanju 30 kalendarskih dana s druge strane. Minimalni LCR limit je postavljen na 60% za 2015. (od 1. listopada), 70% za 2016., 80% za 2017. i 100% za 2018. Za sada za NSFR postoji samo zahtjev za izvješćivanjem, dok se potencijalni obvezujući minimalni zahtjev uvodi u 2018. NSFR predstavlja omjer dostupnih stabilnih izvora sredstava s jedne strane i potrebnih stabilnih izvora sredstava, s druge strane, u roku od 12 mjeseci. I LCR DA i NSFR su implementirani unutar Banke.

Metode i instrumenti korišteni pri mjerenju rizika likvidnosti

Kratkoročni rizik insolventnosti se prati putem izračuna razdoblja preživljavanja u ukupnom iznosu te za svaku pojedinačnu valutu. Ova analiza utvrđuje maksimalni rok u kojem Banka može preživjeti definirane scenarije, uključujući krizu banke i tržišta a oslanjajući se na trenutačno utrživu imovinu. U ovom worst case scenariju simuliramo vrlo ograničen pristup tržištu novca i tržištu kapitala te istovremeno značajne odljeve depozita klijenta. Nadalje, simulacija pretpostavlja odljeve po ostalim vanbilančnim obvezama kao što su garancije i preuzete obveze po kreditima, a ovisno o vrsti klijenta, kao i potencijalne odljeve od kolateraliziranih derivativnih transakcijama procjenom potencijalnog odljeva u slučaju nepovoljnih kretanja na tržištu. Da bi se održao reputacijski rizik od mogućih vlastitih izdanja, odljevi tih obveza modelirani su na sljedeći datum poziva u svim scenarijima stresa.

Još od 2011. godine kontrola rizika likvidnosti u Banci je temeljena na novim mjerama rizika likvidnosti unutar Basel III okvira: koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijentom stabilnog financiranja (NSFR). Omjeri se prate i interno su postavljeni i ciljevi na date omjere od 2015. godine nadalje. Od 1. siječnja 2017. LCR se prati i dnevno. Na kraju 2017., LCR i NSFR su za Banku iznad 100%.

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Osim navedenog, u Banci se redovito izvještavaju i prate i vremenske neusklađenosti priljeva i odljeva. Rizik koncentracije se kontinuirano analizira u odnosu na druge ugovorne strane. Sustav transfernih cijena (FTP) također je dokazano učinkovit alat za strukturno upravljanje rizikom likvidnosti.

Metode i instrumenti mjerenja rizika likvidnosti

Opći standardi kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti (standardi, limiti i analize) su definirani te se kontinuirano prate i unaprjeđuju u Banci.

Limiti koji su posljedica analize perioda preživljavanja kao i interni LCR limiti upravljaju kratkoročnim rizikom likvidnosti. Sva prekoračenja limita su prijavljena Odboru za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odboru). Bitan instrument upravljanja rizikom likvidnosti unutar Banke je FTP sistem. Obzirom da proces planiranja potreba za izvorima sredstava pruža važne podatke za upravljanje likvidnošću, detaljan pregled potreba za financiranjem se priprema na kvartalnoj osnovi za planiranje.

Sveobuhvatni plan oporavka u kriznim situacijama osigurava neophodnu koordinaciju svih uključenih strana u proces upravljanja likvidnošću u slučaju krize te se redovno preispituje.

Analiza rizika likvidnosti

Koeficijent likvidnosne pokrivenosti

Banka koristi regulatorni koeficijent likvidnosne pokrivenosti u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2015/61 (LCR DA) za interno praćenje i upravljanje likvidnošću. Kako bi se LCR DA održao iznad oba limita, regulatornog i internog, Banka svakodnevno prati svoje kratkoročne likvidnosne priljeve i odljeve, kao i raspoloživu rezervu likvidnosti.

Sljedeća tablica prikazuje LCR DA na dan 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. godine:

	BANKA	
	2017.	2016.
Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR)	185%	202%

Likvidnosni gap

Dugoročnom pozicijom likvidnosti se upravlja putem gapova likvidnosti na temelju očekivanih novčanih priljeva. Pozicija likvidnosti se tada računa na temelju svake materijalno značajne valute i pod pretpostavkama redovnog poslovanja.

Očekivani novčani tokovi su razdijeljeni prema preostalim ročnostima u odnosu na dospjeća i grupirani u razrede ročnosti.

Donja tablica predstavlja likvidne gapove na 31. prosinac 2017. i 31. prosinac 2016.

	BANKA							
u milijunima HRK	< 1 mjesec		1(12) mjeseci		1(5) godina		> 5 godina	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
Likvidnosni GAP*	1.932	8.251	(4.527)	7.146	(668)	(6.693)	801	(291)

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Višak imovine nad obvezama je predstavljen pozitivnom vrijednošću dok je višak obveza nad imovinom prezentiran negativnom vrijednošću. Priljevi od likvidnih vrijednosnih papira, koji su prihvaćeni kao kolateral od strane središnjih banaka do kojih imamo pristup su prikazani u prvom razredu ročnosti umjesto prema preostaloj ročnosti.

Rezerva likvidnosti

Banka redovno prati svoju rezervu likvidnosti koja se sastoji od gotovine, viška sredstva nad obveznom rezervom kod središnjih banaka kao i nezaloženu imovinu založivu kao kolateral kod središnje banke kao i ostale likvidne vrijednosne papire, uključujući i promjene u repo i obrnutim repo transakcijama i transakcijama posudbe vrijednosnih papira. Ova imovina se može utržiti u kratkom roku u cilju neutraliziranja potencijalnih odljeva u kriznim situacijama. Ročna struktura rezerve likvidnosti je prikazana u donjoj tablici:

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2017.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan(1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	2.491	(1.425)	-	-	-
Likvidna imovina	6.474	(127)	(181)	(685)	(1.191)
Ukupne rezerve likvidnosti	8.965	(1.552)	(181)	(685)	(1.191)

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2016.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan (1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	2.155	(1.342)	-	-	-
Likvidna imovina	7.024	(1.571)	(289)	(432)	(1.855)
Ukupne rezerve likvidnosti	9.179	(2.913)	(289)	(432)	(1.855)

Analiza rezervi likvidnosti prikazuje ukupni iznos potencijalne rezerve likvidnosti uzevši u obzir i haircut kod središnje banke.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Nediskontirani novčani tokovi financijskih obaveza

Dospijeća nediskontiranih novčanih tokova od financijskih obaveza na datume 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. su:

Financijske obveze

2017.							GRUPA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	56.632	57.519	25.007	18.179	12.285	2.048	
Depoziti banka	9.744	10.035	1.217	3.056	5.381	381	
Depoziti klijenata	45.231	45.519	23.786	15.123	5.243	1.367	
Izdane obveznice	376	447	-	-	447	-	
Podređene obveze	1.281	1.518	4	-	1.214	300	
Obveze po derivativima	52	52	16	34	1	1	
Potencijalne obveze	8.450	8.450	8.450	-	-	-	
Garancije	3.012	3.012	3.012	-	-	-	
Neopozive obveze	5.438	5.438	5.438	-	-	-	
Ukupno	65.134	66.021	33.473	18.213	12.286	2.049	

2016.							GRUPA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	56.687	58.036	21.019	22.215	10.736	4.066	
Depoziti banka	10.590	11.276	423	4.192	4.414	2.247	
Depoziti klijenata	44.111	44.605	20.572	17.066	5.673	1.294	
Izdane obveznice	302	318	2	316	-	-	
Podređene obveze	1.684	1.837	22	641	649	525	
Obveze po derivativima	77	77	56	16	3	2	
Potencijalne obveze	8.147	8.147	8.147	-	-	-	
Garancije	2.730	2.730	2.730	-	-	-	
Neopozive obveze	5.417	5.417	5.417	-	-	-	
Ukupno	64.911	66.260	29.222	22.231	10.739	4.068	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

2017.							BANKA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	49.235	49.985	23.368	14.529	10.350	1.738	
Depoziti banka	5.113	5.282	1.266	156	3.726	134	
Depoziti klijenata	42.465	42.738	22.098	14.373	4.963	1.304	
Izdane obveznice	376	447	-	-	447	-	
Podređene obveze	1.281	1.518	4	-	1.214	300	
Obveze po derivativima	52	52	16	34	1	1	
Potencijalne obveze	6.048	6.048	6.048	-	-	-	
Garancije	2.608	2.608	2.608	-	-	-	
Neopozive obveze	3.440	3.440	3.440	-	-	-	
Ukupno	55.335	56.085	29.432	14.563	10.351	1.739	

2016.							BANKA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	48.720	49.810	19.472	17.732	9.400	3.206	
Depoziti banka	5.279	5.725	321	459	3.478	1.467	
Depoziti klijenata	41.455	41.930	19.127	16.316	5.273	1.214	
Izdane obveznice	302	318	2	316	-	-	
Podređene obveze	1.684	1.837	22	641	649	525	
Obveze po derivativima	76	76	55	16	3	2	
Potencijalne obveze	5.764	5.764	5.764	-	-	-	
Garancije	2.262	2.262	2.262	-	-	-	
Neopozive obveze	3.502	3.502	3.502	-	-	-	
Ukupno	54.560	55.650	25.291	17.748	9.403	3.208	

34.7) Operativni rizik

Definicija i pregled

Banka definira operativni rizik kao rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja, uključujući i pravni rizik. Za identifikaciju operativnog rizika se koriste i kvantitativne i kvalitativne metode. U skladu s dobrim praksama odgovornost za upravljanje operativnim rizikom je na menadžmentu Banke.

Okvir i standardi upravljanja operativnim rizikom

U području upravljanja operativnim rizikom Banka primjenjuje sljedeće elemente: utvrđivanje operativnog rizika, procjenu, mitigaciju i prihvaćanje operativnog rizika, kvantificiranje operativnog rizika te praćenje, kontrolu i izvještavanje o operativnom riziku.

Prilikom određivanja izloženosti Banke operativnom riziku, koristi se niz kvalitativnih i kvantitativnih alata.

Kvantitativna analiza operativnog rizika uključuje prikupljanje podataka o unutarnjim i vanjskim gubicima, pri čemu je naglašena važnost klasifikacije i kvalitete podataka potrebnih za kvantificiranje operativnog rizika. Nadalje, Banka koristi podatke vodećeg svjetskog konzorcija za gubitke proizašle iz operativnog rizika, Operational Risk Exchange Association-a (ORX) putem članstva Erste grupe u navedenom konzorciju.

U svrhu kvalitativne analize redovito se provodi samoprocjena rizika i kontrola (Risk and Control Self-Assessment - RCSA) pri čemu se za sve utvrđene visoke rizike gdje unutarnje kontrole nisu primjerene ili dostatne moraju definirati korektivne mjere od strane nadležne organizacijske jedinice s ciljem mitigacije operativnog rizika.

Za potrebe utvrđivanja operativnog rizika uspostavljeni su i ključni pokazatelji rizika koji se mjere i pravodobno ukazuju na promjene u profilu operativnog rizika.

Banka je osigurala procjenu operativnog rizika za sve nove proizvode, aktivnosti, procese i sustave kako bi menadžment Banke bio uključen u proces upravljanja promjenama koji obuhvaća i značajne korporativne događaje (kao što su spajanja, preuzimanja, preraspodjele i restrukturiranje) ili nova tržišta.

Uz prikupljanje podataka o gubicima, Banka provodi analizu scenarija kako bi se procijenili mogući budući gubici s kojima se Banka još nije suočila.

Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za operativni rizik Banka koristi Standardizirani pristup (The Standardized Approach – TSA) na lokalnoj razini.

Banka je uključena u program osiguranja od operativnog rizika na razini Erste grupe (Captive Insurance) te je osiguranje kao mjera mitigacije rizika uključena u izračun kapitalnog zahtjeva po Naprednom pristupu.

Uprava Banke informirana je o operativnom riziku putem Kvartalnog izvještaja o operativnom riziku, a na minimalno kvartalnoj osnovi održava se i Odbor za upravljanje nefinancijskim rizicima.

Događaji operativnog rizika

Događaji operativnog rizika klasificiraju se u sedam vrsta događaja sukladno Zakonu o kreditnim institucijama;

Interna prijevara i krađa:

Gubici proizašli iz radnji s namjerom prijevare, protupravnog prisvajanja imovine ili zaobilaženja propisa, zakona ili internih akata, isključujući slučajeve razlikovanja/diskriminacije, koji uključuju djelovanje najmanje jednog internog subjekta.

34.7) Operativni rizik (nastavak)

Eksterna prijevara i krađa:

Gubici proizašli iz radnji treće osobe s namjerom prijevare, protupravnog prisvajanja imovine ili zaobilaženja zakona.

Odnos s radnicima i sigurnost na radnom mjestu:

Gubici proizašli iz povrede zakona ili ugovora kojima se reguliraju radni odnosi, zdravstvena zaštita, sigurnost na radu; gubici na osnovi odšteta zbog ozljeda na radu ili na osnovi slučajeva razlikovanja/diskriminacije.

Klijenti, proizvodi i poslovni postupci:

Gubici nastali zbog nenamjernog ili nemarnog neispunjavanja radnih obveza prema određenim klijentima (uključujući zahtjeve vezane uz povjerenje ili prikladnost poslovanja) ili prirode ili sastava proizvoda.

Šteta na materijalnoj imovini:

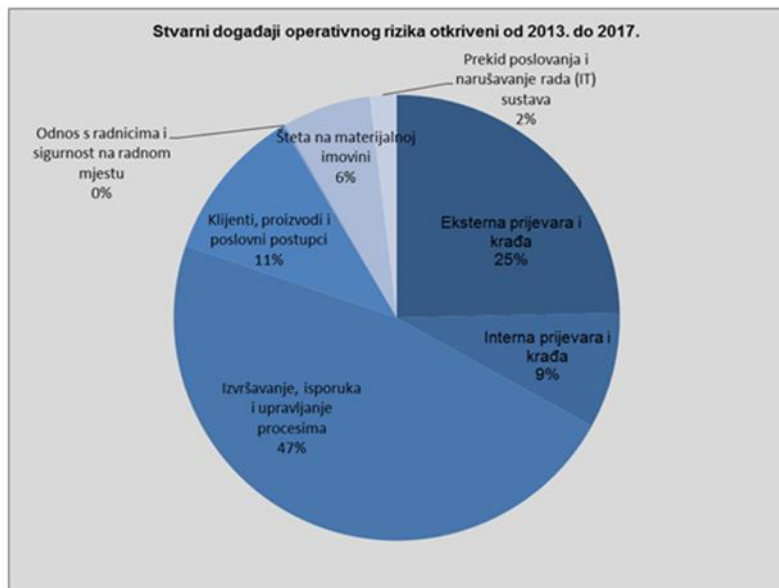
Gubici nastali zbog gubitka ili oštećenja materijalne imovine zbog prirodnih katastrofa ili drugih događaja.

Prekid poslovanja i narušavanje rada (IT) sustava:

Gubici nastali zbog prekida rada ili narušavanja rada sustava.

Izvršavanje, isporuka i upravljanje procesima:

Gubici proizašli iz neuspješnog izvršenja poslova ili neadekvatnog upravljanja procesima; gubici nastali zbog odnosa s poslovnim partnerima i pružateljima usluga.

Graf 15: Stvarni događaji operativnog rizika otkriveni od 2013. do 2017.

35. Fer vrijednost imovine i obveza

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Svi financijski instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti periodično.

Financijska imovina po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju

Vrednovanje po fer vrijednosti u Grupi bazira se prvenstveno na vanjskim izvorima podataka (cijene tržišta vrijednosnica ili brokerske kotacije na likvidnim dijelovima tržišta). Financijski instrumenti za koje se fer vrijednost utvrđuju na temelju kotiranih tržišnih cijena su uglavnom uvrštene vrijednosnice i derivativi kao i likvidne OTC obveznice.

Opis modela vrednovanja i ulaznih podataka

Grupa koristi modele vrednovanja koji su interno testirani i za koje su parametri vrednovanja (kao što su kamate, tečajevi, volatilnost i kreditna marža) utvrđeni neovisno. U slučaju negativnog kamatnog okruženja Grupa koristi modele koji su se u stanju nositi sa postavljenim tržišnim uvjetima. Zbog toga, takve negativne kamatne stope ne ograničavaju modele vrednovanja.

Vrijednosni papiri

Za plain vanilla (fiksne i plivajuće) dužničke vrijednosne papire, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova koristeći diskontiranu krivulju ovisno o kamatnoj stopi pripadajuće izdane valute i opsegu usklađenja. Opseg usklađenja obično se dobiva iz širenja kreditne krivulje izdavatelja. Ako niti jedna krivulja izdavatelja nije dostupna, opseg proizlazi iz proxy instrumenta i usklađenja za razlike u rizičnom profilu instrumenata. Ako u blizini nema dostupan proxy, opseg usklađenja se procjenjuje korištenjem ostalih informacija, uključujući procjenu kreditne marže na temelju internog rejtinga i PD rejtinga ili upravljanjem procjene. Za složenije dužničke vrijednosne papire (npr. uključujući opcije – sa svojstvima kao što su callable, cap/floor, index-linked) fer vrijednost se određuje pomoću kombinacija modela diskontiranih novčanih tijekova i više sofisticiranih tehnika modeliranja uključujući metode opisane za OTC- derivativi.

OTC-derivativni financijskih instrumenti

Derivativni instrumenti kojima se trguje na likvidnom tržištu se vrednuju standardnim valuacijskim modelima.

Grupa vrednuje derivative po mid cijenama. Da bi se reflektirao potencijalni bid-ask spread, radi se prilagodba na temelju tržišne likvidnosti. Parametri za podešavanje ovise o vrsti proizvoda, valuti, ročnosti i nominalnoj vrijednosti. Parametri se revidiraju na redovnoj osnovi ili u slučaju značajnih tržišnih oscilacija. Netiranje se ne primjenjuje u slučaju navedenih prilagodbi.

Dodatno vrijednosno usklađenje (CVA) za rizik druge ugovorne strane te dobitke ili gubitke po obvezama iz derivativa institucije vrednovanim po fer vrijednosti, nastale kao rezultat promjena kreditne sposobnosti same institucije (DVA) se računaju na OTC derivative. CVA usklada se vodi za pozitivnom izloženošću svih derivativa i kreditnoj kvaliteti druge ugovorne strane. DVA usklada se vodi negativnom izloženošću Banke i bančinom kreditnom kvalitetom. Banka je implementirala pristup gdje se modeliranje očekivane izloženosti zasniva na strategiji kopije. Ovaj pristup uzima u obzir najvažnije portfelje i proizvode. Metodologija za preostale klijente i proizvode utvrđuje se u skladu s tržištem uvećanim za dodanu vrijednost. Vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveza druge ugovorne strane koja ne kotira na tržištu utvrđuje se iz internih PD-jeva, svrstanih u košarice, likvidnih društava izlistanih na centralnom europskom tržištu. U skladu s time zadovoljen je koncept baziran na tržišnim cijenama. Druge ugovorne strane sa izdanim obveznicama ili CDS tržištem vrednuju se pripadajućim PD-jem proizašlim iz cijena. Bančina vjerojatnost statusa neispunjenja obveza proizlazi iz buy-back levela bančinih izdanja.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Sukladno opisanoj metodologiji, akumulirani CVA je iznosio 601 tisuća HRK na 31. prosinca 2017. (2016.: 1.880 tisuća HRK), dok je DVA iznosio 312 tisuća HRK na 31. prosinca 2017. (2016.: 737 tisuća HRK).

Provjera i kontrola

Odgovornost za vrednovanje pozicije mjerenja po fer vrijednosti je neovisna od jedinica trgovanja. Dodatno, Grupa ima implementiranu neovisnu funkciju provjere valjanosti kako bi se osiguralo razdvajanje između jedinica odgovornih za razvoj modela, utvrđivanje fer vrijednosti i validaciju. Cilj nezavisnog modela provjere valjanosti je ocijeniti modele rizika koji proizlaze iz teoretičkog temelja modela, prikladnosti ulaznih podataka (tržišni podaci) i kalibraciju modela.

Struktura fer vrijednosti

Financijska imovina i financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kategoriziraju se u 3 razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti.

Razina 1 hijerarhije fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijskih instrumenata kojima je dodijeljena razina 1 hijerarhije fer vrijednosti, određuju se na temelju kotiranih cijena na aktivnim tržištima za identičnu financijsku imovinu i obveze. Preciznije, procijenjena se fer vrijednost može iskazati kao razina 1 ako se transakcije pojavljuju dovoljno često, dosljednih volumena i cijena na trajnoj osnovi.

To uključuje dionice, državne obveznice, kao i ostale obveznice i sredstva, s kojima se trguje na visoko likvidnim i aktivnim tržištima.

Razina 2 hijerarhije fer vrijednosti

U slučaju da se tržišna kotacija koristi za vrednovanje, ali zbog ograničene likvidnosti, tržište se ne kvalificira kao aktivno (izvedeno iz dostupnih pokazatelja tržišne likvidnosti) instrument se klasificira kao razina 2. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se određuje pomoću modela procjene koji se temelje na vidljivim tržišnim podacima. Ako su svi ulazni podaci u modelu procjene vidljivi, instrument se klasificira kao razina 2 hijerarhije fer vrijednosti. Procjena razina 2 koristi krivulje prinosa, kreditne marže i volatilnost kao vidljive tržišne parametre.

To uključuje OTC – derivative, manje likvidne dionice, obveznice, sredstva i vlastita izdanja.

Razina 3 hijerarhije fer vrijednosti

U nekim slučajevima, fer vrijednost se ne može odrediti niti na temelju dovoljno često kotiranih tržišnih cijena ni od modela procjene vrijednosti koji se oslanjaju isključivo na vidljive tržišne podatke. U tim slučajevima pojedini parametri vrednovanja koji nisu vidljivi na tržištu, procjenjuju se na temelju razumnih pretpostavki. Ako neki od značajnih ulaznih podataka u modelu procjene nije vidljiv ili se korištena kotirajuća cijena ažurira rijetko, instrument se klasificira kao razina 3 hijerarhije fer vrijednosti. Za procjene razine 3, osim vidljivih parametara, kreditne marže proizašle iz interno izračunatih povijesnih vjerojatnosti nepodmirenja obveza (PD) i gubitak u slučaju nepodmirenja obveza (LGD) su mjere koje se koriste kao nevidljivi parametri.

To uključuje nekotirajuće dionice i fondove, nelikvidne obveznice.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Reklasifikacija iz razine 1 u razinu 2 ili razinu 3 kao i obratno izvršit će se ako financijski instrumenti više ne zadovoljavaju kriterije opisane u razinama iznad.

Tablica ispod prikazuje klasifikacije financijskih instrumenata prikazanih po fer vrijednosti s obzirom na razine struktura fer vrijednosti.

GRUPA								
u milijunima HRK	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1		Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2		Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3		Ukupno	
	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
IMOVINA								
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	195	73	52	-	-	73	247
Derivativi	-	-	73	52	-	-	73	52
Ostala imovina namijenjena trgovanju	-	195	-	-	-	-	-	195
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.280	6.901	157	797	374	301	7.811	7.999
Ukupno imovina	7.280	7.096	230	849	374	301	7.884	8.246
OBVEZE								
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	77	52	-	-	77	52
Derivativi	-	-	77	52	-	-	77	52
Ostale obveze namijenjene trgovanju	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obveze	-	-	77	52	-	-	77	52

Dodjeljivanje razina pozicijama i bilo kakve promjene između razina se reflektiraju na kraju izvještajnog razdoblja.

BANKA								
u milijunima HRK	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1		Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2		Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3		Ukupno	
	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.
IMOVINA								
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	195	76	55	-	-	76	250
Derivativi	-	-	76	55	-	-	76	55
Ostala imovina namijenjena trgovanju	-	195	-	-	-	-	-	195
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.959	6.471	20	797	254	181	7.233	7.449
Ukupno aktiva	6.959	6.666	96	852	254	181	7.309	7.699
OBVEZE								
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	76	52	-	-	76	52
Derivativi	-	-	76	52	-	-	76	52
Ostale obveze namijenjene trgovanju	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obveze	-	-	76	52	-	-	76	52

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Proces procjene za financijske instrumente kategorizirane kao Razina 3

Procjena financijskih instrumenata kategoriziranih kao Razina 3 uključuje jedan ili više značajnih podataka koji nisu vidljivi na tržištu. Moraju se učiniti dodatne mjere provjera cijene. Ovo može uključivati pregled važnih povijesnih podataka i ispitivanje sličnih transakcija, između ostaloga. Ovo uključuje procjene i prosudbe stručnjaka.

Prijenos iz Razine 1 i Razine 2

Ova tablice prikazuje prijenos iz Razine 1 i Razine 2 financijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju.

GRUPA				
2016.				
2017.				
u milijunima HRK	Razina 1	Razina 2	Razina 1	Razina 2
Vrijednosni papiri				
Neto prijenos iz Razine 1	-	138	-	-
Neto prijenos iz Razine 2	(138)	-	-	-
Neto prijenos iz Razine 3	(95)	(86)	-	46
Kupnje/prodaje/dospjeća	369	(155)	(314)	731
Ukupna promjena za godinu	136	(103)	(314)	777

BANKA				
2016.				
2017.				
u milijunima HRK	Razina 1	Razina 2	Razina 1	Razina 2
Vrijednosni papiri				
Neto prijenos iz Razine 1	-	-	-	-
Neto prijenos iz Razine 2	-	-	-	-
Neto prijenos iz Razine 3	(93)	(86)	-	(46)
Kupnje/prodaje/dospjeća	328	(139)	(315)	731
Ukupna promjena za godinu	235	(225)	(315)	685

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Promjene u razini 3 financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje razvoj fer vrijednosti financijskih instrumenata za modele procjene koji se temelje na nevidljivim ulaznim podacima:

u milijunima HRK		Kupnja/Novo izdanje	Prodaja	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Prijenos iz razine 3	Tečajne razlike	
							GRUPA
	2016.						2017.
Imovina							
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	374	11	(19)	(19)	(45)	(1)	301
Ukupno imovina	374	11	(19)	(19)	(45)	(1)	301
	2015.						2016.
Imovina							
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	83	189	(79)	-	181		374
Ukupno imovina	83	189	(79)	-	181		374

u milijunima HRK		Kupnja/Novo izdanje	Prodaja	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Prijenos iz razine 3	Tečajne razlike	
							BANKA
	2016.						2017.
Imovina							
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	254	11	(19)	(20)	(45)	-	181
Ukupno imovina	254	11	(19)	(20)	(45)	-	181
	2015.						2016.
Imovina							
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	79	74	(79)	-	180		254
Ukupno imovina	79	74	(79)	-	180		254

Prodaja dionica VISA Europe prema VISA Inc. je ostvarena prema planu u drugom kvartalu 2016. Inicijalna ponuda VISA Inc. od studenog 2015. uključivala je gotovinsko plaćanje, VISA Inc. povlaštene dionice i potencijalnu isplatu u 2020. Tijekom procjene fer vrijednosti VISA dionica na dan 31. prosinca 2015., svi dijelovi ponude su uzeti u obzir. U svibnju 2016. ponuda je usklađena, gdje se isplate zamjenjuje budućim plaćanjima 3 godine nakon zatvaranja. Ova usklada je rezultirala dodatnim povećanjem fer vrijednosti preko ostale sveobuhvatne dobiti. Prodajna cijena od 79 milijuna HRK koja obuhvaća gotovinsko plaćanje, VISA Inc. povlaštene dionice i buduća plaćanja smatra se kao prodaja Razine 3.

Na dan 31. prosinca 2016. i 2017. tržišna procjena VISA Inc. povlaštenih dionica se temelji na razumnim pretpostavkama i procjenama te se stoga klasificiraju kao razina 3. Dionice se ne mogu prodati prije minimalnog perioda držanja od 12 godina i ograničene su određenim uvjetima koji mogu ograničiti konverziju povlaštenih dionica u VISA Inc. dionice za trgovanje. Zbog ovih ograničenja fer vrijednost povlaštenih dionica se poklapa temeljem pretpostavki u usporedbi sa slobodnim VISA Inc. redovnim dionicama za trgovanje razreda A.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Inputi koji nisu vidljivi i analiza osjetljivosti za mjerenje razine 3

U slučaju kad se fer vrijednost financijske imovine dobiva od ulaznih parametara koji nisu vidljivi na tržištu, tada se ti parametri mogu dobiti nizom drugih alternativnih parametara. Za sastavljanje Izvještaja o financijskom položaju koriste se parametri koji odražavaju tržišnu situaciju na datum izvještaja.

Raspon nevidljivih parametara vrednovanja koji se koriste za mjerenje razine 3 prikazani su u sljedećoj tablici.

Financijska imovina	Vrsta instrumenta	Fer vrijednost	Tehnika vrednovanja	Značajni inputi koji nisu vidljivi	Rasponi inputa koji nisu vidljivi (ponderirani prosjek)
31. prosinca 2017.					
GRUPA					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Obveznice i komercijalni papiri	104	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	4,90%-6,09% (5,1%)
31. prosinca 2016.					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Obveznice i komercijalni papiri	287	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,53% – 5,32% (4,12%)
31. prosinca 2017.					
BANKA					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Obveznice i komercijalni papiri	89	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	4,90%-6,09% (5,1%)
31. prosinca 2016.					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Obveznice i komercijalni papiri	173	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,53% – 5,32% (4,12%)

U procjeni učinaka osjetljivosti uglavnom su razmatrane promjene u kreditnim maržama za obveznice. Raspon razumno prihvatljivih alternativa inputa koji nisu vidljivi uzet je u obzir u analizi osjetljivosti kreditne marže za dužničke vrijednosne papire i kreće se između +100 i -75 baznih poena. Učinak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za promjene pozitivne fer vrijednosti iznosi 4 milijuna HRK, a za negativnu 3 milijuna HRK.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Financijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti financijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti za kraj 2017. i 2016. godine.

	GRUPA				
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
2017.					
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	4.639	4.639			
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.878	1.929	1.642	170	117
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.233	5.235		-	5.235
Kredit i potraživanja od klijenata	43.297	42.546		-	42.546
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	56.632	57.065	-	376	56.689
Depoziti od banaka	11.025	11.401		-	11.401
Depoziti od klijenata	44.374	44.340		-	44.340
Izdani dužnički vrijednosni papiri	376	376	-	376	-
Ostale financijske obveze	857	858	-	-	858
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	3.012	3.030	-	-	3.030
Neopozive obveze	5.438	5.506	-	-	5.506
2016.					
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	4.388	4.388			
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.653	1.600	1.402	169	29
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.329	5.332		-	5.332
Kredit i potraživanja od klijenata	43.656	43.670		-	43.670
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	56.687	57.065		622	56.443
Depoziti od banaka	11.652	12.263		-	12.263
Depoziti od klijenata	43.323	43.094		-	43.094
Izdani dužnički vrijednosni papiri	924	924	-	622	302
Ostale financijske obveze	788	784	-	-	784
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	2.730	2.852	-	-	2.852
Neopozive obveze	5.417	5.504	-	-	5.504

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

						BANKA
2017.						
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3	
u milijunima HRK						
IMOVINA						
Novac i novčana sredstva	4.170	4.170				
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.391	1.441	1.155	170	116	
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.132	5.135		-	5.135	
Kredit i potraživanja od klijenata	36.512	35.878		-	35.878	
OBVEZE						
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	49.235	49.507	-	376	49.131	
Depoziti od banaka	6.394	6.613		-	6.613	
Depoziti od klijenata	42.307	42.360		-	42.360	
Izdani dužnički vrijednosni papiri	376	376	-	376	-	
Ostale financijske obveze	158	158	-	-	158	
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE						
Financijske garancije	2.608	2.624	-	-	2.624	
Neopozive obveze	3.440	3.483	-	-	3.483	
						BANKA
2016.						
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3	
u milijunima HRK						
IMOVINA						
Novac i novčana sredstva	3.737	3.737				
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.137	1.085	912	167	6	
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.320	5.324		-	5.324	
Kredit i potraživanja od klijenata	36.254	36.268		-	36.268	
OBVEZE						
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	48.720	48.834	-	622	48.212	
Depoziti od banaka	6.341	6.674		-	6.674	
Depoziti od klijenata	41.298	41.080		-	41.080	
Izdani dužnički vrijednosni papiri	924	924	-	622	302	
Ostale financijske obveze	157	156	-	-	156	
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE						
Financijske garancije	2.262	2.363	-	-	2.363	
Neopozive obveze	3.502	3.558	-	-	3.558	

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Fer vrijednost kredita i potraživanja od klijenata i kreditnih institucija izračunata je diskontiranjem budućih novčanih tokova uzimajući u obzir kamatu i kreditnu maržu. Utjecaj kamate je rezultat kretanja tržišnih stopa, dok su promjene po kreditnoj marži proizašle is PD-a i LGD-a korištenih za interne kalkulacije. Za potrebe izračuna fer vrijednosti kredita i potraživanja su grupirani u istovjetne portfelje na temelju rejting metode, ocjene rejtinga, dospijeća i zemlje odobravanja.

Fer vrijednosti imovine koja se drži do dospijeća se uzimaju sa tržišta ili se utvrđuju na temelju promatranih ulaznih podataka (npr. krivulje kamatnih prinosa).

Fer vrijednost depozita i ostalih obveza, vrednovanih po amortiziranom trošku, procjenjuje se uzimajući u obzir trenutno okruženje kamatnih stopa, kao i vlastitu kreditnu maržu. Za obveze bez ugovorenog dospijeća (npr. depoziti po viđenju), knjigovodstvena vrijednost predstavlja najnižu fer vrijednost.

Fer vrijednost izdanih obveznica i podređenih obveza vrednovana po amortizirajućem trošku zasniva se na tržišnim cijenama promatranih tržišnih parametara, ukoliko su dostupni. Za izdane vrijednosne papire gdje se fer vrijednost ne može utvrditi pomoću kotirajućih tržišnih cijena, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova. Primijenjena diskontna stopa temelji se na kamatnoj stopi po kojoj su instrumenti sa usporedivim karakteristikama izdani na datum izvještaja o financijskom položaju. Štoviše, mogućnost izbora se uzima u obzir kod izračuna fer vrijednosti.

Fer vrijednost izvanbilančnih obveza (npr. financijskih garancija i neiskorištenih kreditnih obveza) procjenjuje se uz pomoć čimbenika regulatorne konverzije kredita. Dobiveni kreditni ekvivalenti tretiraju se kao ostala bilančna imovina.

Fer vrijednost nefinancijske imovine

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti nefinancijskih instrumenata za kraj 2017. i 2016. godine:

u milijunima HRK Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	GRUPA		
			Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
2017.					
Ulaganja u nekretnine	53	64	-	-	64
2016.					
Ulaganja u nekretnine	59	64	-	-	64

u milijunima HRK Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	BANKA		
			Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
2017.					
Ulaganja u nekretnine	20	23	-	-	23
2016.					
Ulaganja u nekretnine	36	41	-	-	41

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Za nefinancijsku imovinu Grupe procjene vrijednosti se vrše koristeći usporednu i investicijsku metodu. Procjene se vrše na temelju usporedbe i analize odgovarajućih usporedivih ulaganja i transakcija na tržištu nekretnina, skupa s dokazom potražnje u blizini odgovarajuće nekretnine. Obilježja takvih sličnih transakcija se primjenjuju na imovinu, uzimajući u obzir veličinu, lokaciju, uvjete, ugovorne uvjete i ostale značajne faktore. Takve mjere su prikazane u Razini 3 hijerarhije fer vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

36. Financijski instrumenti po kategorijama prema MRS-u 39

GRUPA									
Na dan 31. prosinca 2017.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema MRS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i novčana sredstva	3.147	-	-	-	-	-	1.492	-	4.639
Kredit i predujmovi od kreditnih institucija	5.233	-	-	-	-	-	-	-	5.233
Kredit i predujmovi od klijenata	41.549	-	-	-	-	-	-	1.748	43.297
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	247	-	-	-	-	-	247
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	8.018	-	-	-	8.018
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.878	-	-	-	-	-	-	1.878
Ukupno financijska imovina	49.929	1.878	247	-	8.018	-	1.492	1.748	63.312
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	(861)	-	46	-	-	-	-	-	(815)
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	(20)	-	-	-	(20)
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(52)	-	-	-	-	-	(52)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(56.632)	-	-	(56.632)
Ukupno financijske obveze	-	-	(52)	-	-	(56.632)	-	-	(56.684)
GRUPA									
Na dan 31. prosinca 2016.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema MRS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i novčana sredstva	3.172	-	-	-	-	-	1.216	-	4.388
Kredit i predujmovi od kreditnih institucija	5.329	-	-	-	-	-	-	-	5.329
Kredit i predujmovi od klijenata	42.105	-	-	-	-	-	-	1.551	43.656
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	73	-	-	-	-	-	73
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	7.832	-	-	-	7.832
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.653	-	-	-	-	-	-	1.653
Ukupno financijska imovina	50.606	1.653	73	-	7.832	-	1.216	1.551	62.931
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	357	7	178	-	65	-	-	-	607
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	43	-	-	-	43
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(77)	-	-	-	-	-	(77)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(56.687)	-	-	(56.687)
Ukupno financijske obveze	-	-	(77)	-	-	(56.687)	-	-	(56.764)

1) Uključujući umanjenja vrijednosti

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

36. Financijski instrumenti po kategorijama prema MRS-u 39 (nastavak)

BANKA									
Na dan 31. prosinca 2017.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema MRS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i novčana sredstva	2.804	-	-	-	-	-	1.366	-	4.170
Kreditni i predumovi od kreditnih institucija	5.132	-	-	-	-	-	-	-	5.132
Kreditni i predumovi od klijenata	36.512	-	-	-	-	-	-	-	36.512
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	250	-	-	-	-	-	250
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	7.468	-	-	-	7.468
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.391	-	-	-	-	-	-	1.391
Ukupno financijska imovina	44.448	1.391	250	-	7.468	-	1.366	-	54.923
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	(436)	-	45	-	(1)	-	-	-	(392)
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	(21)	-	-	-	(21)
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(52)	-	-	-	-	-	(52)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(49.235)	-	-	(49.235)
Ukupno financijske obveze	-	-	(52)	-	-	(49.235)	-	-	(49.287)

BANKA									
Na dan 31. prosinca 2016.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema MRS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i novčana sredstvima	2.636	-	-	-	-	-	1.101	-	3.737
Kreditni i predumovi od kreditnih institucija	5.320	-	-	-	-	-	-	-	5.320
Kreditni i predumovi od klijenata	36.254	-	-	-	-	-	-	-	36.254
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	76	-	-	-	-	-	76
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	7.254	-	-	-	7.254
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.137	-	-	-	-	-	-	1.137
Ukupno financijska imovina	44.210	1.137	76	-	7.254	-	1.101	-	53.778
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	359	4	179	-	50	-	-	-	592
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	50	-	-	-	50
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(76)	-	-	-	-	-	(76)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(48.720)	-	-	(48.720)
Ukupno financijske obveze	-	-	(76)	-	-	(48.720)	-	-	(48.796)

1) Uključujući umanjenja vrijednosti

37. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje

Sljedeća tablica sadrži osnovne naknade za reviziju i porezne pristojbe naplaćene od revizora za financijsku 2017. i 2016. godinu:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Naknade za reviziju	3	5	2	3
Ukupno	3	5	2	3

38. Potencijalne obveze

Kako bi izašli u susret potrebama klijenata, Banka sklapa različite vrste neopozivih i potencijalnih obveza. Iako ove obveze možda nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju, sadrže kreditni rizik i dio su sveukupnog rizika Grupe i Banke (bilješka 34.4. Kreditni rizik).

39. Analiza preostalih dospijea

Očekivani novčani tijekovi su podijeljeni prema ugovornim dospijea u skladu s planom amortizacije i raspoređeni prema rasponima ročnosti manje od 1 godine i više od 1 godine. Sljedeća tablica prikazuje ugovorna dospijea na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016.

u milijunima HRK	GRUPA			
	< 1 godine	2016. > 1 godine	< 1 godine	2017. > 1 godine
Novac i novčana sredstva	4.388	-	4.639	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	67	6	46	201
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.257	4.575	2.772	5.246
Kreditni i potraživanja	20.618	28.367	19.261	29.269
Ulaganja koja se drže do dospijea	176	1.477	470	1.408
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	1.309	-	1.262
Ulaganja u nekretnine	-	59	-	53
Nematerijalna imovina	-	390	-	393
Ulaganja u pridružena društva	-	59	-	60
Porezna imovina	30	219	17	234
Ostala imovina	87	520	110	484
UKUPNO IMOVINA	28.623	36.981	27.315	38.610
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	72	5	50	2
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	42.902	13.785	42.354	14.278
Rezervacije	7	77	84	20
Preuzete obveze i dane garancije	99	61	113	37
Ostale rezervacije	16	-	13	-
Porezne obveze	12	2	139	2
Ostale obveze	578	-	627	-
UKUPNO OBVEZE	43.686	13.930	43.380	14.339

39. Analiza preostalih dospijeća (nastavak)

BANKA

u milijunima HRK	2016.		2017.	
	< 1 godine	> 1 godine	< 1 godine	> 1 godine
Novac i novčana sredstva	3.737	-	4.170	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	67	9	48	202
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.263	3.991	2.778	4.690
Kredit i potraživanja	15.647	25.927	15.592	26.052
Ulaganja koja se drže do dospijeća	151	986	470	921
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	548	-	583
Ulaganja u nekretnine	-	36	-	20
Nematerijalna imovina	-	110	-	111
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	-	1.010	-	989
Porezna imovina	10	90	-	88
Ostala imovina	39	498	40	452
UKUPNO IMOVINA	22.914	33.205	23.098	34.108
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	71	5	49	3
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	36.943	11.777	37.795	11.440
Rezervacije	16	71	69	9
Preuzete obveze i dane garancije	70	59	87	34
Ostale rezervacije	-	-	13	-
Porezne obveze	-	-	132	-
Ostale obveze	378	-	433	-
UKUPNO OBVEZE	37.478	11.912	38.578	11.486

40. Izvještavanje po državama

Država	Prihod iz poslovanja	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
GRUPA				2017.
Hrvatska	2.899	584	(175)	2.838
Crna Gora	178	68	(7)	259
Makedonija	17	(18)	-	44
Slovenija	49	6	(1)	60
Ukupno	3.143	640	(183)	3.201

Država	Prihod iz poslovanja	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
GRUPA				2016.
Hrvatska	2.916	1.141	(294)	2.751
Crna Gora	172	67	(6)	261
Slovenija	45	5	-	61
Ukupno	3.133	1.213	(300)	3.073

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi

Regulatorni obuhvat konsolidacije

U sljedećem tekstu, Grupa ispunjava zahtjeve za objavljivanjem regulatornog kapitala u skladu s Uredbom, točnije člankom 436 (b) do (e) te člankom 437 (1) (a), (d), (e) i (f) Uredbe.

Kapitalni zahtjevi

Od 01. siječnja 2014. godine, Grupa izračunava regulatorni kapital i kapitalne zahtjeve u skladu sa Basel III zahtjevima. Regulatorni zahtjevi su implementirani u EU putem Uredbe i Direktive (EU) br. 2013/36/EU („Direktiva“) Europskog parlamenta i Vijeća od 26.06.2013. godine („CRD IV“), koji su implementirani i u hrvatski Zakon o kreditnim institucijama („ZOKI“), kao i kroz različite tehničke standarde izdanih od Europskog tijela za bankarstvo („EBA“).

Svi zahtjevi definirani Uredbom, ZOKI-jem te tehničkim standardima u potpunosti se primjenjuju u Grupi u regulatorne svrhe te za potrebe objave regulatornih podataka.

Računovodstvena načela

Računovodstveni i regulatorni podaci objavljeni od Grupe su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“). Priznate komponente kapitala proizlaze iz Izvještaja o financijskom položaju i Računa dobiti i gubitka koji su sastavljeni u skladu s MSFI. U slučajevima gdje regulatorni tretman nije jednak računovodstvenom usklade računovodstvenih podataka proizlaze iz različitog obuhvata konsolidacije (za detalje pogledati poglavlje „Usporedba konsolidacije za računovodstvene i regulatorne potrebe“).

Zaključni datum za konsolidirana financijska i regulatorna izvješća Grupe je 31. prosinac svake godine.

Usporedba konsolidacije za računovodstvene i regulatorne potrebe

Objava u skladu s člankom 436 (b) Uredbe

Obuhvat konsolidacije

Detalji obuhvata konsolidacije za potrebe financijskih izvještaja nalaze se u poglavlju B „Temeljne računovodstvene politike“ posebno unutar odjeljka b) „Osnova konsolidacije“ Godišnjeg izvješća.

Bonitetnim obuhvatom konsolidacije smatramo obuhvat konsolidacije koji slijedi regulatorne zahtjeve za konsolidaciju kako je definirano Uredbom, Zakonom o kreditnim institucijama („ZOKI“) te isti predstavlja provođenje Direktive u nacionalno zakonodavstvo.

Bonitetni obuhvat konsolidacije

Bonitetni obuhvat konsolidacije je definiran u Dijelu Prvom, Glavi II, Poglavlju 2, Odjeljku 3 Uredbe.

U skladu s Uredbom u obuhvat bonitetne konsolidacije ulaze subjekti definirani u članku 4 (1) (3) i od (16) do (27) u vezi s člancima 18 i 19 Uredbe. Temeljem relevantnih odjeljaka u članku 4 Uredbe, subjekti koji ulaze u konsolidaciju određuju se na temelju poslovnih aktivnosti određenog subjekta.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Glavne razlike između financijskog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata temeljenog na različitim zahtjevima definiranim u MSFI i u Uredbi:

- Na temelju Uredbe, kreditne institucije na temelju članka 4 (1) (1) Uredbe, investicijska društva temeljem članka 4 (1) (2) Uredbe, društva za pomoćne usluge temeljem članka 4 (1) (18) Uredbe i financijske institucije temeljem članka 4 (1) (26) Uredbe uzimaju se u obzir u bonitetnoj konsolidaciji. Prema MSFI-ju svi subjekti koji ne ulaze u obuhvat konsolidacije prema Uredbi, kao što su društva za osiguranje, moraju biti uključeni u financijski obuhvat konsolidacije.
- Izuzeća subjekata iz bonitetnog obuhvata konsolidacije mogu se primijeniti u skladu sa člankom 19 Uredbe. Prema članku 19 (1) Uredbe, subjekti mogu biti izuzeti iz bonitetnog obuhvata konsolidacije ukoliko njihova ukupna imovina i izvanbilančne stavke ne prelaze niži od sljedeća dva iznosa: 10 milijuna EUR-a ili 1% ukupnog iznosa imovine i izvanbilančnih stavki matičnog društva. Grupa primjenjuje članak 19 (1) Uredbe.
- Prema članku 19 (2) Uredbe subjekti također mogu biti izuzeti iz obuhvata ukoliko premašuju limite definirane člankom 19 (1) Uredbe, te nisu relevantni za regulatorne potrebe. Izuzeće subjekata temeljenog na članku 19 (2) Uredbe zahtjeva prethodno odobrenje nadležnog tijela. Za subjekte koja premašuju limite definirane u članku 19 (1) Uredbe u značajnom iznosu, Grupa primjenjuje članak 19 (2) Uredbe te slijedi zahtjeve procesa odobrenja definirane unutar tog članka. Grupa ne primjenjuje članak 19 (2) Uredbe za kreditne institucije i investicijska društva.

Metode konsolidacije

Za izračun konsolidiranog regulatornog kapitala, Grupa općenito primjenjuje iste konsolidacijske metode kao i za računovodstvene potrebe.

Uzimanje u obzir metoda konsolidacije za izračun konsolidiranog regulatornog kapitala u skladu s Uredbom

Iznosi korišteni u izračunu regulatornog kapitala proizlaze iz Izvještaja o financijskom položaju u skladu s MSFI. Iznosi koji su korišteni kao osnova za izračun regulatornog kapitala preračunavaju se prema definiciji bonitetne konsolidacije prema Uredbi. Razlika između Izvještaja o financijskom položaju u skladu s MSFI i Izvještaja o financijskom položaju za regulatorne svrhe je u obuhvatu konsolidacije, kako je iskazano pod naslovom „Usklađivanje Izvještaja o financijskom položaju“.

Uzimanje u obzir subjekata financijskog sektora koji se ne konsolidiraju i odgođenog poreza koji ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika u izračunu konsolidiranog redovnog osnovnog kapitala Grupe

Knjigovodstvene iznose koji predstavljaju ulaganja u subjekte financijskog sektora definirane člankom 4 (27) Uredbe koji nisu potpuno konsolidirani ili se uzimaju u obzir prema metodi udjela za regulatorne potrebe potrebno je umanjiti od regulatornog kapitala na osnovi zahtjeva definiranih u Člancima 36 (1) (h), 45 i 46 Uredbe za neznajna ulaganja i Člancima 36 (1) (i), 43, 45, 47 i 48 Uredbe za značajna ulaganja. U svrhu navedenoga, neznajna ulaganja se definiraju kao ulaganja u subjekte financijskog sektora u kojima je udjel ulaganja jednak ili manji od 10% redovnog osnovnog kapitala određenih subjekata financijskog sektora, dok su značajna ulaganja definirana kao ulaganja iznad 10% redovnog osnovnog kapitala određenih subjekata financijskog sektora. Kako bi se odredio udio u subjektima financijskog sektora, udjeli se računaju na temelju direktnog, indirektnog i sintetskog ulaganja u određene subjekte.

U skladu sa člankom 46 (1) (a) Uredbe, udjeli u neznajna ulaganja umanjuju se ukoliko ukupan iznos ulaganja, uključujući i dodatni osnovni kapital u skladu s člankom 56 (c) i 59 Uredbe te dopunski kapital prema članku 66 (c) i 70 Uredbe prelaze definirani prag izuzeća od 10% u odnosu na redovni osnovni kapital izvještajne institucije.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Umanjenje će se provesti na iznos koji premašuje prag izuzeća od 10%. Na iznose koji su manji ili jednaki 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije primjenjuje se prihvatljiv ponder rizika u skladu sa Dijelom 3, Glavom II, Poglavljem 2 odnosno Poglavljem 3, te prema potrebi u skladu sa zahtjevima iz Dijela 3, Glave IV unutar rizikom ponderirane aktive kako je navedeno u članku 46 (4) Uredbe.

Za umanjene značajnih ulaganja od redovnog osnovnog kapitala subjekta financijskog sektora, prag izuzeća je definiran člankom 48 (2) Uredbe. U skladu sa člankom 48 (2) Uredbe, značajna ulaganja u redovni osnovni kapital financijskog sektora potrebno je umanjiti ukoliko prelaze 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Ukoliko je prekoračen prag od 10%, umanjene je ograničeno na iznos koji premašuje prag. Preostali iznos uključuje se u iznos rizikom ponderirane aktive te je ponderiran sa ponderom 250% prema članku 48 (4) Uredbe. Pored spomenutog praga izuzeća člankom 48 (2) Uredbe definira se i kombinirani prag za umanjene značajnih ulaganja prema članku 36 (1) (i) Uredbe i za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prema članku 36 (1) (c) Uredbe kao i članka 38 Uredbe. Kombinirani prag prema članku 48 (2) Uredbe definiran je iznosom od 17,65% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Ukoliko je prag izuzeća prekoračen, prekoračeni iznos potrebno je umanjiti od redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Iznos koji je jednak ili manji od kombiniranog praga u skladu s člankom 48 (3) Uredbe ulazi u izračun rizikom ponderirane aktive. Na iznose koji ne prekoračuju 17,65% praga izuzeća u skladu s člankom 48 (4) Uredbe, primjenjuje se ponder od 250%.

Pored kombiniranog praga izuzeća od 17,65%, primjenjuje se i prag izuzeća od 10% na redovni osnovni kapital izvještajne institucije za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prema članku 48 (3) Uredbe. U slučaju da iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prelazi prag od 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije, prekoračeni iznos se umanjuje od redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Iznos koji je jednak ili manji od praga definiranog člankom 48 (3) Uredbe uzima se u izračun rizikom ponderirane aktive s ponderom od 250% prema članku 48 (4) Uredbe.

Na izvještajni datum, Grupa nije prekoračila gore navedene pragove izuzeća.

Izračun praga izuzeća u skladu s člancima 46 i 48 Uredbe

u milijunima HRK	2016.	2017.
Neznačajno ulaganje u subjekte financijskog sektora		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	705	745
Ulaganja u redovni osnovni kapital	(3)	(5)
Razlika do praga izuzeća	702	740
Značajno ulaganje u subjekte financijskog sektora		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	705	745
Ulaganja u redovni osnovni kapital	(43)	(46)
Razlika do praga izuzeća	662	699
Odgođena porezna imovina		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	705	745
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	(219)	(234)
Razlika do praga izuzeća	486	511
Kombinirani prag za odgođenu poreznu imovinu i značajna ulaganja		
Prag izuzeća (17,65% redovnog osnovnog kapitala)*	1.057	1.118
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika i instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija ima značajno ulaganje	(262)	(280)
Razlika do praga izuzeća	795	838

*U prijelaznom periodu (od 01.01.2014. godine do 31.12.2017. godine) stopa praga izuzeća je 15% kako je navedeno člankom 470 Uredbe.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prezentacija obuhvata konsolidacije

Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije

2017.

	MSFI puna	MSFI metoda udjela	Bonitetna konsolidacija puna	Bonitetna konsolidacija proporcionalna	Bonitetna konsolidacija De Minimis
Kreditna institucija:					
Erste Bank a.d. Podgorica, Crna Gora	x	-	x	-	-
Financijske institucije, financijski holding i mješoviti financijski holding:					
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	x	-	x	-	-
Erste Card d.o.o., Slovenija	x	-	x	-	-
Erste Factoring d.o.o. za faktoring	x	-	x	-	-
ERSTE CARD CLUB d.o.o. za financijsko posredovanje i usluge	x	-	x	-	-
Diners Club International Mak d.o.o.e.l., Skopje	x	-	x	-	-
Društva za pomoćne usluge, investicijska društva i društva za upravljanje imovinom:					
Erste nekretnine d.o.o.	x	-	-	-	x
S Immorent Zeta d.o.o.	-	x	-	-	x
Erste Group IT HR d.o.o.	x	-	-	-	x
Izbor nekretnina d.o.o.	x	-	-	-	x
Ostala društva:					
Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	-	x	-	-	-

2016.

	MSFI puna	MSFI metoda udjela	Bonitetna konsolidacija puna	Bonitetna konsolidacija proporcionalna	Bonitetna konsolidacija De Minimis
Kreditna institucija:					
Erste Bank a.d. Podgorica, Crna Gora	x	-	x	-	-
Financijske institucije, financijski holding i mješoviti financijski holding:					
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	x	-	x	-	-
Erste Card d.o.o., Slovenija	x	-	x	-	-
Erste Factoring d.o.o. za faktoring	x	-	x	-	-
ERSTE CARD CLUB d.o.o. za financijsko posredovanje i usluge	x	-	x	-	-
Društva za pomoćne usluge, investicijska društva i društva za upravljanje imovinom:					
Erste nekretnine d.o.o.	x	-	-	-	x
S Immorent Zeta d.o.o.	-	x	-	-	x
Erste Group IT HR d.o.o.	x	-	-	-	x
Izbor nekretnina d.o.o.	x	-	-	-	x
Ostala društva:					
Immokor Buzin d.o.o.	-	x	-	-	-
Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	-	x	-	-	-

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Promjene unutar pune konsolidacije subjekata prema bonitetnom obuhvatu konsolidacije

Tijekom 2017. godine društvo Erste Card Club d.o.o. steklo je vlasništvo nad društvom Diners Club International Mak d.o.o.o.e.l. Skopje koje je ušlo u obuhvat za potrebe bonitetne konsolidacije i MSFI konsolidacije.

Zapreke za prijenos u regulatorni kapital

Objava u skladu sa člankom 436 (c) Uredbe

Trenutno nema ograničenja ili značajnih zapreka za prijenos financijskih ulaganja ili regulatornog kapitala unutar grupe kreditnih institucija Grupe. Detaljnije informacije mogu se pronaći u poglavlju B „Temeljne računovodstvene politike“ Godišnjeg izvješća.

Ukupni kapitalni manjak svih podružnica koje nisu uključene u konsolidaciju

Objava u skladu sa člancima 436 (d) (e) Uredbe

Nije bilo kapitalnog manjka ni u kojem društvu Grupe koje nije uključeno u konsolidaciju.

Regulatorni kapital

Regulatorni kapital unutar Basela III sastoji se od redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. Sukladno članku 92 Uredbe, kreditne institucije dužne su ispunjavati sljedeće kapitalne zahtjeve: stopu redovnog osnovnog kapitala od 4,5%, stopu osnovnog kapitala od 6% te stopu ukupnog kapitala od 8%.

Zaštitni slojevi kapitala opisani su u poglavlju VII Zakona o kreditnim institucijama. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala, protuciklički zaštitni sloj kapitala, zaštitni sloj za globalno sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za ostale sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik te strukturni sistemski rizik specificirani su u Zakonu o kreditnim institucijama u poglavlju VII. Svi zaštitni slojevi kapitala pokrivaju se redovnim osnovnim kapitalom.

Članak 117. Zakona o kreditnim institucijama propisuje održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala u visini od 2,5% od strane Grupe i Banke. Osim zaštitnog sloja za očuvanje kapitala Grupa i Banka su dužne pratiti zaštitnu stopu za ostale sistemski važne institucije (OSV) u iznosu od 3% u skladu s člancima 137., 138. i 139. Zakona o kreditnim institucijama.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prikaz strukture kapitala prema Uredbi (EU) 575/2013

u milijunima HRK	Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	GRUPA		BANKA	
		2016.	2017.	2016.	2017.
Regulatorni kapital					
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	26 (1) (a) (b), 27 do 30, 23 (1) (f), 42	3.499	3.499	3.499	3.499
Plaćeni instrumenti kapitala	36 (1) (f), 42	3.499	3.499	3.499	3.499
Zadržana dobit	26 (1) (c), 26 (2)	3.592	4.017	2.705	3.128
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	4 (100), 26 (1) (d)	261	243	232	214
Ostale rezerve		86	86	86	86
Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara: dobiti ili gubici nastali vrednovanjem po fer vrijednosti, koji proizlaze iz kreditnog rizika same institucije povezanog s obvezama po derivativima	33 (1) (b)	(1)	(1)	(1)	(1)
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	34, 105	(14)	(14)	(13)	(13)
Regulatorna usklađenja po osnovi nerealiziranih dobitaka i gubitaka	467, 468	(324)	(311)	(283)	(267)
Goodwill	4 (113), 36 (1) (b), 37	(216)	(216)	-	-
Ostala nematerijalna imovina	4 (115), 36 (1) (b), 37 (a)	(161)	(164)	(110)	(110)
Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane porezne obveze	36 (1) (c), 38	(1)	-	-	-
Ukupno regulatorni kapital	50	6.721	7.139	6.115	6.536
Dopunski kapital					
Instrumenti kapitala i podređeni krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	62 (a), 63 to 65, 66 (a), 67	1.066	1.064	1.066	1.064
Vlastiti instrumenti dopunskog kapitala	63 (b) (i), 66 (a), 67	1.066	1.064	1.066	1.064
Priznati iznos viška rezervacija iznad očekivanih gubitaka primjenom IRB pristupa	62 (d)	154	159	165	170
Dopunski kapital	71	1.220	1.223	1.231	1.234
Ukupno regulatorni kapital – prijelazne odredbe		7.941	8.362	7.346	7.770
Kapitalni zahtjev – prijelazne odredbe	92 (3), 95, 96, 98	3.449	3.449	2.716	2.780
Stopa redovnog osnovnog kapitala – prijelazne odredbe	92 (2) (a)	15,59	16,56	18,01	18,81
Stopa osnovnog kapitala – prijelazne odredbe	92 (2) (b)	15,59	16,56	18,01	18,81
Stopa ukupnog kapitala – prijelazne odredbe	92 (2) (c)	18,42	19,40	21,63	22,36
Ukupno regulatorni kapital – finalne odredbe					
Kapitalni zahtjev – finalne odredbe	92 (3), 95, 96, 98	3.449	3.449	2.716	2.780
Stopa redovnog osnovnog kapitala – finalne odredbe	92 (2) (a)	16,34	17,28	18,84	19,58
Stopa osnovnog kapitala – finalne odredbe	92 (2) (b)	16,34	17,28	18,84	19,58
Stopa ukupnog kapitala – finalne odredbe	92 (2) (c)	19,17	20,12	22,47	23,13

Razlika u iznosu regulatornog kapitala prijelaznih i finalnih odredbi odnosi se na nerealizirane dobitke po financijskoj imovini koje u skladu s nacionalnim diskrecijama nisu priznati u prijelaznom razdoblju.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prikaz strukture rizika prema Uredbi (EU) 575/2013

u milijunima HRK	GRUPA Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	2016.		2017.	
		Osnovica za izračun / ukupni rizik	Kapitalni zahtjev	Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev (potpuno usklađeno)
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	43.116	3.449	43.108	3.449
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	36.854	2.947	36.989	2.959
Standardizirani pristup		11.250	899	10.560	845
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		25.604	2.048	26.429	2.114
Ukupan iznos izloženosti riziku za namiru/isporku	92 (3) (c) (ii), 92 (4) (b)	-	-	-	-
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	244	20	354	29
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) (e) 92 (4) (b)	5.787	463	5.739	459
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	231	19	26	2

u milijunima HRK	BANKA Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	2016.		2017.	
		Osnovica za izračun / ukupni rizik	Kapitalni zahtjev	Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev (potpuno usklađeno)
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	33.956	2.716	34.750	2.780
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	29.766	2.381	30.366	2.429
Standardizirani pristup		2.215	177	2.027	162
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		27.551	2.204	28.339	2.267
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	29	2	351	28
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) € 92 (4) (b)	3.931	315	3.976	318
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	230	18	57	5

Tablica gore prikazuje strukturu kapitala samo onih pozicija koje su relevantne za Grupi i Banku. Prikazani iznosi su izračunati po Baselu III potpuno usklađenim definicijama prema trenutnim zahtjevima iz Uredbe. Promjene su moguće prema Regulatornim tehničkim standardima (RTS) koji još nisu dostupni.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Usklađivanje Izvještaja o financijskom položaju

Objava u skladu s člankom 437 (1) (a) Uredbe (EU) 575/2013

Prikaz razlika između računovodstvenog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata konsolidacije

u milijunima HRK	2016.			2017.		
	MSFI	Efek-i - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	MSFI	Efek-i - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija
Imovina						
Novac i novčana sredstva	4.388	-	4.388	4.639	-	4.639
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	73	-	73	247	-	247
Derivativi	73	-	73	52	-	52
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	195	-	195
Financijska imovi-a - raspoloživa za prodaju	7.832	-	7.832	8.018	-	8.018
Financijska imovi-a - koja se drži do dospjeća	1.653	-	1.653	1.878	-	1.878
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.329	-	5.329	5.233	(1)	5.232
Kredit i potraživanja od klijenata	43.656	38	43.694	43.297	41	43.338
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.309	(51)	1.258	1.262	(41)	1.221
Ulaganja u nekretnine	59	(21)	38	53	(29)	24
Nematerijalna imovina	390	(13)	377	393	(13)	380
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	59	22	81	60	23	83
Tekuća porezna imovina	30	-	30	17	-	17
Odgođena porezna imovina	219	-	219	234	-	234
Ostala imovina	607	(4)	603	594	(9)	585
Ukupno imovina	65.604	(29)	65.575	65.925	(29)	65.896
Obveze i kapital						
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	77	-	77	52	-	52
Derivativi	77	-	77	52	-	52
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	56.687	7	56.694	56.632	7	56.639
Depoziti od banaka	11.652	-	11.652	11.025	-	11.025
Depoziti od klijenata	43.323	9	43.332	44.374	10	44.384
Izdani dužnički vrijednosni papiri	924	-	924	376	-	376
Ostale financijske obveze	788	(2)	786	857	(3)	854
Rezerviranja	260	-	260	267	-	267
Tekuće porezne obveze	12	-	12	139	-	139
Odgođene porezne obveze	2	-	2	2	-	2
Ostale obveze	578	(8)	570	627	(5)	622
Ukupno obveze	57.616	(1)	57.615	57.719	(2)	57.721
Ukupno kapital	7.988	(28)	7.960	8.206	(31)	8.175
Kapit-I - raspoloživ nekontrolirajućem interesu	235	-	235	156	-	156
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	7.753	(28)	7.725	8.050	(31)	8.019
Ukupno obveze i kapital	65.604	(29)	65.575	65.925	(29)	65.896

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Razlika između financijskih izvještaja u skladu s MSFI i financijskih izvještaja u skladu s Uredbom odnosi se na obuhvat subjekata uključenih u spomenute izvještaje. Na dan 31. prosinca 2017. razlika od 23 milijuna HRK (2016.g.: 22 milijuna HRK) na poziciji „Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva“ odnosi se na ulaganja u pridružena društva prikazana u tablici „Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije“. Isti iznos čini razliku na poziciji „Zadržana dobit“ i „Dobitak tekuće godine“. Detalji su iskazani u tablici pod nazivom „Ukupni kapital“.

Razlike na pozicijama u „Izveštaju o financijskom položaju“ odnose se na efekte društava koja nisu uključena u bonitetnu konsolidaciju dok su uključena u računovodstvenu konsolidaciju.

Detaljni pregled o broju društava sa različitim opsegom konsolidacije prikazani su unutar tablice „Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije“.

Ukupni kapital

	2017.					
u milijunima HRK	MSFI	Efekt - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne uskude	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Temeljni kapital	1.698	-	1.698	-	1.698	a
Kapitalne rezerve	1.801	-	1.801	-	1.801	b
Kapitalni instrumenti i povezane premije na dionice	86	-	86	-	86	c
Zadržana dobit	3.687	(26)	3.661	-	3.661	d
Dobitak tekuće godine	534	(4)	530	(174)	356	e
Ostala sveobuhvatna dobit (OCI)	244	(1)	243	-	243	c
Raspoloživo za prodaju - rezerve	303	(1)	302	-	302	
Nerealizirana dobit u skladu s čl. 35 Uredbe	312	(1)	311	-	311	f
Nerealizirani gubitak u skladu s čl. 35 Uredbe	(9)	-	(9)	-	(9)	
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(3)	-	(3)	-	(3)	
Odgođeni porez	(54)	-	(54)	-	(54)	
Ostalo	(2)	-	(2)	-	(2)	
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	8.050	(31)	8.019	(174)	7.845	
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	156	-	156	(156)	-	
Ukupno kapital	8.206	(31)	8.175	(330)	7.845	

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Regulatorne usklade u iznosu od 174 milijuna HRK odnose se na raspodjelu dividende koja je umanjena od dobiti za 2017. godinu (HRK 287 milijuna u 2016.).

Detaljne informacije o kapitalu u skladu s MSFI prikazane su unutar dijela III "Izveštaj o promjenama u ukupnom kapitalu" Godišnjeg izvješća.

	2016.					
u milijunima HRK	MSFI	Efekte - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Temeljni kapital	1.698	-	1.698	-	1.698	a
Kapitalne rezerve	1.801	-	1.801	-	1.801	b
Kapitalni instrumenti i povezane premije na dionice	86	-	86	-	86	c
Zadržana dobit	3.031	(25)	3.006	-	3.006	d
Gubitak tekuće godine	875	(2)	873	(287)	586	e
Ostala sveobuhvatna dobit (OCI)	262	(1)	261	-	261	c
Raspoloživo za prodaju - rezerve	323	(1)	322	-	322	
Nerealizirana dobit u skladu s čl. 35 Uredbe	324	-	324	-	324	f
Nerealizirani gubitak u skladu s čl. 35 Uredbe	(1)	(1)	(2)	-	(2)	
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(1)	-	(1)	-	(1)	
Odgođeni porez	(58)	-	(58)	-	(58)	
Ostalo	(2)	-	(2)	-	(2)	
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	7.753	(28)	7.725	(287)	7.438	
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	235	-	235	(235)	-	
Ukupno kapital	7.988	(28)	7.960	(522)	7.438	

Nematerijalna imovina

	2017.					
u milijunima HRK	MSFI	Efekte - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Nematerijalna imovina	393	(13)	380	-	380	
100% umanjena od redovnog osnovnog kapitala prema prijelaznim odredbama	393	(13)	380	-	380	g

	2016.					
u milijunima HRK	MSFI	Efekte - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Nematerijalna imovina	390	(13)	377	-	377	
100% umanjena od redovnog osnovnog kapitala prema prijelaznim odredbama	390	(13)	377	-	377	g

Detalji obuhvata nematerijalne imovine prikazani su u bilješci 21 Nematerijalna imovina.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Odgođeni porez

2017.				
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Odgođena porezna imovina	234	-	234	
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika, neto od povezanih poreznih obveza	-	-	-	h
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	234	-	234	
2016.				
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Odgođena porezna imovina	219	-	219	
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika, neto od povezanih poreznih obveza	1	-	1	h
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	218	-	218	

Na temelju definicije praga izuzeća u članku 48 Uredbe odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika nije odbitna stavka u Grupi u 2017. ni 2016. godini. U skladu s člankom 48 (4) Uredbe stavke koje se ne odbijaju ponderiraju se sa ponderom rizika od 250% kroz kreditni rizik. Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika nije predmetom praga izuzeća već se direktno odbija od redovnog osnovnog kapitala. Detaljni prikaz odgođene porezne imovine iskazan je u Bilješci 22 "Porezna imovina i obveze".

Podređene obveze

2017.						
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital – bilješka
Stavke dopunskog kapitala	1.277	-	1.277	(213)	1.064	i
Podređeni kredit	1.277	-	1.277	(213)	1.064	
2016.						
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Stavke dopunskog kapitala	1.684	-	1.684	(618)	1.066	i
Podređeni kredit	1.062	-	1.062	(62)	1.000	
Podređena izdanja	622	-	622	(556)	66	

Detaljni prikaz podređenih obveza prikazan je u bilješci 24 Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prijelazne odredbe

Prijelazne odredbe koje se primjenjuju u Grupi, temelje se na HNB-ovoj Odluci o provedbi Uredbe.

Objava regulatornog kapitala

Objava u skladu s člancima 437 (1) (d) (e) Uredbe

Grupa ne uzima u obzir članak 437 (1) (f) Uredbe pri izračunu konsolidiranog regulatornog kapitala. U sljedećoj tablici prikazan je sastav regulatornog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja temeljem Provedbenog tehničkog standarda za objavu regulatornog kapitala, izdanog u Službenom listu Europske Unije. U koloni (A) iskazan je tekući iznos koji obuhvaća sve prijelazne odredbe. U koloni (C) prikazan je ostatak vrijednosti, primjenjujući punu implementaciju Uredbe. U koloni (D) prikazani su usporedivi pokazatelji vezani uz kapital u skladu s MSFI, nematerijalnu imovinu, odgođenu poreznu imovinu i podređene obveze.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2017.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
Redovni osnovni kapital (CET 1): instrumenti i rezerve				
1 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	3.499	26 (1), 27, 28, 29, 26 (3)		
1a redovne dionice	1.698	26 (3)		a
1b premije na dionice	1.801	26 (3)		b
2 Zadržana dobit	3.661	26 (1) (c)		d
3 Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	329	26 (1)		c
3a Rezerve za opće bankovne rizike	-	26 (1) (f)		
4 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	-	486 (2)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (2)		
5 Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	-	84, 479, 480		
5a Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	356	26 (2)		e
6 Redovni osnovni kapital (CET 1) prije regulatornih usklađenja	7.845			
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja				
7 Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(14)	34, 105		
8 Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(380)	36 (1) (b), 37, 472 (4)		g
9 Prazno polje u EU-u	-			
10 Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	-	36 (1) (c), 38, 472 (5)		h
11 Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitcima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	-	33 (a)		
12 Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	-	36 (1) (d), 40, 159, 472 (6)		
13 Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	32 (1)		
14 Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	(1)	33 (b)		
15 Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	-	36 (1) (e), 41, 472 (7)		
16 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36 (1) (f), 42, 472 (8)		
17 Ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	36 (1) (g), 44, 472 (9)		
18 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2) (3), 79, 472 (10)		
19 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) do (3), 79, 470, 472 (11)		
20 Prazno polje u EU-u	-			
20a Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250%, ako institucija odabere alternativu odbitka	-	36 (1) (k)		
20b kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	-	36 (1) (k) (i), 89 do 91		
20c sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	36 (1) (k) (ii) 243 (1) (b) 244 (1) (b) 258		
20d slobodne isporuke (negativan iznos)	-	36 (1) (k) (iii), 379 (3)		
21 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	-	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2017.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
22 Iznos iznad praga od 15% (negativan iznos)	-	48 (1)		
23 izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	36 (1) (i), 48 (1) (b), 470, 472 (11)		
24 Prazno polje u EU-u	-			
25 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)		
25a Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	-	36 (1) (a), 472 (3)		
25b Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36 (1) (l)		
26 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na redovni osnovni kapital s obzirom na iznose koji se tretiraju u skladu s pravilima prije Uredbe.	-			
26a Regulatorna usklađenja u vezi s nerealiziranim dobitcima i gubicima na temelju članaka 467 i 468	-			
filter za nerealizirani gubitak	-	467		
filter za nerealizirani dobitak	(311)	468		f
26b Iznos koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe	-	481		
27 Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	-	36 (1) (j)		
28 Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(706)			
29 Redovni osnovni kapital (CET1)	7.139			
Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti				
30 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	51, 52		
31 raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-			
32 raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-			
33 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (4) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	486 (3)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (3)		
34 Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	85, 86, 480		
35 instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	486 (3)		
36 Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-			
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja				
37 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	52 (1) (b), 56 (a), 57, 475 (2)		
38 Ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	56 (b), 58, 475 (3)		
39 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ne ma značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	56 (c), 59, 60, 79, 475 (4)		
40 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	56 (d), 59, 79, 475 (4)		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2017.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
41 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dodatni osnovni kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	-			
41a Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472 Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	472, 473(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)		
manjak rezervacija za očekivane gubitke	-			
neznačajna ulaganja	-			
41b Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od dopunskog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475 Uredbe (EU) br. 575/2013	-	477, 477 (3), 477 (4) (a)		
recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala	-			
izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja	-			
41c Iznos koji se odbija od dodatnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe.	-	467, 468, 481		
mogući filter za nerealizirane gubitke	-	467		
mogući filter za nerealizirane dobitke	-	468		
42 Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	56 (e)		
43 Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-			
44 Dodatni osnovni kapital (AT1)	-			
45 Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	7.139			
Dopunski kapital (T2): instrumenti i rezervacije	-			
46 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	1.064	62, 63		i
47 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (5) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-	486 (4)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (4)		
48 Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5 ili 34) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-	87, 88, 480		
49 instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	486 (4)		
50 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	159	62 (c) (d)		
51 Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	1.223			
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja	-			
52 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	63 (b) (i), 66 (a), 67, 477 (2)		
53 Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	66 (b), 68, 477 (3)		
54 Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	66 (c), 69, 70, 79, 477 (4)		
54a nova ulaganja koja ne podliježu prijelaznim odredbama	-			
54b ulaganja prije 1. siječnja 2013. koja podliježu prijelaznim odredbama	-			
55 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	66 (d), 69, 79, 477 (4)		
56 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dopunski kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	-			

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2017.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
56a Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472 Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	472, 472(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8)(a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)		
Od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	-			
56b Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od dodatnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475 Uredbe (EU) br. 575/2013	-	475, 475 (2) (a), 475 (3), 475 (4) (a)		
recipročna međusobna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala	-			
izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja	-			
56c Iznos koji se odbija od dopunskog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe.	-	467, 468, 481		
mogući filter za nerealizirane gubitke	-	467		
mogući filter za nerealizirane dobitke	-	468		
57 Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-			
58 Dopunski kapital (T2)	1.223			
59 Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	8.362			
59a Rizikom ponderirana imovina s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	43.108			
stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti bez povezanih poreznih obveza, neizravna ulaganja u vlastiti redovni osnovni kapital itd.)	-	472, 472 (5), 472 (8) (b), 472 (10) (b), 472 (11) (b)		
stavke koje se ne odbijaju od stavki dodatnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.)	-	475, 475 (2) (b), 475 (2) (c), 475 (4) (b)		
stavke koje se ne odbijaju od stavki dopunskog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neizravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora itd.)	-	477, 477 (2) (b), 477 (2) (c), 477 (4) (b)		
60 Ukupna rizikom ponderirana imovina	43.108			
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala	-			
61 Redovni osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	16,56%	92 (2) (a), 465		
62 Osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	16,56%	92 (2) (b), 465		
63 Ukupni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	19,40%	92 (2) (c)		
64 Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92 (1) (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije (zaštitni sloj G-SII ili 0-SII), izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%	CRD 128, 129, 130		
65 zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%			
66 zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-			
67 zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%			
67a zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski važne institucije (0-SII)	-	CRD 131		
68 Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	5,96%	CRD 128		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2017.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
69 [nije relevantno u propisima EU]	-			
70 [nije relevantno u propisima EU]	-			
71 [nije relevantno u propisima EU]	-			
Iznosi za odbitak ispod pragova (prije ponderiranja rizikom)	-			
72 Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	5	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10) 56 (c), 59, 60, 475 (4), 66 (c), 69, 70, 477 (4)		
73 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	46	36 (1) (i), 45, 48, 470, 472 (11)		
74 Prazno polje u EU-u	-			
75 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3))	-	36 (1) (c), 38, 48, 470, 472 (5)		
Primjenjive gornje granice za uključnje rezervacija u dopunski kapital	-			
76 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	62		
77 Gornja granica za uključnje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	62		
78 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	159	62		
79 Gornja granica za uključnje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	26.429	62		
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2013. i 11. siječnja 2022.)	-			
80 Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (3), 486 (2) i (5)		
81 Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (3), 486 (2) i (5)		
82 Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (4), 486 (3) i (5)		
83 Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (4), 486 (3) i (5)		
84 Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (5), 486 (4) i (5)		
85 Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (5), 486 (4) i (5)		

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
Redovni osnovni kapital (CET 1): instrumenti i rezerve				
1 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	3.499	26 (1), 27, 28, 29, 26 (3)		
1a redovne dionice	1.698	26 (3)		a
1b premije na dionice	1.801	26 (3)		b
2 Zadržana dobit	3.006	26 (1) (c)		d
3 Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	347	26 (1)		c
3a Rezerve za opće bankovne rizike	-	26 (1) (f)		
4 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	-	486 (2)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (2)		
5 Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	-	84, 479, 480		
5a Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	586	26 (2)		e
6 Redovni osnovni kapital (CET 1) prije regulatornih usklađenja	7.438			
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja				
7 Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(14)	34, 105		
8 Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(377)	36 (1) (b), 37, 472 (4)		g
9 Prazno polje u EU-u	-			
10 Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	(1)	36 (1) (c), 38, 472 (5)		h
11 Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitcima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	-	33 (a)		
12 Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	-	36 (1) (d), 40, 159, 472 (6)		
13 Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	32 (1)		
14 Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	(1)	33 (b)		
15 Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	-	36 (1) (e), 41, 472 (7)		
16 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36 (1) (f), 42, 472 (8)		
17 Ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	36 (1) (g), 44, 472 (9)		
18 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2) (3), 79, 472 (10)		
19 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) do (3), 79, 470, 472 (11)		
20 Prazno polje u EU-u	-			
20a Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250%, ako institucija odabere alternativu odbitka	-	36 (1) (k)		
20b kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	-	36 (1) (k) (i), 89 do 91		
		36 (1) (k) (ii) 243 (1) (b) 244 (1) (b)		
20c sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	258		
		36 (1) (k) (iii), 379 (3)		
20d slobodne isporuke (negativan iznos)	-			
21 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	-	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
22 Iznos iznad praga od 15% (negativan iznos)	-	48 (1)		
23 izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	36 (1) (i), 48 (1) (b), 470, 472 (11)		
24 Prazno polje u EU-u	-			
25 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)		
25a Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	-	36 (1) (a), 472 (3)		
25b Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36 (1) (l)		
26 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na redovni osnovni kapital s obzirom na iznose koji se tretiraju u skladu s pravilima prije Uredbe.	-			
26a Regulatorna usklađenja u vezi s nerealiziranim dobitcima i gubicima na temelju članka 467 i 468	-			
filter za nerealizirani gubitak	-	467		
filter za nerealizirani dobitak	(324)	468		f
26b Iznos koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe	-	481		
27 Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	-	36 (1) (j)		
28 Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(717)			
29 Redovni osnovni kapital (CET1)	6.721			
Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti	-			
30 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	51, 52		
31 raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-			
32 raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-			
33 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (4) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	486 (3)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (3)		
34 Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	85, 86, 480		
35 instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	486 (3)		
36 Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-			
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja	-			
37 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	52 (1) (b), 56 (a), 57, 475 (2)		
38 Ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	56 (b), 58, 475 (3)		
39 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ne ma značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	56 (c), 59, 60, 79, 475 (4)		
40 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	56 (d), 59, 79, 475 (4)		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
41 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dodatni osnovni kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	-			
41a Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472 Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	472, 473(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)		
manjak rezervacija za očekivane gubitke	-			
neznačajna ulaganja	-			
41b Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od dopunskog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475 Uredbe (EU) br. 575/2013	-	477, 477 (3), 477 (4) (a)		
recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala	-			
izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja	-			
41c Iznos koji se odbija od dodatnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe.	-	467, 468, 481		
mogući filter za nerealizirane gubitke	-	467		
mogući filter za nerealizirane dobitke	-	468		
42 Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	56 (e)		
43 Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-			
44 Dodatni osnovni kapital (AT1)	-			
45 Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	6.721			
Dopunski kapital (T2): instrumenti i rezervacije	-			
46 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	1.066	62, 63		i
47 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (5) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-	486 (4)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (4)		
48 Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5 ili 34) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-	87, 88, 480		
49 instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	486 (4)		
50 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	154	62 (c) (d)		
51 Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	1.220			
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja	-			
52 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	63 (b) (i), 66 (a), 67, 477 (2)		
53 Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	66 (b), 68, 477 (3)		
54 Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	66 (c), 69, 70, 79, 477 (4)		
54a nova ulaganja koja ne podliježu prijelaznim odredbama	-			
54b ulaganja prije 1. siječnja 2013. koja podliježu prijelaznim odredbama	-			
55 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	66 (d), 69, 79, 477 (4)		
56 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dopunski kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	-			

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
56a Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472 Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	472, 472(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8)(a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)		
Od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	-			
56b Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od dodatnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475 Uredbe (EU) br. 575/2013	-	475, 475 (2) (a), 475 (3), 475 (4) (a)		
recipročna međusobna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala	-			
izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja	-			
56c Iznos koji se odbija od dopunskog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe.	-	467, 468, 481		
mogući filter za nerealizirane gubitke	-	467		
mogući filter za nerealizirane dobitke	-	468		
57 Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-			
58 Dopunski kapital (T2)	1.220			
59 Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	7.941			
59a Rizikom ponderirana imovina s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	43.116			
stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti bez povezanih poreznih obveza, neizravna ulaganja u vlastiti redovni osnovni kapital itd.)	-	472, 472 (5), 472 (8) (b), 472 (10) (b), 472 (11) (b)		
stavke koje se ne odbijaju od stavki dodatnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.)	-	475, 475 (2) (b), 475 (2) (c), 475 (4) (b)		
stavke koje se ne odbijaju od stavki dopunskog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neizravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja, neizravna značajna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora itd.)	-	477, 477 (2) (b), 477 (2) (c), 477 (4) (b)		
60 Ukupna rizikom ponderirana imovina	43.116			
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala	-			
61 Redovni osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	15,59%	92 (2) (a), 465		
62 Osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	15,59%	92 (2) (b), 465		
63 Ukupni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	18,42%	92 (2) (c)		
64 Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92 (1) (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije (zaštitni sloj G-SII ili 0-SII), izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%		CRD 128, 129, 130	
65 zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%			
66 zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-			
67 zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%			
67a zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski važne institucije (0-SII)	-		CRD 131	
68 Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	5,50%		CRD 128	

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
69 [nije relevantno u propisima EU]	-			
70 [nije relevantno u propisima EU]	-			
71 [nije relevantno u propisima EU]	-			
Iznosi za odbitak ispod pragova (prije ponderiranja rizikom)	-			
72 Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	3	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 475 (4), 66 (c), 69, 70, 477 (4)		
73 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	43	36 (1) (i), 45, 48, 470, 472 (11)		
74 Prazno polje u EU-u	-			
75 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3))	-	36 (1) (c), 38, 48, 470, 472 (5)		
Primjenjive gornje granice za uključnje rezervacija u dopunski kapital	-			
76 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	62		
77 Gornja granica za uključnje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	62		
78 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	154	62		
79 Gornja granica za uključnje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	25.604	62		
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2013. i 11. siječnja 2022.)	-			
80 Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (3), 486 (2) i (5)		
81 Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (3), 486 (2) i (5)		
82 Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (4), 486 (3) i (5)		
83 Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (4), 486 (3) i (5)		
84 Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (5), 486 (4) i (5)		
85 Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (5), 486 (4) i (5)		

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

42. Zarada po dionici

Za izračunavanje zarade po dionici, zarada se uzima kao neto dobit tekuće godine koja pripada redovnim dioničarima umanjena za povlaštene dividende. U nastavku je prikazano usklađenje dobiti nakon poreza koja je raspoloživa redovnim dioničarima.

u milijunima HRK	GRUPA	
	2016.	2017.
Neto dobit tekuće godine	875	534
Dobit raspoloživa dioničarima	875	534
Ponderiran prosječan broj redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 HRK po dionici (za osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici)	16.984.175	16.984.175
Zarada po redovnoj dionici – osnovna i razrijeđena (u kunama)	51,48	31,42

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Obrasci prema lokalnim zahtjevima

Na temelju Odluke Hrvatske Narodne Banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja Banke od 30. ožujka 2017. u nastavku donosimo potrebne obrasce za Grupu i Banku za godinu zaključno sa 31. prosincem 2017. u obliku koji zahtijeva Odluka. Informacije o osnovama prezentacije, kao i sažetak računovodstvenih politika dani su u bilješkama uz financijska izvješća. Informacije važne za bolje razumijevanje pojedinih pozicija u izvještaju o financijskom položaju, računu dobiti i gubitka, promjenama u kapitalu, kao i izvještaju o novčanom tijeku također su uključene u bilješkama.

Razlike između obrazaca (dodatak 1) prikazane ispod od stranice 230 do 239 i osnovni financijskih izvještaji prikazani u dodatku 2 naziva „Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca”.

Račun dobiti i gubitka		
u milijunima HRK	GRUPA	
	2016.	2017.
1. Kamatni prihodi	2.911	2.624
2. Kamatni troškovi	851	553
3. Neto kamatni prihodi (1.-2.)	2.060	2.071
4. Prihodi od provizija i naknada	865	937
5. Troškovi provizija i naknada	202	222
6. Neto prihod od provizija i naknada (4.-5.)	663	715
7. Dobit /gubitak od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-
8. Dobit /gubitak od aktivnosti trgovanja	91	37
9. Dobit /gubitak od ugrađenih derivativa	-	-
10. Dobit /gubitak od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
11. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	65	5
12. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospelosti	-	-
13. Dobit /gubitak proizišao iz transakcija zaštite	-	-
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	10	11
16. Dobit /gubitak od obračunatih tečajnih razlika	131	162
17. Ostali prihodi	519	490
18. Ostali troškovi	278	290
19. Opći administrativni troškovi i amortizacija	1.532	1.595
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke (3.+6. to 17.-18.-19.)	1.729	1.606
21. Troškovi vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	516	966
22. DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (20.-21.)	1.213	640
23. POREZ NA DOBIT	300	183
24. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE (22.-23.)	913	457
25. Zarada po dionici	51,48	31,42
DODATAK RAČUNU DOBITI I GUBITKA (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)		
1. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE	913	457
2. Pripisana dioničarima matičnog društva	875	534
3. Nekomolirajući interes (1.-2.)	38	(77)

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Izveštaj o financijskom položaju		
u milijunima HRK	GRUPA	
	2016.	2017.
IMOVINA		
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a (1.1.+1.2.)	6.971	7.549
1.1. Gotovina	1.216	1.491
1.2. Depoziti kod HNB-a	5.755	6.058
2. Depoziti kod bankarskih institucija	691	858
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	327	301
4. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	-	195
5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	7.738	7.936
6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospelosti	1.285	1.533
7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
8. Derivatna financijska imovina	73	52
9. Krediti financijskim institucijama	2.490	2.235
10. Krediti ostalim klijentima	42.819	41.986
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	59	62
12. Preuzeta imovina	506	463
13. Materijalna imovina (minus amortizacija)	1.368	1.315
14. Kamate, naknade i ostala imovina	1.277	1.440
A) UKUPNO IMOVINA (1.+2. to 14.)	65.604	65.925
OBVEZE		
1. Krediti od financijskih institucija (1.1. + 1.2.)	7.565	6.051
1.1. Kratkoročni krediti	4.572	3.031
1.2. Dugoročni krediti	2.993	3.020
2. Depoziti (2.1. to 2.3.)	43.891	45.649
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima	13.612	18.089
2.2. Štedni depoziti	2.832	2.628
2.3. Oročeni depoziti	27.447	24.932
3. Ostali krediti (3.1.+3.2.)	2.329	2.313
3.1. Kratkoročni krediti	89	101
3.2. Dugoročni krediti	2.240	2.212
4. Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	77	52
5. Izdani dužnički vrijednosni papiri (5.1.+5.2.)	300	376
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	300	376
6. Izdani podređeni instrumenti	1.663	1.277
7. Izdani hibridni instrumenti	-	-
8. Kamate, naknade i ostale obveze	1.791	2.001
B) UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.)	57.616	57.719
KAPITAL		
1. Dionički kapital	3.500	3.500
2. Dobit/(gubitak) tekuće godine	913	457
3. Zadržana dobit/(gubitak)	3.227	3.920
4. Zakonske rezerve	85	85
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	(3)	(5)
6. Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	266	249
7. Rezerve proizašle iz transakcija zaštite	-	-
C) UKUPNO KAPITAL (1. to 7.)	7.988	8.206
D) UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (B+C)	65.604	65.925
DODATAK IZVJEŠTAJU O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)		
1. UKUPNO KAPITAL	7.988	8.206
2. Kapital raspoloživ dioničarima matičnog društva	7.753	8.050
3. Nekomolirajući interes (1.-2.)	235	156

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Izveštaj o promjenama kapitala

	GRUPA								
u milijunima HRK	2017.								
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve	
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	82	3.031	874		266	235	7.988
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	82	3.031	874		266	235	7.988
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(19)	-	-	(19)
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	4	-	-	4
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	(2)	-	-	-	-	-	(2)
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	(2)	-	-	(16)	-	-	(18)
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	534	-	(77)	-	457
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	(2)	-	534	(16)	(77)	-	439
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	874	(874)	-	-	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	(219)	-	-	(2)	-	(221)
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	655	(874)	-	(2)	-	(221)
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	80	3.686	534		250	156	8.206

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Izveštaj o promjenama kapitala

	GRUPA								
u milijunima HRK	2016.								
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve	
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	86	3.847	(816)	293	201	7.111	
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	86	3.847	(816)	293	201	7.111	
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(65)	-	(65)	
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	23	-	23	
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	15	-	15	
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	(4)	-	-	-	-	(4)	
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	(4)	-	-	(27)	-	(31)	
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	874	-	38	912	
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	(4)	-	874	(27)	38	881	
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	1	1	
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	(816)	816	-	-	-	
15. Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	(5)	(5)	
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	(816)	816	-	(5)	(5)	
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	82	3.031	874	266	235	7.988	

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Izveštaj o novčanom tijeku	GRUPA	
	2016.	2017.
u milijunima HRK		
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
1.1. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	1.213	640
1.2. Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	(2.081)	904
1.3. Amortizacija	236	228
1.4. Neto nerealizirana dobit/(gubitak) od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDG		
1.5. Dobit/(gubitak) od prodaje materijalne imovine	(12)	(12)
1.6. Ostali dobiti/(gubici)	1	3
1. Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine (1.1. to 1.6.)	(643)	1.763
2.1. Depoziti kod HNB-a	788	(192)
2.2. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	242	176
2.3. Depoziti kod bankarskih institucija i krediti financijskim institucijama	(1.110)	360
2.4. Krediti ostalim komitentima	3.768	6
2.5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	134	(195)
2.6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(1.035)	(205)
2.7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	-	-
2.8. Ostala poslovna imovina	(159)	(56)
2. Neto povećanje/(smanjenje) poslovne imovine (2.1. to 2.8.)	2.628	(106)
3.1. Depoziti po viđenju	2.341	4.442
3.2. Štedni i oročeni depoziti	(4.390)	(2.719)
3.3. Derivatne financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	(26)	(26)
3.4. Ostale obveze	(61)	73
3. Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza (3.1. to 3.4.)	(2.136)	1.770
4. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit (1+2+3)	(151)	3.427
5. (Plaćeni porez na dobit)	(11)	(61)
6. Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti (4-5)	(162)	3.366
ULAGAČKE AKTIVNOSTI		
7.1. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(326)	(183)
7.2. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	3	(55)
7.3. Primici od naplate /(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospelja	(433)	(263)
7.4. Primljene dividende	-	(2)
7.5. Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	-	-
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti (7.1. to 7.5.)	(756)	(503)
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
8.1. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	(561)	(1.529)
8.2. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	76
8.3. Neto povećanje/(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	(17)	(385)
8.4. Primici od emitiranja dioničkog kapitala	-	-
8.5. (Isplaćena dividenda)	(6)	(219)
8.6. Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	-
8. Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti (8.1. to 8.6.)	(584)	(2.057)
9. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (6+7+8)	(1.502)	806
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalente gotovine	-	-
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (9+10)	(1.502)	806
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	6.041	4.539
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	4.539	5.345

Izvanbilančne stavke

	GRUPA	
	2016.	2017.
1. Garancije	2.462	2.838
2. Akreditivi	140	136
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	5.417	5.439
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	128	38
6. Ročnice (futures)	-	-
7. Opcije	15	3
8. Swapovi	14.074	12.243
9. Forwardi	7.179	8.900
10. Ostali derivativi	-	-

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Račun dobiti i gubitka		BANKA	
u milijunima HRK		2016.	2017.
1. Kamatni prihodi		2.314	2.112
2. Kamatni troškovi		732	456
3. Neto kamatni prihodi (1.-2.)		1.582	1.656
4. Prihodi od provizija i naknada		560	610
5. Troškovi provizija i naknada		150	165
6. Neto prihod od provizija i naknada (4.-5.)		410	445
7. Dobit /gubitak od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke poduhvate		-	-
8. Dobit /gubitak od aktivnosti trgovanja		92	36
9. Dobit /gubitak od ugrađenih derivativa		-	-
10. Dobit /gubitak od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	-
11. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju		50	3
12. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospelosti		-	-
13. Dobit /gubitak proizišao iz transakcija zaštite		-	-
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate		-	-
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja		31	25
16. Dobit /gubitak od obračunatih tečajnih razlika		120	166
17. Ostali prihodi		212	185
18. Ostali troškovi		173	139
19. Opći administrativni troškovi i amortizacija		994	1.066
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke (3.+6. to 17.-18.-19.)		1.330	1.311
21. Troškovi vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke		499	500
22. DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (20.-21.)		831	811
23. POREZ NA DOBIT		204	162
24. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE (22.-23.)		627	649
25. Zarada po dionici			
DODATAK RAČUNU DOBITI I GUBITKA (popunjavju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
1. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE			
2. Pripisana dioničarima matičnog društva			
3. Nekomolirajući interes (1.-2.)			

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Izveštaj o financijskom položaju		BANKA	
u milijunima HRK		2016.	2017.
IMOVINA			
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a (1.1. + 1.2.)		6.418	7.210
1.1. Gotovina		1.101	1.366
1.2. Depoziti kod HNB-a		5.317	5.844
2. Depoziti kod bankarskih institucija		592	633
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a		-	-
4. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja		-	195
5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju		7.167	7.392
6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospelja		1.115	1.364
7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	-
8. Derivatna financijska imovina		76	55
9. Krediti financijskim institucijama		3.048	2.577
10. Krediti ostalim klijentima		34.932	35.087
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate		1.010	989
12. Preuzeta imovina		497	453
13. Materijalna imovina (minus amortizacija)		584	603
14. Kamate, naknade i ostala imovina		680	648
A) UKUPNO IMOVINA (1. + 2. to 14.)		56.119	57.206
OBVEZE			
1. Krediti od financijskih institucija (1.1. + 1.2.)		2.224	1.327
1.1. Kratkoročni krediti		784	157
1.2. Dugoročni krediti		1.440	1.170
2. Depoziti (2.1. to 2.3.)		41.992	43.781
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima		12.783	16.976
2.2. Štedni depoziti		2.658	2.425
2.3. Oročeni depoziti		26.551	24.380
3. Ostali krediti (3.1. + 3.2.)		2.139	2.139
3.1. Kratkoročni krediti		89	101
3.2. Dugoročni krediti		2.050	2.038
4. Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje		76	52
5. Izdani dužnički vrijednosni papiri (5.1. + 5.2.)		300	376
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri		-	-
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri		300	376
6. Izdani podređeni instrumenti		1.663	1.277
7. Izdani hibridni instrumenti		-	-
8. Kamate, naknade i ostale obveze		996	1.112
B) UKUPNO OBVEZE (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.)		49.390	50.064
KAPITAL			
1. Dionički kapital		3.500	3.500
2. Dobit/(gubitak) tekuće godine		627	649
3. Zadržana dobit/(gubitak)		2.285	2.693
4. Zakonske rezerve		85	85
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve		1	1
6. Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju		231	214
7. Rezerve proizašle iz transakcija zaštite		-	-
C) UKUPNO KAPITAL (1. To 7.)		6.729	7.142
D) UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (B+C)		56.119	57.206
DODATAK IZVJEŠTAJU O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
1. UKUPNO KAPITAL			
2. Kapital raspoloživ dioničarima matičnog društva			
3. Nekomolirajući interes (1.-2.)			

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Izveštaj o promjenama kapitala

	BANKA								
u milijunima HRK	2017.								
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Ne kontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve	
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	85	2.285	627		232	-	6.729
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-		-	-	-
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	85	2.285	627		232	-	6.729
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-		1	-	1
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-		(22)	-	(22)
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-		4	-	4
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-		-	-	-
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	-	-	-		(17)	-	(17)
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	649		-	-	649
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	-	-	649		(17)	-	632
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-		-	-	-
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-		-	-	-
13. Ostale promjene	-	-	1	-	-		(1)	-	-
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	627	(627)		-	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	(219)	-		-	-	(219)
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	408	(627)		-	-	(219)
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	86	2.693	649		214	-	7.142

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Izveštaj o promjenama kapitala									
BANKA									
u milijunima HRK									
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve	
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	85	3.297	(1.012)	266	-	6.136	
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	85	3.297	(1.012)	266	-	6.136	
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(50)	-	(50)	
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	16	-	16	
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	-	-	-	(34)	-	(34)	
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	627	-	-	627	
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	-	-	627	(34)	-	593	
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	-	-	
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	(1.012)	1.012	-	-	-	
15. Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	(1.012)	1.012	-	-	-	
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	85	2.285	627	232	-	6.729	

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Izveštaj o novčanom tijeku	BANKA	
	2016.	2017.
u milijunima HRK		
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
1.1. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	831	811
1.2. Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	(966)	486
1.3. Amortizacija	42	58
1.4. Neto nerealizirana dobit/(gubitak) od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDG	-	-
1.5. Dobit/(gubitak) od prodaje materijalne imovine	(55)	(58)
1.6. Ostali dobici/(gubici)	-	-
1. Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine (1.1. to 1.6.)	(148)	1.297
2.1. Depoziti kod HNB-a	788	(192)
2.2. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	38	150
2.3. Depoziti kod bankarskih institucija i krediti financijskim institucijama	(1.256)	669
2.4. Krediti ostalim komitentima	3.669	(591)
2.5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	130	(195)
2.6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(844)	(232)
2.7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	-	-
2.8. Ostala poslovna imovina	(69)	86
2. Neto povećanje/(smanjenje) poslovne imovine (2.1. to 2.8.)	2.456	(305)
3.1. Depoziti po viđenju	2.225	4.192
3.2. Štedni i oročeni depoziti	(4.389)	(2.404)
3.3. Derivatne financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	(27)	(25)
3.4. Ostale obveze	(980)	(11)
3. Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza (3.1. to 3.4.)	(3.171)	1.752
4. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit (1+2+3)	(863)	2.744
5. (Plaćeni porez na dobit)	-	(20)
6. Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti (4-5)	(863)	2.724
ULAGAČKE AKTIVNOSTI		
7.1. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(46)	(20)
7.2. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	(40)	(29)
7.3. Primici od naplate /(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospelosti	(260)	(264)
7.4. Primljene dividende	-	-
7.5. Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	-	-
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti (7.1. to 7.5.)	(346)	(313)
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
8.1. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	(322)	(896)
8.2. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	76
8.3. Neto povećanje/(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	(17)	(385)
8.4. Primici od emitiranja dioničkog kapitala	-	-
8.5. (Isplaćena dividenda)	-	(219)
8.6. Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	-
8. Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti (8.1. to 8.6.)	(339)	(1.424)
9. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (6+7+8)	(1.548)	987
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalente gotovine	-	-
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (9+10)	(1.548)	987
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	5.435	3.887
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	3.887	4.874

Izvanbilančne stavke	BANKA	
	2016.	2017.
1. Garancije	1.994	2.434
2. Akreditivi	140	136
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	3.502	3.440
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	128	38
6. Ročnice (futures)	-	-
7. Opcije	15	3
8. Swapovi	14.307	12.896
9. Forwardi	7.179	8.900
10. Ostali derivativi	-	-

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	GRUPA	
				Razlika	Objašnjenje
Neto kamatni prihod	2.071	Neto kamatni prihod	2.071	-	-
Neto prihod od provizija i naknada	715	Neto prihod od provizija i naknada	715	-	-
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	199	Neto rezultat iz trgovanja Dobici/gubici od tečajnih razlika	37 162	-	-
Troškovi zaposlenih Ostali administrativni troškovi Amortizacija	(668) (644) (228)	Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.595)	55	52 11 (8)
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	5	Rezultat financijske imovine raspoložive za prodaju Rezultat financijske imovine koja se drži do dospelja Ostali prihodi	5 - 490	(155)	(52) (3)
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma Ostali operativni rezultat	147 (102)	Ostali troškovi	(290)		(100)
Prihod od dividendi Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela	1 10	Prihod od ulaganja u pridružena društva	11	-	-
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(866)	Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(966)	100	100
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	640	DOBIT PRIJE POREZA	640	-	-
Porez na dobit	(183)	Porez na dobit	(183)	-	-
NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	457	NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	457	-	-

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

						GRUPA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Novac i novčana sredstva	4.639	Gotovina i depoziti kod HNB-a Depoziti kod bankarskih institucija	7.549 858	(3.768)	(3.768)	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija
Derivativi	52	Derivatna financijska imovina	52	-	-	
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	195	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	195	-	-	
Financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-	-	
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.233	Kreditni financijskim institucijama	2.235	2.998	(774) 4 3.322 446	GFI - Krediti i potraživanja od klijenata HNB - Kamate, naknade i ostala imovina HNB - Gotovina i depoziti kod HNB-a HNB - Depoziti kod bankarskih institucija
Kreditni i potraživanja od klijenata	43.297	Kreditni ostalim klijentima	41.986	1.311	774 537	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	8.018	Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	301	(219)	(301) 82	GFI - Financijska imovina koja se drži do dospjeća HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.878	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospjeća	7.936	345	44 301	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina HNB - Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a
Ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva	60	Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	1.533	(2)	(2)	GFI - Ostala imovina
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.262	Materijalna imovina (minus amortizacija)	62	(53)	(53)	GFI - Ulaganja u nekretnine
Nematerijalna imovina	393		1.315	393	393	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ulaganja u nekretnine	53		53	53	53	HNB - Materijalna imovina (minus amortizacija)
Pozna imovina	251		251	251	251	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ostala imovina	594	Kamate, naknade i ostala imovina Preuzeta imovina	1.440 463	(1.309)	(1.311) 2	GFI - Kamate na kredite, depozite, vrijednosne papire i derivative HNB - Ulaganja u pridružena društva, ovisna društva i zajedničke pothvate
UKUPNO IMOVINA	65.925	UKUPNO IMOVINA	65.925	-	-	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

						GRUPA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Depoziti od banaka	11.025	Kreditni od financijskih institucija	6.051	4.974	(157) 1.277 3.832 22	GFI - Depoziti od klijenata HNB - Izdani podređeni instrumenti HNB - Depoziti HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Derivativi	52	Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	52	-	-	
Financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-	-	
Depoziti od klijenata	44.374	Depoziti	45.649	(2.731)	944	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale financijske obveze	857	Ostali krediti	2.313		157 (3.832)	HNB - Krediti od financijskih institucija GFI - Depoziti od banaka
Izdani dužnički vrijednosni papiri	376	Izdani dužnički vrijednosni papiri Izdani podređeni instrumenti	376 1.277	(1.277)	(1.277)	GFI - Depoziti od banaka
Porezne obveze	141		-	141	141	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Rezerviranja	267		-	267	267	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale obveze	627	Kamate, naknade i ostale obveze	2.001	(1.374)	(1.107) (267)	GFI – Kamate na pozajmljena sredstva, obveze prema klijentima i bankama i derivativne financijske obveze GFI - Rezerviranja
Ukupno kapital	8.050	Ukupno kapital	8.206	(156)	(156)	GFI – Nekomolirajući interes
Nekomolirajući interes	156		-	156	156	HNB – Ukupno kapital
UKUPNO OBEVEZE I KAPITAL	65.925	UKUPNO OBEVEZE I KAPITAL	65.925	-	-	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

						BANKA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Neto kamatni prihod	1.656	Neto kamatni prihod	1.656	-	-	
Neto prihod od provizija i naknada	445	Neto prihod od provizija i naknada	445	-	-	
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	202	Neto rezultat iz trgovanja Dobici/gubici od tečajnih razlika	36 166	-	-	
Troškovi zaposlenih Ostali administrativni troškovi	(487) (467)	Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.066)	54	49 8 (3)	GFI - Ostali operativni rezultat HNB - Ostali prihodi HNB - Ostali troškovi
Amortizacija	(58)					
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	3	Rezultat financijske imovine raspoložive za prodaju	3		(49)	HNB - Opći administrativni troškovi i amortizacija
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	2	Rezultat financijske imovine koja se drži do dospijanja	-	(114)	(5)	GFI - Ostali administrativni troškovi
Ostali operativni rezultat	(70)	Ostali prihodi Ostali troškovi	185 (139)		(60)	HNB - Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke
Prihod od dividendi	25	Prihod od ulaganja u pridružena društva	25	-	-	
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(440)	Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(500)	60	60	GFI - Ostali operativni rezultat
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	811	DOBIT PRIJE POREZA	811	-	-	
Porez na dobit	(162)	Porez na dobit	(162)	-	-	
NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	649	NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	649	-	-	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

							BANKA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje		
Novac i novčana sredstva	4.170	Gotovina i depoziti kod HNB-a	7.210				
Derivativi	55	Depoziti kod bankarskih institucija	633	(3.673)	(3.673)	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	195	Derivatna financijska imovina	55	-	-		
Financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	195	-	-		
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.132	Kreditni financijskim institucijama	2.577	2.555	(1.119)	GFI - Krediti i potraživanja od klijenata	
Kreditni i potraživanja od klijenata	36.512	Kreditni ostalim klijentima	35.087	1.425	1.119	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina	
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.468	Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	-		350	HNB - Gotovina i depoziti kod HNB-a	
Financijska imovina koja se drži do dospelja	1.391	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospelja	1.364	27	3.323	HNB - Depoziti kod bankarskih institucija	
Ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva	989	Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	989	-	-		
Nekretnine, postrojenja i oprema	583	Materijalna imovina (minus amortizacija)	603	(20)	(20)	GFI - Ulaganja u nekretnine	
Nematerijalna imovina	111		-	111	111	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina	
Ulaganja u nekretnine	20		-	20	20	HNB - Materijalna imovina (minus amortizacija)	
Porezna imovina	88		-	88	88	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina	
Ostala imovina	492	Kamate, naknade i ostala imovina	648	(609)	(609)	GFI - Kamate na kredite, depozite, vrijednosne papire i derivative	
		Preuzeta imovina	453				
UKUPNO IMOVINA	57.206	UKUPNO IMOVINA	57.206	-	-		

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2017.

						BANKA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlike	Objašnjenje	
Depoziti od banaka	6.394	Kreditni od financijskih institucija	1.327	5.067	(157) 1.277 3.937 10	GFI - Depoziti od klijenata HNB - Izdani podređeni instrumenti HNB - Depoziti HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Derivativi	52	Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	52	-	-	
Financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-	-	
Depoziti od klijenata	42.307	Depoziti	43.781		325	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale financijske obveze	158	Ostali krediti	2.139	(3.455)	157 (3.937)	HNB - Krediti od financijskih institucija GFI - Depoziti od banaka
Izdani dužnički vrijednosni papiri	376	Izdani dužnički vrijednosni papiri Izdani podređeni instrumenti	376 1.277	(1.277)	(1.277)	GFI - Depoziti od banaka
Porezne obveze	132		-	132	132	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Rezerviranja	212		-	212	212	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale obveze	433	Kamate, naknade i ostale obveze	1.112	(679)	(335) (212) (132)	GFI - Kamate na pozajmljena sredstva, obveze prema klijentima i bankama i derivativne financijske obveze GFI - Rezerviranja GFI - Porezne obveze
Ukupno kapital	7.142	Ukupno kapital	7.142	-	-	
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	57.206	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	57.206	-	-	